

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VÝROČNÁ SPRÁVA 2019

Výročná správa 2019

© Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Bratislava 2020
Všetky práva vyhradené.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
Mlynské nivy 44/a
827 15 Bratislava 212

Tel.: +421 2 4854 1111 (ústredňa)
Fax: +421 2 4333 7827
E-mail: info@mhsr.sk
Webstránka: www.mhsr.sk

Obsah

1	Organizácia ministerstva	5
1.1	Vedúci predstavitelia	5
1.2	Organizačná štruktúra	7
1.3	Personálne otázky	7
2	Poslanie a ciele	15
2.1	Vízia a ciele.....	16
3	Činnosť ministerstva	17
3.1	Podnikateľské prostredie.....	17
3.2	Energetika	20
3.2.1	Energetika v medzinárodných vzťahoch	30
3.3	Zahraničný obchod a obchodná politika	32
3.4	Priemysel	38
3.5	Investície.....	43
3.6	Inovácie.....	46
3.7	Európske hospodárske vzťahy.....	51
3.8	Eurofondy	53
3.9	Ochrana spotrebiteľa.....	55
3.9.1	Charakteristika podriadených organizácií MH SR	61
3.10	Výkon akcionárskych práv	67
3.11	Chemické látky a prípravky	69
3.12	Bezpečnosť a krízové riadenie.....	79
4	Charakteristika právnických osôb v pôsobnosti MH SR	88
4.1	Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA)	88
4.2	Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO)	92
4.3	MH Invest, s.r.o.	96
4.4	MH Invest II, s.r.o.	97
4.5	InvEast SK, s.r.o.	97
4.6	Národný jadrový fond	98
4.7	Hlavný bankový úrad	99
4.8	Rudné bane, štátny podnik Banská Bystrica	100
4.9	Puncový úrad	100
4.10	Inovačný fond.....	102
4.11	Múzeum obchodu Bratislava	103
4.12	Slovak Business Agency - SBA	104

5	Hospodárenie organizácie.....	106
5.1	Základná charakteristika správcu rozpočtovej kapitoly.....	106
5.1.1	Finančné operácie.....	124
5.2	Konsolidovaná účtovná závierka	125
6	Podporné činnosti.....	131
6.1	Komunikácia s verejnosťou	131
6.2	Verejné obstarávanie.....	132
6.3	Kontrola a audit.....	133
6.4	Informačné a komunikačné technológie.....	138

Prílohy:

Konsolidované výkazy

Konsolidované poznámky

Identifikačné údaje

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212

IČO účtovnej jednotky: 00686832

Dátum založenia/zriadenia: 28. august 1990

1 Organizácia ministerstva

1.1 Vedúci predstavitelia

Minister

Peter Žiga (1972)

Vyštudoval Ekonomickú univerzitu v Bratislave, Podnikovohospodársku fakultu v Košiciach a Technickú univerzitu v Košiciach. Od roku 1995 pôsobil v komerčnej sfére. Poradcom viceprezidenta, riaditeľa odboru pre styk s verejnosťou VÚB, a. s., Bratislava bol v roku 1997. V rokoch 2003 – 2004 bol poradcom generálneho riaditeľa SARIO. V rokoch 2006 až 2010 bol štátnym tajomníkom na ministerstve hospodárstva, v rokoch 2010 – 2012 bol poslancom NR SR. V rokoch 2012 až 2016 bol ministrom životného prostredia. Funkciu ministra hospodárstva SR vykonáva od 24.03.2016.

Štátny tajomník I

Vojtech Ferencz (1970)

Vyštudoval Vysokú školu ekonomickú v Prahe, odbor zahraničný obchod a Ekonomickú univerzitu v Bratislave, Podnikovohospodársku fakultu v Košiciach. V rokoch 1995 – 2005 pracoval na rôznych pozíciách vo VSS, Košice, a. s. V rokoch 2007 – 2010 bol na ministerstve hospodárstva generálnym riaditeľom sekcie stratégie. Neskôr, do roku 2012, pracoval ako ekonomický námestník v Slovenskom vodohospodárskom podniku, š. p. – Odštepný závod Košice. V rokoch 2012 – 2016 bol štátnym tajomníkom na ministerstve životného prostredia. Na ministerstve hospodárstva zastával od 24.3.2016 post štátneho tajomníka II. Od 1.6.2016 je vo

funkcii štátneho tajomníka I.

Štátny tajomník II

Rastislav Chovanec (1979)

Študoval na Ekonomickej univerzite v Bratislave na Obchodnej fakulte so zameraním na medzinárodné podnikanie, kde ďalej pôsobil ako interný doktorand. Od roku 2004 pracoval v Slovenskej agentúre pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO) ako projektový manažér. Ako poradca predsedu vlády pre zahraničné investície pôsobil v období rokov 2006 – 2010. V rokoch 2008 – 2012 pracoval ako výkonný riaditeľ spoločnosti Ceptra, s. r. o. Od roku 2012 do roku 2014 vykonával funkciu predsedu dozornej rady v SPP – distribúcia, a.s., a súčasne pôsobil ako poradca predsedu vlády pre investície. Funkciu vykonával do 31.05.2016, následne zastával funkciu štátneho

tajomníka II.

Generálny tajomník služobného úradu

Viktor Lehotzký (1968)

Vyštudoval Technickú univerzitu v Košiciach a Právnickú fakultu UPJŠ v Košiciach. V rokoch 1989 – 2007 bol riaditeľom úradu Colnej správy SR, neskôr do roku 2010 riaditeľom odboru obchodovania s citlivými tovarmi na ministerstve hospodárstva. V rokoch 2011 – 2012 bol riaditeľom a konateľom Bytového podniku mesta Košice, s.r.o. V rokoch 2012 – 2016 bol vedúcim služobného úradu ministerstva životného prostredia. V súčasnej funkcii je od 24.3.2016.

1.2 Organizačná štruktúra

V roku 2019 došlo v organizačnej štruktúre Ministerstva hospodárstva SR (ďalej len ako „MH SR“ alebo „ministerstvo“) k nasledovným zmenám:

S účinnosťou od 1. februára 2019 bol na MH SR zrušený organizačný útvar:

„odbor kontroly a auditu“

a boli zriadené tieto organizačné útvary:

„odbor kontroly a prevencie korupcie“ v priamej riadiacej pôsobnosti ministra,

„odbor vnútorného auditu“ v priamej riadiacej pôsobnosti ministra,

S účinnosťou od 1. novembra 2019 bolo na MH SR zmenený názov organizačného útvaru „oddelenie krízového riadenia“ na „oddelenie krízového riadenia a kybernetickej bezpečnosti“.

1.3 Personálne otázky

Stav a štruktúra zamestnancov Ministerstva hospodárstva SR k 31. 12. 2019

Počet zamestnancov:	504
Systematizovaný stav – počet miest:	558
Priemerný vek zamestnanca:	42,55
Priemerná výška funkčného platu:	1.871,- EUR (s technickou pomocou 1.951,- EUR)
Priemerná výška funkčného platu TP:	2147,- EUR
Priemerný osobný príplatok:	431,- EUR (s technickou pomocou 476,- EUR)
Priemerný osobný príplatok TP:	588,- EUR
Priemerný osobný plat:	2.600,- EUR

Tabuľka č. 1-12: štruktúra zamestnancov MH SR za rok 2019:

1. Podľa druhu pracovnoprávneho vzťahu		
	počet	%
štátna služba	431	85.5
verejný záujem	73	14.5

2. Podľa pohlavia		
	počet	
ženy	308	61.1
muži	196	38.9

3. Podľa veku						
	spolu		z toho ž e n y		z toho m u ž i	
	počet	%	počet	%	počet	%
do 30 rokov	70	13.9	45	8.9	25	5
31 – 40 rokov	180	35.7	104	20.6	76	15.1

41 – 50 rokov	128	25.4	86	17.1	42	8.3
51 – 60 rokov	84	16.7	50	10	34	6.7
nad 61 rokov	42	8.3	23	4.6	19	3.7
spolu	504		308		196	
priemerný vek	42.5		42.5		42.6	

4. Podľa miesta trvalého pobytu		
	počet	%
Bratislava	280	55,55
iné	224	44,44

5. Podľa vzdelania		
	počet	%
základné	1	0.2
stredoškolské	63	12.4
vysokoškolské 1. stupňa	4	0.8
vysokoškolské 2. stupňa	407	80,8
vysokoškolské 3. stupňa	29	5,8

6. Podľa funkcie						
	spolu		z toho ž e n y		z toho m u ž i	
	počet	%	počet	%	počet	%
vedúci zamestnanci	68	13,5	33	48,5	35	51,5
referenti	436	86,5	275	63,1	161	36,9

7. Podľa platovej triedy				
	ŠS	% zo ŠS	VZ	% z VZ
2	x	x	13	17,8
3	8	1,9	28	38,4
4	1	0,2	11	15,1
5	2	0,5	11	15,1
6	3	0,7	2	2,7
7	41	9,5	3	4,1
8	359	83,3	3	4,1
9	14	3,2	2	2,7
10	x	x	x	x
11	x	x	x	x
12	x	x	x	x
Polit.	3	0,7	x	x
Spolu ZMC ŠS + VZ	431		73	

8. Fluktuácia zamestnancov v r. 2018		
	počet	%
nástupy	115	23,5
výstupy	58	12

9. Fluktuácia zamestnancov v r. 2019		
	počet	%
nástupy	75	14,9
výstupy	48	9,5

10. Podľa priznaného funkčného / osobného platu		
	počet	%
osobný plat	3	0,58
funkčný plat	498	99,42

11. Podľa dôchodkového veku (63 rokov a viac)		
	počet	%
dôchodcovia	24	4,8
ostatní	480	95,2

Vedúci zamestnanci za rok 2019						
	Spolu		ž e n y		m u ž i	
	počet	suma	počet	suma	počet	suma
priemerný funkčný plat	61,57	2332,-eur	31,16	2256,- eur	30,41	2410,50 eur
priemerný osobný príplatok		806,50 eur		777,- eur		836,- eur
priemerný príplatok za riadenie		272,- eur		248,- eur		296,- eur

Mzdový rozpočet

Pre rok 2019 bol schválený rozpočet miezd vo výške 7 042 301,00 € z toho pre aparát ministerstva 6 544 301,00 € bez stálych misií v zahraničí (498 000,00 €). Priemerný mesačný plat na ministerstve v roku 2019 predstavoval sumu 1 951,00 € vrátane ústavného činiteľa, štátnych tajomníkov a generálneho tajomníka služobného úradu a bez TP 1 871,00 €.

Vzdelávanie

Vzdelávanie štátnych zamestnancov bolo zabezpečované služobným úradom na základe schváleného Plánu kontinuálneho vzdelávania na rok 2019 ako otvoreného systému, ktorý bol flexibilný k zmenám a adaptabilný k povinnostiam a potrebám služobného úradu. Osobný úrad kládol dôraz na efektívne, zodpovedné a účelné hospodárenie s finančnými prostriedkami pri navrhovaní a zabezpečovaní vzdelávania, ako aj na redukciu vznikajúcich rozdielov medzi požadovanými a skutočnými kompetenciami štátneho zamestnanca.

Adaptačné vzdelávanie

Súčasťou adaptačného vzdelávania pre novoprijatých zamestnancov bola realizácia štyroch skupinových školení zabezpečovaných kvartálne formou prednášok lektorov lektorského zboru MH SR, ktorí odborne prezentovali problematiku vyplývajúcu z organizačného poriadku ministerstva. Uvedené štyri školenia absolvovalo 60 zamestnancov.

S cieľom uľahčiť adaptáciu nových štátnych zamestnancov a umožniť im získať odborné a praktické skúsenosti od služobne starších štátnych zamestnancov sa adaptačné vzdelávanie v zmysle zákona o štátnej službe realizovalo pod vedením mentora a bolo obsahovo zamerané na vstupné a priebežné vzdelávanie. Adaptačné vzdelávanie absolvovalo v období od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019 spolu 61 zamestnancov a funkciu mentora vykonávalo v uvedenom období 52 zamestnancov.

Kompetenčné vzdelávanie

Kompetenčné vzdelávanie sa realizovalo

- a) Odborným vzdelávaním,
- b) Jazykovým vzdelávaním,
- c) Manažérskym vzdelávaním,
- d) Vzdelávaním zameraným na osobnostný rozvoj,
- e) Vzdelávaním v oblasti informačných technológií.

Kompetenčné vzdelávanie zamestnancov ministerstva pre určené cieľové skupiny zabezpečoval osobný úrad:

- samostatne,
- prostredníctvom Úradu vlády SR, konkrétne:
 - Centra vzdelávania a hodnotenia ÚV SR,
 - Centrálného plánu vzdelávania AK EŠIF,
- v spolupráci s
 - Centrálnym kontaktným útvarom pre OLAF a sekciou prevencie korupcie a krízového manažmentu Úradu vlády SR,
 - Finančnou správou SR (školenia e-learningovou formou),
 - Úradom pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR,
 - Úradom podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu,
 - Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR
- prostredníctvom externých slovenských a zahraničných dodávateľov vzdelávacích aktivít,

Vzdelávacie aktivity sa realizovali podľa požiadaviek pre jednotlivých zamestnancov, skupiny alebo hromadne. Hromadná forma prevažovala najmä organizovaní odborného vzdelávania alebo formou e-learningu. Skupinová forma bola najčastejšie využívaná pri jazykových kurzoch, vzdelávaniach zameraných na osobnostný rozvoj alebo vzdelávaniach v oblasti informačných technológií.

a) Odborné vzdelávanie

Najfrekvencovanejšími vzdelávacími aktivitami, ktoré absolvovali zamestnanci ministerstva boli školenia zamerané na problematiku

- verejného obstarávania,

- práva a legislatívy
- účtovníctva a finančnej kontroly,
- korupcie a ochrany finančných záujmov,
- Elektronická schránka štátnej správy a samosprávy - novinky v roku 2019,
- E-government - Výkon verejnej moci elektronicky,
- Novinky v elektronizácii štátnej správy a samosprávy Národné e Forum

Hromadné školenia:

Podľa možností a požiadaviek organizoval osobný úrad školenia k uzneseniam vlády SR, programovému vyhláseniu vlády SR, k národným programom, ako aj k všeobecne záväzným právnym predpisom, konkrétne:

- školenie v rozsahu 3 dní zamerané na zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), ktorého sa zúčastnilo 86 zamestnancov ministerstva a 101 zamestnancov podriadených organizácií ministerstva,
- školenie Protikorupčná politika SR na roky 2019 - 2023 a ochrana oznamovateľov protispoločenskej činnosti, ktorého sa zúčastnilo 39 zamestnancov ministerstva,
- opakované dvojročné školenie vodičov formou e-learningu – vyškolených 101 zamestnancov ministerstva,
- opakované dvojročné školenie Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci (BOZP) a Ochrana pred požiarom (OPP) – preškolení všetci zamestnanci ministerstva, spolu 473 osôb,
- opakované dvojročné školenie kurz prvej pomoci – preškolených 15 zamestnancov ministerstva,
- školenie v rozsahu 2 dní - Finančné riadenie a finančná analýza podniku, ktorého sa zúčastnilo 27 zamestnancov ministerstva,
- školenie Hodnotenie investičných projektov, ktorého sa zúčastnilo 12 zamestnancov ministerstva,
- školenie k problematike Agendy 2030 ktorého sa zúčastnilo 15 zamestnancov ministerstva a 19 zamestnancov podriadených organizácií ministerstva.

Školení organizovaných Úradom vlády SR zameraných na ochranu finančných záujmov EU, protikorupčnú tematiku, hospodársku súťaž, finančnú kontrolu, verejné obstarávanie a pod. sa zúčastnilo spolu 42 zamestnancov.

Administratívne kapacity EŠIF sa pravidelne zúčastňovali školení organizovaných Úradom vlády SR v rámci Centrálneho plánu vzdelávania pre AK EŠIF – spolu 186 realizovaných osoboškolení.

V roku 2019 sa 38 zamestnancov ministerstva zúčastnilo 21 konferencií, sympózií a kongresov na Slovensku a v zahraničí.

Najdôležitejšie konferencie, kongresy a sympóziá v roku 2019:

Nemecko - Düsseldorf:

- 2 zamestnanci – Centrum pre chemické látky a prípravky (946, 05 €/2 osoby),

Holandsko - Amsterdam:

- 2 zamestnanci – Centrum pre chemické látky a prípravky (2. 057, 00 €/2 osoby),

Rakúsko – Viedeň:

- 2 zamestnanci – Centrum pre chemické látky a prípravky (1. 194, 00 €/2 osoby),
Fínsko - Helsinky:
- 1 zamestnanec - Centrum pre chemické látky a prípravky (820, 00 €/1 osoba),
Taliansko - Rím:
- 2 zamestnanci - Centrum pre chemické látky a prípravky (1. 091, 90 €/2 osoby),
Portugalsko:
- 1 zamestnanec – odbor ochrany spotrebiteľa (433, 00 GBP/1 osoba),
Rakúsko – Viedeň:
- 2 zamestnanci – sekcia štrukturálnych fondov EÚ (4. 920, 00 €/2 osoby),
Česká republika – Ostrava
- 3 zamestnanci – odbor verejného obstarávania (1. 161, 60 €/3 osoby),
Slovenská republika – Liptovský Ján
- 4 zamestnanci – Centrum pre chemické látky a prípravky (1. 170, 00 €/4 osoby),
Portugalsko - Lisabon:
- 1 zamestnanec – sekcia štrukturálnych fondov EÚ (2.600, 00 €/1 osoba),
Nemecko – Mainz:
- 1 zamestnanec - Centrum pre chemické látky a prípravky (1.011, 50 €/1 osoba),
Slovenská republika – Bratislava
- 1 zamestnanec – sekcia štrukturálnych fondov EÚ (999, 00 €/1 osoba),
Slovenská republika – Vyhne
- 4 zamestnanci – Centrum pre chemické látky a prípravky (588, 00 €/4 osoby),
Rakúsko – Viedeň:
- 1 zamestnanec – Centrum pre chemické látky a prípravky (594, 00 €/1 osoba),
Česká republika – Kouty nad Děsnou
- 4 zamestnanci – Centrum pre chemické látky a prípravky (389, 00 €/5 osôb),
Slovenská republika - Bratislava
- 1 zamestnanec – odbor vnútorného auditu (225,00 €/1 osoba),
Slovenská republika - Bratislava
- 3 zamestnanci – odbor podnikateľského prostredia (176,40 €/3 osoby),
Slovenská republika - Bratislava
- 1 zamestnanec – odbor podnikateľského prostredia (162,24 €/1 osoba),

b) Jazykové vzdelávanie

Anglický jazyk

Vzhľadom na skutočnosť, že ministerstvo naďalej pôsobí v dvoch samostatných priestoroch, bola skupinová aj individuálna výučba zabezpečená v priebehu kalendárneho roka v priestoroch ministerstva na adrese Mierová 19, ako aj v priestoroch na adrese Mlynské nivy 44/a.

V rámci skupinovej výučby bolo vytvorených celkovo 7 skupín, v ktorých sa zamestnanci vzdelávali v zlepšovaní komunikácie formou Callanovej metódy, ktorú zmluvne zabezpečovala spoločnosť Educato, s.r.o. Tejto forme výučby sa zúčastnilo 65 zamestnancov.

Do individuálnej výučby anglického jazyka bolo zaradených 25 vedúcich zamestnancov.

Francúzsky jazyk

V spolupráci s Francúzsky inštitútom na Slovensku a Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR bola realizovaná skupinová a individuálna výučba francúzskeho jazyka formou programu „Francúzština v diplomacii a v medzinárodných vzťahoch“, ktorého

sa zúčastnili 4 zamestnanci formou skupinovej výučby a 1 vedúci zamestnanec formou individuálnej výučby. Obe formy výučby, ako aj jazyková skúška boli spolufinancované Medzinárodnou organizáciou pre frankofóniu (OIF) vo výške 50% účastníckeho poplatku.

V roku 2019 úspešne absolvovali jazykovú skúšku a získali špecializovaný diplom pre úroveň B2 z oblasti medzinárodných vzťahov DFP-RI (Diplômes de français professionnel – Relations Internationales) 2 zamestnanci ministerstva - účastníci skupinovej výučby.

Okrem účasti na jazykových kurzoch sa 1 zamestnankyňa ministerstva zúčastnila bezplatného odborného frankofónneho vzdelávacieho seminára „Vedenie formálnych stretnutí a rokovaní v európskom kontexte“, ktorý sa uskutočnil v dňoch 26. - 27. septembra 2019 v priestoroch Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v Bratislave. Školiteľkami seminára boli kvalifikované lektorky francúzskeho jazyka špecializujúce sa na francúzsku didaktiku v oblasti profesionálnej komunikácie v európskom kontexte.

Ruský jazyk

Výučba ruského jazyka bola zabezpečená formou dohody o pracovnej činnosti, ktorá bola uzatvorená s lektorkou na individuálnu výučbu pre štátneho tajomníka Vojtecha Ferencza.

Slovenský jazyk

V nadväznosti na plnenie úlohy B/1 z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 238/2014 k Správe o stave používania štátneho jazyka na území Slovenskej republiky s cieľom zabezpečiť systematické a pravidelné vzdelávanie z oblasti jazykovej kultúry na všetkých ústredných orgánoch štátnej správy zabezpečilo ministerstvo plnenie úlohy organizovaním odborného seminára pre svojich zamestnancov s názvom Spisovný jazyk a jeho miesto vo verejnej komunikácii, ktorý lektorovala PhDr. Sibyla Mislovičová. Odborný seminár bol zorganizovaný v priestoroch ministerstva dňa 3. októbra 2019 pre skupinu v celkovom počte 72 zamestnancov.

c) Manažérske vzdelávanie

Prostredníctvom externých dodávateľov boli poskytnuté školenia v oblasti manažérskeho vzdelávania pre 9 vedúcich zamestnancov ministerstva, z toho pre 6 zamestnancov vyplývala povinnosť zo zákona o štátnej službe absolvovať manažérske vzdelávanie do šiestich mesiacov od začatia vykonávania funkcie vedúceho zamestnanca. Konkrétne išlo o vedúcich zamestnancov:

d) Vzdelávanie zamerané na osobnostný rozvoj

Služobný úrad zorganizoval nasledovné školenia prostredníctvom vzdelávacích agentúr:

- Protokol pri rokovaníach a spoločenská etiketa, ktorého sa zúčastnilo 15 zamestnancov ministerstva,
- Interpersonálna komunikácia v tíme, ktorého sa zúčastnilo 9 zamestnancov ministerstva.

V rámci bezplatnej ponuky Centra vzdelávania a hodnotenia pri Úrade vlády SR boli 4 zamestnanci ministerstva preškolení v problematike

- mentoring,
- riadený výberový rozhovor,

- vedenie hodnotiaceho rozhovoru,
- časový manažment.

Z ponuky externých vzdelávacích inštitúcií boli preferovanými školenia:

- Diplomatický protokol – štátny protokol a etiketa v praxi – 10 zamestnancov,
- Komunikácia v náročných situáciách pre štátnu a verejnú správu – 9 zamestnancov,
- Komunikácia a reč tela – 7 zamestnancov,
- Riešenie krízových situácií v špecifickom prostredí – 4 zamestnanci,
- Časový manažment – 4 zamestnanci,
- Tímová komunikácia – cesta k tímovosti – 3 zamestnanci
- Horizontálny a vertikálny manažérsky rozvoj – 1 zamestnanec
- Výučba hlasovej techniky s hlasovým pedagógom, hlasové cvičenia súvisiace s prípravou pre verejné vystupovanie – 1 zamestnanec

e) Vzdelávanie v oblasti informačných technológií

Služobný úrad zorganizoval v dvoch samostatných blokoch (máj a september 2019) školenie EXCEL, ktorého sa zúčastnilo 106 zamestnancov a v rámci jedného bloku (máj 2019) školenie WORD, ktorého sa zúčastnilo 55 zamestnancov. Školenia prebiehali rozdelením zamestnancov podľa výkonnostných skupín s max. počtom 11 účastníkov na 1 skupinu, pričom zamestnanci boli rozdelení do skupín na základe rozlišujúceho vstupného testu resp. na základe dosiahnutej výkonnostnej úrovne z predchádzajúceho školenia.

E-learning:

V rámci vzdelávania služobný úrad pokračoval vo využívaní e-learningu ako účinnej formy vzdelávania zamestnancov ministerstva a realizoval nasledovné e-learningové kurzy:

- Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci 2019 – všetci zamestnanci (473),
- Ochrana pred požiarom 2019 – všetci zamestnanci (473),
- Vstupné školenie pre nových zamestnancov (súčasne zabezpečované osobným úradom ministerstva prezenčnou formou) – spolu 82 zamestnancov,
- Vstupná časť adaptačného vzdelávania – spolu 61 zamestnancov,
- Školenie vodičov z povolania a vodičov referentov - spolu 101 zamestnancov,
- Zákon o štátnej službe – spolu 415 zamestnancov.

V priebehu roku bolo aktualizované e-learningové prostredie v prípade kurzov BOZP a OPP v spolupráci s Finančnou správou SR a koncom roka bol pre zamestnancov otvorený e-learningový kurz Zákon o štátnej službe.

V 4. štvrťroku 2019 sa začal pripravovať v spolupráci s Finančnou správou SR ďalší produkt, ktorý slúži na vytváranie Individuálnych plánov kontinuálneho vzdelávania elektronickou formou.

V roku 2019 boli vytvorené 2 nové e-learningové kurzy, konkrétne:

- Zákon o štátnej službe,
- Individuálne plány kompetenčného vzdelávania na rok 2020.

2 Poslanie a ciele

MH SR sa podieľa na tvorbe jednotnej štátnej politiky Slovenskej republiky, vykonáva v rozsahu svojej pôsobnosti štátnu správu a plní ďalšie úlohy ustanovené v zákonoch a iných všeobecne záväzných právnych predpisoch, a to primárne v oblasti hospodárskej politiky vykonáva.

Ministerstvo v rozsahu vymedzenej pôsobnosti zodpovedá i za úlohy obrany a vytváranie podmienok na realizáciu požiadaviek zabezpečovania príprav na obranu a ochranu, zabezpečuje aj úlohy súvisiace s dojednávaním medzinárodných zmlúv, s rozvojom medzištátnych stykov a medzinárodnej spolupráce vrátane úloh, ktoré pre Slovenskú republiku vyplývajú z medzinárodných zmlúv, ako aj z jej členstva v medzinárodných organizáciách. Skúma problematiku vo veciach, ktoré sú v jeho pôsobnosti, analyzuje dosahované výsledky a robí opatrenia na riešenie aktuálnych otázok. Spracúva koncepcie rozvoja zverených oblastí a riešenia základných otázok, ktoré predkladá vláde Slovenskej republiky. Stará sa o náležitú právnu úpravu vecí patriacich do jeho pôsobnosti, pripravuje návrhy zákonov a iných všeobecných záväzných právnych predpisov, dbá o dodržiavanie zákonnosti v oblasti svojej pôsobnosti.

Podľa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov je MH SR ústredným orgánom štátnej správy pre:

- priemysel s výnimkou spracovania dreva, biotechnológií, potravinárstva a stavebných výrobkov,
- energetiku vrátane hospodárenia s jadrovým palivom a uskladňovania rádioaktívnych odpadov a energetickú efektívnosť,
- teplárenstvo a plynárenstvo,
- dobývanie a úpravu tuhých palív, dobývanie ropy a zemného plynu, rudných surovín, nerudných surovín a rádioaktívnych surovín,
- podporu malého podnikania a stredného podnikania vrátane podpory potravinárskych produktov, ktoré nie sú zaradené do prílohy I Zmluvy o fungovaní Európskej únie a podpory spracovania dreva a biotechnológií,
- stratégiu tvorby podnikateľského prostredia a podporu podnikateľského prostredia vrátane podpory potravinárskeho podnikateľského prostredia, ktorého produkty nie sú zaradené do prílohy I Zmluvy o fungovaní Európskej únie a podnikateľského prostredia v oblasti spracovania dreva a biotechnológií,
- vnútorný obchod, zahraničný obchod vrátane obchodovania s výrobkami obranného priemyslu a tvorby zahraničnej obchodnej politiky, ochranu spotrebiteľa s výnimkou ochrany spotrebiteľa pri poskytovaní finančných služieb a koordináciu politiky vnútorného trhu Európskej únie,
- ochranu a využívanie nerastných surovín vrátane hlavného dozoru nad ochranou a využívaním ložísk nerastov,
- hlavný dozor nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a bezpečnosťou prevádzky v banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri používaní výbušnín,
- puncovníctvo a skúšanie drahých kovov,
- kontrolu zákazu vývoja, výroby, skladovania, použitia a obchodu s chemickými zbraňami a prekursorami potrebnými na ich výrobu,
- riadenie úloh hospodárskej mobilizácie,

- odštátne a privatizáciu majetku štátu a pre správu majetku štátu v podnikateľskej sfére,
- stratégiu tvorby a realizácie inovácií v oblastiach podľa písmen a) až d)

2.1 Vízia a ciele

V nadväznosti na Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na roky 2020-2024 považuje MH SR za cieľ hospodárskej politiky zvýšenie konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky a to vytváraním priaznivého podnikateľského prostredia s vyššou ekonomickou slobodou, rozhodnutiami založenými na faktoch a dátach, ako aj nízkym administratívnym zaťažením.

Zlepšovanie konkurencieschopnosti je primárnou víziou politiky MH SR. Prvým krokom bolo vytvorenie novej Rady vlády SR pre konkurencieschopnosť a produktivitu, ktorej účelom bude zlepšovanie ako vnútornej konkurencieschopnosti, tak aj konkurencieschopnosti na medzinárodnej úrovni.

Výzvou v najbližšom období bude adaptovanie sa na novú situáciu po pandémie COVID-19, ako aj vytvoriť priestor a podmienky pre domáce firmy a ich postavenie voči medzinárodným firmám.

Ministerstvo sa bude v najbližších rokoch zameriavať okrem konkurencieschopnosti nášho hospodárstva aj na celkové zlepšenie podnikateľského prostredia, uplatňovanie politiky lepšej regulácie, zvýšenie konkurencie na trhu s energiami a celkové zlepšenie oblasti energetiky.

Pre zlepšenie podnikateľského prostredia sa bude MH SR zameriavať najmä na podporu domácich firiem a ich pozície voči nadnárodným firmám. Počiatočnými krokmi bude zníženie administratívnych, finančných a regulačných zaťažení pre všetkých a zásadným zjednodušením daňového a odvodového systému. Politiky rozvoja podnikateľského prostredia budú smerované na zjednodušenia začatia podnikania pre mladých a podnikanie žien a seniorov, ako aj vytvorenie prostredia pre rodinné podnikanie.

Ministerstvo okamžite pracovalo na prvých krokoch k uplatneniu lepšej regulácie. Vláda schválila balík 114-tich opatrení tzv. „lex korona“ a víziou je aj v budúcom roku prijať ďalšie opatrenia s jasným cieľom zlepšenia pozície Slovenska. V nasledujúcom období budú prijaté materiály, ktorými bude zavedené pravidlo „one in – one out“ a naňho nadväzujúce „one in – two out“, ako aj regulácia, ktorá zabezpečí predvídateľnosť legislatívneho rámca pre podnikania.

Výzvou pre slovenskú ekonomiku bude transformácia v ére digitalizácie, automatizácie, umelej inteligencie a nástup nových obchodných modelov. Zameranie na výskum, vývoj a inovácie má významný dopad na konkurencieschopnosť, ako aj prechod na klimaticky neutrálne a obehové hospodárstvo. MH SR bude usilovať o zvýšenie atraktívnosti SR ako investičnej a inovačnej destinácie.

Vyššie uvedené ciele budú mať vplyv aj na ďalšiu oblasť v gescii MH SR – energetiku. Snahou bude zvýšenie konkurencie na trhu s energiami, vytvorenie transparentných a férových

trhových pravidiel a cien energií a v neposlednom rade zabezpečiť udržateľnosť a rozvoj energetickej infraštruktúry zachovajúc technickú bezpečnosť a spoľahlivosť.

Vláda SR pristúpila k inovatívnemu strategickému plánovaniu a strategickému projektovému riadeniu, ktorého súčasťou bude prijatie národného strategického rámca a základných pravidiel projektového riadenia strategických projektov. MH SR bude plne súčinné pri spracovaní tejto politiky a to najmä v zmysle zabezpečenia premeny slovenskej ekonomiky na ekonomiku s vyššou pridanou hodnotou. Smerovanie krajiny bude zamerané na vývoj podielu poľnohospodárstva, výroby, služieb a následne digitalizácie a výskumu a vývoja či inovácií v hospodárstve Slovenska.

PVV SR na roky 2020-2024 vytvorilo základný rámec pre smerovanie krajiny v najbližších rokoch a MH SR bude plne súčinné vo svojej gescii dosiahnuť vyššie spomenuté ciele. Rezort hospodárstva už od prvého momentu sa plnohodnotne zapojil do napĺňania vízie a cieľov v oblasti zvýšenia konkurencieschopnosti a zlepšovania podnikateľského prostredia, pričom sa bude ako plnohodnotný partner zapájať aj do ďalších oblastí ako napr. budovanie čistej a inteligentnej dopravnej politiky, nízko uhlíkovej a udržateľnej ekonomiky v súlade s environmentálnymi princípmi.

3 Činnosť ministerstva

3.1 Podnikateľské prostredie

MH SR sa priebežne podieľa na zlepšovaní podnikateľského prostredia, ako jednej z priorít vlády zadefinovanej v programovom vyhlásení vlády SR (PVV).

V roku 2019 sa pozornosť MH SR v oblasti podnikateľského prostredia naďalej zameriavala na aktivity lepšej regulácie: dôraz sa kládol na prípravu ďalšieho súboru opatrení na zlepšenie podnikateľského prostredia, začali sa pripravovať metodiky RIA 2020, rozbehli sa práce na hodnotení regulačnej politiky Slovenskej republiky, pokračovala príprava školení k RIA 2020 a pozornosť bola venovaná i agende goldplatingu. Na rokovanie vlády bola predložená Správa o stave podnikateľského prostredia, ktorá sa vypracúva každoročne od roku 2010. Naďalej sa tiež rozvíjala i podpora malého a stredného podnikania. V oblasti inovácií to boli kľúčové témy ako smart cities, inovačné klastre, inovačný čin roka a ďalšie.

Opatrenia na zlepšenie podnikateľského prostredia

Začiatkom roka 2019 vláda SR schválila v poradí 3. balíček opatrení na zlepšenie podnikateľského prostredia (tzv. antibyrokratický balíček, schválený uznesením vlády SR č. 51/2019). Opatrenia boli i tentokrát navrhnuté na základe podnetov z podnikateľského prostredia alebo od jednotlivých ministerstiev a tiež v kontexte pozitívnej odozvy z prostredia k prvým dvom balíčkom opatrení (uznesenia vlády SR č. 327/2017 a č. 228/2018).

V priebehu roka 2019 MH SR pripravovalo 4. balíček opatrení, tento však z dôvodu blížiacich sa parlamentných volieb vo februári 2020 nebol predložený na schválenie vláde SR. Niektoré opatrenia z pripravovaného 4. balíčka však boli prebraté do tzv. Lex Korona – zákona, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia

zasiahnutým opatreniami na zamedzenie šírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19. Zákon nadobudol účinnosť v júli 2020 pod číslom 198/2020 Z. z.

Plnenie opatrení antibyrokratických balíčkov je súčasťou Správy o stave podnikateľského prostredia v Slovenskej republike, ktorú MH SR vypracúva každoročne k 30. marcu. Odpočet jednotlivých úloh je uvedený i na web stránke MH SR v časti podnikateľské prostredie. Je možné konštatovať, že na opatrenia má MH SR veľmi pozitívnu odozvu zo strany podnikateľského prostredia.

Goldplating

Administratívnu záťaž podnikateľov sa MH SR snaží znižovať aj predchádzaním goldplatingu, a teda zavádzaniu legislatívnych opatrení nad rámec toho, čo od Slovenska vyžaduje právo EÚ. Aj preto MH SR pripravilo v spolupráci s ostatnými rezortmi Audit legislatívy z pohľadu goldplatingu, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 50/2019.

V rámci úvodnej analýzy bolo ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy analyzovaných viac ako 400 smerníc. Táto analýza ukázala, že až v 30% prípadov prekročila slovenská legislatíva požiadavky vyplývajúce z európskej regulácie, pričom v 8% prípadov išlo o zaťažujúcu transpozíciu. V ostatných prípadoch išlo o progresívnejšiu alebo ambicióznejšiu reguláciu, ktorej pridaná hodnota bola z veľkej časti gestorom zdôvodnená. Príkladom pridanej hodnoty opodstatneného goldplatingu bola napríklad realizácia legitímneho verejného záujmu (napr. zvýšená ochrana vnútorného trhu, spotrebiteľských práv, sociálna ochrana alebo environmentálne ciele).

V zmysle úlohy B.2 uznesenia vlády SR č. 50/2019 k auditu legislatívy z pohľadu goldplatingu MH SR predložilo v roku 2019 na rokovanie vlády SR dva zákony (z oblasti energetiky a z oblasti ochrany spotrebiteľa) za účelom odstránenia ustanovení, neodôvodnene prekračujúcich rámec práva EÚ. Návrh zákona, ktorý rieši legislatívnu zmenu úpravy ustanovenia § 21 zákona č. 321/2014 Z. z. o energetickej efektívnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, bol vládou SR schválený v auguste 2019. Návrh zákona o dohľade v oblasti ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov bol na rokovanie vlády zaslaný v septembri 2019, doposiaľ nebol schválený.

RIA 2020 - Stratégia lepšej regulácie

MH SR je gestorom agendy lepšej regulácie. Jej nosný dokument „RIA 2020 - Stratégia lepšej regulácie“ bol vládou schválený 24. 01. 2018 uznesením č. 32/2018. Ide o reformný dokument, ktorý má za cieľ optimalizovať regulačné prostredie v SR a k zvýšiť transparentnosť tvorby zákonov a nelegislatívnych dokumentov a tým aj zlepšiť podnikateľské prostredie na Slovensku. Víziou MH SR je prechod k novej kultúre lepšej regulácie. Je možné očakávať, že vďaka implementácii tejto stratégie bude v najbližších rokoch štátna správa ako aj odborná verejnosť poznať agendu lepšej regulácie a chápať jej prínosy.

RIA 2020 je strategickým dokumentom pre Národný projekt Zlepšovanie podnikateľského prostredia na Slovensku a hodnotenie politik v kompetencii Ministerstva hospodárstva SR z Európskeho sociálneho fondu prostredníctvom Operačného programu Efektívna verejná správa (OP EVS), ktorý sa realizuje od účinnosti Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku od 25. 08. 2018.

Od schválenia RIA 2020 MH SR a rezorty plnia stanovené úlohy. V roku 2019 sa začali tvoriť metodiky vyplývajúce z akčného plánu RIA 2020. V októbri 2019 sa konal workshop k metodike ex post hodnotenia existujúcich regulácií, na ktorom sa zúčastnili i experti OECD Výboru pre regulačnú politiku a experti pre lepšiu reguláciu z Dánska a Talianska. Samotnú metodiku ex post hodnotenia existujúcich regulácií vypracovalo MH SR v decembri 2020. Metodika bude v priebehu roka 2020 predmetom pilotných projektov na rezortoch a ostatných ÚOŠS za účelom otestovania jej funkčnosti a odstránenia prípadných nedostatkov. Po zapracovaní výsledkov pilotných projektov bude metodika predložená na schválenie vláde SR.

V rámci aktivity č. 4 národného projektu MH SR v roku 2019 oslovilo OECD so žiadosťou o audit procesov lepšej regulácie nastavených v RIA 2020 s cieľom zhodnotiť stav regulačnej politiky na Slovensku v porovnaní s inými krajinami a či procesy nastavené v RIA 2020 sú nastavené správne. V priebehu roka 2019 sa uskutočnil dotazníkový prieskum, ktorého respondentmi boli ústredné orgány štátnej správy, ktoré predkladajú materiály na rokovanie vlády SR. Následne sa v mesiacoch september a december 2019 uskutočnili dve misie expertov OECD v SR (tzv. fact-finding missions) na doplnenie informácií z dotazníkov a zainteresovanie ďalších kľúčových aktérov regulačnej politiky (napr. poslanci NR SR, inšpekčné orgány, zástupcovia podnikateľských zväzov a združení, ZMOS a pod.). Výsledná analýza bola v SR oficiálne predstavená 13.7.2020.

V priebehu roka 2019 MH SR prezentovalo RIA 2020 na viacerých fórach a konferenciách, napr. na konferencii Rule of Law: Dôvera vo vládu zákona – Želaný stav verzus realita, ktorá sa uskutočnila v júni 2019 a jej predmetom bola diskusia o poslaneckých návrhoch zákonov a ich vplyvoch na podnikateľské prostredie. MH SR v roku 2019 tiež kompletizovalo zoznam školiteľov za účelom organizačného a odborného zabezpečenia školení. Z dôvodu neukončeného verejného obstarávania školenia v roku 2019 neboli realizované. Predpoklad začiatku realizácie školení je koncom roka 2020 k zavedeniu pripravovaného princípu One-in One-out.

Správa o stave podnikateľského prostredia

MH SR každoročne vypracováva Správu o stave podnikateľského prostredia v SR a na rokovanie vlády SR sa predkladá k 30. marcu.

Správa v jednotlivých kapitolách mapuje rôzne aspekty aktuálneho stavu podnikateľského prostredia v SR a popisuje hlavné ukazovatele vývoja podnikateľského prostredia.

Správa o stave podnikateľského prostredia v Slovenskej republike pre rok 2019 bola schválená uznesením vlády SR č. 352/2020. Správa mapuje rôzne aspekty aktuálneho stavu podnikateľského prostredia v SR v roku 2019. Uvádza, analyzuje a hodnotí štruktúru prostredia, popisuje hlavné faktory ovplyvňujúce stav a vývoj podnikateľského prostredia, poskytuje informácie o medzinárodnom hodnotení slovenského podnikateľského prostredia v rámci rebríčkov Svetovej banky Doing Business, porovnanie štátov Európskej únie a ostatných európskych krajín v oblasti inovácií European innovation scoreboard, ako i hodnotenie slovenských podnikateľských subjektov. Definuje najvýznamnejšie témy a priority agendy podnikateľského prostredia a popisuje programy a iniciatívy realizované s cieľom zlepšiť kvalitu podnikateľského prostredia v SR vrátane informácii o vplyve krízy spôsobenej

pandémiou Covid-19 na podnikateľské prostredie. V správe obsiahnuté informácie by mali byť dôležitým poznaním pre tvorcov politík a pre rozhodovacie authority, ktorí podnikateľské prostredie do značnej miery ovplyvňujú.

Správa obsahuje 7 príloh, vrátane vyhodnotenia plnenia opatrení z antibyrokratických balíčkov na zlepšenie podnikateľského prostredia na Slovensku k 31. 12. 2019, ako aj informácie o dosiahnutom pokroku v rámci akčného plánu RIA 2020 – Stratégie lepšej regulácie. Celý materiál je zverejnený na web stránke MH SR v časti podnikateľské prostredie.

MH SR aj v roku 2019 pokračovalo v implementácii troch už vládou schválených opatrení na zlepšenie podnikateľského prostredia – tzv. antibyrokratických balíčkov, ktoré definovali ročnú úsporu takmer 95 mil. eur (prvý v júni 2017 s 35 opatreniami, druhý v máji 2018 s 23 opatreniami a 5 analýzami a tretí vo februári 2019 s 37 opatreniami). Opatrenia z prvých dvoch balíčkov sa plnili najmä v rokoch 2017 – 2018 a v roku 2019 bolo z 35 opatrení I. balíčka splnených 24 opatrení a z 23 opatrení II. balíčka 17 opatrení. Ťažiskom plnenia roku 2019 bol najmä III. balíček, ktorý ku koncu roka 2019 mal splnených 27 opatrení z celkového počtu 37.

Prebiehala tiež príprava IV. Antibyrokratického balíčka, ktorý obsahoval 36 opatrení a celkové ušetrené ročné náklady podnikateľského prostredia po prijatí uvedených opatrení boli odhadnuté na 13 mil. eur. Viaceré z navrhovaných opatrení boli zahrnuté do zákona 198. z 9. júla 2020, ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšovaním podnikateľského prostredia zasiahnutým opatreniami na zamedzenie šírenia nákazlivej choroby COVID-19 (tzv. Lex Korona).

3.2 Energetika

MH SR aj v roku 2019 plnilo úlohy v oblasti energetiky vrátane hospodárenia s jadrovým palivom a uskladňovania rádioaktívnych odpadov, energetickej efektívnosti, elektroenergetiky, teplárenstva a plynárenstva, ťažby a úpravy tuhých palív, ťažby ropy a zemného plynu, ťažby rudných a nerudných surovín a vyhľadávania a prieskumu rádioaktívnych surovín a ich ťažby, ochrany a využívania nerastných surovín vrátane hlavného dozoru nad ochranou a využívaním ložísk nerastov, hlavného dozoru nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a bezpečnosťou prevádzky v banskej činnosti, činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri používaní výbušnín.

Baníctvo

MH SR v roku 2019 poskytlo dotácie podľa zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MH SR v znení neskorších predpisov v uhoľnom baníctve na plnenie deputátnych nárokov a dotácie do rudného baníctva na technické práce vykonávané podľa útlmového programu banskej činnosti, na zabezpečenie alebo likvidáciu starých banských diel a ich následkov a na publikačnú činnosť s banskou tematikou, údržbu a rekonštrukciu banských pamiatok, náučných banských chodníkov a prezentáciu banských tradícií.

Pre zmiernenie dopadov transformácie uhoľného regiónu na hornej Nitre bol uznesením vlády SR č. 336 z 3. júla 2019 schválený „Akčný plán transformácie regiónu horná Nitra“, ktorého súčasťou je zoznam 220 indikatívnych potenciálnych projektových zámerov pre transformáciu regiónu horná Nitra. Cieľom materiálu je atraktívny a sebestačný región s rozvojom

ekonomických činností v symbióze s čistým životným prostredím, ktorý je prepojený s ostatnými ekonomickými centrami v rámci Slovenska a EÚ.

Dňa 16. októbra 2019 bol prijatý „Zákona č. 385/2019 Z. z. o kompenzačnom príspevku baníkom a o zmene a doplnení niektorých zákonov“, ktorým bola pripravená právna úprava týkajúca sa sociálneho zabezpečenia a poistenia na úhradu povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie a odškodnenie pre stratu príjmu z činnosti zamestnancov v dôsledku nezamestnanosti baníkov postihnutých útlmom banskej činnosti v regióne hornej Nitry.

Rozhodnutím Komisie z 28. novembra 2019 pod číslom SA 55038 (2019/N) „Pomoc na pokrytie mimoriadnych nákladov spoločnosti Hornonitrianske bane Prievidza (HBP) v súvislosti s ukončením ťažby“ prebehla notifikácia štátnej pomoci programu postupného doťaženia a uzatvorenia jednotlivých ťažobných polí dobývacích priestorov Handlová, Nováky I. v regióne horná Nitra.

MH SR riadilo výkon štátnej banskej správy pri dobývaní ložísk nerastov uhlia, ropy a zemného plynu, magnezitu, stavebného kameňa, štrkopiesku, vápencov a cementárskych surovín v podzemí i na povrchu a je rovnako správnym orgánom príslušným v konaniach o odvolaní proti rozhodnutiam Hlavného banského úradu. Vypracovávalo podklady, správy a stanoviská k ochrane a využívaniu nerastných surovín, súdnym a právnym sporom podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon), zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a banskej štátnej správe a zákona č. 58/2014 Z. z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii.

V rámci rezortu MH SR má postavenie národného orgánu štátnej banskej správy SR Hlavný banský úrad, ktorému sú podriadené obvodné banské úrady, ktorých činnosť riadi, rozhoduje o odvolaniach proti ich rozhodnutiam a plní úlohy hlavného dozoru. HBÚ a OBÚ vykonávali v roku 2019 hlavný dozor v súlade so zákonnými kompetenciami v subjektoch, využívajúcich celkom 940 ložísk nerastov, z ktorých bolo 565 výhradných ložísk a 375 ložísk nevyhradených nerastov.

V roku 2019 bola inšpekčná činnosť orgánov hlavného dozoru zameraná zväčša na dodržiavanie predpisov upravujúcich bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (ďalej len „BOZP“) a bezpečnosť prevádzky (ďalej len „BP“), ochranu a využívanie ložísk nerastov a používanie výbušnín na trhacie práce. Inšpekčná činnosť však bola zameraná aj na dodržiavanie ustanovení Nariadenia vlády SR č. 50/2002 Z. z. o úhrade za DP, úhrade za vydobyté nerasty a o úhrade za uskladňovanie plynov alebo kvapalín, ako aj na správnosť výpočtu výšky úhrady.

Orgány hlavného dozoru si popri vykonávaní inšpekčnej činnosti v roku 2019 plnili zároveň aj úlohy vyplývajúce im zo Stratégie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Slovenskej republike do roku 2020 a programu jej realizácie na roky 2016 až 2020 (ďalej len „Stratégia BOZP“) schválenej uznesením vlády SR č. 468 z 12. októbra 2016, kde bol kladený dôraz hlavne na prevenciu.

Celkom bolo v roku 2019 vykonaných 1054 inšpekcií, čo predstavuje 1238 inšpekčných dní. Inšpekčných dní je viac, ako samotných inšpekcií. Je to z dôvodu, že rozsahovo podrobnejšie zamerané inšpekcie bolo potrebné rozložiť do niekoľkých dní, spravidla postačilo do dvoch.

Pokiaľ ide o počet inšpekcií osobitne zameraných len na stav BOZP a BP, týchto bolo v roku 2019 vykonaných spolu 747, z čoho bolo 67 mimoriadnych kontrol a 14 následných kontrol, ktoré sú zväčša zamerané na zlepšenie stavu BOZP a BP na základe opatrenia, uloženého kontrolovanému subjektu na predchádzajúcej inšpekcii. Medzi inšpekcie, resp. inšpekčné výkony zamerané na BOZP a BP sú zahrnuté aj výkony, ktoré súvisia s účasťou na kolaudačnom konaní, resp. s vybavovaním podnetov alebo vyšetrovaním udalostí na úseku BOZP, resp. BP a tiež aj vykonávanie poradenskej činnosti zameranej na BOZP a BP. Tých bolo vykonaných spolu 152.

Rudné bane, štátny podnik Banská Bystrica

Rudné bane, štátny podnik Banská Bystrica (ďalej „RB, š.p.“) zabezpečujú plnenie útlmového programu v odvetví rudného baníctva na Slovensku, ktorý bol schválený uznesením vlády ČSFR č. 440/1990 a uzneseniami vlády SR č. 246/1991, č. 252/1993 a č. 621/2000. Uvedená činnosť je zabezpečovaná formou dotácií z prostriedkov štátneho rozpočtu podľa zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MH SR, a to za účelom zabezpečenia alebo likvidácie starých banských diel a ich následkov a dotáciou na plnenie deputátnych nárokov v uhoľnom baníctve.

RB, š. p. v roku 2019 vykonávali aj práce na odstraňovaní resp. zmierňovaní následkov environmentálnych záťaží, ktoré sú vykonávané podľa zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s uznesením vlády SR č. 7 z 13. januára 2016, ktoré ukladá ministrom životného prostredia, ministrom hospodárstva, ministrom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, ministrom obrany a ministrom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja zabezpečiť vo svojej pôsobnosti plnenie úloh vyplývajúcich zo „Štátneho programu sanácie environmentálnych záťaží (2016-2021)“.

V sociálnej oblasti RB, š. p. vyplácajú osobitný príspevok baníkom podľa zákona č. 98/1987 Zb. o osobitnom príspevku baníkom v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky MH SR č. 244/2009 Z. z. o určení subjektu, u ktorého sa uplatňuje nárok na osobitný príspevok baníkom. Jedná sa o zákonnú osobitnú dávku a výška vyplácaného osobitného príspevku sa mení v závislosti od splnenia podmienok nároku na vyplácanie podľa ustanovení predmetného zákona.

Surovinová politika

Návrh surovinovej politiky SR bol pripravený v spolupráci s partnerskými subjektmi pod gesciou pracovnej skupiny na prípravu surovinovej politiky, zloženej zo zástupcov banskej komory, štátnej banskej správy, ZMOS, AZZZ, Klub 500, Národnej technologickej platformy pre výskum, vývoj a inovácie surovín, Asociácie podnikateľských zväzov, vysokých škôl a bude posúdený v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Medzinárodné aktivity v oblasti využívania surovín

MH SR je zastúpené v EIP (európskom partnerstve pre inovácie v oblasti surovín) na úrovni riadiacej skupiny a aj na úrovni odborných operačných skupín.

Jadrová energetika

Vo februári 2019 nadobudlo účinnosť nariadenie vlády SR č. 21/2019 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška ročného odvodu určeného na úhradu historického dlhu z dodanej elektriny koncovým odberateľom elektriny a podrobnosti o spôsobe jeho výberu pre Národný jadrový fond, jeho použitie a o spôsobe a lehotách jeho úhrady.

V predmetnom nariadení vlády bola schválená znížená efektívna sadzba odvodu do jadrového fondu pre podnikateľské subjekty vykonávajúce činnosť výrobcu v odvetví vo výške 30 %, ktorá bude poskytnutá všetkým podnikom spadajúcim do vymedzených odvetví a znížená efektívna sadzba odvodu vo výške 75 %, ktorá bude poskytnutá podnikom spadajúcim do vymedzených odvetví s príslušnými NACE kódmi (1920, 2410 a 2442), elektroenergetickou náročnosťou najmenej 60% a hrubou pridanou hodnotou podniku v zmysle rozhodnutia Európskej komisie C(2018) 4144 zo dňa 6. júla 2018, týkajúceho sa notifikácie štátnej pomoci SA.50877 (2018/N) – Slovensko – Úľava z platby odvodu do jadrového fondu pre energetiky náročné podniky na Slovensku.

Zástupcovia MH SR sa dňa 24. a 25. októbra 2019 zúčastnili podujatia „Fórum pre operátorov VVER 440“. Podujatie bolo organizované spoločnosťou SE, a.s. a jeho uskutočnenie bolo jednou z podmienok Zásobovacej agentúry Euratomu (ESA) v rámci schvaľovania kontraktu medzi spoločnosťami SE, a.s. a TVEL. MH SR navrhuje na túto tému uskutočniť osobitné rokovanie na okraji najbližšieho Európskeho jadrového fóra.

MH SR spolu s NJF, ÚJD SR a ďalšími rezortmi participuje na príprave hodnotiacej misie ARTEMIS, ktorá je pod záštitou Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu. Misia ARTEMIS má za cieľ zhodnotiť oblasti nakladania s rádioaktívnym odpadom, alebo vyhoreným palivom, hodnotenia rádiologického dopadu na ľudské zdravie a životné prostredie, nakladanie so zvyškami vznikajúcimi pri výrobe uránu, ako aj vyraďovanie a rekultivácia miest kontaminovaných rádioaktívnymi materiálmi. Uskutočnenie misie je naplánované na február 2021.

V rámci pracovnej skupiny pre atómové otázky Rady EÚ sa začali v 1. polroku pod vedením Rumunského predsedníctva vyjednávania týkajúce sa Nariadenia Rady k finančným programom vyraďovania jadrových zariadení a nakladaní s rádioaktívnymi odpadmi (Regulation establishing a dedicated financial programme for decommissioning of nuclear facilities and management of radioactive waste) pre Litvu Bulharsko, Slovensko a JRC. Pozornosť sa sústreďovala tiež na prípravu návrhu záverov Rady k prvej správe Topical Peer Review vychádzajúcej zo smernice o jadrovej bezpečnosti (Nuclear Safety Directive). Pod vedením Fínskeho predsedníctva upriamila na prípravu Návrhu záverov Rady EÚ ku spracovaniu rádioaktívnych odpadov, ktoré pochádzajú z jadrových technológií, ktoré nie sú určené na produkciu elektrickej energie.

MH SR sa v spolupráci s EK a Českou republikou podieľalo na zorganizovaní 14. Európskeho jadrového Fóra (ENEf) v dňoch 29. - 30. apríla 2019 v priestoroch Českej národnej banky v Prahe. Rokovania sa zúčastnili predsedovia vlád SR a ČR, vysokí predstavitelia EK, EP a zástupcovia energetického priemyslu, financií, štátnej a verejnej správy.

Otázky jadrovej energetiky boli súčasťou 20. zasadnutia Medzivládnej komisie pre hospodársku a vedecko-technickú spoluprácu medzi SR a Ruskej federácie, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 26. – 27. septembra 2019 v meste Soči. Hlavným bodom pracovného programu bolo bilaterálne stretnutie ministra hospodárstva SR s rezortným ruským partnerom. Pozitívne bola hodnotená spolupráca v oblasti jadrovej energetiky, ktorú zvýraznilo podpísané memorandum medzi MH SR a spoločnosťou Rosatom o spolupráci pri využívaní atómovej energie na mierové účely či Dohoda medzi Slovenskými elektrárnami a ruskou spoločnosťou TVEL o dodávkach jadrového paliva.

MH SR sa ďalej podieľalo na príprave dát z oblasti energetiky v SR pre päťročniku IEA/OECD o Projected costs of generating electricity a ročenky NEA/OECD Nuclear Energy Data 2019.

Vyraďovanie JE V1 naďalej napreduje v súlade s harmonogramom. Predpokladaný konečný termín vyradenia je 31. decembra 2025. Z dlhodobého hľadiska patrí SK medzi lídrov vo vyradení a v tomto smere sme vysoko oceňovaní zo strany EÚ. V rámci agendy vyradenia a nadobudnutých skúseností a ich zdieľania sa tak SK (zvlášť spoločnosť JAVYS, a.s.) môže etablovať ako významný hráč počas nadchádzajúceho procesu zatvárania jednotlivých JE po celej EÚ.

Odvetvie tepelnej energetiky

MH SR v roku 2019 vydávalo stanoviská k podnetom od dotknutých účastníkov trhu s teplom pre aplikáciu zákona č. 657/2004 Z. z. a prislúchajúcej sekundárnej legislatívy – vyhláška č. 240/2016 Z. z. ktorou sa ustanovuje teplota teplej úžitkovej vody na odbernom mieste, pravidlá rozpočítavania množstva tepla dodaného v teplej úžitkovej vode a rozpočítavania množstva tepla a riešilo rozpory pri nesúhlasných stanoviskách dotknutých orgánov v zmysle § 136 ods. 3 zákona 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).

V priebehu roka 2019 pokračovalo posudzovanie prípravy návrhu zákona o tepelnej energetike, pričom v súčasnosti prebieha analýza smernice Európskeho parlamentu a Rady 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov, ktorá bola schválená Európskym parlamentom koncom roku 2018. Súbežne s návrhom zákona prebiehala príprava novej vyhlášky, ktorá bude riešiť problematiku rozpočítavania nákladov tepla v zmysle novely smernice Európskeho parlamentu a Rady 2018/2002, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti.

Na základe ustanovení zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov sa v roku 2019 uskutočnili odborné školenia „Aktualizačná odborná príprava“ a skúšky odbornej spôsobilosti na podnikanie pre získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti v energetike a tepelnej energetike.

Odvetvie elektroenergetiky

V priebehu roka 2019 bol zahájený projekt transpozície a implementácie legislatívneho balíčka EÚ „Čistá energia pre všetkých Európanov“ v oblasti vnútorného trhu s elektrinou do národnej legislatívy SR. Ide o prebratie Smernice (EÚ) 2019/944 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou do právneho poriadku SR a implementáciu Nariadenia (EÚ) 2019/943 o

vnútornom trhu s elektrinou a Nariadenia (EÚ) 2019/941 o pripravenosti na riziká v sektore elektrickej energie.

Cieľom novej legislatívy EÚ v oblasti vnútorného trhu s elektrinou je rozvoj trhu zavedením nových účastníkov trhu, ktorých hlavným cieľom je integrovať decentralizovanú výrobu na báze obnoviteľných zdrojov do trhu s elektrinou, podpora konkurencie na vnútornom trhu, stanovenie nových práv pre odberateľov elektriny a tiež obmedzenie uplatňovania cenovej regulácie v oblasti dodávky elektriny vrátane novej úpravy v oblasti energeticky zraniteľných odberateľov a energetickej chudoby. Zavádza sa nový rámec EÚ v oblasti bezpečnosti dodávky elektriny a v oblasti spolupráce národných regulačných orgánov.

Zavádzanie inteligentných meracích systémov (IMS) je v súčasnosti v poslednej fáze povinného selektívneho nasadzovania podľa časového harmonogramu stanoveného do konca roku 2020 v zmysle Vyhlášky MH SR č. 358/2013 Z. z., ktorou sa ustanovuje postup a podmienky v oblasti zavádzania a prevádzky IMS v elektroenergetike. Ku dňu 31. decembru 2019 bolo v podmienkach prevádzkovateľov regionálnych distribučných sústav (PRDS) nainštalovaných celkovo 333 352 IMS, čo predstavuje naplnenie stanoveného cieľa pre koniec roka 2020 na 80 %.

Kompenzácia podnikateľom

Na základe novely zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Ministerstvo hospodárstva SR v roku 2019 historicky prvýkrát poskytlo energeticky náročným podnikom zo štátneho rozpočtu finančnú pomoc pre zníženie koncovej ceny elektriny formou kompenzácie. Cieľom opatrenia je zvýšenie konkurencieschopnosti týchto podnikov v porovnaní so subjektmi v iných krajinách.

Kompenzácia bola poskytnutá 76-tim podnikom, na základe kritérií vychádzajúcich z Usmernenia Európskej komisie o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 až 2020 („Usmernenie EK“). Zoznam oprávnených priemyselných odvetví, rozsah a štruktúra správy a spôsob poskytovania kompenzácie podnikateľom je upravený vyhláškou ministerstva č. 106/2019 Z. z.. Ministerstvo v tejto fáze projektu poskytuje podporu pre odvetvia podľa prílohy č. 3 Usmernenia EK.

Výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie kompenzácie podnikateľom bola vyhlásená ku koncu júna 2019, s disponibilným objemom zdrojov na rok 2019 vo výške 40 mil. eur.

Energetická politika – osvedčenia

V roku 2019 vydalo MH SR 14 osvedčení o súlade investičného zámeru s energetickou politikou SR. Schválené investičné zámery sú v súlade s koncepciou vytvorenia vyváženého energetického mixu. Príjem do štátneho rozpočtu z vydaných osvedčení za rok 2018 bol 20 000,- €.

Regulácia

V roku 2019 bol novelizovaný zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach, ktorým sa spresnilo vymedzenie tarify za prevádzkovanie systému, sprísnil sa podmienky pridelenia individuálnej sadzby tarify za prevádzkovanie systému pre koncových odberateľov elektriny priamo pripojených do prenosovej sústavy z dôvodu neprimeraného nárastu

nákladov na podporu systému. Novelou sa taktiež upravila cenová regulácia v prípade rekonštrukcie alebo modernizácie zariadenia na výrobu elektriny vo viacerých etapách.

Odvetvie plynárenstva

V roku 2019 ministerstvo vykonávalo štátnu správu v zmysle ustanovení zákona o energetike. Vydalo príslušné rozhodnutia týkajúce sa štandardu bezpečnosti dodávok pre jednotlivých dodávateľov plynu.

Aj napriek intenzívnym rokovaniam na najvyššej úrovni medzi Európskou komisiou (EK), Ruskou federáciou (RU) a Ukrajinou (UA) nebolo možné predpovedať vývoj situácie v tranzite zemného plynu cez územie Ukrajiny po 31. decembri 2019, kedy končila platnosť doterajšieho kontraktu pre tranzit a dodávku plynu na Ukrajinu. Jeho obmedzenie resp. úplné prerušenie by malo dopad aj na Slovensko.

Z tohto dôvodu ministerstvo vydalo v súvislosti s mimoriadnou situáciou s účinnosťou od 28. októbra 2019 pokyn v zmysle príslušných ustanovení zákona o energetike na plnenie úloh plynárenského dispečingu, ktorý sa týkal monitorovania dodávky plynu na vymedzené územie v zimnom období 2019/2020 (od 1. novembra 2019 do 31. marca 2020) na základe informácií jednotlivých dodávateľov.

Energetika v rámci EÚ

Legislatíva v oblasti energetiky

V roku 2019 pokračovali rokovania o revízii smernice o plyne. V apríli 2019 sa Rada EÚ zhodla na texte revízie, ktorej zámerom je zabezpečiť uplatňovanie EÚ legislatívy (tzv. tretí energetický balíček) pre vnútorný trh s plynom aj na plynovody z/do tretích krajín, vrátane existujúcich a budúcich plynovodov až po teritoriálne vody členských štátov.

Zároveň boli v roku 2019 ukončené rokovania o návrhu nariadenia o označovaní pneumatík, ktoré má zlepšiť označovanie pneumatík a poskytnúť spotrebiteľom viac informácií o palivovej úspornosti, bezpečnosti a hluku.

V oblasti energetickej efektívnosti, ekodizajnu a štiťkovania boli v roku 2019 prijaté viaceré delegované akty a odporúčania v nadväznosti na nový legislatívny rámec.

V prvej polovici roka 2019 boli Európskym parlamentom a Radou formálne schválené štyri európske legislatívne návrhy o novom dizajne trhu s elektrinou, ktoré významným spôsobom reformujú fungovanie trhu s elektrinou. Bol to posledný súbor legislatívnych komponentov vyplývajúcich z balíčka „Čistá energia pre všetkých Európanov“.

Nelegislatívne materiály

Okrem rokovaní k legislatívnym návrhom prebiehali intenzívne diskusie o smerovaní energetiky v EÚ do roku 2050 a klimateckej neutralite, aj v kontexte priorit novo zvolenej Európskej komisie. SR sa aktívne prihlásila k tomuto ambicióznemu cieľu. V rámci týchto diskusií SR presadzovala vyvážený prístup k všetkým cieľom energetickej politiky a zohľadnenie ekonomických a sociálnych dopadov. Jedným zo základných pilierov slovenskej pozície je dôsledná obhajoba princípu technologickej neutrality dekarbonizačných opatrení, práva členských štátov na voľbu energetického mixu v súlade s čl. 194 Zmluvy o fungovaní

Európskej únie a jadrovej energetiky ako udržateľného nízko-uhlíkového zdroja. Totožné princípy SR zdôrazňovala aj pri vyjednávaniach o legislatívnom návrhu k udržateľným financiám, ktorý je prerokovaný v rámci pracovnej skupiny pre finančné služby. V súvislosti s predstavením European Green Deal zo strany Európskej komisie začiatkom decembra 2019 očakávame pokračovanie diskusií o tejto významnej téme aj v roku 2020. Rada ministrov EÚ pre energetiku v júni 2019 schválila Závery Rady o budúcnosti energetických systémov v energetickej únii, v ktorých je uznaná dôležitosť technologickej neutrality a potreby využívania všetkých bezpečných a udržateľných nízko uhlíkových technológií pri energetickej transformácii, pričom samotný výber dekarbonizačných opatrení a zdrojov je v rukách jednotlivých členských štátov EÚ.

Ministerstvo hospodárstva SR v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR a ďalšími organizáciami pokračovalo v roku 2019 v príprave Integrovaného národného energetického a klimatického plánu (NECP) na obdobie rokov 2021 – 2030 v súlade s požiadavkami nariadenia EÚ o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy. V tomto strategickom dokumente sa nastavili kľúčové kvantifikované ciele a výška príspevkov SR v oblastiach znižovania emisií skleníkových plynov, rozvoja využívania obnoviteľných zdrojov energie, energetickej efektívnosti, energetickej bezpečnosti a vnútorného trhu. Návrh NECP prešiel verejnou diskusiou a v rámci regionálnej spolupráce bol konzultovaný so susednými členskými štátmi.

Energetická infraštruktúra

V oblasti energetickej infraštruktúry v roku 2019 SR presadzovala riešenia na zvýšenie energetickej bezpečnosti a modernizáciu prenosových sústav a prepravných sietí, a to hlavne prostredníctvom Projektov spoločného záujmu (PCI). Preto SR aktívne podporovala a aj naďalej bude podporovať dobudovanie severojužného energetického koridoru, ktorý prispeje k integrácii trhu s energiou a posilní tak bezpečnosť dodávok. SR aktívne participovala na príprave 4. zoznamu PCI, na ktorý boli zaradené viaceré projekty na území SR.

V oblasti elektroenergetiky v roku 2019 začali stavebné práce na dvoch elektrizačných prepojeniach medzi Slovenskom s Maďarskom. Ďalším významným projektom spoločného záujmu v sektore elektroenergetiky je smart-grid projekt ACON. Vo februári 2019 získal projekt ACON grant z finančného nástroja CEF-Energetika vo výške 91 mil. eur. Zároveň bol v roku 2019 na 4. zoznam PCI zaradený slovensko-maďarský projekt smart grid InGrid Danube.

V oblasti plynárenstva začali stavebné práce na slovenskej časti spoločného slovensko-poľského plynárenského prepojenia, ktoré po jeho realizácii umožní prístup k LNG terminálu vo Świnoujście na severe Poľska. V septembri 2019 sa začali stavebné práce aj na poľskej časti plynovodu. Dňa 4. októbra 2019 sa v Bruseli uskutočnilo rokovanie Rozhodovacieho výboru na vysokej úrovni (High Level Decision Making Body). Cieľom rokovania bolo konsenzom dosiahnuť dohodu o obsahu 4. zoznamu PCI. V rámci rokovania k plynárenským projektom vo východnej Európe prebehla diskusia k projektom CZ – PL (STORK II), CZ – AT (BACI), Eastring a LNG terminálu v Gdaňsku. EK navrhla ponechať projekty STORK II, BACI a Eastring mimo zoznamu PCI a zaradiť ako jediný dodatočný projekt na zoznam PCI LNG terminál v Gdaňsku. Pri projekte BACI zdôraznila, že existuje paralelná infraštruktúra a je potrebné pokračovať v hľadaní riešenia pre integráciu trhov, aj v nadväznosti na pilotný projekt TRU. Pri projekte Eastring EK deklarovala pripravenosť na budúci dialóg o prínosoch projektu. Projekty

nezaradené na 4. zoznam majú samozrejme možnosť sa uchádzať o zaradenie do ďalšieho zoznamu PCI.

Energetická únia 2019

Okrem zavŕšenia niekoľkoročných komplexných diskusií o podobe právneho rámca EÚ v oblasti energetiky v podobe energetického balíčka „Čistá energia pre všetkých Európanov“, ktorý sa zameriava predovšetkým na implementáciu opatrení na dosiahnutie cieľov stanovených klimatickou dohodou z Paríža bol v roku 2019 rámci prípravy finálneho textu integrovaného národného energetického a klimatického plánu (NECP) na webovom sídle MH SR od 23. 1. 2019 publikovaný text návrhu NECP s výzvou o pripomienkovanie materiálu, do ktorého sa zapojila široká i odborná verejnosť. Pokračovali konzultácie a spolupráca s ďalšími dotknutými rezortmi, v priebehu roka sa uskutočnilo aj viacero stretnutí so zástupcami slovenských energetických a priemyselných podnikov.

EK v prvom polroku 2019 posudzovala návrhy NECP, ktoré predložili jednotlivé členské štáty. Predložené návrhy EK posudzovala najmä podľa toho, či dávajú predpoklad naplnenia celoeurópskych cieľov a národných príspevkov, ktoré nariadenie stanovuje.

Na základe pripomienok EK, ktoré boli publikované 18. júna 2019, ako aj na základe konzultácií s verejnosťou, bol návrh NECP, v spolupráci s MŽP SR a ďalšími dotknutými ústrednými orgánmi, upravený a doplnený. V energetickej oblasti bola základným východiskovým materiálom NECP Energetická politika SR a Stratégia hospodárskej politiky SR do roku 2030. V klimatickej oblasti vychádzal NECP zo Stratégie environmentálnej politiky SR do roku 2030 a súbežne pripravovanej Nízkouhlíkovej stratégie rozvoja SR do roku 2030, s výhľadom do roku 2050. Pri príprave NECP sa využili modely, ktoré boli súčasťou Nízkouhlíkovej štúdie, na ktorej MŽP SR spolupracovala so Svetovou bankou.

Hlavné kvantifikované ciele slovenského NECP na rok 2030 sú:

- zníženie emisií skleníkových plynov v sektore mimo obchodovania s emisiami (non-ETS) o minimálne 20 % oproti roku 2005;
- podiel energie z obnoviteľných zdrojov na hrubej energetickej spotrebe 19,2 % (podiel OZE v doprave 14 %);
- národný príspevok SR v energetickej efektívnosti 30,3 %;
- prepojenosť elektrických sústav na úrovni 52 %.

Finálna verzia NECP na roky 2021 – 2030 bola v decembri 2019 predložená na rokovanie vlády SR, ktorá ho schválila 11. decembra 2019. Následne bol NECP zaslaný 21. decembra 2020 Európskej komisii.

V decembri 2019 predstavila predsedníčka novej EK spomínanú Európsku zelenú dohodu (European Green Deal), ktorá obsahuje plán opatrení na podporu účinnejšieho využívania finančných zdrojov prostredníctvom prechodu na čisté a obehové hospodárstvo, ako aj plán opatrení na zastavenie klimatickej zmeny, zabránenie straty biodiverzity a zníženie znečisťovania životného prostredia s cieľom začleniť do legislatívy EÚ politickú ambíciu, aby sa Európa stala do roku 2050 prvým klimaticky neutrálnym kontinentom. K tomuto cieľu sa prostredníctvom vyhlásenia čelných predstaviteľov pripojila i Slovenská republika.

V dôsledku zvyšovania ambícií a prijímania nových iniciatív sa očakáva prehodnotenie cieľov uvedených v NECP a ich úprava v aktualizovanom návrhu NECP, ktorý by mal byť podľa nariadenia o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy predložený v polovici roka 2023.

Cezhraničné prepojenia

V oblasti slovenských cezhraničných energetických projektov so štatútom Projektov spoločného európskeho záujmu (PCI) podľa Nariadenia (EÚ) 347/2013 zo 17. apríla 2013 o usmerneniach pre transeurópsku energetickú infraštruktúru (TEN-E) v sektore elektroenergetiky sú aktuálne na zozname PCI (2019) zaradené projekty dvoch elektrizačných prepojení SR a Maďarska a projekty v tematickej oblasti inteligentných sietí medzi Slovenskou a Českou republikou projekt ACON a medzi Slovenskom a Maďarskom projekt Danube InGrid. Pri oboch projektoch elektrizačných prepojení s Maďarskom boli realizátorom na slovenskej strane spoločnosťou SEPS v roku 2019 zahájené stavebné práce a pokračuje sa podľa harmonogramu s termínom ukončenia do konca roka 2020.

Projekt inteligentnej siete ACON medzi SR a ČR v januári 2019 získal podporu 91 miliónov eur na konštrukčné práce z nástroja EÚ CEF-Energetika a následne boli zahájené realizačné práce. Projekt Danube InGrid bol v októbri 2019 zaradený na zoznam PCI (delegovaným nariadením (EÚ) 2020/389 z 31. októbra 2019) a bude sa uchádzať o finančnú podporu z nástroja CEF-Energetika.

Energetická efektívnosť

MH SR v spolupráci s MF SR pripravilo novelu zákona č. 321/2014 Z.z. o energetickej efektívnosti pod číslom 4/2019, ktorá upravuje legislatívne predpisy a umožňuje využívanie garantovanej energetickej služby vo verejnej správe podľa podmienok Eurostatu umožňujúcich projekty obnovy verejných budov a verejného osvetlenia mimo požiadaviek na verejný dlh štátu. Následne v lete 2019 MH SR zverejnilo vzorovú zmluvu odobrenú Eurostatom a metodické postupy pri garantovanej energetickej službe vo verejnom sektore. MH SR publikovalo zoznamy poskytovateľov podpornej a garantovanej energetickej služby, kde k 31. decembru 2019 bolo zapísaných 65 poskytovateľov garantovanej energetickej služby, 38 odborne spôsobilých osôb na poskytovanie garantovanej energetickej služby a 126 poskytovateľov podpornej energetickej služby.

V roku 2019 MH SR v spolupráci so SIEA vypracovalo Ročnú správu o pokroku pri dosahovaní národných cieľov energetickej efektívnosti za rok 2018. Ročná správa vyhodnocuje priebežné plnenie indikatívnych a záväzných cieľov SR v oblasti energetickej efektívnosti. Z tejto správy vyplýva, že Slovenská republika v roku 2018 plnila Národný indikatívny cieľ energetickej efektívnosti pre rok 2020 v primárnej energetickej spotrebe SR priebežne na 101,45 %, národný indikatívny cieľ energetickej efektívnosti pre rok 2020 v konečnej energetickej spotrebe SR prekračuje o 8,57 %, záväzný cieľ úspor energie podľa čl. 5 pre verejné budovy na 117 %, pričom ročné plnenie cieľa za rok 2019 bolo až vo výške 158 %, a cieľ úspor energie podľa čl. 7 smernice EE na 110,1 %.

V roku 2019 bola tiež začatá transpozícia zimného energetického balíčka v oblasti energetickej efektívnosti.

MH SR v rámci Schémy minimálnej pomoci na podporu zvyšovania energetickej účinnosti distribúcie tepla v Bratislavskom kraji (ďalej len „schéma“) poskytlo v roku 2019 pomoci de minimis (ďalej len „pomoc“) v celkovej výške 541 242,34 € formou dotácie zo štátneho rozpočtu zameranej na podporu projektov vedúcich k bezpečnej, spoľahlivej a energeticky efektívnej dodávke tepla. V rámci schémy boli podporené projekty spoločností Veolia Energia Slovensko, a.s., Prvá ružinovská spoločnosť, a.s. a Bratislavská teplárenská, a.s. zamerané na zníženie energetickej náročnosti distribúcie tepla prostredníctvom podpory realizácie opatrení zameraných na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu rozvodov tepla.

3.2.1 Energetika v medzinárodných vzťahoch

Medzinárodná energetická agentúra

MH SR sa počas roka 2019 aktívne zapájalo do procesov určovania strednodobých a dlhodobých strategických priorít IEA ako gestor spolupráce a koordinátor aktivít SR v tejto agentúre, najmä z hľadiska globálnej energetickej bezpečnosti, vonkajších vzťahov a vzájomného prepojenia medzi sektorom energetiky a politikou zmeny klímy.

SR od svojho vstupu do IEA v roku 2007 priebežne plní svoje záväzky zakotvené v Dohode o Medzinárodnom energetickom programe. Udržiavanie núdzových zásob ropy a ropných produktov na úrovni 90 dní čistého dovozu uplynulého roku je základnou povinnosťou členských krajín IEA. V roku 2019 SR túto povinnosť plnila nepretržite, aj napriek výpadku dodávok ropy ropovodom Družba krajínám V4, z dôvodu jej kontaminácie v potrubí v priebehu mesiacov apríl a máj 2019. V tejto súvislosti malo SR prezentáciu na júnovom rokovaní v rámci stálej pracovnej skupiny pre núdzové otázky. Všetky štyri krajiny V4 problém s viac ako mesačným výpadkom dodávok zvládli. Prvýkrát sa tak v krajinách V4 priamo v praxi ukázal význam udržiavania núdzových zásob, keďže obyvateľstvo dotknutých krajín žiadny výpadok v zásobovaní pohonnými hmotami nezaregistrovalo a zároveň nebol narušený štandardný chod národného hospodárstva.

V súvislosti s pokračovaním SK PRES vo V4 v prvej polovici roka 2019, SR realizovala prvé dialógy o vytvorení štruktúrovaného koordinovania sa skupiny V4 v rámci aktivít IEA a NEA, výsledkom čoho bol medzinárodný expertný workshop V4 (4. jún 2019, Bratislava), ktorý okrem partnerov V4 v energetike prizval za okrúhly stôl aj zástupcov z prenosových sústav krajín V4 a zástupcov z energetických agentúr OECD (IEA a NEA). Zástupcovia z IEA a NEA prezentovali zistenia štúdie zameranej na jadrovú energiu, na ktorej participovali aj krajiny regiónu V4.

V dňoch 5. a 6. decembra 2019 sa v Paríži konalo Ministerské zasadnutie Medzinárodnej energetickej agentúry IEA/OECD. Ministerský dialóg bol venovaný budúcnosti vývoja energetickej bezpečnosti, potrebe tvorby udržateľných, inovatívnych a inkluzívnych energetických systémov a nevyhnutnosti vytvárania podmienok pre investorov, vedu, výskum a inovácie. Hlavným výstupom ministerskej rady bolo komuniké. V predmetnom dokumente strany opätovne potvrdili význam udržiavania energetickej bezpečnosti vo svete, vyzdvihli vážnosť inovácií a prechodu na čistú energetiku v úsilí o dosiahnutie bezpečnej, dostupnej a udržateľnej energetickej budúcnosti, a v neposlednom rade uvítali pozitívny trend rozvoja asociačného procesu.

Aj v roku 2019 Slovensko pokračovalo v aktivitách technologického programu spolupráce IEA v oblasti využitia slnečnej energie na vykurovanie a chladenie (Solar Heating & Cooling TCP), predovšetkým v činnostiach úlohy č. 61 (zástupca z Ústavu stavebníctva a architektúry SAV) a č. 56 (zástupcovia zo Stavebnej fakulty STU).

V priebehu roka 2019 bola SR umožnená pozorovateľská účasť na vybraných zasadnutiach konkrétnych úloh pre účely identifikácie možného zapojenia sa do technologického programu spolupráce, zameraného na vodíkový výskum (Hydrogen – H2 TCP). Túto príležitosť využila fakulta BERG Technickej univerzity v Košiciach (BERG TUKE) a zúčastnila sa zasadnutia pre úlohu č. 40 (uskladňovanie a konverzia energie založenej na vodíku).

Energetické spoločenstvo

Energetické spoločenstvo (ďalej len „EnC“) predstavuje medzinárodnú organizáciu, ktorej hlavným cieľom je vytvoriť integrovaný pan-európsky energetický trh medzi EÚ a zmluvnými krajinami EnC (Albánsko, Bosna a Hercegovina, Kosovo, Macedónsko, Gruzínsko, Moldavsko, Čierna Hora, Srbsko a Ukrajina) a rozšíriť princípy európskeho vnútorného trhu s energiami do týchto krajín. Slovenská republika má v rámci tejto organizácie status účastníka („Participant“) čo umožňuje SR zúčastňovať sa na všetkých rokovaniach EnC. Počas roka 2019 pokračovali rokovania zamerané na revíziu Zmluvy o Energetickom spoločenstve, ktorej cieľom je zaviesť prvky reciprocity a vytvorenia rovnakých podmienok medzi EÚ a jej jednotlivými členskými krajinami, a zmluvnými stranami EnC. V roku 2019 sa avšak nedospelo k finálnej podobe textu revízie, rokovania budú pokračovať aj v nadchádzajúcom roku. V roku 2019 bolo predsedajúcou krajinou EnC Moldavsko.

Energetická charta

Zmluva o energetickej charte (ďalej len „ECT“) je jedinou medzinárodnou právne záväznou zmluvou zameranou na zabezpečenie základného právneho rámca pre ochranu zahraničných investícií.

V súvislosti s procesom modernizácie ECT bola v roku 2019 založená Skupina pre modernizáciu. Jej úlohou je vyjednávanie navrhnutých politických opatrení, ktoré boli spolu s „timeline“ schválené Konferenciou 6. októbra 2019. (tzv. 2019 Tirana mandate). Hlavným záujmom SR a Európskej únie v procese modernizácie bolo a bude zosúladenie ustanovení o ochrane investícií ECT s modernými normami ochrany investícií a uľahčenie prechodu na nízkouhlíkový digitálny energetický systém zameraný na spotrebiteľa.

V roku 2019 bolo vykonané pravidelné preskúmanie činnosti podľa čl. 34.7 Zmluvy o Energetickej charte. Súčasťou preskúmania bolo aj hodnotenie sekretariátu a generálneho tajomníka ECT Urbana Rusnáka. Výsledky auditu potvrdili v sledovanom období súlad činnosti ECT s existujúcimi pravidlami. V roku 2020 sa organizácia sústreďí na proces modernizácie Zmluvy a implementácie odporúčaní z Medzinárodného verejného auditu.

Medzinárodná agentúra pre energiu z obnoviteľných zdrojov (IRENA)

IRENA je medzivládna organizácia, ktorá podporuje členské krajiny v ich prechode na trvalo udržateľnú energetickú budúcnosť prostredníctvom rozsiahleho zavádzania OZE a udržateľného využívania všetkých foriem obnoviteľnej energie. V r. 2019 sa začali prípravy vypracovania štúdie venovanej potenciálu obnoviteľných zdrojov (OZE) v regióne Strednej a Juhovýchodnej Európy - REmap (Renewable Energy Roadmaps). SR spolupracovala pri časti

predmetnej štúdie, venovanej našej krajine, pričom MH SR v nej prezentovala zásadné pripomienky. V súčasnosti sa štúdia nachádza vo finálnom štádiu prípravy a mala by byť predstavená na jeseň r. 2020.

Zoskupenie V4

V rámci regionálneho zoskupenia V4 (SR, ČR, PL, HU) sa pravidelne samostatne diskutuje problematika energetiky najmä z hľadiska koordinácie a zladenia postupu vo vzťahu k Európskej únii. Slovenská republika predsedala tomuto zoskupeniu do júna 2019 a od júla 2019 po nás prebrala predsedníctvo Česká republika. Prioritami SR boli koordinácia pozícií V4 pri záverečných fázach schvaľovania legislatívnych návrhov energetického balíčka „Čistá energia pre všetkých Európanov“ v rámci dobudovania energetickej únie, vzájomné konzultácie v rámci prípravy národných energeticko-klimatických plánov, zahrňujúcich viaceré segmenty energetiky (obnoviteľné zdroje, energetická efektívnosť), spoločný prístup k podpore jadrovej energetiky a energetickej bezpečnosť v elektroenergetike a v plynárenstve.

Počas nášho predsedníctva vo V4 sa okrem koordinačných mítingov a expertných mítingov zorganizovala Konferencia NEWMATEC 2019 v dňoch 26.–27. marca v Šamoríne, na ktorej prebehla panelová diskusia ministra hospodárstva a štátnych tajomníkov krajín V4 na tému „budúcnosť automobilového odvetvia v regióne krajín V4 so zameraním na alternatívne a vodíkové pohony“. V Bratislave sa 5. marca 2019 zorganizovala Medzinárodná konferencia „V4–Slovensko na ceste k Smart Cities“ o spolupráci mesta, obce, regiónu, občanov a technologických firiem, ktorých inteligentné riešenia môžu vyriešiť praktické problémy každodenného života obyvateľov a dňa 19. júna 2019 sa v Bratislave uskutočnilo spoločné cvičenie núdzovej pripravenosti v oblasti ropnej bezpečnosti krajín V4. Cvičenia sa zúčastnili V4 zástupcovia z ministerstiev, ropného priemyslu a agentúr, ktoré skladujú ropu a ropné produkty.

3.3 Zahraničný obchod a obchodná politika

Ministerstvo hospodárstva SR je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť zahraničného obchodu. Spracúva hlavné smery a úlohy zahraničnoobchodnej politiky SR, tlmočí záujmy SR prostredníctvom aktívnej účasti na zasadnutiach príslušných orgánov Európskej únie (EÚ) a podieľa sa na tvorbe spoločnej zahraničnoobchodnej politiky EÚ (SOP). Vykonáva záväzky a uplatňuje práva, ktoré pre SR vyplývajú z členstva v EÚ v oblasti SOP EÚ, z členstva vo Svetovej obchodnej organizácii (WTO), ako aj z členstva v ďalších medzinárodných organizáciách, najmä v OECD.

MH SR aj v roku 2019 podporovalo aktivity Európskej komisie zamerané na realizáciu obchodnej stratégie EÚ „Obchod pre všetkých: smerom k zodpovednejšej obchodnej a investičnej politike“ a týkajúce sa najmä ukončenia rokovaní o rozpracovaných preferenčných obchodných dohodách a otvorenia rokovaní o nových obchodných dohodách s regiónmi a krajinami, ktoré sú v súlade s teritoriálnymi hospodárskymi prioritami EÚ v oblasti zahranično-obchodných vzťahov.

MH SR aktívne využívalo jednotlivé nástroje spoločnej obchodnej politiky EÚ na presadzovanie ofenzívnych záujmov SR, ako aj na ochranu defenzívnych záujmov SR a zachovanie

spravodlivej obchodnej súťaže na domácom trhu. V záujme dosiahnutia týchto cieľov sa aktívne zapájalo do procesu rokovaní o dohodách o voľnom obchode (DVO) s tretími krajinami. Požiadavky SR boli formulované na základe konzultácií s domácimi zväzmi a asociáciami. Prihliadalo sa v nich na to, aby nové dohody prispievali k zvýšeniu exportnej výkonnosti SR nielen v tradičných sektoroch (automobilový priemysel, spotrebná elektronika, hutnícky priemysel), ale aj v iných odvetviach s exportným potenciálom (služby, energetika, doprava). MH SR aktívne presadzovalo záujmy SR v príslušných orgánoch EÚ pri prijímaní pozícií EÚ k rôznym legislatívnym i obchodným opatreniam.

V bilaterálnej oblasti v roku 2019 pokračovali rokovania o obchodných dohodách s Mexikom, krajinami Mercosur, Indonéziou, Austráliou, Novým Zélandom, Čile, zoskupením krajín východnej a južnej Afriky (ESA), a tiež rokovania o investičnej dohode s Čínou. Nepodarilo sa však obnoviť pozastavené rokovania o DVO s Malajziou a Thajskom. Rokovania s Thajskom boli suspendované kvôli politickej situácii v krajine a malajzijská vláda zatiaľ neprijala rozhodnutie o obnovení rokovaní.

Bol ukončený aj schvaľovací proces dohody o voľnom obchode a dohody o ochrane investícií s Vietnamom. Dohoda o voľnom obchode sa začína uplatňovať od 1. augusta 2020, investičná dohoda až po schválení v národných parlamentoch členských štátov EÚ. Dohoda o voľnom obchode so Singapurom bola schválená v Európskom parlamente vo februári 2019, uplatňuje sa od 21. novembra 2019. DVO medzi EÚ a Japonskom vstúpila do platnosti dňa 1. februára 2019.

V rokovaníach o modernizácii obchodnej časti Globálnej dohody medzi EÚ a Mexikom bola v roku 2018 dosiahnutá komplexná a ambiciózna politická dohoda („dohoda v princípe“). Otvorená však ostala otázka liberalizácie verejného obstarávania na subcentrálnej úrovni, kde Mexiko potrebovalo dodatočný čas na diskusie so svojimi federálnymi štátmi na sformovanie ponuky na subcentrálnej úrovni. V decembri 2019 Mexiko predložilo ponuku zahŕňajúcu aj federálne štáty. Po obojstrannom odsúhlasení budú nasledovať preklady textov celej dohody, následne interná procedúra v rámci EK a predloženie návrhov o podpise a uzatvorení dohody do Rady EÚ. EK predpokladá predbežné uplatňovanie dohody. Dohoda má zmiešaný charakter, preto musí byť prijatá jednohlasne - EK aj každým členským štátom EÚ osobitne.

Medzník v rokovaníach o asociačnej dohode medzi EÚ a krajinami Mercosur (Brazília, Argentína, Uruguaj, Paraguaj) nastal 28. júna 2019, kedy po 20 rokoch rokovaní EÚ a Mercosur dosiahli rámcovú politickú dohodu o uzavretí obchodnej dohody. Pred podpisom musí dohoda prejsť právnou revíziou textu, musia byť sfinalizované listiny záväzkov oboch strán a musí byť preložená do všetkých oficiálnych jazykov EÚ. Dohoda dosiaľ nebola podpísaná/uzatvorená a neuplatňuje sa. EK predložila koncom októbra 2019 finálne colné listiny. V súčasnosti sú predmetom analýz členských štátov EÚ. EK predpokladá finalizáciu textov dohody v priebehu roka 2020 a jej predloženie Rade EÚ a Európskemu parlamentu začiatkom roka 2021. Dohodou sa zrušia clá pre 91 % vývozu EÚ na trh s viac ako 260 miliónmi spotrebiteľov, pričom dohoda umožní európskym firmám ušetriť na clách až 4 miliardy eur ročne. Dohoda otvára aj prístup na trh so službami a verejným obstarávaním.

V roku 2019 sa podarilo ukončiť rokovania o dohode medzi EÚ a Čínou o spolupráci a ochrane zemepisných označení. SR má v prílohe dohody uvedené jedno chránené označenie pôvodu - Vinohradnícka oblasť Tokaj.

Komplexná hospodárska a obchodná dohoda EÚ s Kanadou (CETA), ktorá, sa začala predbežne uplatňovať od 21. septembra 2017, bola schválená v NR SR dňa 25. septembra 2019. SR tým ukončila vnútroštátny schvaľovací proces.

V obchodných vzťahoch s USA aj v roku 2019 pokračovali protekcionistické tendencie zo strany USA, ktorými administratíva prezidenta Trumpa chce riešiť dlhodobý obchodný deficit s najväčšími obchodnými partnermi, vrátane EÚ. V platnosti zostali dodatočné clá na dovoz ocele a hliníka, ktoré USA zaviedli v roku 2018 na základe vyšetrovania podľa čl. 232 Zákona o raste obchodu (Trade Expansion Act) a odôvodnili ich „ohrozením národnej bezpečnosti“. Vo februári 2019 USA ukončili ďalšie prešetrovanie podľa čl. 232 týkajúce sa dovozu automobilov. Aj v tomto prípade USA konštatovali „ohrozenie národnej bezpečnosti“, avšak dodatočné clá doteraz nezaviedli. EÚ s cieľom zastaviť eskaláciu obchodných vzťahov pokračovala v dialógu s USA, ktorý nadväzoval na stretnutie prezidenta D. Trumpa a predsedu Európskej komisie J. C. Junckera z júla 2018. Dialóg EÚ s USA však nepriniesol žiadny významný výsledok, keďže USA v r. 2019 sústredili svoje úsilie najmä na dosiahnutie obchodných dohôd s Čínou a Japonskom.

V roku 2019 pokračovala práca aj v oblasti legislatívy medzinárodného obchodu. V marci 2019 nadobudlo nariadenie (EÚ) 2019/452 o skríningu priamych zahraničných investícií. Nariadenie ustanovuje rámec pre členské štáty, a v určitých prípadoch aj pre Európsku komisiu, pre preverovanie zahraničných investícií. Preverovanie umožňuje predchádzať prevzatíu strategických aktív (kritickej infraštruktúry, technológií, vstupov, citlivých informácií) zahraničnými investormi, a to najmä investormi v štátnom vlastníctve alebo pod silným štátnym vplyvom, pričom by takéto prevzatie ohrozovalo bezpečnosť a verejný poriadok. Nariadenie bude vykonateľné od októbra 2020 a MH SR bude národným orgánom zodpovedným za jeho vykonávanie v SR.

V roku 2019 MH SR pokračovalo v implementácii nariadenia (EÚ) 2017/821 o zodpovednom obstarávaní minerálov a kovov z konfliktných a vysokorizikových oblastí a začalo legislatívny proces prípravy národného zákona. MH SR spolu s Finančným riaditeľstvom SR budú národnými orgánmi zodpovednými za vykonávanie európskeho nariadenia.

Po viacročnej prestávke sa v r. 2019 obnovili práce na príprave európskeho nástroja pre medzinárodné vládne obstarávanie. Cieľom nástroja je zlepšiť prístup európskych tovarov a služieb na trhy verejného obstarávania v tretích krajinách.

V súvislosti so znefunkčnením Odvolacieho orgánu WTO pre obchodné spory sa koncom r. 2019 začala príprava novely nariadenia 2014/654 týkajúceho sa vykonávania práv EÚ pri vymáhaní pravidiel medzinárodného obchodu. Nariadenie má zabrániť blokovaniu obchodných sporov a prijímaniu odvetných opatrení a umožniť tak vymáhateľnosť pravidiel medzinárodného obchodu.

SR sa aj v roku 2019 aktívne podieľalo na rokovaníach Globálneho fóra pre riešenie nadbytočných výrobných kapacít v oceliarskom priemysle. Cieľom rokovaní bolo nájsť riešenie

problému nadbytočných výrobných kapacít, vytvorenie mechanizmu pre výmenu informácií o vývoji svetových výrobných kapacít, ako aj o subvenčných opatreniach a iných formách štátnych podporných politík. V roku 2019 sa Čína pokúsila dosiahnuť zrušenie GFSEC, čo sa jej však nepodarilo, pretože v podstate všetci ostatní členovia, vrátane viacerých zástupcov priemyslu podporili jeho pokračovanie. Rozhodnutie Číny vystúpiť z globálneho fóra viedlo k tomu, že nebol dosiahnutý konsenzus v prípade vyhlásenia a ministerskej správy o nadmerných kapacitách. Z uvedeného dôvodu bola preto prijatá len správa predsedu G20. Platnosť fóra bola predĺžená do roku 2022.

V multilaterálnej oblasti MH SR presadzovalo záujmy SR v rámci SOP aj vo WTO a podieľalo sa na činnosti jej jednotlivých orgánov. V roku 2019 sa kríza WTO ešte viac prehĺbila. Ku kríze negociačného piliera pribudla aj kríza systému pre urovnávanie sporov v dôsledku zablokovania vymenovania nových členov Odvolacieho orgánu zo strany USA. Situáciu zhoršilo aj prijímanie jednostranných protekcionistických opatrení zo strany USA, ktoré nie sú v súlade s pravidlami WTO. Problémom zostáva aj hospodárska politika Číny využívajúca rôzne formy priemyselných subvencií. MH SR podporovalo pozície EK týkajúce sa reformy a modernizácie WTO s cieľom zvýšenia jej efektívnosti a dosiahnutia toho, aby organizácia bola schopná prispôbiť sa globálnym zmenám. MH SR podporilo návrh na uzavretie plurilaterálnej dočasnej dohody o riešení odvolaní pri urovnávaní sporov, podporovalo návrhy týkajúce sa prípravy 12. ministerskej konferencie WTO, najmä riešenia otázok tvorby pravidiel, transparentnosti, rozvojových otázok, ako aj plurilaterálnych iniciatív týkajúcich sa elektronického obchodu, uľahčovania investícií, domácej regulácie v službách a dohody o subvenciách v morskom rybolove.

MH SR podporilo všetky aktivity a návrhy EK v uvedených oblastiach, pričom zdôrazňovalo, že EÚ musí zastávať vedúce postavenie v aktivitách týkajúcich sa modernizácie WTO a dôležitosť jednotného postoja ČS EÚ v týchto otázkach voči tretím krajinám.

MH SR v rámci spoločnej obchodnej politiky EÚ voči tretím krajinám je aj národným orgánom pre ochranné opatrenia pred neférovým dovozom. Ide o opatrenia namierené proti dampovaným, subvencovaným a nadmerným dovozom. Opatrenia sú plne kompatibilné s pravidlami WTO a členovia WTO ich bežne uplatňujú na riešenie rozmáhajúceho sa škodlivého dampingu a subvencovania. Výrobcom v EÚ, ktorí sú poškodzovaní takýmito dovozmi majú právo podať podnet na prešetrovanie. Ak prešetrovanie preukáže oprávnenosť podnetu, EÚ zavedie voči pôvodcom neférových dovozov (výrobcom alebo exportérom v tretích krajinách) antidampingové clá alebo vyrovnávacie (protisubvenčné) clá, ktoré kompenzujú výhody vyplývajúce z neférovej súťaže.

V prípade nadmerných dovozov je možné využiť dovoznú kvótu, resp. colnú kvótu, ktoré zabránia nárastu dovozov poškodzujúcich výrobcov v EÚ. Prešetrovacie aktivity EÚ v roku 2019 v porovnaní s rokom 2018 podstatne vzrástli. Ťažisko spočívalo v mnohých nových prešetrovaniach podľa nových pravidiel pre uplatňovanie nástrojov na ochranu obchodu účinných od r. 2018, a taktiež v ešte väčšom počte podnetov. Ku koncu roka 2019 bolo aktívnych 43 prešetrovaní, ako aj dve prešetrovania týkajúce sa refundácie cla, ktoré sa vzťahovali na 66 individuálnych žiadostí o vrátenie cla. Na konci roku 2019 mala EÚ v platnosti 140 opatrení na ochranu obchodu: 94 definitívnych antidampingových opatrení (ktoré boli predĺžené v 27 prípadoch), 15 vyrovnávacích opatrení proti subvencovaným dovozom

(predĺžené v jednom prípade) a 3 ochranné opatrenia pred nadmerným dovozom. To predstavuje zvýšenie o 7 opatrení v porovnaní s rokom 2018.

MH SR aktívne pristupovalo k využívaniu nástrojov na ochranu obchodu vo vzťahu k dotknutým slovenským výrobcam. Viaceré prijaté opatrenia priamo pomohli aj slovenským výrobcam, napr. v prípade bionafty (Meroco Leopoldov), močoviny a dusičnanu amónneho (Duslo Šaľa), oceľových výrobkov s organickým povlakom (US Steel Košice), rúrových a potrubných tvaroviek zo železa alebo ocele (ŽP Podbrezová, Bohuš Závadka n/Hronom). Od februára 2019 sa začali uplatňovať definitívne ochranné opatrenia (tzv. „globálny safeguard“), na určité výrobky z ocele. Cieľom opatrení je zabrániť odklonu vývozov ocele z tretích krajín z uzatvoreného trhu USA (USA v r. 2018 prijali dodatočné clá), na trh EÚ a nepoškodiť tak výrobcov ocele EÚ. Uplatňovanie tohto ochranného opatrenia EÚ je jednoznačne v prospech slovenských výrobcov ocele, keďže im zabezpečuje ochranu pred nadmernými dovozmi z tretích krajín. Obaja slovenskí výrobcovia (US Steel, ŽP Podbrezová) umiestňujú cca 90 % svojej produkcie práve na trhu EÚ, a preto majú prioritný záujem na jeho ochrane. V lete 2019 sa uskutočnila revízia „globálneho safeguardu“, ktorej výsledkom boli najmä výnimky pre automobilový sektor, čo podporilo aj MH SR.

MH SR aktívne využívalo aj ďalší nástroj podpory konkurencieschopnosti výrobcov SR, ktorým je systém colných kvót a suspenzií v rámci spoločného colného sadzovníku EÚ. MH SR ako národnému orgánu zodpovednému za posúdenie a administráciu žiadostí o colné suspenzie a kvóty bolo v roku 2019 doručených 9 žiadostí o nové opatrenia. Všetky tieto žiadosti sa podarilo obhájiť v príslušných orgánoch EÚ. Očakávaná celková úspora na nevybratom cle vďaka novým opatreniam predstavovala 3,17 mil. EUR za rok (predpokladaná dĺžka platnosti suspenzií je 5 rokov, a teda súhrnná úspora slovenských žiadateľov na nevybratom cle môže na základe žiadostí podaných v roku 2019 dosiahnuť až 15,85 mil. EUR).

Tabuľka č. 13 Najvýznamnejšie krajiny z hľadiska vývozu

Krajina - poradie v roku 2019		Hodnota v mil. EUR		Podiel 2019	Index 19/18	Zmena 19-18	Poradie v roku 2018
		2018	2019				
Vývoz SR celkom		79 145	80 460	100,0 %	101,7 %	1 315	
1	Nemecko	17 547	17 946	22,3 %	102,3 %	398	1
2	Česko	9 299	8 852	11,0 %	95,2 %	- 448	2
3	Poľsko	6 056	6 016	7,5 %	99,3 %	- 40	3
4	Francúzsko	5 002	5 659	7,0 %	113,1 %	657	4
5	Maďarsko	4 765	5 094	6,3 %	106,9 %	329	5
6	Rakúsko	4 562	4 497	5,6 %	98,6 %	- 65	6
7	Spojené kráľovstvo	3 537	3 963	4,9 %	112,1 %	426	8
8	Taliansko	4 557	3 739	4,6 %	82,0 %	- 819	7
9	Spojené štáty	2 628	2 519	3,1 %	95,9 %	- 109	9

10	Španielsko	2 270	2 262	2,8 %	99,6 %	- 9	10
Spolu top 10 krajín		60 223	60 545	75,2 %	103,4%	322	

Tabuľka č. 14 Najvýznamnejšie krajiny z hľadiska dovozu

Krajina - poradie v roku 2019		Hodnota v mil. EUR		Podiel 2019	Index 19/18	Zmena 19-18	Poradie v roku 2018
		2018	2019				
Dovoz SR celkom		76 835	79 362	100,0 %	103,3 %	2 527	
1	Nemecko	13 707	12 826	16,2 %	93,6 %	-881	1
2	Česko	7 855	7 983	10,1 %	101,6 %	129	2
3	Čína	4 584	5 018	6,3 %	109,5 %	434	3
4	Poľsko	4 288	4 526	5,7 %	105,5 %	238	7
5	Rusko	4 561	4 455	5,6 %	97,7 %	-107	4
6	Kórejská republika	4 492	4 274	5,4 %	95,2 %	-218	5
7	Maďarsko	3 590	4 135	5,2 %	115,2 %	545	8
8	Vietnam	4 486	4 055	5,1 %	90,4 %	-431	6
9	Francúzsko	2 380	2 776	3,5 %	116,6 %	396	11
10	Taliansko	2 661	2 691	3,4 %	101,1 %	30	9
Spolu top 10 krajín		52 604	52 739	66,5 %	100,3 %	135	

Tabuľka č. 15 Najvýznamnejšie vývozné komodity (kapitoly colného sadzobníka HS2)

Kód HS	Kapitoly colného sadzobníka	Hodnota v mil. EUR		Štruktúra v %	Rozdiel 19-18	Index 19/18
		2018	2019			
Vývoz spolu SR		79 145	80 460	100,0 %	1 315	101,7 %
87	Vozidlá iné ako koľajové	23 763	26 123	32,5 %	2 360	109,9 %
85	Elektrické stroje a prístroje	15 267	14 862	18,5 %	- 405	97,3 %
84	Jadrové reaktory, kotly, stroje	9 485	9 905	12,3 %	420	104,4 %
72	Železo a oceľ	3 680	3 044	3,8 %	- 636	82,7 %
27	Nerastné palivá, minerálne	2 388	2 341	2,9 %	- 47	98,0 %
39	Plasty a výrobky z nich	2 384	2 267	2,8 %	- 116	95,1 %
40	Kaučuk a výrobky z neho	2 246	2 174	2,7 %	- 72	96,8 %
73	Výrobky zo železa alebo ocele	1 931	1 852	2,3 %	- 78	95,9 %
94	Nábytok, posteľoviny, matrace	1 594	1 494	1,9 %	- 100	93,7 %

76	Hliník a predmety z hliníka	1 282	1 227	1,5 %	- 55	95,7 %
Spolu 10 najvýznamnejších kapitol HS		64 019	65 290	81,1 %	1 270	102,0 %

Tabuľka č. 16 Najvýznamnejšie dovozné komodity (kapitoly colného sadzobníka HS2)

Kód HS	Kapitoly colného sadzobníka	Hodnota v mil. EUR		Štruktúra v %	Rozdiel 19-18	Index 19/18
		2018	2019			
Dovoz spolu SR		76 835	79 362	100,0 %	2 527	103,3 %
85	Elektrické stroje a prístroje	14 753	15 847	20,7 %	592	103,7 %
87	Vozidlá, iné ako koľajové	10 283	12 226	17,2 %	1 450	111,9 %
84	Jadrové reaktory, kotly, stroje	8 711	9 578	12,7 %	390	104,0 %
27	Nerastné palivá, minerálne oleje	6 209	6 834	7,8 %	- 143	97,7 %
39	Plasty a výrobky z nich	3 146	3 153	4,0 %	17	100,5 %
72	Železo a oceľ	2 276	2 561	2,7 %	- 366	85,6 %
73	Predmety zo železa alebo z ocele	2 039	2 196	2,7 %	- 73	96,7 %
94	Nábytok; posteľoviny; svietidlá	1 621	1 901	2,7 %	298	116,3 %
30	Farmaceutické výrobky	1 679	1 710	2,3 %	125	107,3 %
90	Prístroje optické, fotografické, meracie	1 926	1 526	1,8 %	- 13	99,1 %
Spolu 10 najvýznamnejších kapitol HS		56 903	59 179	74,6 %	2 277	104,0 %

3.4 Priemysel

Ministerstvo hospodárstva SR plní úlohy v oblasti rozvoja priemyselnej výroby v rozsahu kompetenčného zákona predkladaním návrhov priemyselnej politiky, koncepciou rozvoja priemyselných parkov a metodickým riadením rozvoja priemyselných parkov a v spolupráci s ústrednými orgánmi štátnej správy a ostatnými orgánmi štátnej správy pripravuje celoštátne, regionálne koncepcie a stratégie v podmienkach rezortu.

Priemyselná výroba na Slovensku je už tradične dominujúcim hospodárskym sektorom, avšak jej pozícia v prvom rade vzhľadom na otvorenosť slovenskej ekonomiky, závisí na dopyte zahraničných trhov, na ktoré je nasmerovaný vývoz slovenských priemyselných tovarov.

Rozvoj priemyselných odvetví

V nadväznosti na materiál „Stratégia hospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2030“, ktorý je otvoreným typom dokumentu umožňujúcim reflektovať na vývoj v oblasti hospodárstva prostredníctvom akčným plánom, vypracovalo MH SR „Prvý akčný plán pre realizáciu návrhu opatrení vyplývajúcich zo Stratégie hospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2030“, (uznesenie vlády SR č. 605/2009). Materiál nadväzuje na strategické

ciele, ako zvýšiť konkurencieschopnosť hospodárstva SR, s dôrazom na rast produktivity všetkých výrobných faktorov.

Automobilový priemysel, ako kľúčové odvetvie hospodárstva SR, svojou podstatou ovplyvňuje rozvoj viacerých priemyselných odvetví. Jeho vývoj závisí od spolupráce krajín Európskej únie, ktoré sú kľúčovými výrobcami automobilov a automobilových komponentov, a to najmä pri plnení ambiciózných cieľov EÚ v oblasti znižovania emisií v ovzduší, a tým zvyšovania jeho kvality. Je nevyhnutné reagovať aj na prelomové trendy a perspektívy ďalšieho vývoja automobilového priemyslu, ktoré sú určované zavádzaním alternatívnych pohonov automobilov, digitalizáciou, autonómnym riadením a nevyhnutnosťou plnenia emisných stropov.

V snahe reagovať na udané trendy MH SR v roku 2019 vypracovalo dva strategické dokumenty, ktoré schválila vláda SR, a to:

- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (uznesenie vlády SR č. 110/2019);
- Revízia a aktualizácia národného politického rámca pre rozvoj trhu s alternatívnymi palivami (uznesenie vlády SR č. 557/2019).

Cieľom akčného plánu je prostredníctvom navrhovaných 15 opatrení zabezpečiť, aby spotrebitelia vnímali nízkoemisnú mobilitu ako bezproblémovú, a to i s aspektom zrýchlenia zavádzania príslušnej infraštruktúry. Opatrenia majú charakter priamej podpory, a to finančného mechanizmu na podporu rozvoja nabíjacej infraštruktúry a alternatívnych druhov vozidiel, ako aj charakter motivačnej podpory, ako je napr. odlišiteľné označenie vozidiel, možnosť používania pásiem vyhradených pre verejnú dopravu, či povolenie vstupu do nízkoemisných zón, alebo využívanie parkovísk určených pre užšiu skupinu užívateľov.

V rámci opatrení vyplývajúcich z Akčného plánu vyhlásilo MH SR v júni 2019 historicky prvú výzvu na podporu budovania nabíjacích staníc pre elektromobily. Do výzvy sa mohli zapojiť obce, samosprávy a nimi zriadené organizácie. Výzva bola zameraná výlučne na podporu budovania verejne prístupných AC nabíjacích staníc. Celkovo bolo podporených 71 projektov v celkovej výške 346 091,53 eur. Vďaka tejto výzve tak pribudne na Slovensku ďalších 142 AC nabíjacích bodov s výstupným výkonom vyšším ako 11 kW.

V novembri 2019 bola vyhlásená výzva na poskytnutie dotácie na nákup batériových elektrických a plug-in hybridných elektrických vozidiel. Oprávnenými žiadateľmi boli fyzické osoby, právnické osoby ako aj samosprávy. Výška dotácie v prípade batériového elektromobilu predstavovala 8 000 eur, v prípade plug-in hybridu 5 000 eur. O dotáciu bol obrovský záujem, pričom vyčlenené finančné prostriedky na túto výzvu vo výške 6 000 000 eur sa alokovali v priebehu necelých 4 minút medzi 668 oprávnených žiadateľov.

Prostredníctvom revízie a aktualizácie národného politického rámca pre rozvoj trhu s alternatívnymi palivami došlo k úprave a rozšíreniu prijatých opatrení z roku 2016 v oblasti zavádzania alternatívnych palív v doprave. Prvýkrát taktiež došlo k zahrnutiu cieľov v oblasti zavádzania infraštruktúry pre elektrické vozidlá s vodíkovými palivovými článkami ako aj plniami stanicami na vodík. Uvedený materiál je zároveň hodnotiacou správou

predkladanou Európskej komisii o plnení záväzkov SR v zmysle Európskeho parlamentu a Rady 2014/94/EÚ z 22. októbra 2014 o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá.

V rámci agendy alternatívnych palív MH SR participovalo pri založení Slovenskej aliancie pre batérie, ktorej cieľom je podporovať spoluprácu medzi zainteresovanými stranami v oblasti batériového priemyslu na Slovensku a vytvoriť pracovné skupiny pre rôzne pracovné toky, ktoré prinesú kľúčové strategické odporúčania pre vytvorenie konkurencieschopného a udržateľného batériového ekosystému na Slovensku.

Automobilový priemysel v posledných rokoch prechádza prelomovým obdobím v súvislosti s pripravovanou priemyselnou politikou EÚ, snahou prejsť na zelené, obehové a nízkouhlíkové hospodárstvo s cieľom znížiť emisie z dopravy a snahou zvyšovať podiel priemyselnej výroby na celkovom hospodárstve krajín EÚ.

Z hľadiska udržateľnosti a konkurencieschopnosti automobilového priemyslu, ako kľúčového priemyselného odvetvia na Slovensku, je veľmi dôležité zachytiť aktuálne trendy jeho smerovania. V snahe posilniť postavenie automobilového priemyslu vypracovalo MH SR dokument „Opatrenia na odstránenie bariér pre trvalo udržateľný rozvoj automobilového priemyslu na Slovensku vrátane dodávateľskej siete“, ktorý vláda SR schválila uznesením č. 185/2019.

Z materiálu Návrh Opatrení na odstránenie bariér pre trvalo udržateľný rozvoj automobilového priemyslu na Slovensku vrátane dodávateľskej siete, vyplynula úloha založiť Pracovnú skupinu zameranú na podporu rozvoja priemyselnej výroby batérií. Pracovná skupina je tvorená členmi relevantných rezortov, zväzov, akademickej a podnikateľskej sféry. Cieľom pracovnej skupiny je podpora prístupu a efektívneho čerpania zdrojov z nadnárodných fondov a iniciatív Európskej únie, s cieľom uľahčiť prístup k finančným prostriedkom pre národné subjekty na podporu rozvoja priemyselnej výroby batérií.

Z dôvodu rozvoja konkurencieschopného sektora batérií v Európskej únii, poskytlo Nemecko Slovensku možnosť participovať na Jesennej IPCEI prostredníctvom mailovej pozvánky z mája 2019 od Spolkového ministerstva pre ekonomické záležitosti a energetiku. Členovia Pracovnej skupiny postúpili možnosť participovať spoločnosti InoBat j.s.a., ako jednému z jej členov. Za SR sú okrem InoBat j.s.a. zapojené aj spoločnosti A.En. Slovensko s. r. o., ZTS – Výskum a vývoj a. s. a ENERGO-AQUA a. s. Výsledkom úzkej spolupráce medzi MH SR, zapojenými spoločnosťami a nemeckou stranou bolo úspešné koncipovanie piatich projektov slovenských spoločností a spoločného výsledného Chapeau dokumentu pre všetky zapojené štáty, ktoré boli v decembri 2019 odoslané na pre-notifikáciu EK. Ku konečnej notifikácii projektov by malo dôjsť v druhej polovici roka 2020.

Oceliarsky priemysel patrí ku kľúčovým ekonomickým sektorom SR. Na základe opakovaných žiadostí domáceho priemyslu, MH SR aktívne podporovalo hľadanie riešení problému nadbytočných výrobných kapacít a s tým spojených nadmerných dovozov a neférovej súťaže v obchode s oceľou. SR ako jeden z 33 členov Globálneho fóra pre riešenie nadbytočných výrobných kapacít v oceliarskom priemysle (GFSEC), ktoré vzniklo dňa 16. 12. 2016 v Berlíne na rokovaní krajín G20 a OECD, sa aj počas roka 2019 aktívne zúčastňovala na rokovaniach.

MH SR podporilo stanovisko EK, aby pokračovala práca v rámci fóra, ktoré je jedinečným nástrojom na riešenie významných výziev vo svetovom oceliarskom priemysle prostredníctvom medzinárodnej diskusie. SR podporila návrh výmeny informácií prostredníctvom dohodnutej šablóny, pri zachovaní dôvernosti a limitovaného prístupu ku citlivým informáciám ohľadom domácich oceliarní (MH SR sa zapojilo vyplnením dotazníka aj v roku 2019).

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

Predpokladom pre trvalo udržateľný hospodársky a inkluzívny rast a zamestnanosť v súlade s programom Európa 2020 je zvyšovanie konkurencieschopnosti podnikov a posilnenie priemyselnej základne Slovenska, ktorá bude efektívnejšie využívať zdroje, bude šetrnejšia k životnému prostrediu a bude využívať nové ekologické technológie a výrobné postupy. MH SR uvedené kritériá presadzovalo pri výkone štátnej správy, kde ako rezortný orgán podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vydalo 115 stanovísk k zámerom nových priemyselných činností, alebo k zmenám už posúdených činností, ktoré patria do jeho pôsobnosti.

Vyhodnotenie hlásení prevádzkovateľov o uvádzaní určených látok na trh

MH SR je jedným z orgánov štátnej správy, ktorý v rámci svojej pôsobnosti kontroluje dodržiavanie zákona č. 331/2005 Z. z. o orgánoch štátnej správy vo veciach drogových prekurzorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 335/2005 Z. z.“), a ktorý v súlade s vyhláškou MH SR č. 380/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje rozsah, forma a termín podávania hlásení prevádzkovateľov o medzinárodnom obchode s určenými látkami a o uvádzaní určených látok kategórie 1 až 4 na trh, eviduje a vyhodnocuje hlásenia prevádzkovateľov a používateľov o uvádzaní určených látok na trh. V roku 2019 bol počet prijatých hlásení o uvádzaní určených látok na trh 2015. MH SR zároveň v súlade s osobitnými predpismi vydáva, dočasne pozastavuje a zrušuje povolenia na dovoz a vývoz určených látok a vydáva predvývozné oznámenia. V roku 2019 vydalo MH SR 3 dovozné a 3 vývozné povolenia pre určené látky kat. 1 a kat. 4. Údaje zo spracovaných ročných hlásení prevádzkovateľov a používateľov, ako aj údaje o ich dovozoch a vývozoč, sú súčasťou ročnej správy o drogových prekurzoroch - FORM D, ktorá je postúpená Európskej komisii a následne Medzinárodnému úradu pre kontrolu omamných látok (INCB) v súlade s Dohovorom Organizácie Spojených národov vo Viedni.

V súvislosti s revíziou evidencie držiteľov povolení/osobitných povolení na zaobchádzanie s určenými látkami kategórie 1 až 4 požiadalo Ministerstvo hospodárstva SR v roku 2019 Štátny ústav pre kontrolu liečiv, ktorý ich v súlade s § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 331/2005 Z. z. vydáva, o pozastavenie 39 povolení/osobitných povolení a o zrušenie ex offo 294 povolení/osobitných povolení.

Keďže problematika drogových prekurzorov má multidisciplinárny charakter, vyžaduje si pri zabezpečovaní úloh spoluprácu aj s ostatnými orgánmi štátnej správy v súlade so zákonom č. 331/2005 Z. z., a to so Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv, Národnou protidrogovou jednotkou Národnej kriminálnej agentúry, Kriminálnym úradom finančnej správy, ako aj s Ministerstvom zdravotníctva SR a s príslušnými kompetentnými orgánmi poverenými pre oblasť drogových prekurzorov v členských krajinách EÚ.

Rozhodnutia v oblasti puncovníctva

MH SR ako príslušný odvolací orgán podľa § 6 písm. b) zákona č. 94/2013 Z. z. o puncovníctve a skúšaní drahých kovov (puncový zákon) a o zmene niektorých zákonov v konaniach o odvolaní fyzických a právnických osôb proti rozhodnutiam Puncového úradu Slovenskej republiky, vydaných na základe ustanovenia § 7 písm. l) puncového zákona a podľa § 46 a 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov, vydalo 1 rozhodnutie o odvolaní v správnom konaní.

Rozvoj priemyselných parkov

MH SR v spolupráci s MH Invest II aktualizovalo aj v roku 2019 údaje o existujúcich priemyselných parkoch v SR vo forme elektronického tabuľkového prehľadu, ktorý bol zverejnený na webovom sídle ministerstva. V rámci priorít programového vyhlásenia vlády SR v roku 2019 MH SR vyhlásilo „Výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na podporu rozvoja priemyselnej výroby a služieb v roku 2019“, prostredníctvom ktorej sa poskytujú dotácie obciam, mestám a VÚC na rozvoj nevyhnutnej infraštruktúry vhodných priemyselných parkov s celkovou alokáciou v sume 7 mil. eur, s trvaním výzvy od 03. 06. 2019 do 15. 07. 2019. Poskytnutím dotácií na dobudovanie infraštruktúry a rekonštrukciu existujúcich priemyselných parkov ministerstvo vytvorilo podmienky na rozvoj príslušného regiónu, ako aj podmienky na vytváranie nových pracovných miest, vďaka zvýšeniu atraktívnosti pre potenciálnych investorov. V rámci uvedenej výzvy bola schválená dotácia piatim obciam a mestám v celkovej výške 6 842 581,18 eur.

Záštita a participácia na veľtrhoch a konferenciách

V záujme prezentácie a ocenenia činnosti úspešných podnikov, ich výrobkov a podpory sprístupňovania informácií podnikateľskej verejnosti MH SR v roku 2019 prebralo záštitu nad 26. ročníkom Medzinárodného strojárského veľtrhu, pričom práve strojárka výroba je tradičným segmentom slovenského priemyslu a patrí medzi najvýznamnejšie odvetvia slovenského hospodárstva a 25. ročníkom medzinárodného veľtrhu elektrotechniky, elektroniky, energetiky, osvetlenia a telekomunikácie ELO SYS, čo vytvorilo podmienky na prezentáciu dvoch najvýznamnejších odvetví priemyslu Slovenska.

MH SR podporilo formou udelenia záštity aj najväčšie a najprestížnejšie medzinárodné podujatie Slovenskej agentúry pre rozvoj investícií a obchodu – Slovenskú kooperačnú burzu. Podujatie už 13 rokov spája prostredníctvom bilaterálnych rozhovorov slovenských a zahraničných podnikateľov, zameriava sa na prezentáciu ponúk partnerstva, voľných výrobných kapacít, či požiadaviek na vytvorenie spoločných podnikov, pričom prezentuje ekonomický potenciál Slovenskej republiky. V máji 2019 sa uskutočnila kooperačná burza v Nitre a v októbri v Bratislave. V rámci bratislavskej burzy došlo aj k podpísaniu memoranda o porozumení medzi MH SR a spoločnosťou InoBat j.s.a. o budúcej spolupráci v oblasti rozvoja batériových technológií.

V záujme udržania pravidelného dialógu s podnikateľskou verejnosťou a sprístupňovania aktuálnych informácií sa MH SR v roku 2019 zúčastnilo viacerých stretnutí so zástupcami priemyselných zväzov a združení.

V dňoch 26. – 27. marca 2019 sa v meste Šamorín uskutočnila každoročná konferencia NEWMATEC, ktorej súčasťou bola aj panelová diskusia štátnych tajomníkov krajín V4.

Ústrednou témou aktuálneho ročníka konferencie bola Budúcnosť automobilového odvetvia v regióne krajín V4 so zameraním na alternatívne a vodíkové pohony, automobilové megatrendy, autonómne a prepojené vozidlá, zdieľanú mobilitu a nové trendy správania sa nadchádzajúcej generácie spotrebiteľov automobilov. Panelovú diskusiu otvoril príhovorom minister hospodárstva SR Peter Žiga a jej účastníkmi boli štátni tajomníci Eduard Muřický (CZ), György László (HU) a Vojtech Ferencz (SK), ktorí prezentovali dané fenomény z pohľadu ich krajiny.

Bratislavský Autosalón je prestížnou automobilovou udalosťou nielen na Slovensku, ale aj v celom stredoeurópskom regióne. MH SR a SARIO, v nadväznosti na 5. opatrenie (Informačná kampaň) Akčného plánu rozvoja elektromobility v SR, pripravili v rámci 29. ročníka medzinárodného salónu automobilov Autosalón, Incheba Bratislava, expozíciu venovanú téme elektromobility pod názvom ELEKTROMOBILITA & SLOVENSKO DOBRÝ NÁPAD, ktorej otvorenie sa konalo dňa 30. apríla 2019. Počas tohtoročného Autosalónu sa uskutočnilo aj II. česko-slovenské stretnutie k čistej mobilite, a to na úrovni zástupcov rezortov hospodárstva, dopravy a životného prostredia oboch krajín, na úrovni generálnych riaditeľov sekcií.

Na informačnú kampaň v rámci autosalónov sa nadviazalo aj v dňoch 3. – 6. októbra 2019, kedy laickú aj odbornú verejnosť privítal nitriansky veľtrh AUTOSALÓN – AUTOSHOW NITRA 2019. Agentúra SARIO poskytla možnosť účasti v národnom stánku pod značkou Dobrý nápad Slovensko a gesciou MH SR siedmim slovenským firmám v oblasti nabíjajúcich staníc pre elektromobily, konštrukčných riešení elektrického pohonu vozidiel, či študentským projektom elektro vozidiel.

Dňa 21. septembra 2019 sa uskutočnil na pôde MH SR Deň Eko-mobility. Prezentované boli tri technologické línie (E- mobilita, G-mobilita a H-mobilita) a aktivity MH SR v tejto oblasti. Hlavnými aktivitami podujatia boli testovacie jazdy osobných vozidiel s alternatívnym pohonom, jednotopových elektrických vozidiel do mesta, neformálna diskusia s majiteľmi vozidiel a sprievodné akcie.

V októbri 2019 sa uskutočnila 7. ministerská konferencia Priatelia priemyslu, na ktorej sa za Slovenskú republiku zúčastnil veľvyslanec SR v Rakúsku. Témou konferencie bola Transformácia strategického hodnotového reťazca priemyslu: potrebné prvky pre napredovanie Európy. Konferencia bola zameraná na fenomény ako umelá inteligencia, Big data a automatizácia, CO₂ neutrálna ekonomika, nekalá hospodárska súťaž a prekážky v medzinárodnom obchode.

3.5 Investície

V roku 2019 boli investičnou pomocou podporené 2 investičné zámery s celkovými oprávnenými investičnými nákladmi vo výške viac ako 25 mil. eur. Podporené investície vytvoria 104 nových pracovných miest.

Na podporu investičných zámerov bola v roku 2019 schválená investičná pomoc vo výške takmer 5 mil. eur. Oba podporené zámery budú/sú realizované v oblasti technologického centra.

Tabuľka č. 17: Zoznam schválených projektov:

Názov príjemcu	IČO	Umiestnenie prevádzky	Oprávnené náklady investičné EUR	Plánované vytvorené miesta	Spolu štátna pomoc
Porsche Werkzeugbau s. r. o.	47258152	Horná Streda	13 595 487	34	2 000 000
Muehlbauer Automation s.r.o.	51952491	Nitra	12 000 000	70	3 000 000

Stručné zhodnotenie investičnej pomoci v roku 2019

Cieľom investičného zámeru spoločnosti Porsche Werkzeugbau s.r.o. je vybudovanie nového centra automatizácie a robotizácie automobilovej výroby. Účelom zriadenia tohto centra bude vývoj a overovanie výrobitelnosti dielov a ich aplikácie pri vývoji a návrhu prototypov výrobných zariadení pre automobilový priemysel.

Hlavnou činnosťou centra bude celý proces vývoja a overenia výrobitelnosti dielov a ich aplikácia pri vývoji a návrhu prototypov výrobných zariadení pre automobilový priemysel.

Najnovšie trendy vo vývoji karosérií priniesli prechod na karosérie z tzv. materiálového mixu (nasadenie rôznych druhov materiálov ako napr. hliníkové zliatiny, plasty, hliníkové odliatky, ocele, vysokopevnostné ocele, zliatiny horčíka, atď.) a s tým spojené výzvy v oblasti spájacích technológií.

V novovybudovanom objekte sa bude realizovať vývoj ako aj testovanie prototypov automatizovaných liniek určených pre spájanie, lepenie, nitovanie a skrutkovanie podzostáv alebo celých zostáv dielov karosérií.

Súčasťou investičného zámeru bude aj vybudovanie výskumno-vývojového robotizovaného pracoviska, ktoré umožní podieľať sa na vývoji nových metód spájania, ale i priamo z centra robotizácie v Hornej Strede realizovať proces uvoľňovania nových technológií pre výrobu v závodoch Porsche Automobil Holding AG SE.

Cieľom investičného zámeru spoločnosti Muehlbauer Automation s.r.o. bolo vybudovanie novej technologickej základne v Nitre, za účelom poskytovania inžinierskych služieb na zabezpečenie výskumu a vývoja pre potreby interných a externých zákazníkov. Výskumno-vývojové práce budú realizované v oblasti Smart technology a New energy. Zároveň sa bude testovať technológia 3D tlače na jej využitie v prototypovej oblasti a využívanie softvérových riešení podľa princípov Industry 4.0.

Prezentácia investičnej pomoci v regiónoch

V decembri 2019 sa uskutočnili v Banskej Bystrici a v Prešove prezentácie na tému poskytovania investičnej pomoci. Cieľom bolo odprezentovať odbornej verejnosti možnosti podpory investícií v gestorstve MH SR. Uvedené prezentácie boli pokračovaním úspešných aktivít uskutočnených v roku 2018 v najmenej rozvinutých okresoch.

Oddelenie kontroly investičnej pomoci

Kontrolná činnosť v oblasti investičnej pomoci od decembra 2018 spadá do kompetencie oddelenia kontroly investičnej pomoci.

V roku 2019 sa oddelenie kontroly investičnej pomoci zaoberalo kontrolou plnenia podmienok poskytnutia investičnej pomoci, ako aj kontrolou dodržiavania zákonných povinností zo strany investorov, ktorých investičné zámery sa nachádzajú vo fáze realizácie, alebo udržiavania investície. Počet investičných zámerov, pri ktorých investori boli v roku 2019 povinní aktuálne plniť povinnosti a dodržiavať podmienky rozhodnutí o poskytnutí investičnej pomoci, dosiahol úroveň 81 zámerov. Celkový objem investičnej pomoci, ktorou boli podporené tieto zámery, predstavuje sumu takmer 595 mil. eur.

V roku 2019 boli vykonávané administratívne finančné kontroly, ktorých hlavným cieľom je preverenie skutočností uvedených v podaných ročných správach o priebehu realizácie investičných zámerov podporených investičnou pomocou vo forme dotácie na obstaraný dlhodobý hmotný a dlhodobý nehmotný majetok. Investorom bola v roku 2019, na základe ročných správ o priebehu realizácie investičného zámeru, poskytnutá dotácia z prostriedkov štátneho rozpočtu v celkovej výške presahujúcej 77,9 mil. eur. Z tejto sumy bola najvyššia tranža dotácie v sume približne 65,4 mil. eur poskytnutá spoločnosti Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o. Na základe výsledkov administratívnej finančnej kontroly, pri ktorej bolo zistené porušenie podmienok rozhodnutia, došlo v jednom prípade, následne k zrušeniu rozhodnutia o poskytnutí investičnej pomoci. V jednom prípade bol prijímateľ na základe kontrolných zistení povinný vrátiť neoprávnene čerpanú dotáciu v sume 1 217,65 eur späť do štátneho rozpočtu.

Do náplne oddelenia patrí taktiež výkon finančných kontrol na mieste v súlade so schváleným Plánom finančných kontrol. V roku 2019 bolo ukončených 7 finančných kontrol na mieste vykonaných u prijímateľov investičnej pomoci. V prípade 1 vykonanej kontroly boli zistené nedostatky, ktoré mali za následok povinnosť kontrolovanej osoby vrátiť časť investičnej pomoci v sume 179 909,85 eur, ktorá bola čerpaná v rozpore so zákonom o investičnej pomoci, späť do štátneho rozpočtu.

V roku 2019 oddelenie kontroly investičnej pomoci, okrem výkonu samotných finančných kontrol, zabezpečovalo aj komunikáciu s investormi realizujúcimi podporené investície, a to najmä vo veci posudzovania oznámených, ako aj zistených zmien a odchýlok v realizácii investícií oproti plánu v schválenom investičnom zámere. Ďalšou aktivitou oddelenia v roku 2019 bola metodická činnosť pri riešení situácií potenciálne ovplyvňujúcich plnenie povinností a podmienok investičnej pomoci, ktoré nastali u prijímateľov v rámci obdobia realizácie, ako aj v období udržiavania investície a zachovania podnikateľskej činnosti v podporených regiónoch. Screening investícií

MH SR participovalo na tvorbe nariadenia EP a Rady (EÚ) 2019/452 z 19.3.2019, ktorým sa ustanovuje rámec na preverovanie priamych zahraničných investícií do Únie. Nariadenie je zamerané všeobecne na PZI zo všetkých tretích krajín a jeho implementácia je zameraná na spoluprácu členských štátov navzájom a členských štátov a Komisie pred prípadnými PZI spôsobilými ohroziť / narušiť bezpečnosť a/alebo verejný poriadok.

MH SR aktuálne pracuje na tvorbe legislatívneho rámca preverovania PZI v podmienkach SR a zriadenie kontaktného bodu pre vykonávanie nariadenia EP a Rady (EÚ) 2019/452.

Príprava legislatívy na preverovanie PZI na SR je v štádiu finalizácie paragrafového znenia zákona pred jeho sprístupnením na pripomienkové konanie. Zriadenie kontaktného bodu pre vykonávanie nariadenia EÚ sa nachádza v štádiu pred schválením návrhu na zriadenie vládou SR.

3.6 Inovácie

Malé a stredné podnikanie a inovácie

Ministerstvo aj v roku 2019 pokračovalo v poskytovaní podpory malým a stredným podnikom či už priamo, prostredníctvom dotácií najmä na realizáciu inovačných aktivít alebo nepriamou formou prostredníctvom poskytovania poradenských a mentoringových služieb.

Našou snahou je naďalej pokračovať v programoch zameraných na poradenské a mentoringové aktivity vo forme nepriamej, ale aj priamej pomoci, ako je napr. poskytovanie mikropôžičiek a rizikového kapitálu prostredníctvom Slovak Business Agency.

Program na podporu startupov

MH SR v spolupráci so Slovak Business Agency realizuje podporný program a schému zameranú na podporu startupov, ktoré sú určené pre malých a stredných podnikateľov a záujemcov o podnikanie. Zámerom programu a schémy je zlepšiť podmienky pre startupy a tým zvýšiť šancu na presadenie sa inovatívnych a konkurencieschopných nápadov na trhu. Vďaka pomoci poskytnutej v rámci tohto programu sú začínajúci podnikatelia schopní ekonomicky vhodnejšie nastaviť svoje podnikateľské zámery a znížiť tak riziko ich možného zlyhania. Schéma a program sú zložené z dvoch, resp. troch komponentov. Každý z komponentov je zameraný na konkrétnu fázu rastu podnikateľského subjektu alebo zájemcu o podnikanie a ponúka priestor na získanie mentorov, lektorov, expertov na poradenstvo pre tieto subjekty, ďalej sa prostredníctvom schémy sprostredkováva účasť na medzinárodných startup podujatiach a zabezpečuje prepájanie investorov s kvalitnými podnikateľskými zámermi startupov.

V roku 2019 bola na podporu startupov vyčlenená suma 525 000 eur. V rámci rozpočtovanej sumy bolo podporených 40 subjektov (v rámci komponentu K1 bolo podporených 30 subjektov a v rámci komponentu K2 bolo podporených 10 subjektov) v celkovej výške 423 749 eur.

Podpora úspešnej podnikateľskej praxe a výchova k podnikaniu

Prostredníctvom prvku sa každoročne zabezpečuje organizácia podujatia Podnikateľka Slovenska – ocenenie úspešných slovenských podnikateľiek, ako aj spoluorganizovanie, podpora účasti na ďalších podujatiach zameraných na prezentáciu podnikania s poukázaním na úspešnú podnikateľskú prax. Na tento prvok bola v roku 2019 celkovo rozpočtovaná suma 381 000 eur. Z uvedenej sumy boli v roku 2019 okrem 20. ročníka podujatia Podnikateľka Slovenska podporené aj ďalšie podujatia a konferencie propagujúce podnikanie, ako napr. Metro on line 2019, Mladý inovatívny podnikateľ, Venture Capital & Private Equity Konferencia Bratislava, Podnikateľská fiesta 2019, SlovakiaTech Forum, 30 rokov podnikania na Slovensku, Podnikateľské vzdelávanie – Zručnosti do neznámej budúcnosti.

Monitoring a výskum MSP

Prostredníctvom uvedeného prvku sa financuje vypracovanie materiálov, správ, štúdií a analýz, ktoré tvoria základnú bázu údajov pre tvorbu materiálov o stave podnikateľského prostredia a realizovaných podporných programov pre MSP, pre potreby MH SR, vlády SR a štruktúr Európskej komisie. Na tento prvok bola v roku 2019 rozpočtovaná suma 320 000 eur.

Podporené štúdie:

Duálne vzdelávanie a MSP,
Analýza podnikania v taxislužbe na Slovensku,
Analýza procesu verejného obstarávania z pohľadu MSP na Slovensku,
Analýza problematiky súdnictva na Slovensku,
Audit kompetencií verejnej správy vo vzťahu k MSP na Slovensku,
Analýza vybraných zmien v pracovno-právnej legislatíve a ich dopadov na MSP

Mikropôžičkový program

MH SR v spolupráci so Slovak Business Agency realizuje už viac ako 20 rokov Mikropôžičkový program, ktorý je určený malým začínajúcim podnikateľom. Jeho hlavným cieľom je riešiť problém prístupu začínajúcich podnikateľov v regiónoch k malým úverom/pôžičkám. Mikropôžičkový program má revolvingový charakter, pričom splátky mikropôžičiek slúžia na poskytovanie ďalších mikropôžičiek podnikateľom. Mikropôžičku je možné použiť na investičné projekty a na projekty zamerané na nákup zásob obchodného charakteru v rozsahu nižšie uvedenej špecifikácie:

- nákup hnuťelného a nehnuteľného investičného majetku súvisiaceho s podnikaním,
- rekonštrukcia, úprava a opravy prevádzkových priestorov a technológií,
- nákup potrebných zásob materiálu, surovín a tovaru,
- úhrada nákladov na nákup vstupov nevyhnutných na zabezpečenie technologických procesov vo výrobe alebo v službách.

Minimálna výška mikropôžičky je stanovená vo výške 2 500 Eur, maximálna vo výške 50 000 Eur. Ide o návratnú formu pomoci. Úroková sadzba je fixná počas celej doby splácania úveru, jej výška sa odvíja od poskytnutej záruky. Výška záruky sa stanovuje podľa požadovanej výšky pôžičky. Doba splatnosti je stanovená od 6 mesiacov do 4 rokov. V rámci programu je možné poskytnúť odklad splátok istiny maximálne na dobu 6 mesiacov. O mikropôžičku je možné požiadať prostredníctvom spolupracujúcich inštitúcií pôsobiach na celom území Slovenska. V roku 2019 schválila SBA, ako realizátor programu, mikropôžičku 86 žiadateľom vo výške 1 800 100 eur.

Celkovo od začiatku realizácie Mikropôžičkového programu bolo poskytnutých 2 250 mikropôžičiek v celkovej výške 42 547 346 eur.

Podpora rozvoja klastrov

Cieľom je podporiť zvýšenie konkurencieschopnosti členov priemyselných klastrov prostredníctvom zefektívnenia ich vzájomnej spolupráce, ako aj posilnenie priemyselných klastrov v medzinárodnom meradle.

MH SR v roku 2019 vyhlásilo výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na podporu priemyselných klastrových organizácií. Na základe rozhodnutia komisie bolo podporených 6

žiadateľov, ktorým bola následne poskytnutá dotácia. Celková výška poskytnutých dotácií bola 150 000 eur.

Podpora medzinárodnej spolupráce v oblasti priemyselného výskumu a vývoja

V roku 2019 bol úspešne ukončený prvý podporený spoločný projekt s názvom „*Výskum nového integrovaného procesu čistenia podzemných vôd znečistených zmesou organických a anorganických látok priemyselného pôvodu*“, ktorý realizovala spoločnosť DEKONTA Slovensko, spol. s r. o. s izraelským partnerom AQWISE. V projekte, ktorý pomáha riešiť problematiku environmentálnych záťaží, sa prioritne venovali oblasti bývalej skládky chemických závodov Juraja Dimitrova v mestskej časti Bratislava – Vrakuňa.

Inovatívny čin roka

MH SR od roku 2007 každoročne organizuje súťaž „Inovatívny čin roka“, ako vhodný nástroj podpory inovácií v praxi formou oceňovania inovatívnych spoločností Cenou ministra hospodárstva Slovenskej republiky. Do súťaže má možnosť zapojiť sa každá právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky a každá fyzická osoba s bydliskom na území Slovenskej republiky so svojím produktom, technológiou alebo službou, ktorých inovačný proces bol dokončený v roku predchádzajúcim roku vyhlásenia súťaže.

Súťaž má tri kategórie:

Výrobová inovácia

Technologická inovácia

Inovácia služby (netechnologický proces).

V každej kategórii sú udeľované tri ceny, pričom za prvé miesto získava víťaz peňažnú čiastku 7 000 eur, za druhé miesto 5 000 eur a za tretie miesto 3 000 eur.

Cieľom podujatia je upozorniť širokú verejnosť na zaujímavé inovačné aktivity slovenských podnikateľov a zároveň povzbudiť podnikateľské subjekty i fyzické osoby k takýmto aktivitám. Do súťaže Inovatívny čin roka 2019 evidovali v troch kategóriách 16 prihlášok. Ocenenie víťazov súťaže sa konalo 21. mája 2019 na Medzinárodnom strojárskom veľtrhu v Nitre a Medzinárodnom veľtrhu elektrotechniky, elektroniky, energetiky, osvetlenia a telekomunikácie ELO SYS, ktoré sa konali v dňoch 21. –24. mája 2019 v priestoroch agrokomplexu NÁRODNÉHO VÝSTAVISKA, š. p., Nitra.

Výstava Mladý tvorca

MH SR ako jeden zo subjektov koordinujúcich odborné vzdelávanie a prípravu žiakov v odboroch prislúchajúcich k vybraným odvetviam hospodárstva je hlavným organizátorom projektu Mladý tvorca, ktorý sa počas 27. ročníkoch fungovania vyprofiloval na účinnú platformu na zviditeľnenie vzdelávacieho systému v podobe zručností, vedomostí a prierezových kompetencií formálneho a neformálneho vzdelávania. Je veľmi dobrou príležitosťou na to, ako medzi laickou i odbornou verejnosťou zvýšiť povedomie o ponuke stredoškolského odborného vzdelávania a veľmi dobrá príležitosť na to, aby žiaci základných škôl a ich rodičia získali vedomosti o tom, aké sú ďalšie možnosti kariérneho rozvoja mladých ľudí. Podujatie je okrem stredoškolského odborného a duálneho vzdelávania zamerané predovšetkým na rôzne nové typy profesií, ktoré vychádzajú z praxe v rámci priemyselnej revolúcie pri zavádzaní robotizácie a digitálnych technológií, ktorú verejnosť

pozná ako Priemysel 4.0. Podujatie poskytuje aktívny priestor na prezentáciu dobrých nápadov a inovatívnych projektov mladých ľudí s ich následným motivačným ocenením. 27. ročník, ktorý sa uskutočnil v dňoch 5. – 6.11. 2019 v priestoroch agrokomplex NÁRODNÉ VÝSTAVISKO, š. p., Nitra navštívilo 16 000 študentov a žiakov z celého Slovenska.

Smart City

Malé a stredné podniky je možné podporiť prostredníctvom Schémy na podporu malých a stredných podnikov pri implementovaní inovatívnych riešení v mestách (schéma pomoci de minimis). Ide o schému, ktorá má podporiť zavádzanie konceptu Smart City do slovenských miest. Pilotné projekty v menšom meradle pomôžu nielen v precíznejšom a zodpovednejšom postupe k celoplošným riešeniam, ale môžu motivovať ďalších obyvateľov a kľúčových reprezentantov miest. Navrhovaný podporný mechanizmus má za cieľ sprostredkovať a iniciovať prvotný kontakt samosprávy s podnikateľským subjektom a následne podporiť pilotné riešenia v prostredí miest.

Schéma je realizovaná prostredníctvom dvoch fáz. Prvá fáza je zameraná na vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti, ktorej cieľom je zhodnotiť a analyzovať potenciál projektu a pomôcť pri rozhodovaní prostredníctvom objektívneho a racionálneho odhalenia silných a slabých stránok projektu, jeho možností a rizík, ako aj identifikovať zdroje potrebné na jeho realizáciu a jeho udržateľnosť. Maximálna výška pomoci v rámci 1. fázy je 20 000 eur. Druhá fáza sa zameriava na podporu implementácie konkrétneho projektu v slovenských mestách, ktorý prispeje k zvýšeniu konkurencieschopnosti príjemcu pomoci prostredníctvom aplikovania inovácií do praxe. Podporené projekty majú za cieľ pomôcť zlepšiť infraštruktúru a podmienky/kvalitu života v mestách. Maximálna výška pomoci pre príjemcu v rámci 2. fázy je 150 000 eur.

MH SR v roku 2019 vyhlásilo v poradí druhú výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie pomoci na podporu malých a stredných podnikov pri implementovaní inovatívnych riešení v mestách. Na základe rozhodnutia komisie bolo podporených 8 žiadateľov z celkovo 29, ktorí podali žiadosť. Celková výška poskytnutej dotácie bola 665 109,40 eur.

Akčný plán Inteligentného priemyslu SR

Akčný plán inteligentného priemyslu SR vychádza z Koncepcie inteligentného priemyslu pre Slovensko, ktorú dňa 26.10.2016 schválila vláda SR svojím uznesením č. 490/2016. Cieľom Akčného plánu je podpora pre priemyselné podniky, podniky služieb a obchodu bez ohľadu na ich veľkosť, zameraná na vytvorenie lepších podmienok na implementáciu digitalizácie, inovatívnych riešení a zvýšenie konkurencieschopnosti: znížením byrokratickej záťaže, úpravou legislatívy, definovaním štandardov, zmenou vzdelávacích programov a trhu práce, spolufinancovaním výskumu a podobne. Akčný plán poskytuje súbor 35 opatrení rozdelených do 5 oblastí: výskum a inovácia, bezpečnosť informačných technológií, trh práce a vzdelávanie, štandardizácia a technické normy a poslednou oblasťou sú informácie a propagácia. Naplnením Akčného plánu inteligentného priemyslu do konca roku 2020 by malo dôjsť k posilneniu transformácie slovenskej ekonomiky reagujúcej na digitalizáciu priemyslu s predpokladom naštartovania digitalizačného procesu vo väčšine podnikov.

Za obdobie 2018-2019 bolo splnených 10 opatrení, 9 opatrení je rozpracovaných a čiastočne splnených, 8 opatrení nesplnených, ostatné opatrenia sa plnia priebežne.

Zo zdrojov EŠIF v gescii MH SR a MŠVVaŠ SR boli v danom období vyhlásené výzvy v celkovej alokácii viac ako 375 mil. EUR zamerané na inovovanie prevádzok, zavádzanie nových technológií, procesov, inovovanie produktov, podporu spolupráce medzi akademickým a súkromným sektorom. Rovnako boli poskytnuté stimuly pre podnikateľský sektor zamerané na aktivity v oblasti VaV, vďaka čomu vznikli nové pracoviská vedy a výskumu, alebo sa rozšírili tie existujúce, vytvorili sa nové pracovné miesta a nové partnerstvá medzi súkromným a akademickým sektorom. Podpora účasti organizácií výskumu a vývoja SR v projektoch medzinárodnej spolupráce, vrátane zapájania sa do programov EÚ bola podporená prostredníctvom národného projektu a viacerých výziev v gescii MŠVVaŠ ako aj MH SR. V rámci nepriamej podpory VaV pri implementácii inteligentného priemyslu bolo prostredníctvom MŠVVaŠ ako aj úradu priemyselného vlastníctva zrealizovaných množstvo podujatí, seminárov, bola poskytnutá poradná ako aj individuálna konzultačná činnosť, rešeršná služba pre fyzické ako aj právnické osoby, podnikateľov v oblasti ochrany komercializácie duševného a priemyselného vlastníctva.

Prepojenie vzdelávacieho systému, resp. systému rekvalifikácie, ktorý by reflektoval na aktuálne potreby zamestnávateľov a situáciu na trhu práce podporilo v uvedenom období MPSVaR SR viacerými opatreniami. V rámci operačného programu Ľudské zdroje, sa v období 2019-2023 realizuje národný projekt „Sektorovo riadenými inováciami k efektívnemu trhu práce v Slovenskej republike“, ktorého zámerom je cieľavedomé a plynulé zlepšenie adaptability zamestnancov na nové požiadavky trhu práce ako aj presnejšia identifikácia potreby zručností kvalifikovanej pracovnej. Predvídanie potreby zručností v súlade s vývojom na trhu práce, prognózy vývoja na trhu práce a lepšia identifikácia dopytu po kvalifikovanej pracovnej sile sú zabezpečované prostredníctvom národného projektu Prognózy vývoja na trhu práce v SR II. Značné množstvo prostriedkov bolo investovaných prostredníctvom národných projektov „Vzdelávanie uchádzačov o zamestnanie“ a „Vzdelávanie mladých uchádzačov o zamestnanie“ do projektov súvisiacich so zvýšením kvalifikácie, resp. rekvalifikáciou uchádzačov o zamestnanie, zabezpečujúcich rozvoj ľudských zdrojov, ich kompetencií pre potreby trhu práce (opatrenia Reaps+, Compas+).

Jednou z možností ako zabezpečiť podnikom, ako aj subjektom verejného sektora prístup k využívaniu inovatívnych a digitálnych technológií sú centrá digitálnych inovácií (CDI, resp. DIH). Za týmto účelom obstaralo MH SR v roku 2019 štúdiu uskutočniteľnosti vytvorenia Centra digitálnych inovácií (ECDI/EDIH) v SR. Štúdia priniesla zadávateľovi opis súčasného stavu (identifikáciu inovačného prostredia na Slovensku), návrh optimálneho modelu ECDI pre podmienky Slovenska, stratégiu jeho zriadenia a popis medzinárodnej spolupráce. Na základe výstupov z realizovanej štúdie, ako aj spolupráce s ÚPPVII (MIRRI SR), ktorý tému digitalizácie na Slovensku zastrešuje, pokračuje MH SR v krokoch smerujúcich k založeniu centra digitálnych inovácií.

S nástupom nových technológií a technologických inovácií založených na základe práce s dátami, vzrastá význam zabezpečenia dátového priestoru, tzv. kybernetická bezpečnosť. S účinnosťou od 1. januára 2019 došlo k začleneniu inteligentného priemyslu ako samostatného podsektora v rámci novely zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky. Pre definovanie bezpečnostných štandardov a zabezpečovanie princípov kybernetickej bezpečnosti sa MH SR v roku 2019 zapojilo do

dopytovej výzvy ÚPVII: OPII-2019/7/8-DOP „Zvýšenie úrovne informačnej a kybernetickej bezpečnosti v podsektore ISVS/ITVS“ s projektom pod názvom „Zvýšenie úrovne informačnej a kybernetickej bezpečnosti MH SR“. Týmto krokom bude môcť MH SR využiť financovanie oblasti tvorby bezpečnostných riešení, ktorými bude plniť úlohy v zmysle zákona č. 69/2018 Z. z. o kybernetickej bezpečnosti a teda aj pre podsektor Inteligentného priemyslu.

MH SR sa v priebehu roku 2019 intenzívne zapájalo do projektov a tém súvisiacich so zvyšovaním informovanosti o význame nových technológií, digitalizácie, inteligentného priemyslu. Zástupcovia MH SR sa zúčastnili početných podujatí, debát na dané témy, priebežne prebieha dialóg so zástupcami priemyselných a podnikateľských zväzov, vedeckých inštitúcií a verejnosti. MH SR moderuje diskusiu, vytvára priestor pre spájanie jednotlivých stakeholderov s cieľom presnejšie pomenovať a definovať ich potreby a v závislosti na tom aj zacieliť aktivity a pripravované opatrenia.

3.7 Európske hospodárske vzťahy

Európske záležitosti - všeobecne

Zahraničná politika SR v roku 2019 plnila zámery Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2016 – 2020, ktoré určujú zahraničnopolitickú orientáciu SR. Slovensko je aktívne zapojené v štruktúrach EÚ, NATO, OECD, OSN, OBSE, WTO, ale aj v ďalších medzinárodných organizáciách. V júni 2019 skončilo už piate ročné predsedníctvo SR vo Vyšehradskej skupine. Program nášho predsedníctva s mottom „Dynamický Vyšehrad pre Európu a svet“ bol postavený na troch hlavných prioritách - silná Európa, bezpečné prostredie a inteligentné riešenia.

V podmienkach SR sú základnými článkami koordinačnej štruktúry v oblasti európskych záležitostí rezortné koordinačné skupiny (RKS) na jednotlivých ústredných orgánoch štátnej správy SR (ÚOŠS SR) a Komisia pre záležitosti EÚ (KEÚ) na MZVEZ SR. KEÚ je koordinátorom agendy v záležitostiach EÚ pre ÚOŠS SR, funguje aj ako rozhodcovský orgán v prípade sporov o gesciu návrhov jednotlivých aktov EÚ. RKS predstavuje prvú úroveň rozhodovacieho procesu v záležitostiach EÚ, ktorá vplýva na prípravu pozície SR vo všetkých etapách rozhodovacieho procesu.

RKS v podmienkach MH SR bola v priebehu roku 2019 zameraná na schvaľovanie pozičných dokumentov, a to najmä Návrhov stanovísk SR na rokovania Rád ministrov v pôsobnosti MH SR pre oblasti vnútorný trh a priemysel; energetika a zahraničný obchod. Odbor európskych záležitostí a vnútorného trhu MH SR (OEZVT) plnil úlohu sekretariátu RKS zabezpečujúceho administratívnu činnosť RKS, sprostredkoval účasť rezortných aj mimorezortných expertov na rokovaníach RKS alebo brífingoch vedúceho delegácie SR a na rokovaníach KEÚ a Rád ministrov a poskytoval súčinnosť iným rezortom pri príprave pozičných dokumentov. Pri tvorbe legislatívneho procesu EÚ v rámci elektronického systému pre sledovanie európskych záležitostí, ktorý je rozšírenou funkcionalitou portálu Slov-Lex, odbor EZVT koordinuje pridelovanie dokumentov a odbornú prípravu predbežných stanovísk SR v rámci rezortu.

Experti odborných útvarov MH SR, ako aj zástupcovia MH SR pôsobiaci na Stálom zastúpení SR pri EÚ v Bruseli sa v roku 2019 pravidelne zúčastňovali na rokovaníach pracovných skupín a výborov Rady a EK, výborov COREPER I a COREPER II a rokovaníach rád ministrov, ako aj neformálnych stretnutí ministrov EÚ pre oblasti konkurencieschopnosť (*COMPET*, časť vnútorný trh a priemysel), energetiku (*TTE Energy*) a obchod (*FAC Trade*). Zástupcovia MH SR na týchto rokovaníach presadzovali záujmy SR a obhajovali pozície SR.

Jednotný európsky trh

Plnenie úloh v oblasti vnútorného trhu nadväzovalo najmä na politiky a iniciatívy Európskej Komisie, Rady EÚ a Európskeho parlamentu, pričom SR zohrávala aktívnu úlohu v tomto procese. SR ako malá a otvorená ekonomika dlhodobo podporuje prehlbovanie jednotného trhu tovarov a služieb, zlepšovanie podmienok podnikania cezhranične či rozvoj digitálneho trhu a prepojenie digitálnych sietí v členských štátoch, vrátane verejnej správy.

V oblasti voľného pohybu tovarov bolo schválené Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/515 z 19. marca 2019 o vzájomnom uznávaní tovaru, ktorý je v súlade s právnymi predpismi uvedený na trh v inom členskom štáte a o zrušení nariadenia (ES) č. 764/2008, ktorého cieľom je uľahčiť uplatňovanie zásady vzájomného uznávania stanovením postupov na obmedzenie vzniku nezákonných prekážok voľného pohybu tovaru zákonne uvedeného na trh v inom členskom štáte.

Ďalej bolo schválené Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1020 z 20. júna 2019 o dohľade nad trhom a súlade výrobkov a o zmene smernice 2004/42/ES a nariadení (ES) č. 765/2008 a (EÚ) č. 305/2011, ktorého cieľom je posilniť právomoci a úlohy orgánov trhového dohľadu ČS a zabrániť uvádzaniu nebezpečných výrobkov na trh EÚ.

Taktiež sa prijalo Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1150 z 20. júna 2019 o podpore spravodlivosti a transparentnosti pre komerčných používateľov online sprostredkovateľských služieb, ktoré zaviedlo požiadavky na transparentnosť a predvídateľnosť zmluvných podmienok online platforiem a účinný mechanizmus na riešenie sporov medzi poskytovateľmi a používateľmi online platforiem.

Nepodarilo sa dosiahnuť dohodu o návrhu smernice o oznamovaní požiadaviek ČS na služby podľa smernice 2006/123/ES. Dosiahnutie dohody sa nepredpokladá ani v roku 2020, nakoľko Rade sa nedarí získať jednotnú pozíciu v otázke právomocí EK v oznamovacom procese. Z toho dôvodu je ďalší osud návrhu nejasný.

SR implementovala Nariadenie EP a Rady (EÚ) 2018/302 o riešení geografického blokovania a iných foriem diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti zákazníkov, miesta bydliska alebo sídla na vnútornom trhu, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 2006/2004 a smernica 2009/22/ES, a to zákonom č. 299/2019 Z. z. z 11. septembra 2019 o dohľade a pomoci pri riešení neodôvodnenej geografickej diskriminácie zákazníka na vnútornom trhu a o zmene zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

MH SR kontinuálne vyvíjalo aktivity aj v usmerňovaní obcí a podnikateľských subjektov pri aplikácii zákona č. 178/1998 Z. z. o podmienkach predaja tovaru a poskytovaní služieb na

trhových miestach v praxi, ktorý poskytuje obciam, občanom a iným subjektom právny rámec pri predaji tovaru a poskytovaní služieb na trhových miestach.

MH SR sa ako koordinátor pre informačný systém vnútorného trhu (IMI) v SR podieľalo na fungovaní a rozširovaní systému v SR. V roku 2019 sa systém rozšíril o výmenu informácií o cezhraničnom prevoze zbraní a o komunikáciu orgánov Európskej justičnej siete. Medzi hlavné činnosti patrili správa iných orgánov – aktualizácia údajov, registrácia nových orgánov a používateľov, poradenstvo zapojeným orgánom, ale aj priame vybavovanie zaslaných žiadostí najmä v oblasti služieb.

Aj v ďalšom období bude MH SR aktívne presadzovať zlepšovanie podmienok na vnútornom trhu EÚ v rámci všetkých štyroch slobôd – voľný pohyb tovaru, služieb, osôb a kapitálu. Zameria sa na ďalšie zefektívnenie prístupu k službám v SR a iných členských štátoch. Vyhľadávanie a odstraňovanie prekážok legislatívneho alebo administratívneho charakteru v rámci voľného pohybu služieb bude zabezpečovať aj prostredníctvom notifikácii EK pri prijímaní nových podmienok na výkon služby. Na základe prijatia právnych aktov EÚ a podnetov Európskej komisie bude MH SR pokračovať v rozširovaní právneho rámca problematiky služieb, ktoré nadväzujú na smernicu o službách na vnútornom trhu a súčasne sa bude podieľať na tvorbe právneho rámca iných rezortov, pokiaľ sa bude týkať problematik v kompetencii MH SR. MH SR zameria svoju pozornosť aj na spracovanie a sprístupnenie ďalších informácií z oblasti služieb.

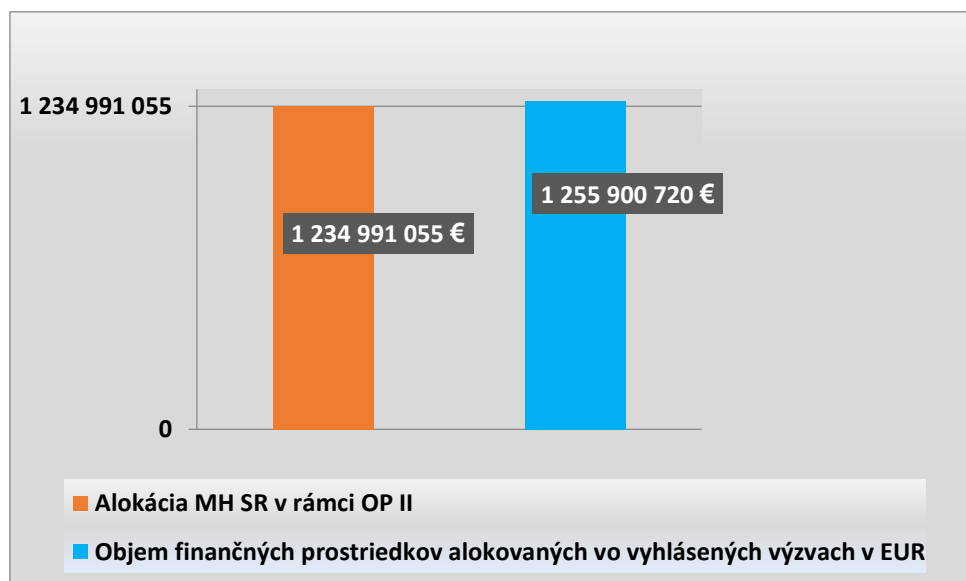
3.8 Eurofondy

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky v programovom období 2014 – 2020 zodpovedá za implementáciu Európskych štrukturálnych a investičných fondov v oblasti výskumu, inovácií a prierezovej podpory podnikateľského prostredia, a to ako sprostredkovateľský orgán pre Operačný program Integrovaná infraštruktúra (ďalej len „OPII“). Pôvodne bola táto podpora realizovaná prostredníctvom Operačného programu Výskum a inovácie, avšak uznesením vlády SR č. 522/2019 zo dňa 23.10.2019 vláda SR schválila návrh zlúčenia OP Integrovaná infraštruktúra (OPII) a OP Výskum a inovácie (OP Val) a následne Európska komisia povolila vykonávacím rozhodnutím C(2019)9078 začlenenie OP Val do OPII v plnom rozsahu. V zmysle tohto rozhodnutia pokračuje implementácia prierezovej podpory podnikateľského prostredia prostredníctvom podpory výskumu a inovácií a špecifickej podpory MSP od 13.12.2019 prostredníctvom OPII, v rámci ktorého MH SR vykonáva úlohy sprostredkovateľského orgánu.

Celková finančná alokácia v kompetencii rezortu hospodárstva predstavuje sumu takmer 1,235 mld. € (EÚ zdroj). Rok 2019 je štvrtým rokom reálneho vykonávania programu, v ktorom MH SR pokračovalo v podpore podnikateľského sektora na Slovensku vyhlasovaním výziev, schvaľovaním a zazmluvňovaním projektov, fyzickou realizáciou podporených projektov vrátane implementácie 6 národných projektov, ako aj ukončovaním zrealizovaných projektov. V roku 2019 bola vyhlásená 1 dopytovo-orientovaná výzva zameraná na podporu sociálnych inovácií v prostredí MSP, v sume 4,5 mil. € (EÚ zdroj).

Súhrnne bolo k 31.12.2019 vyhlásených 31 výziev a vyzvaní v celkovej sume takmer 1,256 mld. € (EÚ zdroj), čo predstavuje 101,7 % z alokácie OP II v kompetencii MH SR.

Obr. č. 1:

V rámci výziev vyhlásených MH SR bolo k 31.12.2019 predložených celkom 2 344 žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „žiadostí“) v celkovom objeme požadovaného nenávratného finančného príspevku viac ako 1 748 mil. € (NFP). Z uvedeného počtu 2 344 predložených žiadostí o nenávratný finančný príspevok bolo schválených celkom 1 291 žiadostí, a to v objeme požadovaného nenávratného finančného príspevku 992 mil. € (NFP) a ďalších 358 žiadostí s požadovanou finančnou alokáciou 199 mil. € (NFP) bolo k 31.12.2019 v procese konania o žiadosti o NFP.

Ku koncu roka 2019 bolo zazmluvnených celkom 1 073 projektov a suma kontrahovania dosiahla výšku takmer 724 mil. € (EÚ zdroj), čo predstavuje 58,62 % z alokácie pridelenej MH SR.

Čo sa týka čerpania finančných prostriedkov pridelených MH SR, k 31.12.2019 bolo na základe zazmluvnených a realizovaných projektov vygenerované čerpanie na úrovni 267,13 mil. € (EÚ zdroje). V porovnaní s rokom 2018 došlo k nárastu ročnej miery čerpania o takmer 74 %.

V roku 2019 boli schválené súhrnné žiadosti o platbu v objeme 111 251 754,06 € (EÚ zdroj), čo voči záväzku n+3 po príslušných prepočtoch predstavuje sumu 137 845 337,09 €. MH SR v roku 2019 splnilo príslušnú časť záväzku pre rok 2019 vo svojej gescii, aj bez ohľadu na zlúčenie s OP II.

V roku 2019 sa v rámci implementácie finančných nástrojov na základe analýzy potrieb trhu a za účelom plnenia cieľov na úrovni príslušných prioritných osí rozhodlo o navýšení alokácie na finančné nástroje o 5,5 mil. € (EÚ zdroj) a boli zakontrahované 2 nové projekty. Zo strany prijímateľa – Slovak Investment Holding, a. s. boli v rámci PO 9 a PO 10 vykonané 2 priame

kapitálové investície, jedna priama investícia formou poskytnutia konvertibilného úveru a taktiež bola uzatvorená zmluva o realizácii nástroja FLPG. V rámci PO 11 a PO 12 bolo v roku 2019 ukončené výberové konanie na výber finančných sprostredkovateľov pre nástroje rizikového kapitálu, zároveň boli uzatvorené príslušné zmluvy a boli založené jednotlivé fondy na podporu začínajúcich podnikov. Zo strany SIH bola v priebehu roka 2019 vykonaná 1 priama kapitálová investícia a 1 priama investícia formou poskytnutia konvertibilného úveru. V roku 2019 na základe zrealizovaných výberov prebiehalo poskytovanie úverov prostredníctvom finančných sprostredkovateľov: Slovenská záručná a rozvojová banka, a. s., v rámci nástroja PRSL a UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s., pobočka zahraničnej banky, v rámci nástroja FLPG.

Účelom vyhlasovania výziev a vyzvaní v gescii MH SR je prostredníctvom realizácie projektov prispieť k napĺňaniu potrieb priorít SR v oblasti výskumu a inovácií, ako aj k podpore podnikov, najmä MSP, s cieľom zvyšovať ich konkurencieschopnosť na domácich i zahraničných trhoch. MH SR ako SO pre OP II vykonáva všetky potrebné kroky na zefektívnenie implementácie existujúcich projektov, ako aj nastavenie podmienok ďalších plánovaných výziev, s cieľom zabezpečiť úspešné čerpania disponibilnej alokácie prostriedkov EÚ na podporu podnikateľského sektora.

3.9 Ochrana spotrebiteľa

MH SR je v zmysle § 6 písm. g) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť ochrany spotrebiteľa s výnimkou ochrany spotrebiteľa pri poskytovaní finančných služieb. Medzi hlavné úlohy MH SR v tejto oblasti patrí predovšetkým koordinácia orgánov pri ochrane práv spotrebiteľa, zabezpečovanie strategickej činnosti v oblasti ochrany spotrebiteľa a realizácia spotrebiteľskej politiky v SR. MH SR sa usiluje o zvyšovanie úrovne ochrany spotrebiteľa v SR prostredníctvom tvorby príslušnej legislatívy, podieľaním sa na príprave právnych predpisov v oblasti ochrany spotrebiteľa na úrovni EÚ, spoluprácou s právnickými osobami založenými alebo zriadenými na ochranu spotrebiteľa, uskutočňovaním spotrebiteľského vzdelávania, aktívnou účasťou na zasadnutiach pracovných skupín Európskej komisie a ďalšími aktivitami v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Jedným z organizačných útvarov MH SR je Európske spotrebiteľské centrum v Slovenskej republike (ďalej len „ESC“), ktoré je členom siete Európskych spotrebiteľských centier (ECC-Net). Medzi hlavné úlohy ESC patrí sprostredkovanie mimosúdneho riešenia cezhraničných sporov medzi spotrebiteľmi a obchodníkmi v rámci EÚ, Islandu a Nórska a poskytovanie informácií spotrebiteľom o národnej legislatíve a o legislatíve EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Najvýznamnejšie aktivity za rok 2019

Legislatívna činnosť

Legislatívna činnosť v oblasti ochrany spotrebiteľa na národnej úrovni sa v roku 2019 sústredila na oblasť bezpečnosti výrobkov a dohľadu v oblasti ochrany ekonomických záujmov spotrebiteľov.

V októbri 2019 NR SR schválila zákon č. 371/2019 Z. z. o základných požiadavkách na bezpečnosť detského ihriska a o zmene a doplnení niektorých zákonov s účinnosťou od 1. januára 2020. Novým zákonom sa stanovili bezpečnostné požiadavky na celý priestor detského ihriska, sprehľadnili sa povinnosti vlastníkov detských ihrísk a ustanovil sa koncept odborných kontrol detských ihrísk. Po prijatí zákona sa začal legislatívny proces k vykonávacej vyhláške predpokladanej zákonom, ktorou sa majú špecifikovať niektoré požiadavky na odborné vzdelávanie, odborné skúšanie a aktualizčné odborné vzdelávanie osôb certifikovaných na výkon pravidelných kontrol detských ihrísk, s plánovaným ukončením v roku 2020

Ďalej bola prijatá a účinnosť nadobudla tiež vyhláška č. 157/2019 Z. z. Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 225/2013 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 78/2012 Z. z. o bezpečnosti hračiek a o zmene a doplnení zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 140/2013 Z. z. v znení neskorších predpisov. Vyhláškou sa upravili limitné hodnoty chrómu (VI) v hračkách v súlade s požiadavkami Európskej komisie, ktoré sledujú vyššiu ochranu zdravia detí.

V roku 2019 prebiehali tiež legislatívne práce na príprave návrhu zákona o dohľade v oblasti ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorého cieľom je revidovať postupy výkonu dohľadu v oblasti ochrany spotrebiteľa v súlade s požiadavkami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2394 z 12. decembra 2017 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za presadzovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa a o zrušení nariadenia (ES) č. 2006/2004 v platnom znení. Postupy orgánov dohľadu musia reagovať na požiadavku efektívnosti na úrovni EÚ, rozvoj digitalizácie a online trhu pri garantovaní práv dohliadaných osôb. Návrh zákona prináša ideologickú zmenu vo výkone dohľadu v oblasti ochrany spotrebiteľa, tzv. druhú šancu, keď dobrovoľná náprava zo strany podnikateľa má viesť k upusteniu od potrestania. Návrh zákona bol v septembri 2019 predložený na rokovanie vlády SR, legislatívny proces nebol do konca roka 2019 ukončený. Odbor ochrany spotrebiteľa sa ako gestor podieľal v roku 2019 na revízii Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91, a to prostredníctvom stanovísk a osobnou účasťou na zasadnutí pracovnej skupiny Rady EÚ - Letecká doprava.

Legislatívna činnosť MH SR spočívala tiež v príprave pripomienok a stanovísk k návrhom právnych predpisov predložených do medzirezortného pripomienkového konania inými rezortmi a v posúdení týchto materiálov z hľadiska ich vplyvu na úroveň ochrany spotrebiteľov v SR. Spomenúť možno napríklad účasť na verejnom pripomienkovaní návrhu na rekodifikáciu záväzkového práva v Občianskom zákonníku.

V priebehu roka 2019 boli ukončené rokovania o troch návrhoch smerníc, ktoré následne boli prijaté a publikované v Úradnom vestníku EÚ:

- smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/770 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o dodávaní digitálneho obsahu a digitálnych služieb (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019),
- smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o predaji tovaru, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES a zrušuje smernica 1999/44/ES (Ú. v. EÚ L 136, 22.5.2019),
- smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2161 z 27. novembra 2019, ktorou sa menia smernica Rady 93/13/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/6/ES, 2005/29/ES a 2011/83/EÚ, pokiaľ ide o lepšie presadzovanie a modernizáciu predpisov Únie v oblasti ochrany spotrebiteľa (Ú. v. EÚ L 328, 18.12.2019) – tzv. modernizačná smernica.

Koncepčná a strategická činnosť

MH SR aj v roku 2019 naplňalo ciele vyjadrené v Stratégii spotrebiteľskej politiky Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020 (ďalej len „stratégia“), ktorá bola schválená uznesením vlády SR č. 502 z 15. októbra 2014, pokiaľ ide o tvorbu legislatívy v oblasti ochrany spotrebiteľa, spotrebiteľské vzdelávanie, trhový dohľad, bezpečnosť spotrebiteľských nepotravinových výrobkov či mimosúdne riešenie sporov.

Jedným z cieľov stratégie bolo vytvorenie účinného a dostupného mechanizmu alternatívneho riešenia spotrebiteľských sporov (ďalej len „ARS“) a zabezpečenie jeho fungovania. Úlohou MH SR je koordinovať systém alternatívneho riešenia spotrebiteľských sporov vytvorený zákonom č. 391/2015 Z. z. o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 177/2018 Z. z. (ďalej len „zákon č.391/2015“) a zabezpečovať jeho riadne fungovanie. MH SR vedie zoznam subjektov ARS, plní funkciu notifikačného orgánu ARS voči Európskej komisii a uskutočňuje dohľad nad fungovaním celého systému ARS. Zároveň MH SR vyplýva zo zákona č. 391/2015 povinnosť zabezpečiť vzdelávanie pre subjekty ARS. V roku 2019 mali subjekty ARS možnosť participovať na sérii interaktívnych seminárov zameraných na asertivitu v komunikácii a v medziľudských vzťahoch. MH SR v rámci propagácie tohto mimosúdneho druhu riešenia spotrebiteľských sporov pripravilo kampaň, kedy boli v prostriedkoch MHD vo vybraných krajských mestách inštalované informačné plagáty.

MH SR kontinuálne pokračovalo v spolupráci s Európskou komisiou a ostatnými členskými štátmi v oblasti ochrany ekonomických záujmov spotrebiteľa a v koordinácii národných orgánov dohľadu pre túto problematiku v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 z 27. októbra 2004 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za vynucovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. MH SR v roku 2019 participovalo na príprave prechodu na nový režim spolupráce podľa nového nariadenia (EÚ) č. 2017/2394 v platnom znení, ktorým sa pôvodné nariadenie s účinnosťou od 17. januára 2020 zrušilo.

MH SR tiež plní funkciu notifikačného orgánu Slovenskej republiky pre systém rýchlej výmeny informácií s orgánmi EÚ o opatreniach a postupoch týkajúcich sa výrobkov, ktoré predstavujú závažné a bezprostredné riziko pre bezpečnosť a ochranu zdravia spotrebiteľov (RAPEX). MH SR tak zabezpečuje úlohy vyplývajúce z účasti SR v systéme RAPEX slúžiacom na rýchlu výmenu informácií o nebezpečných nepotravinových výrobkoch. MH SR pri výkone uvedených činností spolupracuje najmä so Slovenskou obchodnou inšpekciou (ďalej len „SOI“), Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky a Národným inšpektorátom práce. MH SR pôsobí aj ako

administrátor informačného a komunikačného systému pre orgány dohľadu nad trhom (ICSMS).

MH SR v roku 2019 ukončilo Pilotný projekt spotrebiteľského vzdelávania realizáciou dvoch vzdelávacích seminárov pre učiteľov stredných škôl v územnom obvode Trnavského samosprávneho kraja a Žilinského samosprávneho kraja a vyhodnotením výsledkov projektu. Pilotný projekt nadväzoval na strategický cieľ zvyšovania právneho povedomia spotrebiteľov. Jeho cieľovou skupinou boli učitelia stredných škôl, prostredníctvom ktorých sa informácie ďalej šíria medzi najmladšiu vekovú kategóriu spotrebiteľov. Projekt sa realizoval v dvoch fázach (2014 – 2016 a 2018 – 2019). MH SR v spolupráci so samosprávnymi krajmi a štyrmi ďalšími štátnymi inštitúciami zorganizovalo spolu 17 vzdelávacích seminárov pre 342 pedagógov. MH SR v rámci projektu pripravilo a distribuovalo učebné materiály obohatené o praktické príklady a zadania, ktoré majú pomôcť učiteľom pri výučbe spotrebiteľských tém.

Spolupráca s právnickými osobami založenými alebo zriadenými na ochranu spotrebiteľa

MH SR každoročne poskytuje občianskym združeniam na ochranu spotrebiteľov dotácie zo štátneho rozpočtu na financovanie projektov v oblasti ochrany spotrebiteľa. Žiadosť o poskytnutie štátnej dotácie na rok 2019 podalo 10 spotrebiteľských združení na 15 projektov. MH SR podporilo 6 projektov a spolu 5 spotrebiteľských združení (Spoločnosť ochrany spotrebiteľov (S.O.S.) Poprad, OMBUDSPOT, združenie na ochranu práv spotrebiteľov, Asociácia spotrebiteľských subjektov Slovenska, Asociácia spotrebiteľov v Slovenskej republike a Spotrebiteľské Centrum) celkovou sumou poskytnutej dotácie 80 000 eur.

MH SR podporilo projekty spotrebiteľských združení zamerané na nasledovné témy:

- Poradenstvo a mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov (3 projekty – spolu 12 poradenských centier pre spotrebiteľov prevádzkovaných v rámci Slovenska),
- Ochrana spotrebiteľa v špecifickej oblasti (1 projekt so zameraním na testovanie spotrebiteľských výrobkov a 1 projekt zameraný na vzdelávanie spotrebiteľov a vytvorenie učebných zdrojov pre spotrebiteľské vzdelávanie pre základné a stredné školy).

Plnenie projektu zo strany spotrebiteľských združení overilo MH SR prostredníctvom celkovo 26 kontrol na mieste a 15 administratívnych finančných kontrol (3 kontroly pre každý projekt), spolu tak zástupcovia odboru ochrany spotrebiteľa vykonali 41 kontrol.

MH SR v roku 2019 zorganizovalo pracovné stretnutie spojené so vzdelávacím seminárom pre zástupcov právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa na tému novinky v oblasti ochrany spotrebiteľa na národnej a európskej úrovni vrátane finančného spotrebiteľa a judikatúra v oblasti ochrany spotrebiteľa pod vedením zástupcov odboru ochrany spotrebiteľa MH SR, zástupcov MF SR a externého garanta vtedajšieho sudcu Krajského súdu v Prešove.

Ďalšie aktivity MH SR v oblasti ochrany spotrebiteľa

MH SR v rámci plnenia svojej úlohy informovať spotrebiteľov o ich právach a povinnostiach pravidelne vybavovalo podnety spotrebiteľov, ako aj ďalších zainteresovaných subjektov na úseku ochrany spotrebiteľa.

Zástupcovia MH SR sa v roku 2019 pravidelne zúčastňovali na zasadnutiach expertných skupín Európskej komisie, najmä Consumer Policy Network, Consumer Protection Cooperation Committee, Consumer Financial Programme Committee a pracovných skupín v oblasti bezpečnosti výrobkov (Consumer Safety Network, Liability Expert Group, General Product Safety Directive Committee, Expert Group on Toys Safety, Expert Group on the Internal Market for Products). Na úrovni EÚ sú zástupcovia MH SR členmi pracovných skupín Working Party on Consumer Protection and Information, Expert Group on the Transposition of the Digital Contract Directives, Expert Group on Liability and New Technologies.

Zástupcovia MH SR sa takisto zúčastňovali na zasadnutiach pracovnej skupiny pre vysledovateľnosť tabakových výrobkov a tiež sa stali členmi Komisie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky pre bezpečnosť potravinového reťazca.

Zástupcovia MH SR sa ďalej zúčastnili zasadnutia pracovného stretnutia k Národnej koncepcii ochrany detí v digitálnom priestore vedenom Národným koordinačným strediskom pre riešenie problematiky násilia na deťoch a ďalej sa zúčastnili na zasadnutiach národného projektu s názvom Kvalitnejšie verejné politiky prostredníctvom lepšieho poznania občianskej spoločnosti. Projekt je realizovaný Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti a jeho realizácia pokračuje aj v roku 2020.

Činnosť Európskeho spotrebiteľského centra v Slovenskej republike

V roku 2019 ESC poskytlo spotrebiteľom množstvo informácií týkajúcich sa ich práv a prijímalo na mimosúdne riešenie prípady slovenských spotrebiteľov so zahraničnými obchodníkmi, ako aj prípady zahraničných spotrebiteľov so slovenskými obchodníkmi. Na ESC sa v roku 2019 obrátilo so žiadosťou o informácie, pomoc a poradenstvo celkovo 1 196 spotrebiteľov. ESC poskytlo priamu pomoc pri riešení cezhraničného spotrebiteľského sporu 540 spotrebiteľom. V danom roku sa podarilo úspešne ukončiť 297 prípadov, čo je 55 %. V prípadoch, kedy sa riešenie nepodarilo nájsť, ESC informovalo spotrebiteľov o ďalších formách riešenia sporov (ARS, európske cezhraničné konania).

Každoročne ESC zaznamenáva zvýšený počet otázok a prípadov, ktoré sa týkajú predaja na diaľku. ESC v prípadoch nekalých obchodných praktík zo strany nepoctivých obchodníkov spotrebiteľom zvyčajne nie je schopné pomôcť, preto venovalo pozornosť prevencii šírením informácií najmä prostredníctvom svojich profilov na sociálnej sieti Facebook a Instagram, ale aj na vzdelávacích seminároch. V roku 2019 sa 39 seminárov po celom Slovensku zúčastnilo celkovo 1 224 účastníkov. Seminára boli realizované pre študentov stredných a vysokých škôl, seniorov (v spolupráci s Jednotou dôchodcov Slovenska), pre zamestnancov podnikateľov (predávajúcich), ktorí by mali ovládať právne predpisy na ochranu spotrebiteľa z hľadiska ich pracovného zaradenia (najmä zamestnanci pôsobiaci v rámci zákazníckych centier, ktorí spracúvajú reklamácie spotrebiteľov) a pre pedagogických zamestnancov. Seminára pre pedagógov sa osvedčili ako výborný priestor pre propagáciu činnosti ESC a ponuku spotrebiteľských seminárov pre žiakov základných škôl a študentov stredných škôl realizovaných priamo v priestoroch škôl. Vzdelávaniu pedagógov sa ESC v roku 2019 venovalo na 4 seminároch zorganizovaných v spolupráci s Junior Achievement Slovensko, n.o., na 3 seminároch zorganizovaných spoločne s Finančnou správou SR a vzdelávaním v rámci

pokračovania Pilotného projektu spotrebiteľského vzdelávania organizovanom Ministerstvom hospodárstva SR. Semináre sa uskutočnili naprieč celým Slovenskom a celkový počet zúčastnených pedagógov bol 189.

ESC sa taktiež venovalo spolupráci s médiami pri tvorbe reportáží a článkov so spotrebiteľskou tematikou, prípadne priamym poskytovaním rozhovorov či vyjadrení. ESC v roku 2019 publikovalo 15 článkov na svojom webovom sídle a v 10 prípadoch spolupracovalo s médiami na príprave televíznych, rozhlasových, či printových reportáží. ESC tiež aktualizovalo a obstaralo 17 000 mini diárov s informáciami o právach spotrebiteľov, ktoré boli distribuované najmä spotrebiteľským združeniam, študentom a učiteľom stredných škôl, či regionálnym organizáciám Jednoty dôchodcov Slovenska.

ESC v roku 2019 hostilo „V4 meeting“ ako stretnutie zástupcov partnerských centier siete ECC-Net z krajín V4. Cieľom stretnutia bolo posilnenie spolupráce a zefektívnenie postupov riešenia cezhraničných sťažností spotrebiteľov. Stretnutia sa zúčastnili aj zástupcovia Slovenskej obchodnej inšpekcie a Českej obchodnej inšpekcie.

ESC organizovalo v roku 2019 podujatie „Deň spolupráce“ so zainteresovanými subjektmi v rámci ochrany spotrebiteľa. Podujatie „Deň spolupráce“ sa uskutočnilo v Bratislave, v Banskej Bystrici a v Prešove. Na tomto jednodňovom podujatí sa zúčastnili zástupcovia spotrebiteľských združení, zamestnanci orgánov dohľadu (inšpektoráty Slovenskej obchodnej inšpekcie, Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb) a poverené fyzické osoby, ktoré v mene subjektov alternatívneho riešenia sporov riešia spory. Celkový počet účastníkov bol 65. Cieľom podujatia bolo zosumarizovať možnosti, ktoré spotrebiteľia môžu pri riešení svojich spotrebiteľských problémov využívať, zdieľať skúsenosti a hľadať prieniky pri riešení spotrebiteľských sťažností, rozvinúť spoluprácu a navrhnúť zlepšenia tak, aby každý spotrebiteľ v akomkoľvek spotrebiteľskom probléme dostal ponúknuté riešenie.

Tabuľka č. 18 Kľúčové štatistiky za jednotlivé oblasti za rok 2019

Bezpečnosť výrobkov v roku 2019	
Počet hlásení o nebezpečných nepotravinových výrobkoch, ktoré sa zaznamenali prostredníctvom systému RAPEX v súvislosti s opatreniami prijatými proti nebezpečným výrobkom	2 243
Počet hlásení nebezpečných výrobkov, na základe ktorých SOI vykonala kontrolu, či sa v ponuke trhu nenachádzajú nebezpečné výrobky oznámené do systému RAPEX	1 765
Počet následných opatrení prijatých inými členmi siete na základe varovaní o nebezpečných výrobkoch	4 477
Najbežnejšie kategórie oznámených výrobkov	29 % hračky
	23 % motorové vozidlá
	8 % odevy, textil a módné doplnky
	27 % zranenia
Najbežnejšie oznámené riziká	23 % chemikália
	13 % zadusenie

Počet hlásení RAPEX o nebezpečných spotrebiteľských výrobkoch, ktoré zaslala SR Európskej komisii	65
Najbežnejšie kategórie výrobkov, ktorých oznámenia zaslala SR Európskej komisii	46 % hračky 15 % šperky 14 % iné 33 % chemikálie
Najbežnejšie riziká oznámené SR Európskej komisii	20 % zadusenie 20 % zranenia
Počet reakcií na hlásenia o nebezpečných výrobkoch, ktoré boli nájdené v SR na základe hlásení RAPEX z iných členských štátov	167
Podpora spotrebiteľských združení v roku 2019	
Suma schválenej dotácie	80 000 EUR
Poradenstvo a mimosúdne riešenie spotrebiteľských sporov	60 000 EUR
Ochrana spotrebiteľa v špecifickej oblasti	20 000 EUR
Spolupráca orgánov dohľadu v zmysle nariadenia (ES) č. 2006/2004 v roku 2019	
Doručené žiadosti iných členských štátov	1
žiadosti o poskytnutie informácií (čl. 6 nariadenia)	0
žiadosti o vynucovacie opatrenia (čl. 8 nariadenia)	1
žiadosti týkajúce sa koordinácie vynucovacích činností (čl. 9 nariadenia)	0
Odoslané žiadosti iným členským štátom	11
žiadosti o poskytnutie informácií (čl. 6 nariadenia)	5
žiadosti o vynucovacie opatrenia (čl. 8 nariadenia)	6
žiadosti týkajúce sa koordinácie vynucovacích činností (čl. 9 nariadenia)	0
Európske spotrebiteľské centrum v SR v roku 2019	
Počet informácií poskytnutých spotrebiteľom týkajúcich sa národnej legislatívy a legislatívy EÚ	656
Počet prijatých prípadov	540
slovenský spotrebiteľ c/a zahraničný obchodník	371
zahraničný spotrebiteľ c/a slovenský obchodník	169
Počet zorganizovaných vzdelávacích seminárov/prednášok	39
pre stredné školy	21
pre pedagogických zamestnancov základných a stredných škôl	8
pre vysoké školy	2
pre predávajúcich	4
pre seniorov	2
Celkový počet účastníkov	1 224
Počet publikovaných článkov na webstránke europskypotrebiteľ.sk	15

3.9.1 Charakteristika podriadených organizácií MH SR

Slovenská obchodná inšpekcia

SOI je orgánom štátnej kontroly vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa s celoslovenskou pôsobnosťou. Ide o orgán štátnej správy podriadený MH SR, ktorý je vo svojej

kontrolnej a rozhodovacej činnosti nezávislý. SOI sa člení na ústredný inšpektorát a 8 jemu podriadených krajských inšpektorátov.

SOI dohliada na dodržiavanie právnych predpisov subjektmi pôsobiacimi pri predaji tovaru a poskytovaní služieb spotrebiteľom na vnútornom trhu. V súčasnosti vykonáva dohľad nad dodržiavaním povinností vyplývajúcich zo 402 právnych predpisov. Ako všeobecný orgán trhového dohľadu zisťuje, či výrobky a služby pri ich predaji a poskytovaní sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, vykonáva dohľad nad bezpečnosťou nepotravinových výrobkov a ich zhodou s technickými požiadavkami, ako aj nad ich predajom v správnej kvalite, množstve, miere, hmotnosti pri dodržaní cenových predpisov. V pôsobnosti SOI je tiež kontrola dodržiavania času predaja a označovania výrobkov cenami.

SOI tiež vykonáva dohľad nad poskytovaním služieb ubytovacích zariadení a služieb v oblasti cestovného ruchu, v oblasti vyúčtovania služieb spojených s bývaním, ako aj v oblasti chemických látok a biocídnych výrobkov. Do jej kontrolnej pôsobnosti patrí aj podnikanie v energetike, predajné akcie, reklama, ochrana maloletých pri predaji tabakových výrobkov a kontrola ďalších povinností predávajúcich v oblasti ekonomických záujmov spotrebiteľov.

Pri svojej kontrolnej a rozhodovacej činnosti SOI ukladá opatrenia, ochranné opatrenia, predbežné opatrenia a pokuty za porušenie povinností ustanovených v dozorovaných právnych predpisoch. SOI takisto navrhuje pozastavenie alebo zrušenie živnostenského oprávnenia, poskytuje odbornú a metodickú pomoc orgánom verejnej správy a právnickým osobám založeným alebo zriadeným na ochranu spotrebiteľa. SOI tiež poskytuje poradenstvo spotrebiteľom, vybavuje ich podnety a sťažnosti a objasňuje priestupky. SOI sa zapája do tvorby legislatívy prostredníctvom vypracovania podkladov, stanovísk a pripomienok k návrhom právnych predpisov.

SOI pôsobí aj ako orgán ARS, pričom ako tzv. reziduálny subjekt ARS rieši všetky druhy sporov, pri ktorých nie je určená pôsobnosť iných orgánov ARS, s výnimkou sporov vyplývajúcich zo zmlúv o poskytovaní finančných služieb. V súlade s ustanoveniami príslušného zákona je úlohou SOI ako nezávislého a nestranného subjektu sprostredkovanie riešenia sporu medzi predávajúcim a spotrebiteľom, s cieľom dosiahnuť uzavretie dohody medzi týmito stranami sporu.

Činnosť SOI je zameraná aj na intenzívnu komunikáciu s verejnosťou. Informácie poskytuje spotrebiteľom, ale aj podnikateľským subjektom aj prostredníctvom častých mediálnych výstupov. SOI tiež uskutočňuje aktivity v oblasti zvyšovania povedomia odbornej a laickej verejnosti v oblasti ochrany spotrebiteľa formou uskutočňovania prednášok na základných školách, stredných odborných školách a vysokých školách.

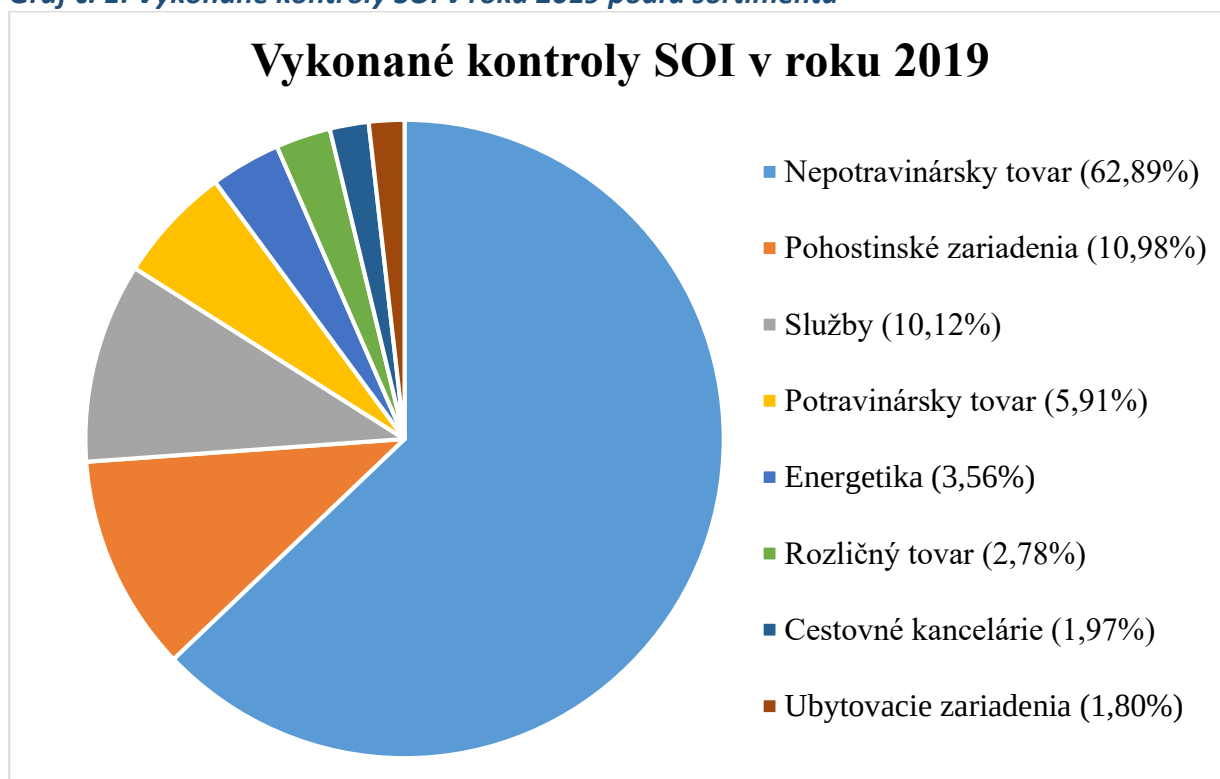
V oblasti medzinárodnej spolupráce SOI realizuje kontrolné akcie zamerané na zisťovanie výskytu nebezpečných výrobkov na trhu SR na základe oznámení zo systému RAPEX a nahlasuje zistené nebezpečné výrobky do tohto systému. SOI tiež plní funkciu príslušného orgánu zodpovedného za presadzovanie viacerých smerníc a nariadení EÚ slúžiacich na ochranu záujmov spotrebiteľov, pričom spolupracuje s jednotlivými členskými štátmi EÚ a Európskou komisiou pri zisťovaní a riešení prípadov porušenia právnych predpisov v rámci EÚ.

Tabuľka č. 19 Kľúčové štatistiky za rok 2019

Kontrolná činnosť	
Počet podnetov, oznámení a žiadostí o radu prijatých inšpektorátmi SOI	9 249
prešetrené	2 384
opodstatnené podnety	1 010
neopodstatnené podnety	1 374
v riešení	1 628
postúpené	1 450
odpísané bez šetrenia, poskytnutá rada	3 787
Počet kontrol celkom	16 720
Počet kontrolných nákupov	8 933
Hodnota pozastaveného tovaru	1 572 350
Počet odobratých vzoriek	186
Rozhodovacia činnosť, opravné prostriedky	
Počet vydaných prvostupňových rozhodnutí o uložení pokuty	3 570
fyzické osoby	1 102
právnické osoby	2 275
marenie výkonu kontroly	193
Celková výška uložených peňažných pokút	2 665 982 EUR
fyzické osoby	547 075 EUR
právnické osoby	1 804 688 EUR
marenie výkonu kontroly	314 219 EUR
Počet napadnutých prvostupňových rozhodnutí	504
Počet podaných žalôb na preskúmanie zákonnosti postupu SOI	40
Počet návrhov na odobratie živnostenského oprávnenia	14
Predajné akcie	
Počet doručených oznámení	1 343
zverejnených	1 343
nezverejnených	0
Poskytovanie informácií v zmysle infozákona	
Počet žiadostí	116
poskytnuté	100
rozhodnutie o zamietnutí, resp. čiastočnom poskytnutí informácie	13
informácia nesprístupnená z dôvodu neposkytnutia súčinnosti žiadateľa	1
žiadosť postúpená príslušnému orgánu	2
Publikačná činnosť	
Počet publikácií	309
Alternatívne riešenie spotrebiteľských sporov (ARS)	
Počet doručených návrhov na začatie ARS	282
ARS ukončené	219
uzavretím dohody o vyriešení sporu	28
vydaním odôvodneného stanoviska	13
odložením návrhu	116

spotrebiteľ vyhlásil, že sa rozhodol ukončiť svoju účasť na ARS	58
nie je zrejmé, že predávajúci porušil práva spotrebiteľa	58
spotrebiteľ vzal svoj návrh na ARS späť	2
odmietnutím návrhu	59
spotrebiteľ nedoplnil návrh v určenej lehote	9
subjekt ARS nie je príslušný riešiť spor	23
návrh je neopodstatnený	21
vyčísliteľná hodnota sporu nepresahuje sumu 20 eur	3
ARS by bolo možné viesť len s vyvinutím neprimeraného úsilia	1
ARS neukončené	63
Počet ukončených prípadov vybavených v prospech spotrebiteľa	83

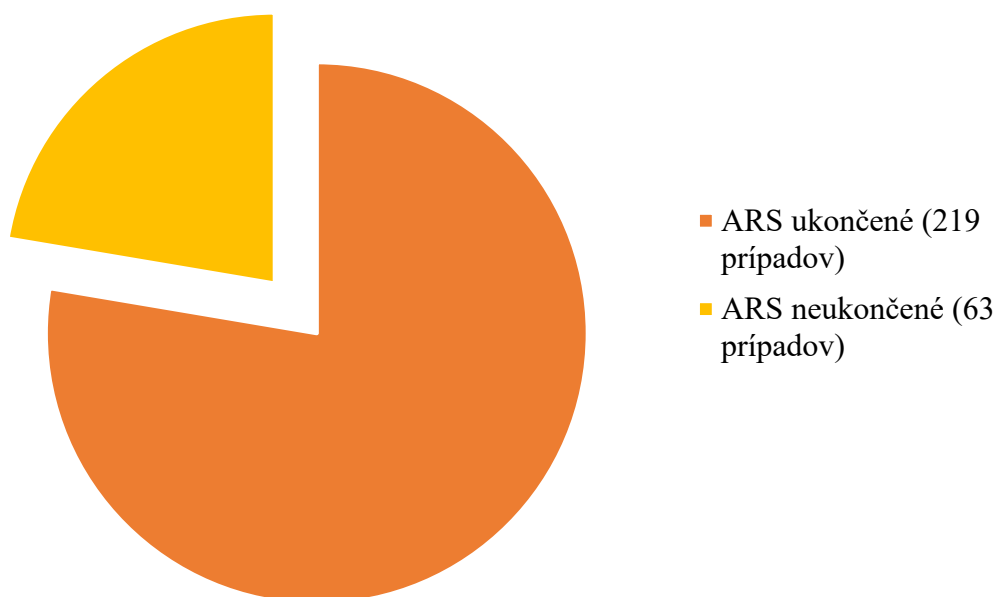
Graf č. 1: Vykonané kontroly SOI v roku 2019 podľa sortimentu

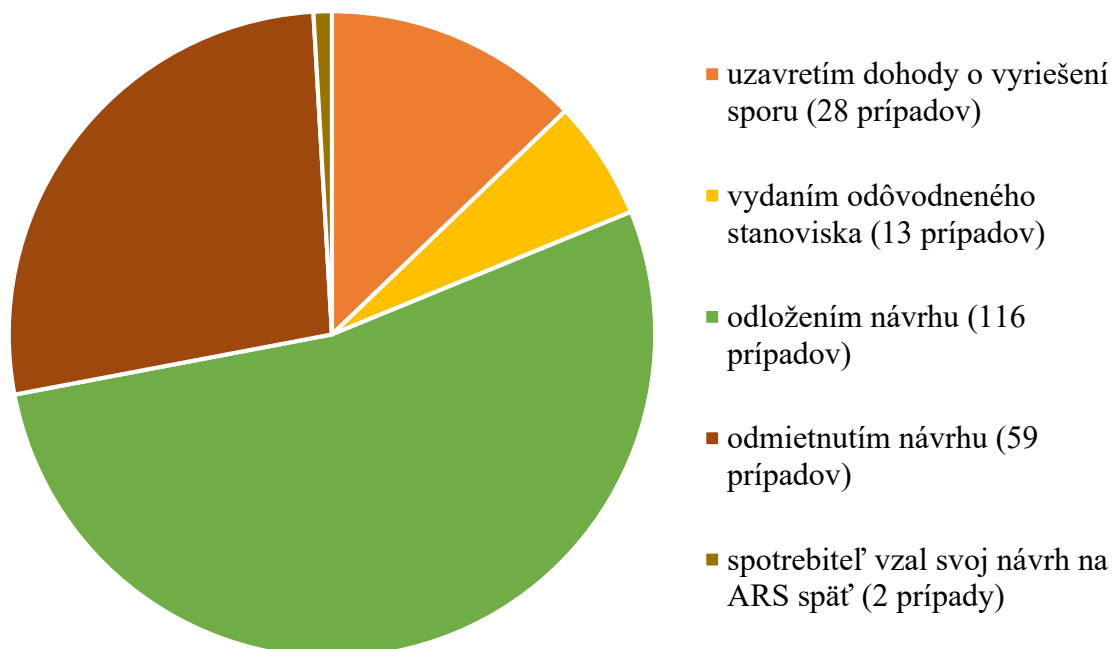
Zdroj: Výročná správa SOI za rok 2019

Graf č. 2 – 5: Alternatívne riešenie spotrebiteľských sporov pred SOI v roku 2019

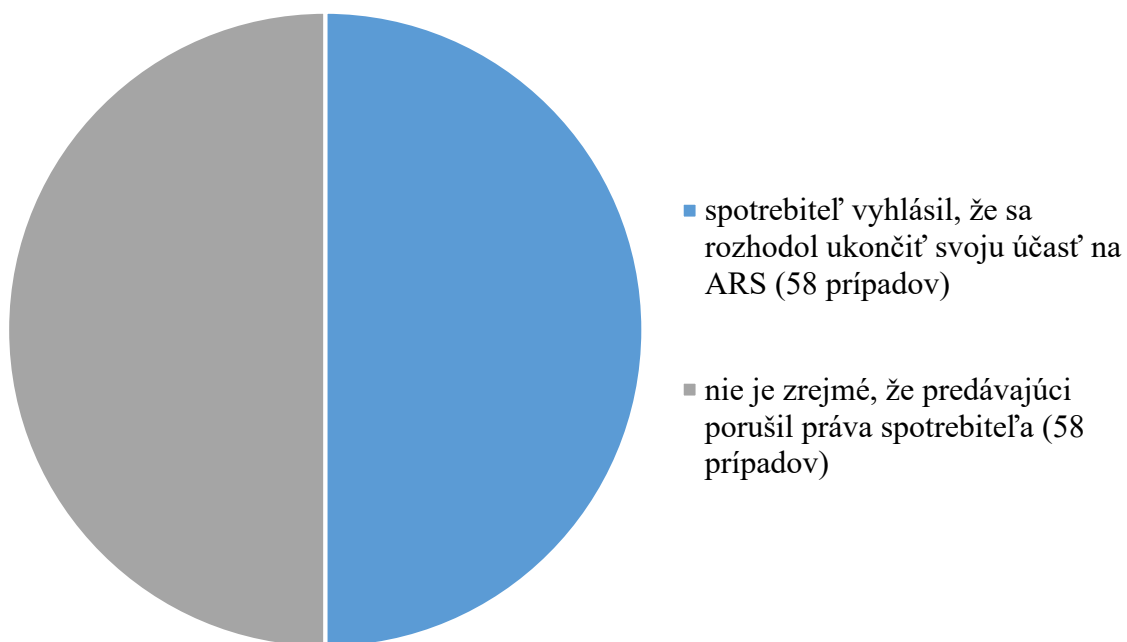
Doručené návrhy na začatie ARS

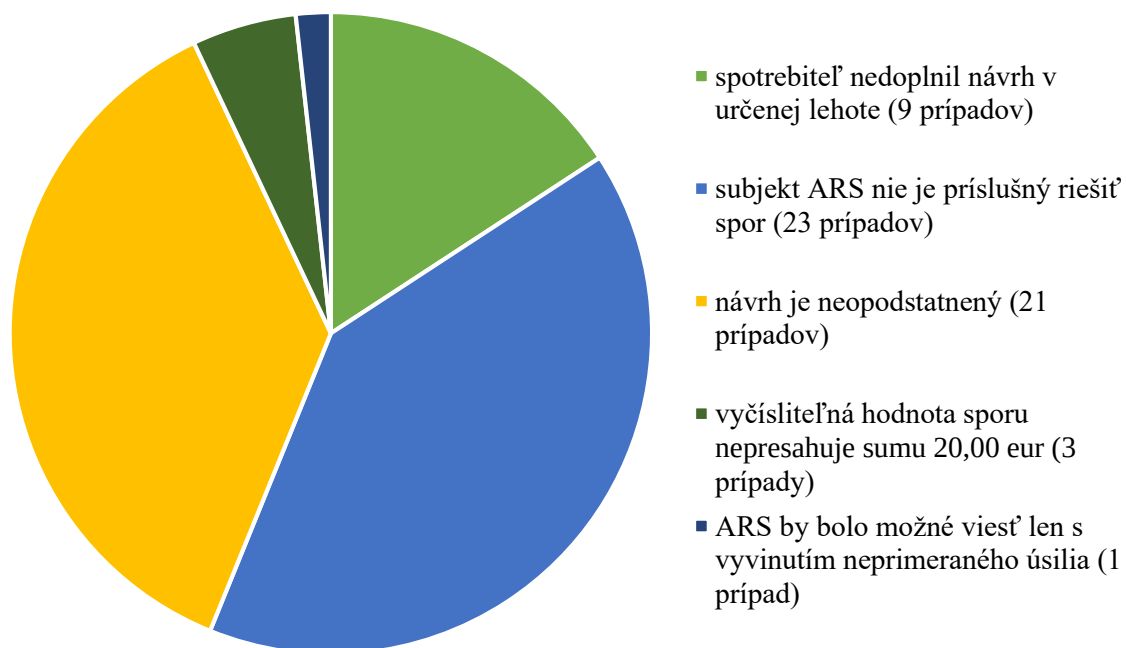
Ukončené ARS

Odloženie návrhu

Odmietnutie návrhu

Zdroj: Výročná správa SOI za rok 2019

3.10 Výkon akcionárskych práv

Odbor akcionárskych práv Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky zabezpečuje úlohy na úseku výkonu akcionárskych práv v akciových spoločnostiach s majetkovou účasťou štátu a v spoločnostiach s ručením obmedzeným.

Najdôležitejším nástrojom výkonu práv a povinností akcionára, zabezpečovaných MH SR – odborom akcionárskych práv, je účasť a hlasovanie na valných zhromaždeniach spoločností prostredníctvom svojich zástupcov. Štát vykonáva svoje akcionárske práva aj prostredníctvom svojich zástupcov v predstavenstvách a v dozorných radách spoločností.

Pri svojich rozhodnutiach sa riadi zákonom č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, stanovami spoločností a akcionárskymi zmluvami.

Podľa platnej legislatívy je jedným zo základných práv akcionára právo na podiel na zisku spoločnosti (dividendu). Dividendová politika predstavuje určenie princípov, na základe ktorých bude obchodná spoločnosť rozdeľovať zisk resp. jeho časť vo forme dividend. Podkladom pre formulovanie dividendovej politiky by mali byť podnikateľské a obchodné plány spoločností, priebežne aktualizované a schvaľované orgánmi spoločností.

Jedným z cieľov MH SR ako vykonávateľa akcionárskych práv je, aby spoločnosti dosiahli čo najlepší hospodársky výsledok a najvyššie dividendy pri zohľadnení potrieb efektívneho rozvoja spoločností a jej podnikateľských zámerov.

Spoločnosti v roku 2019 vyplatili dividendy ako príjem verejnej správy v celkovej výške 437 470 962,15 eur, čo je oproti roku 2018 o 73 799 714,78 eur viac., V roku 2018 boli vyplatené dividendy vo výške 368 630 814,37 eur.

V akciových spoločnostiach, spoločnostiach so 100 % majetkovou účasťou štátu zabezpečuje jediný akcionár Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo hospodárstva SR, svoje práva a povinnosti prostredníctvom rozhodnutí jediného akcionára a pri spoločnostiach s ručením obmedzeným prostredníctvom rozhodnutí jediného spoločníka.

V akciových spoločnostiach, kde štát má menej ako 100 % vykonáva svoje práva a povinnosti prostredníctvom valných zhromaždení.

Odbor akcionárskych práv zabezpečuje výkon práv a povinností akcionára v nasledovných spoločnostiach:

TRANSPETROL, a.s., Bratislava	100 %
Jadrová a vŕaďovacia spoločnosť, a.s., Bratislava	100 %
Slovenský plynárenský priemysel, a.s., Bratislava	100 %
MH Manažment, a. s.	100 %
Západoslovenská energetika, a.s., Bratislava	51 %
Stredoslovenská energetika Holding, a.s., Žilina	51 %
Východoslovenská energetika Holding a.s., Košice	51 %
Slovenské elektrárne, a.s., Bratislava	34 %

a v spoločnostiach s ručením obmedzeným, v ktorých je Ministerstvo hospodárstva SR jediným spoločníkom.

MH Invest, s. r. o., Bratislava

MH Invest II, s.r.o., Bratislava

InvEast SK, s. r. o., Bratislava

Tabuľka č. 20 Počet valných zhromaždení, rozhodnutí jediného akcionára a rozhodnutí jediného spoločníka porovnanie:

rok	počet VZ	Počet RJA	Počet RJS	Spolu
2108	32	45	22	99
2019	21	53	14	88

V roku 2019 akcionár Ministerstvo hospodárstva SR rozhodoval najmä o schválení účtovných závierok za rok 2018, výročných správ za rok 2018, rozdelení zisku za rok 2018, a o podnikateľských plánoch na rok 2019, zmene stanov spoločností, zvýšení základného imania spoločností a personálnych zmenách.

TRANSPETROL, a. s. zvýšenie základného imania

V roku 2019 bolo rozhodnutím jediného akcionára schválené zvýšenie základného imania spoločnosti TRANSPETROL, a.s. o sumu 7.003.934,00 EUR (slovom: sedem miliónov tritisíc deväťsto tridsaťštyri eur).. Celková výška základného imania spoločnosti TRANSPETROL, a. s. po zvýšení základného imania dosiahla sumu 252.871.892,00 EUR.

Zvýšenie základného imania Spoločnosti sa uskutočnilo spôsobom ustanoveným v § 208 a 209 Obchodného zákonníka, t.j. z majetku Spoločnosti, konkrétne z nerozdeleného zisku z minulých rokov a vykonalo sa vydaním nových kmeňových akcií Spoločnosti v listinnej podobe znejúcich na meno s menovitou hodnotou každej novej akcie vo výške 33 194,00 eur, a to v počte 211 kusov.

MH Invest II, s.r.o. zvýšenie základného imania:

Rozhodnutím jediného spoločníka MH Invest II, s. r. o. bolo zvýšené základné imanie spoločnosti v súvislosti s prípravou projektu „Logistický park Horná Streda“ pre zahraničného investora (ďalej len „Projekt“), v celkovej sume 891 310,- eur, z toho:

- priame výdavky 586 200,- eur
- výdavky na majetkovo právne vysporiadanie nehnuteľností a ostatné výdavky 305 110,- eur.

Realizácia Projektu je plánovaná na roky 2019 - 2020 a zahŕňa výstavbu prípojky nízkeho napätia, vysokotlakovej prípojky plynu, regulačnej stanice plynu potrebnej pre závod a dočasnej komunikácie. Aktuálne sú vykonávané činnosti potrebné pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia pre pripravované stavebné objekty.

V súvislosti so zvýšením základného imania Spoločnosti bolo potrebné v zmysle § 143 ods. 3 Obchodného zákonníka vypracovať Vyhlásenie jediného spoločníka Spoločnosti, že preberá záväzok na nový vklad do základného imania Spoločnosti vo výške 891 310,- eur.

InvEast SK, s.r.o. zvýšenie základného imania:

Na základe Osvedčenia o významnej investícii č. 04507/2019-4220-23794 týkajúceho sa prípravy stavby „Vybudovanie strategického parku Haniska“, ktorú zabezpečuje spoločnosť InvEast SK, s.r.o. (ďalej len „Spoločnosť“), Spoločnosť požiadala o pridelenie finančných prostriedkov formou zvýšenia základného imania Spoločnosti v sume 700 000,- eur.

Požadované finančné prostriedky pokryjú najnevyhnutnejšie prevádzkové a režijné náklady Spoločnosti na obdobie do apríla 2020.

V súvislosti so zvýšením základného imania Spoločnosti bolo potrebné v zmysle § 143 ods. 3 Obchodného zákonníka vypracovať Vyhlásenie jediného spoločníka Spoločnosti, že preberá záväzok na nový vklad do základného imania Spoločnosti vo výške 700 000,- eur.

VSEH a.s. prevod akcií zahraničného akcionára:

Prevod akcií VSE Holding v rámci skupiny na RWE Slovak Holding B.V.

Na mimoriadnom valnom zhromaždení, ktoré sa uskutočnilo dňa 20. 08. 2019 bol schválený Prevod akcií VSE Holding v rámci skupiny na RWE Slovak Holding B.V.“

49 % základného imania spoločnosti VSEH a.s. so sídlom Mlynská 31, 042 91 Košice boli prevedené z innogy International Participations N.V. so sídlom Willemsplein 4, 5211AK's – Hertogenbosch, Holandsko (innogy IP) na RWE Slovak Holding B.V. so sídlom Amerweg 1, 4931NC Geertruidenberg, Holandské kráľovstvo (RWE SK) v súlade s článkom 18.1. Zmenenej Akcionárskej zmluvy zo dňa 13.5.2014 v znení jej Dodatku č. 1 a Dodatku č. 2 (Akcionárska zmluva), ktorá je priamou dcérskou spoločnosťou vo výlučnom vlastníctve spoločnosti RWE AG.

Letisková spoločnosť Žilina, a. s.

Na základe bodu C.1. uznesenia vlády SR č. 456 z 25. septembra 2019 k Návrhu rozhodnutia o prevode časti majetkovej účasti štátu na podnikaní obchodnej spoločnosti Letisková spoločnosť Žilina, a. s. odplatným prevodom na Žilinský samosprávny kraj a podľa § 11 ods. 7 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov došlo dňa 10. 12. 2019 k presunu akcií spoločnosti Letisková spoločnosť Žilina, a. s. vo výške 65,52 % podielu na základnom imaní tejto spoločnosti z Ministerstva dopravy a výstavby SR na Ministerstvo hospodárstva SR.

3.11 Chemické látky a prípravky

Centrum pre chemické látky a prípravky (CCHLP) plní úlohy príslušného orgánu členského štátu EÚ pre oblasť uvádzania chemických látok na trh v zmysle európskych nariadení č. 1907/2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH), č. 1272/2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí (CLP), nariadenia o detergentoch č. 648/2004/ES, a pre oblasť sprístupňovania biocídov na trhu v zmysle európskeho nariadenia č. 528/2012/EÚ o sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu a ich používaní. Národnú legislatívu v kompetencii MH SR v týchto oblastiach predstavuje zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) a zákon č. 319/2013 o pôsobnosti orgánov štátnej

správy pre sprístupňovanie biocídnych výrobkov na trh a ich používanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (biocídny zákon). Najdôležitejšími partnermi CCHLP sú v medzinárodnom kontexte Európska komisia (EK), Európska chemická agentúra (ECHA) a príslušné orgány iných členských štátov EÚ. Dôležitou súčasťou ECHA sú výbory: Výbor členských štátov (MSC), výbor pre biocídne výrobky (BPC), Výbor pre hodnotenie rizík (RAC) a Výbor pre sociálno-ekonomickú analýzu (SEAC). V dvoch z týchto výborov (MSC a BPC) sú nominovaní slovenskí zástupcovia z CCHLP. Okrem toho má SR svojich zástupcov z radov CCHLP aj vo výbore Európskej komisie pre REACH a CLP a v Riadiacej rade ECHA.

Priemyselné chemikálie

Náplň činnosti výborov, pracovných a expertných skupín ECHA a EK v oblasti legislatívy pre „priemyselné chemikálie“ tvoria z majoritnej časti témy spojené s uplatňovaním procesov vyplývajúcich z nariadení REACH a CLP v ich rôznych stupňoch, pričom na seba navzájom nadväzujú, čo vyžaduje zachovanie kontinuity práce v uvedených výboroch resp. skupinách.

Hlavným zmyslom európskych právnych predpisov o chemických látkach je manažment rizík látok vyvolávajúcich obavy; preto sa REACH procesy sústreďujú na jeho integrovanú regulačnú stratégiu, vrátane procesu harmonizovanej klasifikácie a označovania podľa nariadenia CLP. V rámci stratégie môžu byť navrhované prepojenia aj na regulačné opatrenia v rámci iných legislatívnych rámcov napr. spojených s ochranou zdravia pri práci, s odpadmi apod., ktoré si vyžadujú komunikáciu a spoluprácu aj s príslušnými orgánmi pre tieto legislatívne rámce.

Pre plnenie úloh príslušného orgánu členského štátu EÚ pre REACH a CLP z hľadiska regulačných procesov, ale tiež z pohľadu našej povinnosti komunikácie, poskytovania relevantných informácií a podpory zástupcom priemyslu, zúčastneným stranám ako aj príslušným orgánom štátnej správy, je nevyhnutné zapájať sa do práce a sledovať dianie v týchto procesoch na ich jednotlivých úrovniach a zúčastňovať sa práce výborov a odborných skupín.

V roku 2019 sa CCHLP zúčastňovalo stretnutí a zapájalo sa do práce v nasledovných výboroch a pracovných alebo expertných skupinách: výbor pre hodnotenie rizík ECHA, výbor členských štátov ECHA, výbor Európskej komisie zriadený podľa čl. 133 REACH (výbor REACH), expertná skupina Komisie, ECHA a príslušných orgánov členských štátov pre implementáciu REACH a CLP (CARACAL resp. CARACAL pre delegované akty), pracovná skupina Komisie pre detergenty (DWG), expertná skupina pre perzistentné, bioakumulatívne a toxické látky (PBT EG), expertná skupina pre expozície podľa REACH (REEG), expertná skupina pre platformu manažmentu rizík a hodnotenie (RiME+) a riadiaca skupina pre sieť národných asistenčných pracovísk pre REACH, CLP (HelpNet). Taktiež sme poskytovali podklady a stanoviská pre rokovania pracovných skupín pre životné prostredie a pre konkurencieschopnosť Rady EÚ za oblasť uvádzania chemikálií na trh, klasifikácie, označovania a balenia látok a zmesí.

V rámci nariadenia REACH sa aktivity sústreďovali na napĺňanie 16 opatrení prijatých na základe všeobecnej správy Komisie o fungovaní nariadenia REACH (tzv. druhé preskúmanie nariadenia REACH). Z preskúmania vyplýva, že nariadenie je účinné, ale je potrebné pracovať na praktických krokoch a identifikovaných možnostiach jeho ďalšieho vylepšenia, zjednodušenia uplatňovania a zníženia z neho vyplývajúcej administratívnej záťaže.

Zúčastňovali sme sa diskusií o praktických krokoch spojených s napĺňaním jednotlivých opatrení, ktoré prebiehali a budú pokračovať v rámci jednotlivých stretnutí na rôznych úrovniach napr. zlepšenie funkcionality a kvality rozšírených kariet bezpečnostných údajov, zdokonalenie procesu autorizácie, prepojenie nariadenia REACH s legislatívou o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

V rámci nariadenia CLP bola podstatným predmetom diskusií príloha VIII určujúca systém poskytovania harmonizovaných informácií súvisiacich s reakciou na ohrozenie zdravia prijatá nariadením Komisie (EÚ) č. 2017/542. Hlavným dôvodom prijatia prvej aktualizácie prílohy VIII delegovaným nariadením Komisie č. 2020/11 je posunutie prvého termínu jej uplatňovania o jeden rok t.j. od 01. 01. 2021. Problematická implementácia prílohy VIII si vyžiadala vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti, ku ktorej prebiehali diskusie predovšetkým prostredníctvom CARACAL stretnutí a vyžadovali si úzku spoluprácu a komunikáciu s Národným toxikologickým informačným centrom (NTIC) (príp. MZ SR ako ich nadriadeným orgánom), ktoré je v zmysle § 19 chemického zákona príslušným orgánom zodpovedným za prijímanie informácií podľa článku 45 CLP, ako aj Slovenskou obchodnou inšpekciou. Z výsledkov štúdie uskutočniteľnosti vyplynula potreba prijatia druhej aktualizácie prílohy VIII, ktoré sa očakáva v roku 2020.

Výbor REACH zriadený podľa čl. 133 REACH je komitologický a regulačný výbor zložený zo zástupcov členských štátov, ktorý pomáha Komisii pri implementácii nariadení REACH a CLP. Medzi hlavné činnosti výboru patrí predovšetkým posudzovanie návrhov na zmeny a doplnenie požiadaviek nariadenia REACH; na zahrnutie látok do prílohy XIV REACH (autorizačný zoznam); posudzovanie rozhodnutí k žiadostiam o autorizáciu podľa nariadenia REACH vrátane ich preskúmania; rozhodnutí Komisie na zmenu a doplnenie prílohy XVII – obmedzenia; rozhodnutí k hodnoteniu dokumentácie, hodnoteniu látky, na identifikáciu látok vzbudzujúcich veľmi veľké obavy (ak MSC nedosiahne jednomyselnú zhodu); na poplatky súvisiace s nariadeniami REACH a CLP.

Niektoré návrhy Komisie zasahujú do kompetencií viacerých rezortov; z uvedeného dôvodu bolo potrebné ich komunikovať s relevantnými rezortmi napr. návrh nariadenia Komisie, ktorým sa mení a dopĺňa príloha XVII k nariadeniu REACH, pokiaľ ide o diizokyanáty vyžadoval spoluprácu s Úradom verejného zdravotníctva; návrh nariadenia Komisie EÚ, ktorým sa mení a dopĺňa príloha XVII k nariadeniu REACH, pokiaľ ide o olovo v streľive v mokradiach a okolo nich vyžadoval spoluprácu s MŽP SR a MPRV SR.

Člen výboru hodnotenia rizík za SR sa v priebehu obdobia svojho pôsobenia zamerával hlavne na oblasť harmonizovanej klasifikácie a označovania, pričom zaslal písomné pripomienky k stanoviskám RAC k návrhom harmonizovanej klasifikácie a označovaniu pre 4 látky pre oblasť životného prostredia. Okrem písomných pripomienok zaslaných v stanovenom termíne boli vypracované stanoviská pre viaceré látky prezentované ústne na stretnutí RAC.

V rámci spolupráce s rakúskymi kolegami z príslušného orgánu pre REACH sme v predchádzajúcich kolách manuálnych skríningov posudzovali látky zo skupiny tzv. fotoiniciátorov. V nadväznosti na to rakúski kolegovia uskutočnili pre uvedenú skupinu látok projekt s cieľom zistiť a identifikovať, ktoré z nich by predstavovali najvhodnejších kandidátov ako zdrojové látky pre ďalšiu prácu z hľadiska možností regulácie manažmentu rizík.

Výsledkom bola identifikácia dvoch látok OMNIRAD 369 (EC 404-360-3) a OMNIRAD 907 (EC 400-600-6), pre ktoré pripravili analýzu možností ich regulácie (tzv. RMOA analýzu) a následne pripravili a predložili dokumentácie podľa prílohy XV REACH pre ich identifikáciu ako látky vzbudzujúce veľmi veľké obavy (tzv. SVHC) vzhľadom na ich reprotoxické účinky. Na oboch aktivitách pre látky OMNIRAD 369 a OMNIRAD 907, t.j. na príprave RMOA analýzy a príprave dokumentácie podľa prílohy XV pre identifikáciu ako SVHC, sme s rakúskymi kolegami spolupracovali.

Keďže pre nás ako malú krajinu, nie je reálne zapájať sa do regulačných a predregulačných aktivít samostatne, ceníme si možnosť spolupráce s rakúskymi kolegami ako s kolegami zo skúsenejšieho, resp. lepšie vybudovaného príslušného orgánu. Táto možnosť existuje za predpokladu, že prejavia o spoluprácu záujem. V súčasnom trende, ktorý v predregulačných aktivitách nastolila ECHA (t.j. pracovať na preskúvaní skupín látok), nevidíme pre budúcnosť potenciál zapájať sa do tejto práce vzhľadom na naše obmedzené kapacitné možnosti a zároveň väčší rozsah práce, zvýšené požiadavky na jej koordináciu a komunikáciu.

V súvislosti s úlohou agentúry ECHA vytvoriť databázu s informáciami o výrobkoch, ktoré obsahujú SVHC látky zapísané v zozname kandidátskych látok, tzv. SCIP databázu, bola pre dodávateľov výrobkov s obsahom SVHC látok v čl. 9 bod 1. písm. i) novelizovanej smernice o odpadoch uložená informačná povinnosť voči ECHA. V nadväznosti na to prebiehali diskusie o možnostiach transpozície uvedenej povinnosti do národnej legislatívy jednak v rámci MH SR (medzi CCHLP a Centrom pre hospodárske otázky) a tiež so zástupcami MŽP SR. MH SR zastáva názor, že z vecného a aj z legislatívneho hľadiska je správne vykonať transpozíciu čl. 9 bod 1. písm. i) smernice o odpadoch č. 2018/85 novelizovaním zákona o odpadoch. Otázku je potrebné doriešiť v priebehu roka 2020, keďže transpozícia má byť vykonaná do júla 2020.

V súvislosti s požiadavkou odstrániť golplating z chemického zákona v časti, ktorá pojednáva o kvalite testovacích pracovísk v súlade so správnou laboratórnou praxou (SLP), pripravili pracovníci z oddelenia chemických látok a oddelenia hodnotenia rizík návrh novely chemického zákona, ktorý bol Poradou vedenia MH SR schválený.

Biocídy

Biocídne výrobky sú potrebné na ochranu proti organizmom, ktoré sú škodlivé pre zdravie ľudí alebo zvierat, a na ochranu proti organizmom, ktoré zapríčiňujú poškodenie prírodných alebo vyrobených materiálov. Vzhľadom na svoje vnútorné vlastnosti a s nimi súvisiaci spôsob použitia môžu biocídne výrobky predstavovať riziko pre ľudí, zvieratá a životné prostredie. Z tohto dôvodu sa uplatňujú určité regulačné zásady, ktorých úlohou je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí a zvierat, ako aj životného prostredia, pričom osobitná pozornosť je zameraná na zraniteľné skupiny, akými sú tehotné ženy a deti. Právna regulácia biocídnych výrobkov a uplatňovanie zásad hodnotenia na princípoch prírodných vied zabezpečuje to, aby biocídne výrobky, ktoré sú na trhu, boli účinné proti škodlivým činiteľom v rozsahu deklarovanom na označení biocídnych výrobkov.

Na zlepšenie voľného pohybu biocídnych výrobkov v EÚ a zabezpečenie vysokej úrovne ochrany zdravia ľudí a zvierat, ako aj životného prostredia, je právna regulácia biocídov unifikovaná na úrovni EÚ. Legislatíva EÚ pre oblasť biocídov vychádza zo zásady predbežnej opatrnosti, aby sa zaistilo, že výroba účinných látok a biocídnych výrobkov a ich

sprístupňovanie na trhu nevyvolá škodlivé účinky na zdravie ľudí alebo zvierat alebo neprijateľné účinky na životné prostredie. Na úrovni EÚ sú stanovené pravidlá schvaľovania účinných látok a sprístupňovania biocídnych výrobkov na trhu a ich používania vrátane pravidiel vzájomného uznávania autorizácií, aby sa v čo najväčšej miere odstránili prekážky obchodu s biocídnymi výrobkami.

MH SR je príslušným orgánom zodpovedným za uplatňovanie BPR v podmienkach Slovenskej republiky. Činnosť príslušného orgánu sa deje v triáde MH SR – ECHA – Európska komisia. Diskusie a pripomienkovanie pracovných výstupov MH SR sa v právnom rámci BPR realizujú na celoeurópskej úrovni na zasadnutiach pracovných skupín, výborov a ďalších odborných platformách. Výstupy MH SR musia obstať v odborných pripomienkovaniach ostatných členských štátov, ECHA a EK. Výstupom z úloh, ktoré v oblasti biocídov MH SR vykonáva, sú v niektorých procesoch právne akty Európskej komisie.

V roku 2019 oddelenie biocídov zabezpečovalo účasť a aktivity MH SR na úrovni EK na stretnutiach zástupcov príslušných orgánov členských štátov EÚ pre implementáciu BPR a na zasadnutiach komitologického stáleho výboru pre biocídne výrobky, ktorý Komisii pomáha v procesoch delegovaných právnych aktov. V rámci činnosti stáleho výboru pre biocídne výrobky MH SR participuje aj na jazykových korektúrach slovenských znení vykonávacích aktov EK.

V pracovných procesoch ECHA oddelenie biocídov zabezpečovalo účasť a aktivity MH SR vo Výbore pre biocídne výrobky a v expertných pracovných skupinách tohto výboru pre účinnosť, pre hodnotenie ľudského zdravia a zdravia zvierat a pre hodnotenie rizík pre životné prostredie. Pre pracovnú skupinu pre fyzikálno-chemické parametre a analytické metódy v roku 2019 oddelenie biocídov nedisponovalo expertom vhodným na nomináciu. Vzhľadom na vysoko špecializovanú a odborne náročnú agendu pracovných skupín a nutnosť dlhodobej odbornej predprípravy sa nominácia do tejto expertnej pracovnej skupiny očakáva po vyprofilovaní experta v rokoch 2020 - 2021.

Na preskúmanie všetkých otázok, ktoré sa týkajú toho, či biocídny výrobok, pre ktorý sa podala žiadosť o vzájomné uznanie, spĺňa podmienky udelenia autorizácie, je na úrovni EÚ zriadená koordinačná skupina. Sekretariát pre koordinačnú skupinu zabezpečuje ECHA. Ak sa koordinačnej skupine nepodarí dosiahnuť dohodu, rozhoduje Európska komisia. S postupujúcim programom preskúmania účinných látok sa zvyšuje počet autorizácií a s tým súvisí aj nárast počtu námietok, ktoré koordinačná skupina rieši. V roku 2019 zabezpečovali účasť a aktivity MH SR v koordinačnej skupine dvaja pracovníci oddelenia biocídov. Činnosť MH SR v koordinačnej skupine je dôležitá pre procesy autorizácií a prispieva k pripravenosti oddelenia biocídov na očakávané žiadosti o národné autorizácie po roku 2020 po schválení účinných látok, pre ktoré je Slovenská republika hodnotiacim členským štátom.

Vhodným prostriedkom pre harmonizovaný prístup k úlohám BPR je medzinárodná výmena informácií medzi príslušnými orgánmi členských štátov. Zástupcovia oddelenia biocídov sa v máji 2019 zúčastnili 24. zasadnutia Stredoeurópskej skupiny pre biocídy, ktoré organizoval príslušný orgán pre biocídy Rakúskej republiky, ktorým je Federálne ministerstvo udržateľnosti a turizmu; a v novembri 2019 tiež 25. zasadnutia Stredoeurópskej skupiny pre biocídy, ktoré organizoval slovenský príslušný orgán pre biocídy, ktorým je Ministerstvo zdravia, Chemický

úrad Slovenskej republiky. Cieľom Stredoeurópskej skupiny pre biocídy je posilniť výmenu odborných a právnych informácií medzi tými členskými štátmi, ktoré vzhľadom na geografickú blízkosť a klimatické podmienky čelia obdobným škodlivým organizmom a odborným výzvam pri použití biocídov.

EK pokračuje vo vykonávaní pracovného programu na systematické preskúmavanie všetkých existujúcich účinných látok. Plnenie týchto úloh a pokračovanie programu preskúmania ovplyvňuje celý systém sprístupňovania biocídnych výrobkov v EÚ, vrátane SR. V rámci tohto programu jednotlivé členské štáty vykonávajú hodnotenia nebezpečnosti biocídnych účinných látok. Na základe delegovaného aktu, ktorý v tejto súvislosti EK prijala, je SR hodnotiacim členským štátom pre účinné látky: (i) aktívny chlór získaný z chloridu sodného elektrolýzou a (ii) aktívny chlór získaný z kyseliny chlórnej v rámci hlavnej skupiny dezinfekčných prostriedkov a to pre 4 typy biocídnych použití: dezinfekčné prostriedky a algicídy, ktoré nie sú určené na priamu aplikáciu na ľudí alebo zvieratá; veterinárna hygiena; dezinfekcia v oblasti potravín a krmív a dezinfekcia pitnej vody. Okrem toho MH SR hodnotí tieto dve účinné látky aj pre dezinfekčné použitie v oblasti osobnej hygieny človeka, pre ktoré táto účinná látka nie je súčasťou programu preskúmania.

V súčasnosti rezonuje Európou téma chemických látok, ktoré majú vlastnosti endokrinných disruptorov a môžu narušovať hormonálny systém, čím spôsobujú škodlivé účinky v ľuďoch a voľne žijúcich zvieratách. V súvislosti s delegovaným nariadením Komisie, ktorým sa stanovujú vedecké kritériá určovania vlastností narušajúcich endokrinný systém a na základe pokynu EK vykonalo oddelenie biocídov v spolupráci s oddelením hodnotenia rizík hodnotenie vlastností narušajúcich endokrinný systém účinných látok aktívny chlór a predložilo svoje závery ECHA na pripomienkovanie ostatnými členskými štátmi. Prerokovanie hodnotenia vlastností narušajúcich endokrinný systém účinnej látky aktívny chlór v pracovnej skupine pre ľudské zdravie a zdravie zvierat, v pracovnej skupine pre životné prostredie a vo Výbore pre biocídne výrobky sa v súlade s pracovnými procesmi ECHA bude realizovať v roku 2020.

V súvislosti s účinnými látkami aktívny chlór, ktoré hodnotí SR, a následne po konzultáciách EK so zástupcami združení priemyslu zaslala EK na ECHA požiadavku, aby ECHA revidovala špecifikácie prekursora a vody pre tieto účinné látky v názore Výboru pre biocídne výrobky. V roku 2019 ECHA poverila touto úlohou Slovenskú republiku a pracovníci oddelenia biocídov túto úlohu rozpracovali. Očakáva sa zaradenie odborných výstupov do pracovného procesu ECHA a na prerokovanie Výboru pre biocídne výrobky v roku 2020.

Prijatie vykonávacích nariadení EK o schválení účinných látok aktívny chlór získaný z chloridu sodného elektrolýzou a aktívny chlór získaný z kyseliny chlórnej v rámci hlavnej skupiny dezinfekčných prostriedkov pre 5 typov biocídnych použití sa očakáva v roku 2020 s dátumom schválenia spadajúcim do druhého polroku 2020 resp. prvého polroku 2021. Tieto vykonávacie nariadenia budú spúšťačom ďalšej fázy vývoja úloh MH SR ako príslušného orgánu pre biocídy, kedy podnikateľské subjekty z celej EÚ budú podávať na MH SR ako na referenčný členský štát žiadosti o národné autorizácie biocídnych výrobkov s týmito účinnými látkami a budú sa tiež usilovať dosiahnuť aj súhlas MH SR s tým, aby MH SR v rokoch 2020-2024 plnilo úlohy hodnotiaceho orgánu pre niektoré únieové autorizácie. Tieto úlohy a ich včasné a kvalitné dokončenie budú mať dopady na celoeurópsky trh s biocídmi, keďže na základe autorizácií udelených v referenčnom členskom štáte SR ostatné členské štáty EÚ po odbornom

pripomienkovaní výstupov MH SR vykonávajú vzájomné uznanie. Po roku 2020 pribudnú pre MH SR úlohy spojené so žiadosťami o národné autorizácie a s hodnotením úniových autorizácií. Uvedené sa bude diať predovšetkým v súvislosti so schválením účinných látok, pre ktoré je Slovenská republika hodnotiacim členským štátom. Objem týchto úloh bude zvýšený dôsledkami Brexitu, kvôli výpadku odborných služieb hodnotenia biocídnych výrobkov, ktoré vykonávala Veľká Británia. Tieto úlohy a nové žiadosti budú po Brexite nasmerované do ostatných členských štátov, vrátane SR. Pokračovanie programu preskúmania účinných látok, ktoré EK a ECHA začala v roku 2019 dynamizovať vypracovaním akčného plánu pre účinné látky bude v nasledovných rokoch zvyšovať objem nových žiadostí o autorizácie. Obnovy už schválených účinných látok a obnovy autorizácií sú ďalším faktormi, ktoré v nasledovných rokoch budú zvyšovať nárast úloh príslušných orgánov pre biocídy.

Od roku 2018 je Slovenská republika hodnotiacim členským štátom aj pre účinnú látku aktívny chlór získaný z chloridu sodného elektrolýzou pre konzervačné prostriedky na chladiace a spracovateľské systémy využívajúce kvapaliny, ktoré sa používajú na ochranu vody alebo iných kvapalín používaných v chladiacich a spracovateľských systémoch prostredníctvom kontroly škodlivých organizmov, ako sú mikróby, riasy a lastúrniky. V roku 2019 MH SR realizovalo úlohy, ktorých výsledkom bola validácia tejto žiadosti, na základe čoho ECHA zaradila túto účinnú látku pre toto použitie do celoeurópskeho zoznamu dodávateľov účinných látok.

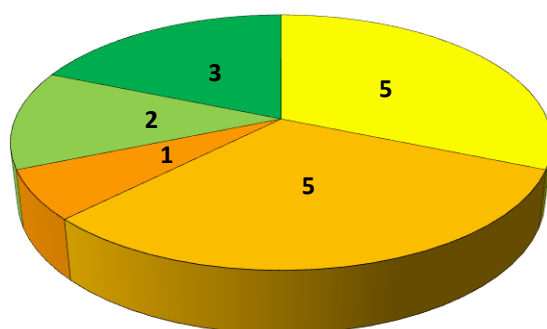
V rámci pracovného programu Európskej komisie na systematické preskúmavanie všetkých existujúcich účinných látok má SR prostredníctvom MH SR povinnosť vykonať aj hodnotenie pre účinnú látku terbutrín pre biocídne výrobky na použitie na konzerváciu povlakov a náterov na ochranu vlastností povrchu materiálov alebo predmetov, ako sú nátery, plasty, tesniace materiály, adhezíva na murivo, spojivá, papier, umelecké diela, pre biocídne výrobky na použitie na ochranu vláknitých alebo polymerizovaných materiálov, ako sú koža, guma alebo papier, alebo textilných výrobkov, a pre biocídne výrobky na použitie na ochranu muriva, kompozitných materiálov alebo iných stavebných materiálov.

V prípade terbutrínu ide o dve nezávislé hodnotenia piatich žiadostí, pre ktoré boli dokumentácie predložené dvomi spoločnosťami. Vzhľadom na vlastnosti tejto účinnej látky a jej potenciál pre perzistentnosť, bioakumulatívnosť a toxicitu a vlastnosti narúšajúce endokrinný systém a tiež s ohľadom na dvoch účastníkov v konkurenčnom vzťahu, ktorí podali žiadosti do kontrolného programu, hodnotenie tejto látky je mimoriadne odborne i procesne náročné. Dokumentácia k hodnoteniu účinnej látky terbutrín má rozsah cca 30 000 strán. Zlepšovanie situácie s personálnymi zdrojmi umožnilo pokračovanie plnenia tejto úlohy v roku 2019. V oblasti hodnotenia účinných látok je spolupráca odborníkov z oddelenia biocídov a oddelenia hodnotenia rizík kľúčová.

Nasledujúci graf znázorňuje podiel dezinfekčných (aktívny chlór) a konzervačných (terbutrín) prostriedkov z celkovo 16-tich kombinácií účinných látok a typov výrobkov, ktorých hodnotenie vykonáva Slovenská republika.

Graf č. 6: Podiel dezinfekčných a konzervačných prostriedkov, ktorých hodnotenie vykonáva SR

POČET HODNOTENÝCH KOMBINÁCIÍ ÚČINNÝCH LÁTKOK A TYPOV VÝROBKOV

- aktívny chlór uvoľnený z kyseliny chlórnej
- aktívny chlór generovaný z NaCl elektrolýzou 1
- aktívny chlór generovaný z NaCl elektrolýzou 2
- terbutrín TH
- terbutrín TR

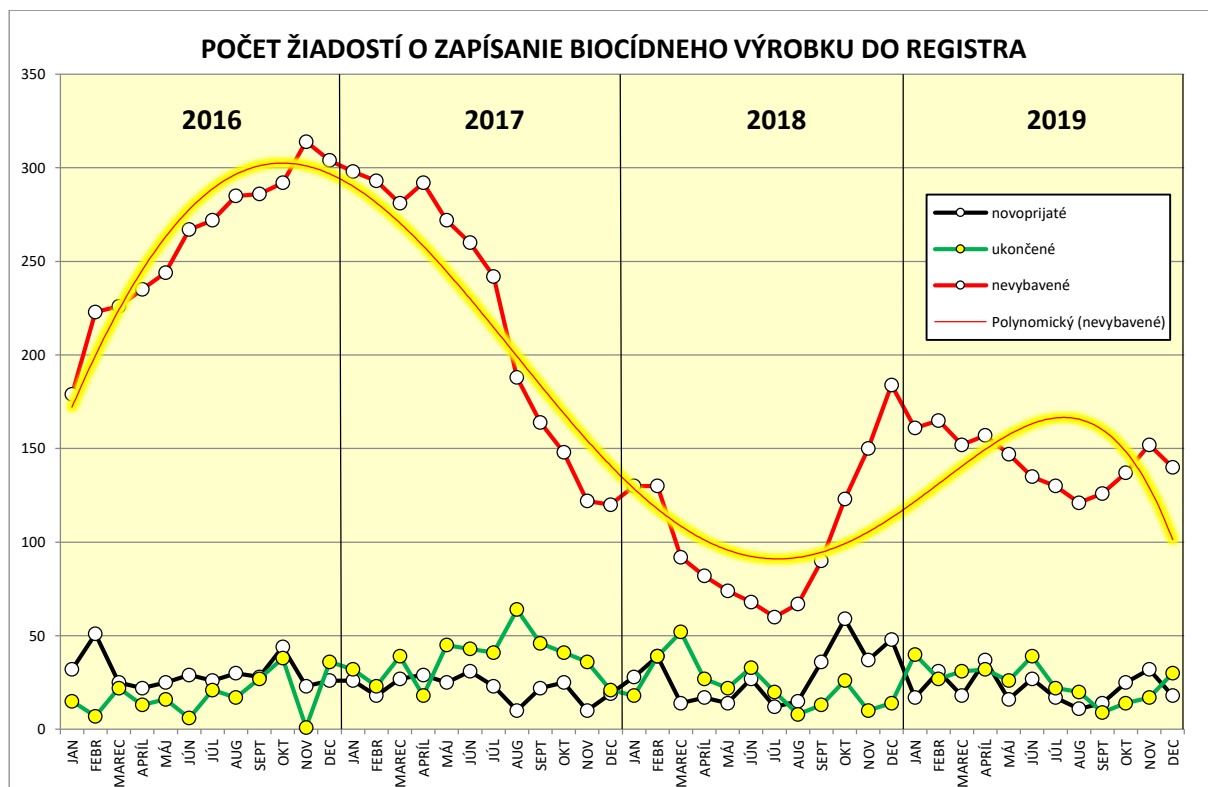
Cieľom Európskej komisie pri vykonávaní pracovného programu na systematické preskúvanie všetkých existujúcich účinných látok vyjadreným v BPR je dokončiť program preskúmania do 31. decembra 2024. Počas tohto prebiehajúceho celoeurópskeho preskúmania existujúcich účinných látok sa biocídne výrobky, ktoré obsahujú takéto látky môžu sprístupňovať na trhu v súlade s vnútroštátnymi pravidlami. MH SR v tejto súvislosti plní úlohy orgánu štátnej správy pre sprístupňovanie biocídnych výrobkov podľa biocídneho zákona.

Správny orgán pre sprístupňovanie biocídnych výrobkov na trhu SR podľa biocídneho zákona sa v roku 2019 zaoberal cca 400 žiadosťami o zapísanie biocídnych výrobkov do registra v rámci prechodných opatrení. Celkovo bolo v roku 2019 ukončených 276 správnych konaní, pričom do registra biocídnych výrobkov bolo zapísaných 255 biocídnych výrobkov. V priebehu roka 2019 bolo na základe oznámení o ukončení sprístupňovania alebo z dôvodu neuhradenia ročných platieb vymazaných z národného registra biocídnych výrobkov 21 biocídnych výrobkov. Celkovo bolo vystavených 340 platobných predpisov o uhradenie poplatkov. Pri prechodných registráciách bolo 105 konaní prerušených. V súvislosti so správnymi konaniami bolo vydaných 381 rozhodnutí správneho orgánu.

Graf č. 6 demonštruje priebeh správnych konaní počas štyroch rokov od roku 2016 do roku 2019 s dôrazom na vývoj počtu nevybavených žiadostí v jednotlivých mesiacoch.

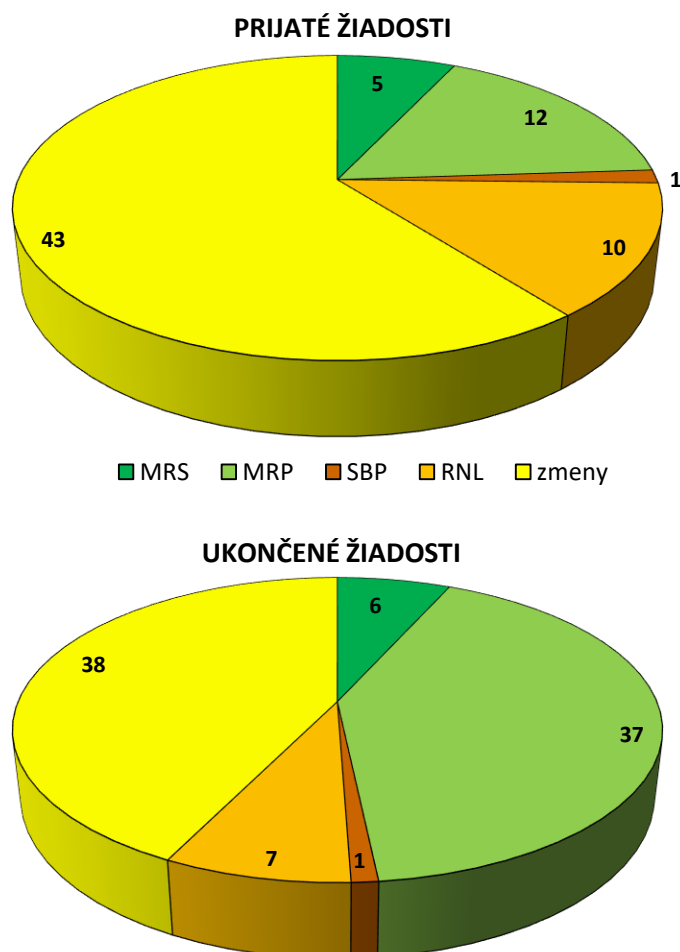
Graf č. 6

Prehľad počtu prijatých a ukončených žiadostí o prechodné registrácie v období od roku 2016 do 2019

Na základe schválenia účinných látok z programu preskúmania nastáva pre biocídne výrobky, ktoré obsahujú takéto schválené účinné látky, fáza podania žiadostí o autorizácie. Tieto podania sa musia realizovať do dátumu schválenia účinnej látky, aby bolo možné pokračovať v sprístupňovaní biocídnych výrobkov na trhu podľa prechodných ustanovení až do udelenia autorizácií. V tejto súvislosti oddelenie biocídov plní úlohy príslušného orgánu pre procesy autorizácií podľa BPR.

Graf č. 7 a 8: Počet prijatých a ukončených žiadostí o autorizáciu podľa jednotlivých procesov v roku 2019

MRS – postupné vzájomné uznanie; MRP – paralelné vzájomné uznanie; SBP – autorizácie tých istých biocídnych výrobkov; RNL – obnovy autorizácií; zmeny – zmeny autorizácií

V rámci úniových autorizácií MH SR povinne vykonáva jazykové korektúry slovenských prekladov zhrnutí charakteristík biocídnych výrobkov úniových autorizácií v záverečnej fáze schvaľovacieho procesu, ktorý koordinuje ECHA a završuje Európska komisia vydaním delegovaného aktu a úniovej autorizácie.

Odborné služby, ktorých poskytovanie sa od MH SR očakáva v súvislosti s hodnotením nebezpečnosti biocídnych účinných látok a biocídnych výrobkov, predstavujú vysoko špecializovanú viacročnú prácu odborníkov z rôznych oblastí fyzikálno-chemických vlastností, toxikológie, ekotoxikológie, výpočtových metód expozície a regulačných aspektov hodnotenia. Hodnotenie nebezpečnosti biocídnych účinných látok a biocídnych výrobkov má celoeurópsky dopad na trh s biocídnymi výrobkami a ošetrovanými výrobkami.

Víziou pracovného tímu oddelenia biocídov je profesionálna a proklientská štátna správa v kontexte BPR a taký príslušný orgán, ktorý je odborne a personálne kompetentný obhájiť

expertné závery vo všetkých oblastiach hodnotenia nebezpečnosti biocídov na odborných pracovných fórach ECHA a EK. Cieľom je poskytovanie odborných služieb v kvalite a rýchlosti zodpovedajúcich vysokej úrovni služieb ostatných príslušných orgánov EÚ a reflektujúcich požiadavky komerčných subjektov realizujúcich podnikateľské činnosti na trhu s biocídmi.

Helpdesk (asistenčné pracovisko CCHLP)

CCHLP poskytuje poradenstvo fyzickým a právnickým osobám, ktorým vyplývajú povinnosti z legislatívnych oblastí v kompetencii odboru prostredníctvom Helpdesk-u. Okrem poradenstva sa pracovníci CCHLP ako lektori pravidelne zúčastňujú konferencií a seminárov, ktoré sa v tejto oblasti na Slovensku aj v zahraničí konajú.

V apríli 2019 sa zástupcovia CCHLP z oddelenia biocídov aj oddelenia chemických látok zúčastnili seminára Chemická legislatíva – aktuálne povinnosti 2019, ktorý organizoval Zväz chemického a farmaceutického priemyslu, s prednáškami „Biocídy“, „Aktuálna chemická legislatíva, jej pripravované zmeny súvisiace s nariadeniami REACH a CLP“, „Príloha VIII nariadenia CLP č.1272/2008 z pohľadu národnej autority“ a „Zastúpenie Slovenska vo výbore REACH. Návrh harmonizovanej klasifikácie TiO₂ – aktuálny stav“.

3.12 Bezpečnosť a krízové riadenie

Odbor bezpečnosti a krízového riadenia (ďalej len „OBaKR“) predovšetkým:

- vykonáva úlohy podľa zákona č. 215/2004 Z. z. *o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov* a príslušných vyhlášok Národného bezpečnostného úradu (ďalej len „NBÚ“),
- vykonáva riadenie úloh MH SR v oblasti hospodárskej mobilizácie (ďalej len „HM“) v zmysle § 6 písm. l) zákona č. 575/2001 Z. z. *o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov* vo väzbe na zákon č. 179/2011 Z. z. *o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov* (ďalej len „zákon č. 179/2011 Z. z.“),
- podieľa sa na plnení úloh vyplývajúcich zo zákona č. 42/1994 Z. z. *o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov*, zo zákona č. 387/2002 Z. z. *o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov* a zákona č. 45/2011 Z. z. *o kritickej infraštruktúre* (ďalej len „zákon č. 45/2011 Z. z.“),
- vykonáva úlohy podľa zákona č. 69/2018 Z. z. *o kybernetickej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov* (ďalej len „zákon č. 69/2018 Z. z.“) a príslušných vyhlášok NBÚ

Hospodárska mobilizácia

OBaKR ako útvar MH SR podľa zákona č. 179/2011 Z. z. v súčasnosti koordinuje 67 subjektov hospodárskej mobilizácie (ďalej len „subjekt HM“) v pôsobnosti MH SR a ďalšie subjekty HM, ktorými sú:

- 11 ministerstiev a 4 ostatné ústredné orgány štátnej správy,
- 8 vyšších územných celkov,
- Národná banka Slovenska,

- Rozhlas a televízia Slovenska,
- Štátna pokladnica,
- Sociálna poisťovňa,
- 72 okresných úradov a 2 927 obcí alebo miest (ďalej len „obec“).

Od roku 2009 je spustená prevádzka špecifického aplikačného programu Jednotného informačného systému hospodárskej mobilizácie s ochrannou známkou EPSIS® JISHM (ďalej len „JIS HM“), ktorého správcom je MH SR. V systéme sa spracovávajú údaje dôležité pre vykonávanie opatrení hospodárskej mobilizácie (ďalej len „opatrenie HM“). Ide najmä o údaje personálneho, dopravného, materiálového a energetického charakteru ako aj údaje špecifického charakteru v pôsobnosti jednotlivých rezortov. Obce a okresné úrady tiež spracovávajú v tomto systéme údaje za svoju špecifickú oblasť HM.

Do systému sa postupne priradujú používatelia zo subjektov HM. Obce sú do systému zaraďované postupne vzhľadom na ich množstvo a ich nedostatočné technické vybavenie. K 31. 12. 2019 boli v systéme sledované údaje o 3 284 subjektov HM vrátane obcí, pričom 3 131 subjektov HM má používateľa, čo predstavuje 3608 aktívnych používateľov zo 6 258 registrovaných.

V roku 2018 sa rozbehol proces registrácie používateľov s využitím elektronických občianskych preukazov, tzv. eID kariet a postupné sťahovanie USB token, ktoré sa doteraz používajú na prihlásenie do JIS HM. V roku 2019 sa zintenzívil proces prechodu používateľov v rámci prihlasovania sa do JIS HM z USB tokenu na eID.

V roku 2018-2019 sa v spolupráci s Ministerstvom obrany SR (ďalej len „MO SR“) a Ministerstvom vnútra SR rozbehol projekt na elektronizáciu oslobodzovania občanov od mimoriadnej služby, resp. alternatívnej služby s využitím JIS HM. Projekt bol daný do prevádzky začiatkom roka 2020, pričom v roku 2020 bude bežať skúšobná prevádzka.

Medzirezortná pracovná skupina, určená na základe uznesenia vlády SR č. 485/2018 (úloha pod bodom B.5), riešila problémy so zapojením sa obcí do JIS HM a bolo konštatované, že je do JIS HM potrebné implementovať register fyzických osôb, register adries ako aj register právnických osôb, aby sa používateľom uľahčilo používanie JIS HM. V roku 2019 sa uskutočnila realizácia implementácie týchto registrov a postupne sa budú zapracúvať do potrebných modulov.

Hlavné činnosti v oblasti HM za rok 2019:

- Príprava na vypracovanie dokumentu „*Hlavné úlohy na zabezpečenie vykonávania opatrení HM na rok 2020*“ reg. č. 23285/2019-1020-65350.
- Kontrola krízových plánov a vykonávania opatrení HM ako aj dodržiavania správnosti a účelnosti hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami poskytnutými na vykonávanie opatrení HM u vybraných subjektov HM za rok 2019 (KONŠTRUKTA - Defence, a.s., ZTS - ŠPECIÁL, a. s., Považská cementáreň, a.s., UNIPHARMA - 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť).

Realizácia správnych konaní a vydanie rozhodnutí pre subjekty HM za rok 2019:

Správne konanie na určenie nového subjektu HM:

INMEDIA, spol. s r.o. – (rozhodnutie č. 21103/2018-1020-55058, 19.10.2018) – na podnet MO SR

MABONEX SLOVAKIA spol. s r.o. – (rozhodnutie č. 21103/20108-1020-55060, 19.10.2018) – na podnet MO SR

INJECTA, a. s. – (rozhodnutie č. 13164/2019-1020-16674, 13.03.2019) – na podnet SHM – CHIRANA T.Injecta

MSM Martin, a.s. – (rozhodnutie č. 15054/2019-1020-29552, 15.05.2019) – na podnet MO SR
KV – Security s.r.o. – (rozhodnutie č. 20150/2019-1020-49973, 30.08.2019) – na podnet organizácie

TEMPEST a.s. – (rozhodnutie č. 21783/2019-1020-57491, 10.10.2019) – na podnet SLOVNAFT, a.s.

Zmena rozsahu vykonávania opatrení HM u subjektu HM:

SSD, a.s. – (rozhodnutie č. 13017/2019-1020-16314, 12.03.2019) – na podnet SHM

CHIRANA T.Injecta, a. s. – (rozhodnutie č. 13164/2019-1020-16664, 13.03.2019) – na podnet subjektu HM

Hornonitrianske bane Prievidza, a.s. – (rozhodnutie č. 19893/2019-1020-53061, 18.09.2019) – na podnet HBP, a.s.

HORNONITIRANSKE BANE zamestnanecká, akciová spoločnosť – (rozhodnutie č. 19893/2019-1020-53066, 18.09.2019) – na podnet HBP, a.s.

Správne konanie na zrušenie subjektu HM:

MAKYTA, a.s. – (rozhodnutie č. 11097/2019-1020-10436, 15.02.2019) – na podnet subjektu HM

SSE Holding, a.s. – (rozhodnutie č. 13017/2019-1020-16424, 12.03.2019) – na podnet SSD

VÚSAPL, a.s. – (rozhodnutie č. 15212/2019-1020-23060, 11.04.2019) – na podnet MH SR

NICOLAUS LEATHER, s.r.o. – (rozhodnutie č. 15566/2019-1020-25013, 18.04.2019) – na podnet subjektu HM

ARMA, s.r.o. – (rozhodnutie č. 23643/2019-1020-73085, 20.12.2019) – na podnet subjektu HM.

- Previerky/cvičenia vyrozumenia vyšších územných celkov, Národnej banky Slovenska a Rozhlasu a televízie Slovenska, ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy a subjektov HM v pôsobnosti MH SR prostredníctvom špecifického aplikačného programu JIS HM.
- Aktívne členstvo v medzirezortnej terminologickej komisii krízového riadenia.
- Podieľanie sa na príprave dokumentu „Obranná stratégia SR“ a „Bezpečnostná stratégia SR“ alebo „Správa o bezpečnosti SR za rok 2018“.

Objekty osobitnej dôležitosti a ďalšie dôležité objekty:

- Spracovanie podkladov za MH SR do materiálu „Návrh na aktualizáciu zaradenia stavieb a budov do kategórie objektov osobitnej dôležitosti a do kategórie ďalších dôležitých objektov na obranu štátu, spôsob ich ochrany a obrany“ predkladanému MO SR na rokovanie vlády SR, materiál bol schválený uznesením vlády SR č. 444/2019 z 11. septembra 2019.
- Prijímanie opatrení na zabezpečenie ochrany a obrany kategorizovaných objektov - v priebehu roku 2019 nedošlo na objektoch k žiadnej mimoriadnej udalosti.

- Financovanie zabezpečenia bezporuchovej prevádzky Integrovaných bezpečnostných systémov inštalovaných na objektoch osobitnej dôležitosti, bolo realizované prostredníctvom zmlúv s príslušnými subjektmi HM. Integrované bezpečnostné systémy boli počas celého roku funkčné a plne využité k ochrane príslušných objektov osobitnej dôležitosti.

Majetok HM:

Inventarizačná komisia v zmysle PRÍKAZU číslo 2/2019 ministra hospodárstva Slovenskej republiky zo dňa 9. Septembra 2019 *na vykonanie fyzickej a dokladovej inventarizácie majetku štátu v správe MH SR*. „Záverečná správa z inventarizácie majetku“ bola predložená ministrovi na schválenie dňa 14. januára 2020 č. 07312/2020-2031-02060, kde sa konštatuje úplnosť a technický stav zodpovedajúci dobe jeho používania, škody na majetku neboli zistené.

Hodnota majetku štátu určeného na účely HM vedeného v nákladovom stredisku 1004000 a 1005000 ku dňu 31. decembra 2018 predstavovala sumu 28 753 033,15 € v obstarávacích cenách.

Štátne hmotné rezervy a hospodárenie s nimi

MH SR predložilo listom č. 13126/2019-1021-25135 z 15. 04. 2019 Správe štátnych hmotných rezerv SR (ďalej len „ŠHR SR“) dokument *"Tvorba plánu mobilizačných rezerv na rok 2020-2022 za rezort MH SR"*. Dokument bol spracovaný na základe požiadaviek subjektov HM a finančných možností ŠHR SR, pre ich tvorbu. Na účely realizácie dokumentu *"Tvorba plánu mobilizačných rezerv na rok 2020-2022 za rezort MH SR"* a pre potreby plnenia medzirezortného programu *"Podpora obrany"* bolo požadovaných 40 228 718,91 €.

Financovanie HM

V roku 2019 boli v podprograme 06H01 čerpané bežné výdavky vo výške 2 181 280,80 € a kapitálové výdavky vo výške 2 325 489,02 €. Finančné prostriedky boli použité na plnenie úloh a vykonávanie opatrení HM podľa zákona č. 179/2011 Z. z. a v súlade s vyhláškou č. 552/2011 Z. z. o podrobnostiach výdavkov na hospodársku mobilizáciu z prostriedkov štátneho rozpočtu.

Bežné výdavky boli vyčerpané na zabezpečenie:

- úhrady nákladov subjektov HM spojených s vykonávaním opatrení HM, ktoré vykonávajú na základe rozhodnutí MH SR,
- zabezpečenie servisných činností a údržby majetku hospodárskej mobilizácie v objektoch osobitnej dôležitosti v pôsobnosti MH SR,
- udržiavanie a využívanie Jednotného informačného systému HM.

Kapitálové výdavky boli v súlade s uzatvorenými zmluvami použité na:

- realizačný projekt, technické zhodnotenie a rekonštrukciu integrovaných bezpečnostných systémov a nákup špeciálnych zariadení v súvislosti s ochranou objektov osobitnej dôležitosti,
- realizáciu náhradného zdroja elektrickej energie pre potreby pohotovostných čerpacích staníc pohonných hmôt,
- ďalší vývoj a aplikácia funkcionalít zameraných na ochranu osobných údajov a kybernetickú bezpečnosť týkajúca sa Jednotného informačného systému HM.

OBaKR súčasne zabezpečuje vykonávanie úloh MH SR ako účastníka podprogramu OAS03 MH SR – Ochrana kritickej infraštruktúry v SR. V roku 2019 boli čerpané finančné prostriedky tohto podprogramu vo výške 2 988,17 €.

Organizácia odborných porád a účasť na konferenciách

Zamestnanci OBaKR sa zúčastnili na 24. medzinárodnej vedeckej konferencii „*RIEŠENIE KRÍZOVÝCH SITUÁCIÍ V ŠPECIFICKOM PROSTREDÍ*“ v Žiline v dňoch 22. – 23. 05. 2019.

OBaKR organizoval v dňoch 29. – 31. 05. 2019 medzirezortnú koordinačnú poradu so zástupcami ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, vyšších územných celkov, Národnej banky Slovenska, Rozhlasu a televízie Slovenska, Sociálnej poisťovne a Štátnej pokladnice, ktorí plnia úlohy za subjekt HM.

OBaKR organizoval v dňoch 04. – 06. 06. 2019 odbornú prípravu/poradu so zástupcami subjektov HM vo svojej pôsobnosti.

Cvičenia havarijno-obnovovacích systémov

V priebehu roku boli s podporou MH SR realizované cvičenia útvarov a jednotiek havarijno-obnovovacích systémov v subjektoch HM (Hornonitrianske bane Prievidza, a.s., TRANSPETROL, a.s., SLOVNAFT, a.s.). Úlohou cvičení bolo precvičiť krízové štáby subjektov HM na činnosť pri vzniku mimoriadnej situácie. Úlohy vyplývajúce z námetu cvičení boli splnené.

Oblasť bezpečnosti technických prostriedkov:

- Prevádzkovanie elektronického dochádzkového systému AneT Time.
- Prevádzkovanie certifikovaných počítačov určených na spracúvanie utajovaných informácií stupňa utajenia „*Vyhradené*“, „*Dôverné*“ a „*Tajné*“.
- Prevádzkovanie informačného systému (chránenej počítačovej siete) určeného na spracúvanie (vydávanie a evidenciu) licencií na obchodovanie s kontrolovanými komoditami (ďalej len „OKK“). Súbežne prebiehalo budovanie nového informačného systému kontrolných režimov (ISKRA), ktorý nahradí pôvodný informačný systém OKK.
- Používanie koncovej stanice komunikačného a informačného systému Apeiron, určeného na spracúvanie a prenos informácií stupňa utajenia VYHRADENÉ medzi ústrednými orgánmi štátnej správy.
- Budovanie nového informačného systému krízového riadenia „*ISKRA*“, určeného na zber, vyhodnocovanie a uchovávanie údajov o krízovom riadení a preprave jadrového paliva.

Na všetkých prevádzkovaných informačných systémoch (s výnimkou ISKRA, ktorý ešte nebol schválený do prevádzky) bola riadne a pravidelne vykonávaná údržba a kontrolná činnosť v zmysle pravidiel na ich používanie, príslušných smerníc a plánu kontrolnej činnosti.

Oblasť fyzickej a objektovej bezpečnosti:

- Prevádzkovanie elektrického zabezpečovacieho systému (poplachový systém narušenia) zabezpečených priestorov v objektoch MH SR,
- Prevádzkovanie elektronického systému kontroly vstupu na vjazdoch do garáže a na parkovisko na Mierovej ulici, na vybraných vstupoch do objektov MH SR a na vstupoch do určených chránených priestorov v objektoch MH SR.

- Prevádzkovanie kamerového systému v objekte MH SR na Mierovej ulici a jeho bezprostrednom okolí.

Na všetkých prevádzkovaných systémoch bola riadne a pravidelne vykonávaná údržba a kontrolná činnosť v zmysle „Plánu kontrolnej činnosti na rok 2019“ v spolupráci so zmluvným partnerom na základe „Zmluvy o kontrole a servise integrovaného bezpečnostného systému v objekte MH SR“. Zistené nedostatky boli odstránené.

Oblasť šifrovej ochrany informácií:

Plnenie úloh Rezortného šifrového orgánu (ReŠO) MH SR podľa zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky NBÚ č. 340/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o šifrovej ochrane informácií v znení vyhlášky č. 136/2016 Z. z., najmä

- Vedenie evidencie zamestnancov na úseku šifrovej ochrany informácií, rozšírenie počtu členov ReŠO, absolvovanie skúšky bezpečnostného zamestnanca jednotlivými členmi ReŠO a ich určenie.
- Prevádzkovanie koncovkej stanice prostriedku šifrovej ochrany informácií SINA D, určeného na prenos informácií do stupňa utajenia Vyhradené pre ministra hospodárstva SR.
- Realizácia úloh na úseku evidencie prostriedkov šifrovej ochrany informácií, vypracovanie správy o vykonaní fyzickej inventarizácie prostriedkov šifrovej ochrany informácií za rok 2019.

Oblasť priemyselnej bezpečnosti:

- Činnosť a plnenie úloh na úseku priemyselnej bezpečnosti, ktoré vyplývajú MH SR pri postupovaní utajovaných skutočností podnikateľským subjektom SR, pri plnení kompetenčných úloh MH SR v koordinácii s jednotlivými podnikateľskými subjektmi Slovenskej republiky, v zmysle Zoznamu utajovaných skutočností v pôsobnosti MH SR (rozhodnutie ministra hospodárstva č. 17/2017 v znení Rozhodnutia ministra hospodárstva č. 10/2019).
- Schválenie nových dodatkov k zmluvám o prístupe podnikateľa k utajovaným skutočnostiam
 - Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť, a.s., Slovenské elektrárne, a.s., Železničná spoločnosť CARGO Slovakia, a.s., Bonul, s.r.o., VUJE, a.s., Alison Slovakia s.r.o., Lomtec.com a.s., Ochrana a bezpečnosť SE, a.s. a Železnice Slovenskej republiky, DELTECH a.s., DISIG s.r.o.

Uzatvorenie nových zmlúv o prístupe podnikateľa k utajovaným skutočnostiam - Ochrana a bezpečnosť SE, s.r.o., Lomtec.com a.s.

Oblasť administratívnej bezpečnosti:

- Plnenie úloh v zmysle zákona č. 215/2004 Z. z., vyhlášky NBÚ č. 453/2007 Z. z. v znení č. r1/c197/2007 Z. z., 232/2013 Z. z., 137/2016 Z. z.
- Vedenie protokolov na utajované skutočnosti (národný, EÚ, NATO, OPCW a ReŠO a TTIP).
- Archivácia utajovaných písomností.
- Spracovanie stanovísk a informácií do vlády SR a do Bezpečnostnej rady SR v utajenom režime.

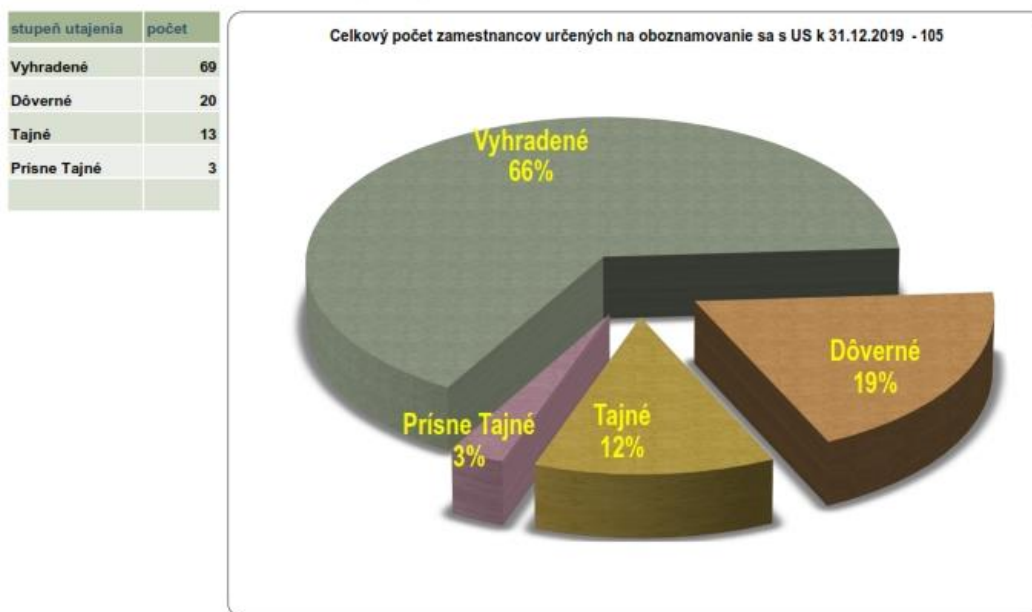
- Spracovanie dokumentácie na zasadnutie vlády SR a do Bezpečnostnej rady SR v utajovanom režime.
- Príjem a štádium utajovanej skutočnosti cez Apeiron.
- MH SR koordinuje činnosť pri preprave vyradeného jadrového paliva, ktorá je v utajovanom režime, s jednotlivými zložkami zúčastnenými na transporte.

Oblasť personálnej bezpečnosti:

- Plnenie úloh v zmysle zákona č. 215/2004 Z. z. a vyhlášky NBÚ č. 134/2016 Z. z. o personálnej bezpečnosti a vyhlášky NBÚ č. 135/2016 Z. z. o skúške bezpečnostného zamestnanca.
- Realizácia postupov pri určovaní a zánikov zamestnancov rezortu MH SR oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami na základe Rozhodnutia ministra hospodárstva SR číslo 17/2017.
- Organizácia skúšok bezpečnostných zamestnancov pre potreby rezortu MH SR.
- Zabezpečovanie vedenia evidencií a zoznamov údajov v oblasti personálnej bezpečnosti prostredníctvom relačnej databázy ARDON.

Graf č.9:

Oblasť personálnej bezpečnosti - prehľad zamestnancov MH SR určených na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami k 31.12.2019

Ochrana osobných údajov

Dňa 25. mája 2018 nadobudlo účinnosť Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov). Taktiež bol schválený zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a zmene o a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 18/2018 Z. z.“). Z dôvodu zosúladenia ochrany osobných údajov v podmienkach MH SR ako prevádzkovateľa s ustanoveniami nariadenia č. 2016/679 a zákona č. 18/2018 Z. z. boli realizované nasledovné kroky.

Na základe vykonaného auditu spracovateľských činností v podmienkach MH SR bola spracovaná nová tabuľka „Záznamov o spracovateľských činnostiach“.

Bola aktualizovaná webová stránka MH SR o „Informácie dotknutým osobám“, čím si MH SR ako prevádzkovateľ plnil svoje zákonné povinnosti.

Uzatvorenie dodatkov k zmluvám s právnickými osobami, ktoré v mene MH SR akýmkoľvek spôsobom spracúvajú osobné údaje, prípadne uzatvorenie nových zmlúv o ochrane osobných údajov.

Boli vypracované nové pokyny pre spracúvanie osobných údajov a príslušné poverené osoby boli s pokynmi oboznámené a poučené.

Osoba poverená výkonom dohľadu nad ochranou osobných údajov (zodpovedná osoba) absolvovala sériu školení v rámci jej odborného rastu.

Priebežne bol vykonávaný nepretržitý dohľad nad ochranou osobných údajov v podmienkach MH SR.

Ochrana kritickej infraštruktúry

- Spracovanie návrhu MH SR na úpravu existujúcich kritérií a zoznamu prvkov kritickej infraštruktúry (ďalej len „KI“) pre Ministerstvo vnútra SR.
- Spolupráca s prevádzkovateľmi prvkov KI pri aktualizácii bezpečnostných plánov.
- Kontroly plnení úloh v zmysle zákona č. 45/2011 Z. z.
- Aktívna účasť na aktivitách plánovacej skupiny NATO Priemyselné zdroje a komunikačné služby (IRCSG NATO), v rámci ktorej je dôležitou prerokovávanou oblasťou aj posudzovanie príspevku SR do aktivít medzinárodného krízového manažmentu a nominácia civilných expertov do NATO za SR.
- Účasť zástupcov MH SR na cvičeniach modelovej situácie hrozby narušenia alebo zničenia prvku v sektoroch energetika a priemysel (vyplývajúce z § 9 ods. 1. písm. e) zákona č. 45/2011 Z. z.), ktoré organizovali prevádzkovatelia prvkov KI.
- Aktívna účasť formou prezentácií na konferenciách organizované OBSE vo Viedni k ochrane energetickej KI.

Civilná ochrana

- Aktualizácia dokumentov spadajúcich do Plánu ochrany zamestnancov MH SR a osôb prevzatých do starostlivosti podľa organizačných, personálnych a technických zmien.
- Zabezpečenie odborných revízií a opráv technologických zariadení v ochrannej stavbe MH SR v súlade s vyhláškou č. 532/2006 Z. z. *o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v spolupráci s odborom hospodárskej správy v znení neskorších predpisov.*
- Inventarizácia materiálu civilnej ochrany (ďalej len „CO“) CO v sklade CO podľa vyhlášky č. 314/1998 Z. z. *o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom CO v znení neskorších predpisov*, výsledky inventarizácie zaslané odboru krízového riadenia Okresného úradu v Bratislave.

Ostatné úlohy týkajúce sa oblasti CO obyvateľstva, krízového riadenia, civilného núdzového plánovania boli v podmienkach MH SR plnené v súlade s dokumentom „Hlavné úlohy v oblasti krízového riadenia a civilnej ochrany na rok 2018“ a „Hlavné úlohy pre právnické osoby v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v oblasti krízového riadenia, civilnej ochrany obyvateľstva a civilného núdzového plánovania v roku 2019“.

Krízové riadenie

SR zachovávala svoju bezpečnosť v zhoršenom bezpečnostnom prostredí najmä v dôsledku vývoja bezpečnostnej situácie vo východnom a južnom susedstve EÚ v ostatných rokoch. Vplyv konkrétnych hrozieb a faktorov na bezpečnosť SR sa vyvíjal ako súčasť dynamicky sa meniaceho bezpečnostného prostredia, v ktorom vznikajú aj nečakané udalosti. Bezpečnosť SR bola zachovaná realizáciou opatrení na úrovni SR aj prostredníctvom komplexných preventívnych opatrení OBaKR MH SR.

OBaKR MH SR sa podieľal na spracovaní podkladov do dokumentu „Správa o bezpečnosti SR za rok 2018“, z ktorej vyplynuli pre MH SR niektoré úlohy, ktoré MH SR realizovalo v roku 2019.

Kybernetická bezpečnosť

OBaKR MH SR vykonáva úlohy podľa zákona č. 69/2018 Z. z. a príslušných vyhlášok NBÚ v dvoch rovinách:

- ako „ústredný orgán“ podľa § 9 zákona č. 69/2018 Z. z.
- ako prevádzkovateľ základnej služby podľa § 3 písm. k) a l) a § 17 až 20 zákona č. 69/2018 Z. z.

MH SR ako „ústredný orgán“ zabezpečuje kybernetickú bezpečnosť v rozsahu svojej pôsobnosti pre sektory energetiky a priemyslu okrem iného tým, že vykonáva úlohy jednotky CSIRT (*jednotky pre riešenie kybernetických bezpečnostných incidentov*), poskytuje úradu (NBÚ) požadovanú súčinnosť, spolupracuje s ostatnými „ústrednými orgánmi“, buduje bezpečnostné povedomie, určuje špecifické sektorové identifikačné kritériá, identifikuje základnú službu a prevádzkovateľov základnej služby:

- vykonávanie úloh jednotky CSIRT zabezpečilo MH SR podľa § 9 ods. 2 a 3 zákona č. 69/2018 Z. z. uzatvorením „Zmluvy o využívaní Národnej jednotky CSIRT“ medzi NBÚ a MH SR, za účelom spresnenia špecifických sektorových identifikačných kritérií prebehli pracovné stretnutia so zástupcami energetiky a priemyselných zväzov, v spolupráci s NBÚ bol vytvorený zoznam prevádzkovateľov základnej služby zo sektorov energetiky a priemyslu.

MH SR je zaradený na úrade (NBÚ) ako prevádzkovateľ základnej služby. Prevádzkovateľ základnej služby je okrem iného povinný riešiť kybernetické incidenty a hlásiť ich úradu. V priebehu roka 2019 bol riešený jeden kybernetický incident.

Prevádzkovateľ základnej služby je ďalej povinný mať prijaté bezpečnostné opatrenia podľa § 20 zákona č. 69/2018 Z. z. a vyhlášky Národného bezpečnostného úradu č. 362/2018 Z. z., ktorou sa ustanovuje obsah bezpečnostných opatrení, obsah a štruktúra bezpečnostnej dokumentácie a rozsah všeobecných bezpečnostných opatrení. Bezpečnostné opatrenia sa prijímajú na základe vypracovanej bezpečnostnej dokumentácie. Predpísaná bezpečnostná dokumentácia vychádza z európskych ISO noriem rady 27000 a jej tvorca by mal disponovať

príslušnými certifikátmi. V súčasnej situácii je možné na MH SR tieto podmienky splniť iba formou externého dodávateľa. V roku 2019 na tento účel neboli vyčlenené skoro žiadne finančné prostriedky. Finančné prostriedky boli vyčlenené len na zabezpečenie prípravy kybernetickej bezpečnosti v rámci Jednotného informačného systému hospodárskej mobilizácie v sume 20 479,20 Eur aj s DPH.

4 Charakteristika právnických osôb v pôsobnosti MH SR

4.1 Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA)

Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA) je odbornou príspevkovou organizáciou zriadenou MH SR. Agentúra je nezávislou autoritou v oblasti podpory a rozvoja inovácií v priemysle a v oblasti energetiky. Jej úlohou je zabezpečovať technicko-odborné zázemie v súlade s inovačnou a energetickou legislatívou. Podieľa sa na tvorbe a novelizácii danej legislatívy vrátane implementácie smerníc Európskej únie a aktualizácii inovačnej stratégie a energetickej politiky Slovenskej republiky. Zaoberá sa tiež prípravou podporných programov a projektov venovaných úsporám energie, využívaniu obnoviteľných zdrojov energie, inováciám a od roku 2015, kedy na seba SIEA prevzala úlohy technologickej agentúry, aj technologickému rozvoju. Agentúra vykonáva funkciu implementačnej agentúry a sprostredkovateľského orgánu pre čerpanie štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci dvoch operačných programov. Zároveň zabezpečuje a koordinuje medzinárodnú spoluprácu v činnostiach súvisiacich s technologickým rozvojom, inováciami a s energetickým hospodárstvom v oblasti zahraničnej pomoci a účasti Slovenskej republiky v medzinárodných organizáciách.

Základné činnosti, ktoré SIEA vykonávala, vychádzali z predmetu činnosti uvedeného v Zriaďovacej listine – Rozhodnutie MH SR č. 1/2015 a z náplne Kontraktu o financovaní SIEA na rok 2019.

V roku 2019 sa SIEA podieľala na podporných mechanizmoch Operačného programu Kvalita životného prostredia (OP KŽP). V roku 2019 bolo vyhlásených 6 výziev. Výzvy boli zamerané na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu rozvodov tepla, na rozvoj energetických služieb na regionálnej a miestnej úrovni, na podporu zníženia energetickej náročnosti a zvýšenia využívania obnoviteľných zdrojov energie v podnikoch. Podpora v ostatných výzvach je učená na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu zariadení na výrobu elektriny a tepla vysoko účinnou kombinovanou výrobou s maximálnym tepelným príkonom 20 MW a na výstavbu zariadení na využitie vybraných druhov OZE.

K dátumu 31. 12. 2019 v dopytovo orientovanej výzve zameranej na obnovu verejných budov SIEA prijala 100 žiadostí v hodnote celkových oprávnených výdavkov 117 miliónov €. Vo výzve zameranej na výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu rozvodov tepla bolo prijatých 18 žiadostí v hodnote celkových oprávnených výdavkov 45 miliónov €. Spolu za rok 2019 bolo na SIEA podaných 456 žiadostí v objeme celkových žiadaných oprávnených výdavkov 280 miliónov €. Vo výzvach implementovaných SIEA v OP KŽP dosiahla v roku 2019 výška kontrahovania 81 miliónov € celkových oprávnených výdavkov.

V prípade Operačného programu Výskum a inovácie (OP Val) SIEA v rámci podpory investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergií medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím v roku 2019 SIEA prijala 237 žiadostí o nenávratný finančný príspevok v hodnote celkových oprávnených výdavkov 339 miliónov €.

SIEA implementuje od októbra 2017 národný projekt Podpora rozvoja kreatívneho priemyslu na Slovensku, ktorý je financovaný z OP Val. Projekt zameraný na podporu určených štyroch odvetví kreatívneho priemyslu (KP) je realizovaný v dvoch hlavných podaktivitách. Podaktivita „A“ sa zameriava na zvyšovanie podnikateľských zručností subjektov pôsobiacich v podporovaných odvetviach KP a na posilňovanie všeobecného povedomia o výstupoch z ich činností. V rámci tejto podaktivity od roku 2018 pracujú štyri hlavné odborné pracovné skupiny projektu, ktorých členmi sú renomovaní predstavitelia podporovaných odvetví KP. Najvýznamnejšou činnosťou tejto podaktivity je napĺňanie a prevádzkovanie virtuálnej Galérie oprávnených realizátorov, umiestnenej na projektovej webstránke www.vytvor.me, ktorá - celkovým počtom 775 oprávnených realizátorov k 31. 12. 2019 - predstavuje jeden z najkomplexnejších prehľadov podnikateľských subjektov v podporovaných odvetviach KP na slovenskom trhu. Podaktivita „B“ je zameraná na aktiváciu potenciálnych klientov podnikateľských subjektov z podporovaných odvetví KP. V auguste 2018 bol spustený špecifický systém poskytovania kreatívnych voucherov oprávneným slovenským podnikateľským subjektom, spĺňajúcim charakteristiku mikro, malého, alebo stredného podniku (MSP). Do konca roku 2019 bolo vyhlásených celkom 16 samostatných výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie pomoci prostredníctvom kreatívneho vouchera. O kreatívne vouchre prejavilo záujem viac ako 1500 podnikateľských subjektov. Kritériám oprávnenosti, vyplývajúcim z príslušnej schémy pomoci de minimis, vyhovel a svoje projekty do 31.12.2019 úspešne ukončilo 185 MSP. Týmto bola poskytnutá priama finančná podpora v celkovej výške 950 046,14 EUR. Ukončovanie veľkej väčšiny projektov z Výziev KV 2019 pokračuje aj v roku 2020.

V rámci rovnakého operačného programu SIEA od roku 2017 realizuje aj národný projekt Zvýšenie inovačnej výkonnosti slovenskej ekonomiky. Jeho cieľom je šírenie povedomia o význame inovácií, najmä medzi slovenskými podnikmi a študentmi stredných a vysokých škôl, a tým zvýšenie inovačného potenciálu krajiny. Využíva na to niekoľko nástrojov, medzi ktoré patria napríklad workshopy pre podniky, študentov, organizovanie podujatí, mediálne kampane, vydávanie publikácií, vytváranie analýz či prognostických štúdií slovenského podnikateľského prostredia. V roku 2019 bolo zrealizovaných 113 informačných aktivít rôzneho typu s celkovou účasťou 8 337 účastníkov a 17 analýz, hodnotení a prieskumov, vrátane mapovania inovačného potenciálu krajov Slovenska.

V septembri 2019 bola v rámci tohto národného projektu vyhlásená Výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie pomoci de minimis prostredníctvom základného individuálneho poradenstva formou inovačných workshopov, ktorá poskytuje 5 typov inovačných workshopov pre podnikateľov. Do 31. 12. 2019 bolo zrealizovaných celkovo 6 inovačných workshopov.

V energetickej oblasti sa SIEA venovala predovšetkým príprave Ročnej správy o energetickej efektívnosti za rok 2019 a monitorovaniu úspor energie. V rámci monitorovania energetickej efektívnosti bolo vyhodnotených viac ako 14-tisíc budov, distribučných energetických sietí, zariadení na kombinovanú výrobu elektriny a tepla a energetických auditov veľkých podnikov. Posúdené boli aj správy z kontrol vykurovacích a klimatizačných systémov a úspory energie financované z viacerých finančných mechanizmov, vrátane garantovaných energetických služieb. Výstupom z monitorovacieho systému sú aj smerné čísla v energetike pre potreby plánovania zverejnené na webovom sídle www.siea.sk.

Počas roka 2019 bolo vykonaných viac ako 4 693 overovaní hospodárnosti tepelných zariadení, 319 hodnotení hospodárnosti budov a 25 energetických auditov. Aktualizovali sa tiež zoznamy odborne spôsobilých osôb na výkon pravidelnej kontroly vykurovacích, klimatizačných systémov a na poskytovanie garantovaných energetických služieb a výkon činnosti energetického audítora. V roku 2019 administrovala 382 žiadostí na aktualizáciu odbornú prípravu. Skúšok odbornej spôsobilosti na podnikanie v energetike a tepelnej energetike sa zúčastnilo 127 osôb. Skúšok odbornej spôsobilosti na výkon pravidelnej kontroly vykurovacích, klimatizačných systémov, na poskytovanie garantovaných energetických služieb a výkon činnosti energetického audítora sa zúčastnilo 30 osôb.

V roku 2019 sa začali v rámci národného projektu Odborne o energii, ktorý je financovaný z OP KŽP, vykonávať energetické audity verejných budov, prioritne pre štátnu správu. Do konca roka bolo ukončených 24 energetických auditov pre 67 verejných budov. Priebežne sa spracovávali podklady pre systémy informovanosti špecialistov v oblasti energetickej efektívnosti a využívania obnoviteľných zdrojov energie

Národný projekt Rozšírenie monitorovania energetickej efektívnosti pokračoval do svojej ďalšej fázy spustením „Portálu úspor“. Tým sa podarilo identifikovať nové úspory, dôsledkom čoho stúplo plnenie cieľov úspor energie v rokoch 2014 – 2018 a predbežné plnenie v roku 2019. Projekt sa venuje vytvoreniu a rozširovaniu informačného systému energetickej efektívnosti, kde sa zberajú, analyzujú a vyhodnocujú údaje o spotrebe a úspore energie. Ide o celonárodnú úroveň zberu dát so zameraním sa predovšetkým na zavádzanie monitorovania štátnych a verejných budov a následné monitorovanie prínosov opatrení energetickej efektívnosti. Cieľom projektu je vytvoriť unikátny dátový sklad dostupných údajov o energetickej efektívnosti s dátovými väzbami na 15 integračných partnerov vrátane napojenia na agendy jestvujúceho monitorovacieho systému energetickej efektívnosti. Odbor monitorovania energetickej efektívnosti SIEA spolupracoval s MH SR na vypracovaní všeobecného rámca pre metodiku výpočtu, monitorovania a overovania úspor energie, ktorý Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030 odporučil používať pri plánovaní merateľných ukazovateľov všetkých projektov týkajúcich sa energetickej efektívnosti.

V národnom projekte Zelená domácnostiam II bolo v roku 2019 počas 24 kôl vydaných 8 212 poukážok na inštaláciu zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie v domácnostiach. Od začiatku projektu, ktorý je realizovaný v rámci OP KŽP, bolo k 31. 12. 2019 vďaka podpore v hodnote 9,4 milióna € nainštalovaných 4 911 malých zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Celkovo je na tento projekt vyčlenených 48 miliónov €. Pri inštalácii slnečných kolektorov, fotovoltických panelov, kotlov na biomasu a tepelných čerpadel mohli domácnosti využiť služby 1 031 oprávnených zhotoviteľov.

Národný projekt Zelená domácnostiam II: Podporené inštalácie v roku 2019

	Tepelné čerpadlá	1 398 ks	4 106 707 €
	Slnéčné kolektory	1 770 ks	2 878 906 €
	Kotly na biomasu	751 ks	1 107 182 €
	Fotovoltaické panely	992 ks	1 374 445 €

V rámci národného projektu ŽIŤ ENERGIOU, ktorého hlavným cieľom je poskytovanie bezplatného odborného poradenstva o energeticky efektívnych opatreniach a využívaní obnoviteľných zdrojov energie, SIEA v roku 2019 prevádzkovala päť poradenských centier – v Bratislave, Trenčíne, Banskej Bystrici, Žiline a v Košiciach. Odborní konzultanti v nich poskytovali všetkým záujemcom odborné poradenstvo, vďaka čomu sa podarilo výrazne zintenzívniť poradenské a informačné aktivity zamerané na rozvoj nízkouhlíkového hospodárstva. Okrem toho sa v rámci projektu ŽIŤ ENERGIOU v roku 2019 uskutočnilo 47 výjazdov do základných škôl, aby sa zvýšila informovanosť o danej problematike aj medzi deťmi a mládežou. Poradenstvo bolo k dispozícii na 37 veľtrhoch, výstavách a iných celoslovenských aj regionálnych podujatiach a odborní konzultanti SIEA sa zúčastnili 19 konferencií, seminárov, workshopov a odborných prednášok. Témy spojené s efektívnym využívaním energie a obnoviteľných zdrojov sa komunikovali v tlači, rozhlase aj v televízii. V rámci mediálnych kampaní bolo odvysielaných 15 vlastných rozhlasových a 7 vlastných televíznych relácií. Celkovo sa v roku 2019 na rôznych aktivitách projektu ŽIŤ ENERGIOU zúčastnilo 34 109 účastníkov.

SIEA vykonáva funkciu národnej implementačnej agentúry pre Program Bohunice, ktorý sa zaoberá vyradovaním Jadrovej elektrárne V1 v Jaslovských Bohuniciach. Program je spolufinancovaný zdrojmi EÚ približne vo výške 195 miliónov EUR (pre obdobie 2016 - 2020). Prijímateľom je Jadrová a vyradovacia spoločnosť, a. s., ktorá má vydanú licenciu na činnosti spojené s vyradovaním Jadrovej elektrárne V1. V súčasnosti sa v tejto súvislosti SIEA venuje dvom projektom, pomocou ktorých sa proces vyradovania dostane do konečnej fázy. Prvý projekt ukončil v auguste roku 2019 implementačnú fázu po podpise zmluvy s dodávateľom. Druhý projekt, ktorého cieľom je uvoľnenie areálu elektrárne V1 spod administratívnej kontroly dozorných orgánov SR a tým možnosť využitia areálu na ďalšie priemyselné účely, sa nachádza v príprave verejného obstarávania.

SIEA v roku 2019 aktívne participovala na štyroch medzinárodných energetických projektoch financovaných z rámcového programu EÚ pre výskum, vývoj a inovácie - Horizon 2020 a dvoch medzinárodných projektoch financovaných z programu INTERREG.

SIEA vypracovala 19 odborných posudkov s hodnoteniami investičných zámerov. Sekcia inovácií a medzinárodnej spolupráce aktívne participovala na projekte zameranom na oblasť podpory fungovania klastrov, ktorý je financovaný z programu Interreg Europe. V roku 2019 v rámci projektu zorganizovala medzinárodné partnerské stretnutie v Košiciach.

V októbri 2018 bola vyhlásená III. Výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na riešenie spoločných projektov priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja, podporujúcich spoluprácu medzi oprávnenými subjektmi v Slovenskej republike a v štáte Izrael. Výzva bola uzavretá vo februári 2019, administrovaná bola v roku 2019. Záujem o dotáciu prejavilo 6 žiadateľov, podporený bol jeden projekt, ktorý splnil podmienky na slovenskej ako aj izraelskej strane.

SIEA participovala aj v štvrtom roku na implementácii projektu Knowledge Sharing Program v spolupráci s Južnou Kóreou a ostatnými krajinami V4 v poslednom roku so zameraním na priemysel 4.0.

Okrem vyššie uvedených aktivít, SIEA v roku 2019 zastupovala Slovenskú republiku na zasadnutiach medzinárodných agentúr a združení v oblasti energetiky (EnR) a inovácií (TAFTIE) a pokračovala v aktívnej činnosti v medzinárodných organizáciách, ako sú Medzinárodná energetická agentúra IEA, v spolupráci s Európskou Komisiou v riadiacom výbore pre smernicu o energetickej hospodárnosti budov (EPBDC), zladených konaniach pre implementáciu smerníc v oblasti energetickej efektívnosti (CA EPBD, CA EED a CA RES), v sektorových fórach a technických normalizačných komisiách Európskeho výboru pre normalizáciu CEN a technických normalizačných komisiách Medzinárodnej organizácie pre normalizáciu ISO, v expertnej podpore Európskej environmentálnej agentúry EEA prostredníctvom Európskej siete pre informácie a sledovanie životného prostredia EIONET ako aj v pracovnej skupine EMA zriadenej EK pre koordináciu opatrení a čerpania zdrojov EÚ na podporu opatrení v oblasti energetickej efektívnosti a mitigácie dopadov klimateckej zmeny.

SIEA zastupovala Slovenskú republiku aj v expertnej skupine Európskej komisie pre klastre (pod gesciou DG GROW) a sieti energetických a implementačných agentúr EMA (pod gesciou DG ENER a DG REGIO).

V oblasti inovácií SIEA v spolupráci s MH SR pripravila ďalší ročník súťaže Inovatívny čin roka.

4.2 Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO)

Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO) je príspevkovou organizáciou MH SR, financovanou zo zdrojov štátneho rozpočtu. Z pohľadu investícií môžeme rok 2019 hodnotiť úspešne z hľadiska napredovania v celi získavať investície s vyššou pridanou hodnotou a rozvíjať regióny s vyššou nezamestnanosťou.

V roku 2019 uzatvorila agentúra SARIO 39 investičných projektov, ktorých realizácia má potenciál vytvoriť približne 4 000 nových (priamych) pracovných miest a sumárna výška investícií by mala dosiahnuť okolo 286 mil. eur. Až v 22 prípadoch išlo o zriadenie nových prevádzok a v 17 prípadoch o expanzné projekty.

Pozitívne možno hodnotiť príchod investícií s vyššou pridanou hodnotou (až 21 takýchto projektov SARIO v roku 2019), akými sú projekty z kategórie technologických centier (3 ukončené projekty) alebo 7 projektov centier podnikových služieb. Navyše evidujeme 4 úspešné projekty IKT centier a 7 projektov priemyselnej výroby, ktorých realizácia zahŕňa aj vývojové a inžinierske aktivity. V porovnaní s minulými rokmi rastie počet takýchto projektov v absolútnom, ako aj pomerovom vyjadrení.

Za jednu z top investícií roka 2019 možno označiť investíciu nórskej softvérovej spoločnosti Visma, ktorá sa v Košiciach rozhodla zriadiť nové IKT centrum s takmer 200 vysoko špecializovanými pracovnými pozíciami. Prevádzka bude zameraná na najmodernejšie oblasti softvérového vývoja pre cloudové riešenia a strojové učenie (machine learning).

Ďalej možno spomenúť investíciu nemeckej spoločnosti Etilog, ktorá je lídrom na európskom trhu priemyselných obalov. Investor sa rozhodol zriadiť novú prevádzku v meste Svidník (t.j. v jednom z najmenej rozvinutých okresov). Zástupcovia spoločnosti Etilog zareagovali na situáciu vo Svidníku, kde taliansky zamestnávateľ prepustil 100 šičiek. S pomocou agentúry SARIO Etilog využil tento potenciál a jeho zámerom je eventuálne zamestnať všetkých 100 prepustených šičiek.

Príkladom technologického centra je investícia nemeckej spoločnosti Porsche Werkzeugbau, ktorá sa v roku 2019 rozhodla rozšíriť svoje aktivity na Slovensku o vývojové/inžinierske centrum automatizácie a robotizácie výroby karosérií. Technologické centrum vzniká v Hornej Strede a vytvorí 34 vysoko špecializovaných pracovných miest.

V roku 2019 agentúra SARIO vygenerovala a zaregistrovala 84 nových investičných projektov primárne v nasledovných odvetviach: výroba komponentov pre automobilový priemysel vrátane projektov elektromobility, výroba strojov a zariadení, kovospracujúci priemysel, elektrotechnický priemysel, chemický priemysel, centrá strategických služieb, technologické centrá a centrá informačno-komunikačných technológií. Na značnej časti týchto projektov sa pracuje aj v roku 2020.

Počas roka 2019 sa konzultanti Odboru investičných projektov SARIO zúčastnili na 38 investičných podujatiach v zahraničí a na ďalších 52 podnikateľsky zameraných podujatiach v Slovenskej republike, kde predstavili Slovensko ako krajinu s atraktívnym podnikateľským a investičným prostredím.

Za jedno z top investičných podujatí v zahraničí možno označiť Expertné Fórum SARIO počas Medzinárodnej automobilovej výstavy IAA 2019 vo Frankfurt nad Mohanom, na ktorom zástupcovia SARIO prezentovali potenciál slovenského investičného prostredia so zameraním na elektromobilitu. Podujatie nieslo názov „Europe's in-house EV Battery Solution Developed and Made in Slovakia“ (Európske riešenie pre batérie do elektromobilov vyvinuté a vyrobené na Slovensku) a predstavili sa na ňom významní predstavitelia slovenského automobilového priemyslu.

Tabuľka č. 21:

Stav ku koncu roka	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet úspešne ukončených projektov	25 ukončených projektov	23 ukončených projektov	29 ukončených projektov	33 ukončených projektov	26 ukončených projektov	39 ukončených projektov
Potenciál ukončených projektov	cca 170 mil. eur investície cca 4 600 nových priamych miest	cca 1,74 mld. eur investície cca 7 400 nových priamych miest	cca 930 mil. eur investície cca 7 500 nových priamych miest	cca 492 mil. eur investície cca 9 000 nových priamych miest	cca 319 mil. eur investície cca 4 180 nových priamych miest	cca 286 mil. eur investície cca 4 006 nových priamych miest

Počas roka 2019 boli podnikateľské misie do zahraničia a zo zahraničia jedným z najvyužívanějších proexportných nástrojov agentúry SARIO. 48 podnikateľských misií a podujatí sa zúčastnilo 628 slovenských a zahraničných spoločností, ktoré absolvovali 1509 B2B rokovaní. Dosiahnutá vysoká úroveň medzirezortnej komunikácie a koordinácie výrazne prispela k úspechom a pozitívnemu hodnoteniu misií

Zameranie na teritória podľa záujmu podnikateľov:

- Ázia — Rusko, Čína, Kazachstan, krajiny JV Ázie
- Afrika - JAR
- Európa — Bielorusko, Ukrajina, krajiny Škandinávie, Balkánu, krajiny strednej a západnej Európy

V roku 2019 mali desiatky slovenských spoločností, bez ohľadu na veľkosť a sídlo firmy, príležitosť prezentovať svoje produkty a služby v priestoroch národných stánkov na Slovensku aj v zahraničí — stánok na Medzinárodnom strojárskom veľtrhu v Brne, na Medzinárodnom strojárskom veľtrhu a veľtrhu ELO SYS v Nitre, na Autosalóne v Nitre a na veľtrhu v meste Ningbo v Číne.

Formu multilaterálnej spolupráce majú predovšetkým kooperačné podujatia SARIO z projektu SARIO Business Link. V roku 2019 agentúra zorganizovala 2 medzinárodné priemyselné konferencie - podujatia formátu Slovenská kooperačná burza (SKB), a to v Nitre a v Bratislave, obe s početnou účasťou slovenských a zahraničných firiem.

Tieto medzinárodné podujatia sú tradične zamerané na bilaterálne rozhovory slovenských aj zahraničných spoločností, prezentáciu ponúk spolupráce, voľných výrobných kapacít, požiadaviek na vytvorenie spoločných podnikov a možnosť zapojenia sa do dodávateľskej siete etablovaných firiem. Sú jedinečnou platformou, v rámci ktorej sa stretáva priemyselná obec, zástupcovia štátnej a verejnej správy, vedy, výskumu, akademickej obce, priemyselných zväzov a obchodných komôr.

Slovenská kooperačná burza Nitra sa konala 22. mája, ako oficiálny sprievodný program Medzinárodného strojárskoho veľtrhu v Nitre.

Na jubilejnom 10. ročníku SKB v Nitre sa stretol rekordný počet subjektov - 102 (73 slovenských a 29 zahraničných spoločností z 11 krajín sveta) relevantných zástupcov z rôznych oblastí strojárstva a naň nadväzujúcich odvetví. Prebehlo viac ako 400 vopred naplánovaných bilaterálnych rokovaní.

Moderované priemyselné diskusné panely sa tentokrát venovali témam „Ľudia pre smart industry — Kvalifikácia a vzdelávanie pre high-tech priemysel“, „Dosahy modernej mobility - Prepojenie využitia nových pohonov a iných technológií v modernom zabezpečení dopravných potrieb firmy s rozvojom kompetencií a biznis modelov slovenského automobilového priemyslu“ a „Priemyselné inovácie Made in Slovakia - Úspešné príbehy firiem, ktoré vďaka SARIO nadviazali spoluprácu s globálnymi firmami“.

Záujem bol aj o konzultácie s odbornými partnermi podujatia (ČSOB, Eximbanka SR, MZVEZ SR, ZSP SR, APZ SR, ZEP SR), ale aj o konzultácie jednotlivých odborov agentúry SARIO. Účastníci mali možnosť pozrieť si exponáty inovatívnych spoločností a univerzitných a študentských projektov, ako napríklad Photoneo, SCR Technologies, Infotech, Ixworks, STUBA Green Team, TUKE UNIZA, ale aj Jaguar Land Rover.

Slovenskú kooperačnú burzu (SKB) Bratislava 2019 organizovala agentúra SARIO 24. októbra, už tradične pod záštitou Ministerstva hospodárstva SR. 13. ročníka sa zúčastnilo 187 spoločností a inštitúcií, z 16 krajín sveta (vrátane Slovenska). 138 slovenských a 49 zahraničných spoločností v jeden deň a na jednom mieste ponúкло svoje technológie, nástroje, riešenia, výrobky a služby, predstavilo svoje inovatívne nápady a získalo nových obchodných partnerov v rámci viac ako 628 naplánovaných i priamo na mieste doplánovaných bilaterálnych rokovaní.

Súčasťou otváracieho ceremoniálu bol podpis Memoranda o porozumení medzi MH SR a spoločnosťou InoBat. Nasledovali Mediálne raňajky SARIO na tému „Slovensko ako investičná a inovačná destinácia“, v rámci ktorých boli pred pozvanými zástupcami médií (SITA, TASR, TA3, ČTK, Hospodárske noviny, Bratislavská televízia) prezentované výsledky agentúry SARIO za rok 2019 - nové inovačné služby a investičné projekty agentúry, ako aj ďalšie služby a úspešné príbehy slovenských spoločností, dosiahnutých v spolupráci so SARIO.

Počas konania podujatia agentúra SARIO zorganizovala samostatný Inovačný workshop spoločnosti OSRAM. Vrcholní predstavitelia spoločnosti si vypočuli prezentácie inovatívnych riešení od 6 špičkových technologických slovenských firiem.

V záujme zvýšenia odbornej úrovne a atraktívnosti sme na úvod podujatia už štandardne zaradili odborné priemyselné diskusné panely na aktuálne témy „Hľadá sa budúce nosné odvetvie priemyslu“ , „Priemyselné inovácie Made in Slovakia“ a „Prvý rok firiem v ére mobility“, v ktorých sme sa venovali hľadaniu inteligentných riešení pre výber a využívanie vhodných dopravných prostriedkov vrátane ich pohonu - napĺňaniu dopravných potrieb firiem pri vývoji emisných noriem a technologickom pokroku mobility, úspešným projektom slovenských firiem.

Súčasťou odborného programu bola krátka prezentácia generálneho komisára Expo Dubaj 2020 o možnostiach účasti slovenských spoločností na tejto svetovej výstave a individuálne konzultácie partnerov podujatia (ČSOB, MZVEZ SR, SmarTech Solutions, ISA a ďalších). Novinkou na SKB Bratislava 2019 bolo využitie platformy podujatia na prepojenie vedy s praxou. Podporou účasti univerzít a SAV na podujatí sme poskytli výskumným tímom možnosť na prezentáciu svojich technológií a prebiehajúcich projektov pred súkromným sektorom a tým sme zvýšili ich šancu uplatnenie týchto projektov v praxi. Konkrétne projekty prezentovali zástupcovia SAV, STU BA, TU KE, UK BA, Univerzity P. J. Šafárika v KE a Žilinskej Univerzity v Žiline.

Inovatívne spoločnosti a univerzity predstavili zaujímavé exponáty (Soitron Void, Slovensko AR, Volkswagen up! city, TUKE, STU BA, Trenčianska univerzita A. Dubčeka, Fakulta priemyselných technológií v Púchove).

SARIO BUSINESS LINK 2019 sa venoval aktuálnym témam slovenského priemyslu (podobe budúceho sektora mobility, hľadaniu inteligentných riešení pre výber a využívanie vhodných dopravných prostriedkov vrátane ich pohonu, priemyselným inováciám na Slovensku, kvalifikácii a vzdelávaniu pre high-tech priemysel)

Tabuľka č. 10: Zhrnutie SBL 2019 v číslach:

	Ročník	Počet firiem	SK firmy	Zahr. firmy	B2B	Zastúpenie krajín
SKB Nitra	10.	102	73	29	401	11
SKB Bratislava	13.	187	138	49	628	16

4.3 MH Invest, s.r.o.

Spoločnosť MH Invest, s.r.o. bola založená v roku 2006 so 100% majetkovou účasťou štátu s cieľom budovania priemyselných parkov a zón na Slovensku a podporiť investorov v komunikácii a spolupráci so štátnymi inštitúciami a miestnou samosprávou.

Uznesením vlády SR č. 401 z 8. júla 2015, č. 413 z 21. júla 2015 a č. 95 z 22. februára 2017 bol schválený návrh spoločnosti MH Invest, s.r.o. na vydanie osvedčenia resp. jeho doplnenia; spoločnosť MH Invest získala osvedčenie o významnej investícii č.20801/2015-1000-33509 doplnené č.20801/2015-1000-35613 a doplnené č. 08806/2017-4220-10455 na realizáciu stavby „Vybudovanie strategického parku“, ktorej uskutočnenie je vo verejnom záujme. Predmetom zabezpečenia stavby je príprava územia na pozemkoch o celkovej výmere 7 041 614 m² v súlade s § 1 ods. 12 zákona č.175/1999 Z.z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov.

Od roku 2015 sa spoločnosť zameriava na vybudovanie Strategického parku v Nitre s hlavným dopadom na katastrálne územia Dražovce, Mlynárce, Zobor, Lužianky, Zbehy, Čakajovce: výstavba a prevádzkovanie inžinierskych sietí a majetkoprávne vysporiadanie pozemkov pri obstaraní a následnom predaji investorom a ostatným prevádzkovateľom infraštruktúry. Medzi hlavných investorov v strategickom parku Nitra patria spoločnosti: Jaguar Land Rover

Slovakia s.r.o., Gestamp Nitra, s.r.o., ArcelorMittal Gonvarri Nitra, s.r.o., Quntar Slovak Logistics, s.r.o.

Činnosť spoločnosti v roku 2019 bola zameraná najmä na správu a prevádzkovanie inžinierskych sietí, vybranej cestnej infraštruktúry v strategickom parku Nitra. V roku bol realizovaný odpredaj pozemkov pod vybudovanou infraštruktúrou na Ministerstvo vnútra SR a Slovenskú správu ciest. Spoločnosť pokračovala v majetkoprávnom vysporiadaní pozemkov prevažne v katastrálnom území Zobor, ktoré sú určené na finálnu dostavbu cestného napojenia miestnych komunikácií vyššieho a nižšieho rádu v rámci stavby: „Príprava strategického parku Nitra“. Vybudovanie mimoúrovňovej križovatky v miestnej časti Šindolka je potrebné z hľadiska dopravného napojenia celého územia.“

4.4 MH Invest II, s.r.o.

MH Invest II, s. r. o. je spoločnosť so 100 % majetkovou účasťou štátu, založená jediným spoločníkom, Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky, zakladateľskou listinou zo dňa 12.10.2015 a vznikla zápisom do Obchodného registra dňa 24.10.2015. Spoločnosť na základe Zmluvy o predaji časti podniku zo dňa 04.01.2016 prevzala väčšinu pôvodných úloh spoločnosti MH Invest, s. r. o..

Hlavnými činnosťami MH Invest II, s. r. o. sú:

- realizácia investičných projektov vo verejnom záujme,
- príprava a výstavba priemyselných parkov a zón pre investorov,
- príprava územia a majetkovo právne vysporiadanie pozemkov súvisiacich s vybudovaním infraštruktúry pre regionálny rozvoj,
- vykonávanie stanovených činností v súvislosti s poskytovaním dotácií zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky na podporu rozvoja priemyselnej výroby a služieb,
- správa a údržba obytných súborov pre zahraničných investorov v Čiernej Vode a Krasňanoch,
- monitoring a fyzické obhliadky existujúcich priemyselných parkov a zón a každoročná aktualizácia súvisiacich informácií a údajov v súlade s Príkazom ministra hospodárstva SR č. 8/2016 zo dňa 4.10.2016.

4.5 InvEast SK, s.r.o.

InvEast SK, s. r. o. je spoločnosť so 100 % majetkovou účasťou štátu, založená jediným spoločníkom, Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky, zakladateľskou listinou zo dňa 03.04.2018, na základe rozhodnutia ministra hospodárstva Slovenskej republiky č. 9/2018 zo dňa 03.04.2018) a vznikla zápisom do Obchodného registra dňa 18.04.2018.

Spoločnosť bola založená za účelom realizácie investičného projektu „Vybudovanie strategického parku Haniska“, na základe Osvedčenia o významnej investícii č. 14944/2018-4220-21819 zo dňa 23.04.2018, v nadväznosti na uznesenie vlády SR č. 187/2018 zo dňa 20.04.2018. Osvedčenie bolo nahradené novým Osvedčením o významnej investícii

č. 04507/2019-4220-23794 zo dňa 12.04.2019, v nadväznosti na uznesenie vlády č. 150/2019 zo dňa 03.04.2019 a stratilo platnosť dňa 15.04.2020.

Z dôvodu skončenia platnosti osvedčenia o významnej investícii sú prípravné práce v rámci investičného projektu pozastavené a InvEast SK, s. r. o. vykonáva iba nevyhnutné činnosti spojené so základným fungovaním spoločnosti. Budúcnosť InvEast SK, s. r. o. závisí od rozhodnutia jediného spoločníka.

4.6 Národný jadrový fond

Národný jadrový fond je štátny účelový fond, ktorý zabezpečuje financovanie záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie. Národný jadrový fond sa riadi hlavnou zásadou financovania záverečnej časti, ktorou je, že náklady na jej financovanie znáša prevádzkovateľ jadrového zariadenia. Špecifikom v tejto oblasti je financovanie vyradovania havarovanej jadrovej elektrárne A1 a čiastočne jadrovej elektrárne V1, ktoré si počas svojej prevádzky nestihli naakumulovať, resp. neakumulovali dostatočné prostriedky na ich likvidáciu. Úhrada výpadku týchto zdrojov bola prenesená na stranu všetkých spotrebiteľov elektrickej energie, ktorí platia odvod určený na úhradu tzv. historického dlhu zahrnutý v cene elektrickej energie. Národný jadrový fond zabezpečuje finančné prostriedky potrebné v čase, spravuje ich, rozdeľuje a poskytuje nediskriminačným a transparentným spôsobom. Taktiež zabezpečuje primerané zhodnotenie finančných prostriedkov vedených na svojich účtoch v Štátnej pokladnici.

Dlhodobá činnosť, resp. smerovanie činnosti jadrového fondu, ako aj všetkých organizácií podieľajúcich sa na riešení záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v SR je usmerňovaná strategickým dokumentom „Vnútroštátna politika a vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi v SR“, ktorý je schvaľovaný vládou Slovenskej republiky.

Účelom jadrového fondu je zabezpečiť financovanie činností súvisiacich s vnútroštátnym programom nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi, sústreďovať a spravovať finančné prostriedky určené na záverečnú časť jadrovej energetiky, zabezpečovať finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na nakladanie s rádioaktívnymi a jadrovými materiálmi neznámeho pôvodu a spravovať finančné zábezpeky za vysokoaktívne žiariče.

NJF v roku 2019 zabezpečoval financovanie záverečnej časti mierového využívania jadrovej energie v SR a to predovšetkým financovanie vyradovania JE A1 a JE V1, vrátane nakladania s VJP a RAO, a financovanie nakladania s rádioaktívnymi a jadrovými materiálmi neznámeho pôvodu.

Popri administratívnej a kontrolnej činnosti pri poskytovaní finančných prostriedkov, posudzovaní s tým súvisiacich dokumentov a dokladov, Národný jadrový fond vypracúva a aktualizuje vnútroštátny program nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnym odpadom v SR.

V rámci prípravy aktualizácie vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnym odpadom v SR pracovníci NJF zabezpečovali sústredenie vstupných

podkladov a dokumentov súvisiacich s aktualizáciou vnútroštátnej politiky a formulovaním vnútroštátneho programu pre roky 2022 až 2028. NJF vypracoval prípravné dokumenty pre úvodné pracovné stretnutie dotknutých organizácií a následne základný harmonogram postupu aktualizácie vnútroštátneho programu, ako strategického dokumentu, spolu s návrhom pracovných skupín.

V roku 2019 bol NJF aktívne zapojený do činností spoločného výskumného projektu EURAD financovaného zo zdrojov EÚ zameraného na oblasť nakladania s RAO.

4.7 Hlavný banský úrad

Hlavný banský úrad je rozpočtová organizácia so sídlom v Banskej Štiavnici. V rámci rezortu MH SR má Hlavný banský úrad postavenie národného orgánu štátnej banskej správy SR. Na čele Hlavného banského úradu je predseda, ktorého vymenúva a odvoláva minister hospodárstva Slovenskej republiky. Hlavnému banskému úradu sú podriadené obvodné banské úrady. Hlavný banský úrad zabezpečuje osobné a vecné potreby obvodných banských úradov. Hlavný banský úrad plní úlohy hlavného dozoru orgánov štátnej banskej správy, riadi činnosť obvodných banských úradov a rozhoduje o odvolaniach proti ich rozhodnutiam. Môže preniesť výkon hlavného dozoru u niektorých organizácií v obvode pôsobnosti jedného obvodného banského úradu na iný obvodný banský úrad, alebo poveriť obvodného banského inšpektora jedného obvodného banského úradu plnením úloh hlavného dozoru na inom obvodnom banskom úrade. Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady vykonávajú hlavný dozor nad dodržiavaním zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov, zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, zákona č. 58/2014 Z. z. o výbušnínach, výbušných predmetoch a munícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nad predpismi vydanými na ich základe.

Rovnako tiež nad inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, pokiaľ upravujú ochranu a využívanie ložísk nerastov, bezpečnosť prevádzky, zabezpečenie chránených objektov a záujmov pred účinkami banskej činnosti, podmienky na používanie výbušnín a výbušných predmetov, podmienky na výskum, vývoj, pokusnú výrobu, výrobu, spracovanie, nadobúdanie, prepravu, skladovanie, evidenciu, skúšanie, delaboráciu, zneškodňovanie, likvidáciu a ničenie výbušnín, výbušných predmetov a munície a pomôcok na používanie výbušnín, podmienky revízie a opravy munície, vyhľadávanie nevybuchutej munície a humanitárneho odminovania, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť technických zariadení, požiaru ochranu v podzemí a pracovné podmienky, v organizáciách pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri výrobe a používaní výbušnín, výbušných predmetov a munície. Okrem toho Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady plnia ďalšie úlohy vyplývajúce im z iných všeobecne záväzných právných predpisov.

HBÚ a OBÚ, ako orgány štátnej správy vykonávali v roku 2019 hlavný dozor v súlade so zákonnými kompetenciami v subjektoch, využívajúcich celkom 940 ložísk nerastov, z ktorých bolo 565 výhradných ložísk a 375 ložísk nevyhradených nerastov. Jedným z hlavných nástrojov, ktorými orgány hlavného dozoru vykonávajú svoje povinnosti a kompetencie priamo v jednotlivých dozorovaných subjektoch sú prehliadky a previerky (inšpekcie), ktorými tieto orgány (banské úrady prostredníctvom banských inšpektorov) preverujú dodržiavanie

platných predpisov. Inšpekčná činnosť orgánov hlavného dozoru v roku 2019 bola zameraná najmä na dodržiavanie predpisov upravujúcich bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky, ochranu a využívanie ložísk nerastov a používanie výbušnín na trhacie práce. Medzi účelovo zásadné kontroly možno považovať kontroly zamerané na zabezpečenie stability podzemných priestorov, ako i kontroly na používanie a skladovanie výbušnín, munície, ale i pyrotechnických výrobkov. Kontroly však boli vykonané aj so zameraním na dodržiavanie ustanovení Nariadenia vlády SR č. 50/2002 Z. z. o úhrade za DP, úhrade za vydobyté nerasty a o úhrady za uskladňovanie plynov alebo kvapalín, ako aj na správnosť výpočtu výšky úhrady. Banské úrady si v roku 2019 zároveň plnili aj úlohy vyplývajúce im zo Stratégie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Slovenskej republike do roku 2020 a programu jej realizácie na roky 2016 až 2020 (ďalej len „Stratégia BOZP“) schválenej uznesením vlády SR č. 468 z 12.10.2016, kde bol kladený dôraz hlavne na prevenciu s cieľom zamedzenia vzniku nebezpečných stavov v prevádzkach organizácií. Celkom bolo v roku 2019 vykonaných 1 054 inšpekcií. Pokiaľ ide o počet inšpekcií zameraných len na stav BOZP a BP, týchto bolo v roku 2019 vykonaných spolu 747, z čoho bolo 67 mimoriadnych kontrol a 14 následných kontrol zameraných na zlepšenie stavu BOZP a BP uložených na základe výsledku predchádzajúcich kontrol (inšpekcií).

4.8 Rudné bane, štátny podnik Banská Bystrica

RB, š. p. zabezpečuje plnenie útlmového programu v odvetví rudného baníctva na Slovensku, ktorý bol schválený uznesením vlády ČSFR č. 440/1990 a uzneseniami vlády SR č. 246/1991, č. 252/1993 a č. 621/2000. Po ukončení ťažby a úprave rúd drahých kovov, neželezných a železných rúd na Slovensku po bývalých banských podnikoch a závodoch vykonávajú RB, š. p. podľa plánov zabezpečenia a likvidácie odstraňovanie následkov po banskej činnosti tam, kde banícky podnikal štát. Uvedená činnosť je zabezpečovaná formou dotácií z prostriedkov štátneho rozpočtu zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov. MH SR poskytlo RB, š. p. dotácie na technické práce vykonávané podľa útlmového programu banskej činnosti, na zabezpečenie a likvidáciu starých banských diel a ich následkov a dotáciu na plnenie deputátnych nárokov v uhoľnom baníctve. RB, š. p. v rámci plánu útlmu vyplácajú osobitný príspevok baníkom za všetky organizácie v rámci celého Slovenska podľa zákona č. 98/1987 Zb. o osobitnom príspevku baníkom v znení neskorších predpisov, bývalým zamestnancom štátnych podnikov zaradených do útlmového programu v odvetví rudného baníctva a vykonávacej vyhlášky MH SR č. 244/2009 Z. z. o určení subjektu, u ktorého sa uplatňuje nárok na osobitný príspevok baníkom.

RB, š. p. dostali v roku 2019 zo štátneho rozpočtu MH SR finančné prostriedky vo výške 8 518 215 € z toho na technické práce 7 647 715 € - vrátené 6 508 221.35 € / zdlhavé verejné obstarávanie /, na staré banské diela 100 000 € - vrátené 0 €, na osobitný príspevok baníkom 735 000 € - vrátené 6 414.85 € a na plnenie deputátnych nárokov 35 500 € – vrátené 4 576.27 €.

4.9 Puncový úrad

Puncový úrad Slovenskej republiky Puncový úrad Slovenskej republiky (ďalej „PÚ SR“) ako orgán štátnej správy na úseku puncovníctva a skúšania výrobkov z drahých kovov dohliada na

dodržiavanie puncového zákona, čím chráni oprávnené záujmy občanov, výrobcov a obchodníkov s drahými kovmi. V zmysle puncového zákona č. 94/2013 Z. z. kontroluje uvádzanie a predaj výrobkov z drahých kovov na trh, ako aj dodržiavanie zákonom stanovenej rýdzosti pri výrobe registrovaných zliatin a tovarov z drahých kovov a pri dovoze tovarov z drahých kovov. Taktiež dohliada nad razbou mincí z drahých kovov, kde dodržanie obsahu drahého kovu je jedným zo základných kritérií pre povolenie ich razby. PÚ SR ako štátna rozpočtová organizácia hospodári samostatne podľa rozpočtu schváleného MH SR. Ústredie PÚ SR sídli v Bratislave. V roku 2018 boli PÚ SR podriadené dve pobočky (v Košiciach a v Trenčíne) a jedna expozitúra v Leviciach.

PÚ SR v roku 2019 dosiahol celkové príjmy vo výške 814 812,08 eur, z toho príjmy z puncovej kontroly vo výške 777 590,22 eur, príjmy z pokút mal PÚ SR vo výške 22 700,00 eur a iné príjmy dosiahol vo výške 14 521,86 eur. Výdavky za rok 2019 boli vo výške 777 910,71 eur. Rozdiel príjmov a výdavkov predstavuje pozitívne saldo a príspevok do štátneho rozpočtu bol 36 901,37 eur.

Rozhodnutia v oblasti puncovníctva MH SR ako príslušný odvolací orgán podľa § 6 písm. b) zákona č. 94/2013 Z. z. o puncovníctve a skúšaní drahých kovov (puncový zákon) a o zmene niektorých zákonov v konaniach o odvolaní fyzických a právnických osôb proti rozhodnutiam Puncového úradu Slovenskej republiky, vydaných na základe ustanovenia § 7 písm. l) puncového zákona a podľa § 46 a 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov, vydalo 1 rozhodnutie o odvolaní v správnom konaní.

Zamestnanci Puncového úradu Slovenskej republiky v hodnotenom období vykonali 140 puncových inšpekcií, z toho 57 protokolov za porušenie puncového zákona 94/2013 a zahájených správnych konaní 49.

Puncový úrad SR Bratislava (PÚ) mal na rok 2019 schválené príjmy v sume 600 000,00 eur. Rozpočtovým opatrením MF SR bol rozpočet príjmov PÚ upravený na 780 085,00 eur. K 31. 12. 2019 PÚ dosiahol príjmy v sume 814 812,08 eur, čo predstavuje 104,45 % k upravenému rozpočtu príjmov na rok 2019. Dosiahnutú výšku rozpočtovaných príjmov tvorili hlavne príjmy z výkonu puncovej kontroly v sume 777 590,22 eur a z vybratých pokút a penále v sume 22 700,00 eur. Ostatné príjmy predstavovali sumu 14 521,86 eur, ktorá predstavuje *náhodné príjmy* vo výške 6 580,57 € a tieto boli tvorené príjmom z preplatku za elektrickú energiu a vyúčtovaním služieb za rok 2018 vo výške 2 719,30 € , reklamáciou uplatnenou voči VEHAŠTAV-u vo výške 3 778,02 €, vratkou zúčtovania SF vo výške 83,25 € a *iné príjmy* za nevyčerpané prostriedky za mzdy roku 2018 vo výške 7 785,29 € a prepadnutá colná zábezpeka vo výške 156,00 €.

Výdavky za rok 2019 boli vo výške 777 910,71 eur. Rozdiel príjmov a výdavkov predstavuje pozitívne saldo a príspevok do štátneho rozpočtu bol 36 901,37 eur.

Tabuľka č. 22:

PUSR	Schválený rozpočet 2019	Upravený rozpočet 2019	Skutočné príjmy	Z toho rozpočítané	ostatné	%
	1	2	3	4	5	6=3/2
	600 000,00	780 085,00	814 812,08	777 590,22	14 521,86	104,45

Na zahraničné pracovné cesty bolo vyčerpaných 4 872,32 € k 31.12.2019

Zahraničné pracovné cesty:

Krajina: Slovinsko – Ľubľana - 13.3. -15.3.2019

Počet návštev: 1, 2 zamestnanci

Účel: zasadanie konvencie

Krajina: Izrael - 9.9. -14.9.2019

Počet návštev: 1, 2 zamestnanci

Účel: zasadanie konvencie

Krajina: ČR – Ostravice 22.9.- 25.9.2019 + Praha 13.11. -17.11.2019

Počet návštev: 2, 5 zamestnancov + 4 zamestnanci

Účel: zasadanie puncovej rady v Ostraviciach , v Prahe pracovné stretnutie s partnerskou organizáciou PÚ ČR, odborné konzultácie v skúšobnom laboratóriu PÚ ČR v oblasti implementácie novej ISO/IEC 17025:2017, stretnutie s odborníkmi na prístrojovú techniku a vybavenie, oboznámenie s novými možnosťami mechanického označovania výrobkov z drahých kovov a laserové označovanie, prerokovanie ochrany puncových značiek a možnosti výroby združených puncových značiek so zodpovednostnou značkou.

4.10 Inovačný fond

Inovačný fond je neinvestičný fond, ktorého zriaďovateľom je Ministerstvo hospodárstva SR. Účelom fondu je podporovať trvalý rozvoj duchovných hodnôt v oblasti vedy, výskumu a vývoja a tým urýchliť inovačný rozvoj v SR. Osobitnú pozornosť fond venuje podpore rozvojových a koncepčných štúdií, stanovujúcich hlavné oblasti využitia výsledkov vedeckých, výskumných a vývojových riešení. Ďalej prispieva k prístupu k domácim a zahraničným vedeckým, technickým, ekonomickým a finančným informáciám, podporuje ochranu domáceho duševného vlastníctva a know-how slovenských subjektov a rozvoj podporných nástrojov technickej politiky.

Inovačný fond pracuje na princípe obrátkového (návratného) financovania projektov výskumu, vývoja a inovácií. Hospodári s finančnými prostriedkami vo výške 2 550 000,- EUR. Od svojho vzniku podporil realizáciu 40 projektov vývoja a inovácií prevažne z oblasti strojárkeho, elektrotechnického, chemického priemyslu.

S cieľom zatraktívniť a zvýšiť záujem o poskytnutie návratnej finančnej výpomoci (NFV) zo zdrojov fondu, v roku 2019 Správna rada fondu pristúpila k inovácii fungovania fondu. Najdôležitejšími zmenami sú napríklad zníženie úroku za poskytnutú NFV z 2 % na 1 %; možnosť, aby príjemca mohol byť nielen riešiteľom projektu, ale si riešenie projektu a aj jeho

zavedenie do praxe mohol objednať riešiteľa, ktorý má na riešenie projektu odborné kapacity. NFV môže byť poskytnutá mikropodnikom a malým podnikom. Pri rozpočtovaných nákladoch projektu 5 000 až 30 000 eur do výšky 100 % oprávnených nákladov, maximálna dĺžka projektu je 1 rok a doba splatnosti je maximálne 2 roky od dátumu jej poskytnutia. Pri rozpočtovaných nákladoch projektu od 30 000 až 300 000 eur do výšky 70 %, riešenie projektu je maximálne 2 roky a doba splatnosti NFV je maximálne 4 roky od dátumu jej poskytnutia. Ďalším prínosom zmeny je znížená administratívna záťaž žiadateľa.

V roku 2019 fond prijal 3 žiadosti o NFV, ktoré ku 31. 12. 2019 neboli vyhodnotené.

4.11 Múzeum obchodu Bratislava

Jednou z organizácií zriadených MH SR je aj Múzeum obchodu Bratislava (ďalej len „MOB“). Jeho poslaním je najmä tvorba, ochrana, odborné spracovanie a prezentácia zbierkového fondu dokumentujúceho vývoj obchodu a pohostinstva na území Slovenska. Zbierkový fond spravuje múzeum ako súčasť kultúrneho dedičstva národa a štátu. Celkovo predstavuje zbierkový fond 70 081 kusov zbierkových predmetov.

MOB na základe prieskumu a vedeckého výskumu zabezpečuje zhromažďovanie a zhodnocovanie zbierkových predmetov prostredníctvom vedeckých metód a odborne ich spracováva. Zabezpečuje tiež písomnú dokumentáciu o vývoji obchodu, pohostinstva a cestovného ruchu na území Slovenska od jeho prvého počiatku až po súčasnosť. Súčasne zabezpečuje ich sprístupňovanie verejnosti a využívanie vo verejnom záujme. Zbernou oblasťou je územie Slovenska a nadväzne oblasti a územia štátnych útvarov, ktorých bolo územie Slovenska v minulosti súčasťou. Svojím pôsobením sa MOB orientuje na celú populáciu s dôrazom na mládež na akomkoľvek stupni vzdelávania. Výstavné aktivity MOB zaznamenali v roku 2019 počet návštevníkov – 117 489. MOB sa podarilo v rámci akvizičnej činnosti v roku 2019 získať kúpou a darom zbierkové predmety, ktoré obohatili zbierky múzea o 1010 kusov zbierkových predmetov.

MOB za rok 2019, v rámci venovania trvalej pozornosti vytváraniu podmienok pre riadne zabezpečenie akvizičnej činnosti, získalo kúpou a darom zbierkové predmety, ktoré kvalitatívne zhodnocujú stav zbierkového fondu múzea s dôrazom na jeho profiláciu. Ide najmä o súbor plechových a papierových obalov na tovar, plechových a smaltových reklamných tabúl, reklamných plagátov, sklenených obalov, etikiet, ako i reklamné predmety z obdobia prvej ČSR. Ako i reklamných a obchodných predmetov z obdobia okolo roku 1989.

MOB opätovne venovalo zvýšenú pozornosť evidencii, ochrane a prezentácii zbierkových predmetov múzea. V sledovanom období sa v oblasti prezentácie zbierkových predmetov MOB zameralo na prezentáciu priemyselnej výroby cukrovín a čokolády na našom území a pri tejto príležitosti bola realizovaná putovná výstava „Čokoláda v Československu“, ktorá sa realizovala v Tekovskom múzeu v Leviciach a v Podunajskom múzeu v Komárne. Výstava pokračovala v českej republike v Mestskom múzeu v Novom meste nad Metujou a v Mestskom múzeu Bistřici nad Perštejnem. Svojimi predmetmi prispelo k múzeu i k realizácii výstavy N89 - Cesta k slobode, k 30 výročiu nežnej revolúcie realizovanú Slovenským Národným múzeom - Historickým múzeom.

4.12 Slovak Business Agency - SBA

Slovak Business Agency predstavuje v SR kľúčovú a najstaršiu špecializovanú inštitúciu z hľadiska podpory malých a stredných podnikateľov. Za jej vznikom v roku 1993 stála nielen spoločná iniciatíva EÚ a vlády SR, ale aj jej zakladajúci členovia - Ministerstvo hospodárstva SR, Združenie podnikateľov Slovenska a Slovenský živnostenský zväz. SBA je jedinečnou platformou verejného a súkromného sektora, ktorej víziou je stať sa prvou voľbou slovenských firiem pri vzniku a rozvoji ich podnikania. Jej poslaním je komplexná pomoc podnikateľom v súlade s princípmi iniciatívy Zákona o malých a stredných podnikoch (Small Business Act), podpora podnikania na národnej, regionálnej i miestnej úrovni a v neposlednom rade aj posilnenie konkurencieschopnosti podnikateľov v rámci spoločného trhu EÚ a na trhoch tretích krajín. Zvýšenie miery prežitia podnikov na trhu, či zamestnanosti v súkromnom sektore, je len časť z množstva cieľov, ktoré sa SBA snaží dosiahnuť.

Za účelom podpory malých a stredných podnikov bolo zriadené aj Národné podnikateľské centrum (NPC), ktorého hlavným cieľom je realizovanie koncepcie jednotného miesta typu „one-stop-shop“ poskytujúceho široké portfólio informácií a doplnkových služieb pre záujemcov o podnikanie a začínajúcich a etablovaných podnikateľov v rôznych štádiách životného cyklu. Podporné programy a služby pre MSP a nepodnikateľov sú poskytované prostredníctvom národných projektov, štátnych programov a medzinárodných projektov.

GRAFICKÉ ZNÁZORNENIE AKTIVÍT SBA

5 Hospodárenie organizácie

5.1 Základná charakteristika správcu rozpočtovej kapitoly

Ministerstvo financií SR listom č. MF/019616/2018-441 z 12. 12. 2018 rozpísalo Ministerstvu hospodárstva SR záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu vrátane programovej štruktúry na rok 2019 tak, ako boli schválené v Národnej rade SR zákonom č. 370/2018 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2019.

Tabuľka č. 23:

v eurách				
ZÁVÄZNÉ UKAZOVATELE	Schválený rozpočet k 1.1.2019	Upravený rozpočet k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2019	% stl. 3/2*100
A	1	2	3	4
I. PRÍJMY KAPITOLY SPOLU				
v tom:	293 692 981,00	194 343 734,91	194 860 151,88	100,26
A. Záväzný ukazovateľ kód zdroja 111+131I	94 937 614,00	83 091 980,85	83 186 624,23	100,11
B. Prostriedky EÚ kód zdroja 1AA1+3AA1	198 755 367,00	111 251 754,06	111 573 298,63	100,28
C. Prostriedky na spolufinancovanie kód zdroja 1AA2+13S2+1352	0,00	0,00	100 079,02	-
D. Iné prostriedky kód zdroja 71	0,00	0,00	150,00	-
II. VÝDAVKY KAPITOLY SPOLU (A+B+C)	428 178 068,00	359 432 054,80	359 227 029,69	99,94
A. Prostriedky ŠR kód zdroja 111+131H +131I	226 023 210,00	243 180 241,55	242 976 107,50	99,91
B. Prostriedky na spolufinancovanie kód zdroja 1AA2+1AC2+1AJ2+3AA2+3AC2	3 399 491,00	5 574 513,66	5 574 322,41	99,99
C. Prostriedky EÚ zdroj 1AA1+3AA1+3AC1	198 755 367,00	110 677 299,59	110 676 599,78	99,99
- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610), (kód zdroja 111)	12 187 186,00	13 495 772,00	13 494 318,94	99,98
z toho : mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania aparátu ústredného orgánu	7 042 301,00	7 668 943,00	7 668 339,12	99,99
Počet zamestnancov rozpočtových organizácií podľa prílohy č. 1 k uzneseniu vlády SR č. 453/2018	948	948	870,7	91,84
z toho: aparát ústredného orgánu	553	553	493,7	89,27

- administratívne kapacity rozpočtových organizácií osobitne sledované, podľa prílohy č. 1 k uzneseniu vlády SR č. 453/2018	169	172	148	86,04
- kapitálové výdavky (700), kód zdroja 111+131H+131I	69 995 728,00	92 827 313,49	92 782 775,24	99,95
III. VÝDAVKY ŠTÁTNEHO ROZPOČTU NA REALIZÁCIU PROGRAMOV NA ROK 2019				
07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania	181 391 573,00	195 744 417,26	195 718 778,15	99,98
07K010F Podpora útlmu rudného baníctva	7 896 820,00	1 905 445,00	1 905 445,00	100,00
07K0115 Národný jadrový fond	395 350,00	324 035,57	324 035,57	100,00
07K0119 Národný jadrový fond – odvody od prenosovej sústavy a distribučných sústav	66 142 010,00	61 967 646,85	61 967 646,85	100,00
07K0403 Podpora rozvoja strategických investícií -Investičné stimuly	13 927 581,00	12 481 781,12	12 481 781,12	100,00
07K08 Podpora regionálneho rozvoja	0,00	2 388 653,64	2 388 653,64	100,00
07L Tvorba a implementácia politík	37 963 241,00	34 899 753,50	34 756 334,32	99,58
06H01 Hospodárska mobilizácia MH SR	3 000 000,00	4 506 821,63	4 505 967,52	99,98
09704 Príspevky Slovenskej republiky do medzinárodných organizácií - MH SR	1 200 000,00	814 000,00	813 710,06	99,96
0AS03 MH SR - Ochrana kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike	4 300,00	4 300,00	2 869,91	66,74
0EA02 Operačný program Výskum a inovácie - časť MH SR	202 130 054,00	115 602 878,04	115 602 878,04	100,00
0EK0J Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MH SR	2 488 900,00	7 859 884,37	7 826 491,69	99,57

Záväzné ukazovatele príjmov a výdavkov kapitoly MH SR boli v roku 2019 dodržané.

Tabuľka č. 24: MH SR dosiahlo v roku 2019 nasledovný výsledok rozpočtového hospodárenia:

v eurách				
	Schválený rozpočet k 1.1.2019	Upravený rozpočet k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2019	% k uprav. rozpočtu
1	2	3	4	5=4/3*100
Príjmy spolu	293 692 981,00	194 343 734,91	194 860 151,88	100,26
z toho:				
prijaté z rozpočtu EÚ	198 755 367,00	111 251 754,06	111 251 754,06	100,00
Výdavky spolu	428 178 068,00	359 432 054,80	359 227 029,69	99,94
z toho:				
kryté prostriedkami EÚ	198 755 367,00	110 677 299,59	110 676 599,78	99,99
Saldo príjmov a výdavkov	-134 485 087,00	-165 088 319,89	-164 366 877,81	99,56
z toho: z prostriedkov EÚ	0,00	574 454,47	575 154,28	100,12

Príjmy kapitoly MH SR boli schválené zákonom č. 370/2018 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2019 v sume 293 692 981,00 eur. Rozpočet celkových príjmov kapitoly MH SR bol k 31. 12. 2019 upravený na sumu 194 343 734,91 eur a skutočné príjmy kapitoly boli dosiahnuté v sume 194 860 151,88 eur, t. j. plnenie na 100,26 %. Príjmy z rozpočtu EÚ boli naplnené v sume 111 251 754,06 eur, t. j. plnenie na 100,00 % k upravenému rozpočtu príjmov k 31. 12. 2019.

Výdavky kapitoly boli zákonom č. 370/2018 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2019 schválené v sume 428 178 068,00 eur, ktoré boli v priebehu roka 2019 rozpočtovými opatreniami MF SR upravené na sumu 359 432 054,80 eur. Celkové čerpanie výdavkov kapitoly MH SR v roku 2019 bolo v sume 359 227 029,69 eur, t. j. 99,94 % z upraveného rozpočtu výdavkov k 31. 12. 2019.

Úpravy pôvodne schváleného rozpočtu v priebehu roka 2019 v eurách:

Schválený rozpočet príjmov k 1. 1. 2019	293 692 981,00
Povolené prekročenie	210 528,91
Viazanie	311 559 775,00
Rozpočet po úpravách k 31. 12. 2019	194 343 734,91

Schválený rozpočet výdavkov k 1. 1. 2019	428 178 068,00
Povolené prekročenie	288 109 791,56
Viazanie	356 855 804,76
Rozpočet po úpravách k 31. 12. 2019	359 432 054,80

Príjmy kapitoly MH SR boli v priebehu roka 2019 upravené šiestimi rozpočtovými opatreniami zo schválenej výšky príjmov v sume 293 692 981,00 eur na sumu 194 343 734,91 eur a to navýšením v príjmovej časti rozpočtu o 212 210 528,91 eur a viazaním v príjmovej časti rozpočtu o 311 559 775,00 eur. K 31. 12. 2019 bol rozpočet príjmov kapitoly MH SR upravený celkovo o - 99 349 246,09 eur.

Zvýšenie rozpočtu príjmov kapitoly oproti schválenému rozpisu rozpočtu ovplyvnili rozpočtové opatrenia MF SR (RO):

- povolené prekročenie limitu príjmov viazaných v roku 2018 podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. za prostriedky EÚ (zdroje 3AA1, 13S1) - RO č. 2/2019,
- povolené prekročenie limitu príjmov v Operačnom programe Výskum a inovácie - časť MH SR za prostriedky EÚ (zdroj 1AA1) - RO č. 57/2019,
- povolené prekročenie limitu príjmov v Operačnom programe Výskum a inovácie - časť MH SR za prostriedky EÚ (zdroj 1AA1) - RO č. 80/2019,
- povolené prekročenie limitu príjmov v Operačnom programe Výskum a inovácie - časť MH SR za prostriedky EÚ (zdroj 1AA1) - RO č. 82/2019.

Zníženie rozpočtu príjmov kapitoly oproti schválenému rozpisu rozpočtu ovplyvnili rozpočtové opatrenia MF SR:

- povolené zníženie záväzného ukazovateľa príjmov na rok 2019 z dôvodu neplnenia príjmov z dividend a z dôvodu neuskutočneného predaja majetku SOI- RO č. 91/2019,
- viazanie príjmov (prostriedky EÚ - zdroje 13S1, 3AA1, 1AA1) v súlade s § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - RO č. 95/2019.

Výška výdavkov kapitoly MH SR bola v priebehu roka 2019 upravená deväťdesiatimi piatimi rozpočtovými opatreniami z úrovne MF SR zo schválenej výšky rozpočtových výdavkov v sume 428 178 068,00 eur na sumu 359 432 054,80 eur a to povoleným prekročením rozpočtu o 288 109 791,56 eur a viazaním rozpočtu o 356 855 804,76 eur. K 31. 12. 2019 bol rozpočet výdavkov kapitoly MH SR upravený celkovo o - 68 746 013,20 eur.

Rozpočet výdavkov bol v roku 2019 v najväčšej miere ovplyvnený nasledovnými úpravami rozpočtu:

Zvýšenie rozpočtu výdavkov kapitoly oproti schválenému rozpisu rozpočtu ovplyvnili v najväčšej miere rozpočtové opatrenia MF SR:

- povolené prekročenie limitu výdavkov viazaných v roku 2018 podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. za prostriedky EÚ (zdroje 3AA1, 3AC1) a spolufinancovania (zdroje 3AA2, 3AC2) - RO č. 2/2019,
- povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v medzirezortnom podprograme 0EK0J Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MH SR, viazaných v roku 2018 (zdroje 131H, 131I - prostriedky ŠR), podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. - RO č. 3/2019,
- povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v programe 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania, viazaných v roku 2018 (zdroj 131H - prostriedky ŠR), podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. na podporu energetickej efektívnosti - RO č. 4/2019,

- povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v prvku 07K0403 Podpora rozvoja strategických investícií - Investičné stimuly, viazaných v roku 2018 (zdroje 131H, 131I - prostriedky ŠR), podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. - RO č. 6/2019,
- povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v medzirezortnom podprograme 0EK0J Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MH SR, viazaných v roku 2018 (zdroj 131I - prostriedky ŠR), podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. - RO č. 7/2019,
- povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v medzirezortnom podprograme 0EK0J Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MH SR, viazaných v roku 2018 (zdroj 131I - prostriedky ŠR), podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. - RO č. 8/2019,
- povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v programe 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania (zdroj 131I - prostriedky ŠR) na realizáciu vybudovania webového portálu pre začínajúcich podnikateľov - RO č. 10/2019,
- povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v medzirezortnom podprograme 0EK0J Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MH SR (zdroj 131I - prostriedky ŠR) na pokračovanie budovania ISKRA - RO č. 11/2019,
- povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík na úhradu výdavkov v právnej veci žalobcu SKI CENTRUM - Banská Štiavnica, s. r. o. - RO č. 12/2019,
- povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v podprograme 07K08 Podpora regionálneho rozvoja, viazaných v roku 2018 (zdroj 131I - prostriedky ŠR), podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. - RO č. 15/2019,
- povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v programe 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania, viazaných v roku 2018 (zdroj 131I - prostriedky ŠR) podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. na podporu malých a stredných podnikov (Smart Cities) - RO č. 16/2019,
- povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v programe 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania, viazaných v roku 2018 (zdroj 131I - prostriedky ŠR), podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. na podporu alternatívnych pohonov a fungovania Slovenskej platformy pre E-mobilitu - RO č. 21/2019,
- povolené prekročenie limitu bežných výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík z dôvodu valorizácie mzdových výdavkov a k tomu prislúchajúcich odvodov do poisťovní - RO č. 24/2019,
- povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v programe 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania (zdroj 131I - prostriedky ŠR) na podporu regionálneho rozvoja - RO č. 27/2019,
- povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík, viazaných v roku 2018 (zdroje 131H, 131I - prostriedky ŠR), podľa § 8 ods. 6 a § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. na rekonštrukciu objektu MH SR na Mierovej ul. v Bratislave - RO č. 38/2019,
- povolené prekročenie limitu výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík a v programe 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania na valorizáciu plátov zamestnancov príspevkových organizácií - RO č. 41/2019,
- povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v podprograme 07K0I Podpora realizácie významnej investície Jaguar Land Rover - RO č. 44/2019,
- povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v medzirezortnom podprograme 06H01 Hospodárska mobilizácia MH SR (zdroj 131I - prostriedky ŠR) na ochranu

- objektov osobitnej dôležitosti - RO č. 52/2019,
- povolené prekročenie limitu výdavkov v podprograme 0EA02 Operačný program Výskum a inovácie - časť MH SR (zdroj 1AA1 - prostriedky EÚ a 1AA2 - spolufinancovanie) - RO č. 57/2019,
 - povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v prvku 07K0E04 Podpora alternatívnych pohonov a fungovania Slovenskej platformy pre E-mobilitu - RO č. 60/2019,
 - povolené prekročenie limitu výdavkov v podprograme 0EA02 Operačný program Výskum a inovácie - časť MH SR (zdroj 3AA2 - spolufinancovanie) - RO č. 61/2019,
 - povolené prekročenie limitu výdavkov v podprograme 0EA02 Operačný program Výskum a inovácie - časť MH SR (zdroj 3AA2 - spolufinancovanie) - RO č. 79/2019,
 - povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v medzirezortnom podprograme 06H01 Hospodárska mobilizácia MH SR (zdroj 131I - prostriedky ŠR) na ochranu objektov osobitnej dôležitosti - RO č. 84/2019,
 - povolené prekročenie limitu kapitálových výdavkov v prvku 07K0403 Podpora rozvoja strategických investícií - Investičné stimuly na realizáciu investičných projektov v nasledujúcom roku RO č. 86/2019.

Zníženie rozpočtu výdavkov kapitoly oproti schválenému rozpisu rozpočtu ovplyvnili v najväčšej miere rozpočtové opatrenia MF SR:

- viazanie bežných výdavkov v medzirezortnom podprograme 0EK0J Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MH SR v prospech kapitoly MF SR na základe dohody o výkone správy a údržby EIS SAP - RO č. 9/2019,
- viazanie kapitálových výdavkov v prvku 07K0403 Podpora rozvoja strategických investícií - Investičné stimuly na výmenu okien v administratívnej budove štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v užívaní HBÚ v prospech kapitoly MŽP SR - RO č. 31/2019,
- viazanie kapitálových výdavkov v programe 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania (zdroj 131I - prostriedky ŠR) z dôvodu nevyčerpania rozpočtových prostriedkov určených na vybudovanie webového portálu pre začínajúcich podnikateľov - RO č. 48/2019,
- viazanie bežných výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík na základe uznesenia vlády SR č. 224/2005 a uznesenia vlády SR č. 480/2005 a v zmysle podpísaného delimitačného protokolu o prevode funkčných miest a prostriedkov štátneho rozpočtu na rok 2019 z MH SR na MZV a EZ SR - RO č. 54/2019,
- viazanie bežných výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík na základe uznesenia vlády SR č. 224/2005 a uznesenia vlády SR č. 480/2005 a v zmysle podpísaného delimitačného protokolu o prevode funkčných miest a prostriedkov štátneho rozpočtu na rok 2019 z MH SR na MZV a EZ SR - RO č. 55/2019,
- viazanie bežných výdavkov v programe 07L Tvorba a implementácia politík a kapitálových výdavkov v prvku 07K0403 Podpora rozvoja strategických investícií - Investičné stimuly (zdroj 131H - prostriedky ŠR) - RO č. 63/2019,
- viazanie kapitálových výdavkov v programe 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania
- (zdroj 131H - prostriedky ŠR) z dôvodu nevyčerpania prostriedkov v roku 2019 - RO č. 73/2019,

- viazanie výdavkov z dôvodu neplnenia príjmov v programe 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania - RO č. 91/2019,
- viazanie limitu kapitálových výdavkov (zdroj 131I a 111 - prostriedky ŠR) v programe
- 07K Rozvoj priemyslu a podpora podnikania a 07L Tvorba a implementácia politík a v medzirezortnom podprograme OEKOJ Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MH SR a 06H01 Hospodárska mobilizácia MH SR v súlade s § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré kapitola použije v nasledujúcom
- rozpočtovom roku - RO č. 94/2019,
- viazanie výdavkov (prostriedky EÚ a spolufinancovania) určené na financovanie spoločných programov SR a EÚ v súlade s § 8 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - RO č. 95/2019.

Príjmy kapitoly

Celkové príjmy kapitoly MH SR boli v roku 2019 naplnené v sume 194 860 151,88 eur. Z tohto objemu boli nedaňové príjmy naplnené v sume 83 608 397,82 eur a granty a transfery boli naplnené v sume 111 251 754,06 eur.

Tabuľka č. 25: Členenie dosiahnutých príjmov MH SR podľa ekonomickej klasifikácie

v eurách

Ukazovateľ		Schválený rozpočet k 1.1.2019	Upravený rozpočet k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2019	Plnenie 3/2*100 (%)
		1	2	3	4
200	Nedaňové príjmy	94 937 614,00	83 091 980,85	83 608 397,82	100,62
210	Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	9 063 700,00	4 562 686,85	5 040 189,98	110,46
211	Príjmy z podnikania	9 032 000,00	4 530 986,85	4 959 567,00	109,45
212	Príjmy z vlastníctva	31 700,00	31 700,00	80 622,98	254,33
220	Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	3 429 808,00	3 492 767,18	3 358 211,94	96,14
221	Administratívne poplatky	1 209 629,00	1 389 714,00	1 139 981,51	82,02
222	Pokuty, penále a iné sankcie	2 020 179,00	2 030 200,80	2 145 378,05	105,67
223	Poplatky a platby z nepriemyselného a náhodného predaja	200 000,00	72 852,38	72 852,38	100,00
230	Kapitálové príjmy	7 799 096,00	389 487,73	511 520,10	131,33
231	Príjem z predaja kapitálových aktív	7 500 000,00	90 391,73	12 424,10	13,74
239	Z vratiek	299 096,00	299 096,00	499 096,00	166,86
290	Iné nedaňové príjmy	74 645 010,00	74 647 039,09	74 698 475,80	100,06

291	Vrátené neoprávnene použité alebo zadržané finančné prostriedky	0,00	0,00	423 721,13	-
292	Ostatné príjmy	74 645 010,00	74 647 039,09	74 274 754,67	99,50
300	Granty a transfery	198 755 367,00	111 251 754,06	111 251 754,06	100,00
340	Zahraničné transfery	198 755 367,00	111 251 754,06	111 251 754,06	100,00
341	Prostriedky z rozpočtu EÚ	198 755 367,00	111 251 754,06	111 251 754,06	100,00
	Príjmy MH SR spolu (200+300)	293 692 981,00	194 343 734,91	194 860 151,88	100,26

Na dosiahnutých príjmoch kapitoly MH SR za rok 2019 sa podriadené organizácie ministerstva a vnútroorganizačné jednotky ministerstva podieľali nasledovne:

- *Hlavný banský úrad (HBÚ)* mal na rok 2019 určené príjmy v sume 33 215,00 eur. Rozpočtovým opatrením MF SR bol rozpočet príjmov HBÚ upravený na 45 265,89 eur. K 31. 12. 2019 HBÚ naplnil príjmy v sume 45 265,89 eur, čo predstavuje plnenie na 100,00 % k upravenému rozpočtu príjmov.

Hlavným zdrojom rozpočtovaných príjmov v roku 2019 boli prevažne pokuty a penále za nezaplatenie, resp. oneskorené platby z úhrad za dobývacie priestory a vydobyté nerasty a príjmy z uložených pokút na základe porušení banských predpisov pri dobývaní ložísk nerastov zistených pri výkone hlavného banského dozoru v celkovej sume 35 236,80 eur. Príjmy z prenájmu budov boli naplnené v sume 7 872,50 eur. Ostatné náhodné príjmy predstavovali sumu 2 156,59 eur a boli tvorené príjmami z minulých rokov.

- *Puncový úrad SR (PÚ)* mal na rok 2019 schválené príjmy v sume 600 000,00 eur. Rozpočtovým opatrením MF SR bol rozpočet príjmov PÚ upravený na 780 085,00 eur. K 31. 12. 2019 PÚ dosiahol príjmy v sume 814 812,08 eur, čo predstavuje 104,45 % k upravenému rozpočtu príjmov na rok 2019.

Dosiahnutú výšku rozpočtovaných príjmov tvorili hlavne príjmy z výkonu puncovej kontroly v sume 777 590,22 eur. Príjmy z vybratých pokút a penále za porušenie predpisov puncového zákona č. 94/2013 Z. z. boli prijaté v sume 22 700,00 eur. Ďalšiu položku tvorili príjmy z nevyčerpaných prostriedkov z minulých rokov v sume 7 785,29 eur a prepadnutej colnej zábezpeky v sume 156,00 eur. Ostatné náhodné príjmy predstavovali sumu 6 580,57 eur a boli tvorené príjmami z vrátených prostriedkov za neoprávnené vyfakturované stavebné práce na objekte PÚ - pobočka Košice a za preplatky energií za rok 2018.

- *Slovenská obchodná inšpekcia (SOI)* mala na rok 2019 príjmy schválené v sume 9 705 964,00 eur. Rozpočtovým opatrením MF SR bol rozpočet príjmov SOI upravený na sumu 2 169 208,11 eur z dôvodu neuskutočnenia predaja majetku vo vlastníctve SOI. K 31. 12. 2019 boli príjmy naplnené v sume 2 208 508,65 eur, čo je plnenie na 101,81 % z upraveného rozpočtu príjmov.

Rozpočtované príjmy boli prijaté v celovej sume 2 191 421,49 eur a boli naplnené najmä pokutami od kontrolovaných subjektov udeľovaných na základe rozhodnutí SOI za porušenie predpisov vo všetkých oblastiach ochrany spotrebiteľa, ktoré SOI dozoruje v sume 2 040 975,25 eur, z prenájmu budov v správe SOI v sume 68 596,46 eur, poplatkami a platbami z nepriemyselného predaja a služieb v sume 72 852,38 eur, pri ktorých išlo o príjem za refakturácie nákladov nevyhovujúcich vzoriek za laboratórne rozbery odobraných vzoriek a ostatnými príjmami z dobropisov v sume 8 997,40 eur.

Nerozpočtované, náhodné príjmy boli naplnené v celkovej sume 17 087,16 eur. V rámci uvedených príjmov SOI v hodnotenom období naplnila tieto príjmy hlavne príjmami za predaj vyradených služobných motorových vozidiel, vratkami a inými príjmami.

- Ministerstvo hospodárstva SR (úrad) mal na rok 2019 schválený rozpočet príjmov vo výške 84 598 435,00 eur, z toho sumu 74 642 010,00 eur tvorili odvody z prenosovej sústavy a distribučných sústav do Národného jadrového fondu (NJF), suma 9 032 000,00 eur bola schválená za príjmy z dividend, sumu 609 629,00 eur tvorili príjmy z plnenia biocídneho zákona (CCHLP), suma 299 096,00 eur bola z vratiek mesta Žilina a suma 15 700,00 eur ako príjmy za prenájom budov, objektov a priestorov.

V priebehu roka 2019 bol rozpočet úradu upravený na sumu 80 097 421,85 eur. K 31. 12. 2019 boli celkové príjmy úradu naplnené v sume 80 118 183,46 eur, t. j. 100,02 % k upravenému rozpočtu príjmov úradu MH SR. Príjmy úradu boli tvorené rozpočtovanými príjmami a ostatnými náhodnými príjmami.

Z celkovej výšky príjmov boli rozpočtované príjmy naplnené v sume 82 785 257,97 eur nasledovne:

- z odvodov z prenosovej sústavy a distribučných sústav NJF v sume 73 856 024,89 eur,
- z vratiek mesta Žilina v sume 299 096,00 eur,
- z prenájmu majetku v sume 4 154,02 eur,
- z dividend od spoločnosti JAVYS, a. s. v sume 4 959 567,00 eur,
- z biocídneho zákona (CCHLP) v sume 609 629,00 eur.

Ostatné *náhodné príjmy* v sume 389 712,55 eur boli naplnené platbami:

- príjmy zo zúčtovania miezd za december 2018 v sume 19 857,53 eur,
- príjmy za porušenie predpisov v sume 46 466,00 eur,
- príjmy z refundácií zahraničných pracovných ciest v sume 7 871,40 eur,
- príjmy z poistného plnenia GROUPAMA poisťovňa v sume 8 702,74 eur,
- príjmy za obdobie minulých rokov v sume 58 998,04 eur,
- príjem z vratky za odstúpenie od zmluvy od spoločnosti SLOVNAFT, a. s. v sume 200 000,00 eur,
- ostatné príjmy v sume 47 816,84 eur (z toho: vratky v sume 7 361,20 eur, vratky za energie v sume 32 607,30 eur, príjmy z refundácie projektu CAESD v sume 3 174,11 eur, príjmy z dobropisov v sume 2 580,84 eur a iné príjmy v sume 2 093,39 eur).

Platobná jednotka - VOJ MH SR mala na rok 2019 schválené príjmy prostriedkov z rozpočtu EÚ vo výške 198 755 367,00 eur. Upravený rozpočet príjmov k 31. 12. 2019 bol vo výške 111 251 754,06 eur.

Príjmy rozpočtu platobnej jednotky sa naplnili na 100,37 % z upraveného rozpočtu k 31. 12. 2019.

Príjmy platobnej jednotky boli tvorené nezrovnalosťami a inými vratkami za prostriedky EÚ zaradenými do ŠR a za prostriedky spolufinancovania v sume 421 623,59 eur, za porušenie predpisov v sume 4,15 eur a prostriedkami z rozpočtu EÚ v sume 111 251 754,06 eur.

Príjem prostriedkov z rozpočtu EÚ bol uskutočnený na základe schválených súhrnných žiadostí o platbu Certifikačným orgánom (Ministerstvo financií SR) a predstavoval podiel Európskeho fondu regionálneho rozvoja pri refundácii oprávnených výdavkov zo všetkých prioritných osí Operačného programu Výskum a inovácie (OP Val) a zúčtovaní poskytnutých zálohových platieb a predfinancovaní zo všetkých prioritných osí OP Val.

Tabuľka č. 26: Na plnení príjmov kapitoly MH SR sa podieľali jednotlivé podriadené organizácie, úrad ministerstva a platobná jednotka MH SR nasledovne:

v
eurách

	200 Nedaňové príjmy	210 Príjmy z podn. a z vlastn. majetku	220 Administr. a iné popl. a platby	230 Kapitálové príjmy	290 Iné nedaňové príjmy	300 Granty a transfery	310 Tuzemské bežné granty a transfery	320 Tuzemské kapitálové granty a transfery	330 Zahran. granty	340 Zahran. transfery	Ú h r n stĺpce: 2+7
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Puncový úrad SR	814 812,08	0,00	808 231,51	0,00	6 580,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	814 812,08
Slovenská obchodná inšpekcia	2 208 508,65	68 596,46	2 113 827,63	12 424,10	13 660,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 208 508,65
Hlavný banský úrad	45 265,89	7 872,50	35 236,80	0,00	2 156,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45 265,89
MH SR - úrad	80 118 183,46	4 963 721,02	400 916,00	499 096,00	74 254 450,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	80 118 183,46
MH SR - PJ	421 627,74	0,00	0,00	0,00	421 627,74	111 251 754,06	0,00	0,00	0,00	111 251 754,06	111 673 381,80
Kapitola MH SR spolu	83 608 397,82	5 040 189,98	3 358 211,94	511 520,10	74 698 475,80	111 251 754,06	0,00	0,00	0,00	111 251 754,06	194 860 151,88

Výdavky kapitoly

Rozpočet výdavkov v roku 2019 pokryl potrebné výdavky rezortu, ich realizáciou bolo zabezpečené plynulé plnenie úloh ministerstva. Rozpočet výdavkov kapitoly MH SR v roku 2019 bol rozpočtovými opatreniami MF SR upravený na sumu 359 432 054,80 eur a výdavky boli k 31. 12. 2019 vyčerpané v sume 359 227 029,69 eur, t. j. 99,94 % z upraveného rozpočtu.

Tabuľka č. 27: Podrobnejší prehľad o čerpaní bežných a kapitálových výdavkov kapitoly MH SR v roku 2019 podľa ekonomickej klasifikácie:

		V eurách			
Ukazovateľ		Schválený rozpočet k 1.1.2019	Upravený rozpočet k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2019	Plnenie (v %)
a	b	1	2	3	4
610	<i>Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV</i>	12 187 186,00	17 389 603,45	17 388 150,39	99,99
611	Tarifný plat, osobný plat, ...	8 592 868,00	10 596 434,92	10 595 509,65	99,99
612	Príplatky	3 118 760,00	4 210 373,36	4 209 845,57	99,98
613	Náhrada za pracovnú pohotovosť	31 230,00	51 500,55	51 500,55	100,00
614	Odmeny	229 582,00	2 307 058,20	2 307 058,20	100,00
615	Ostatné osobné vyrovnania	62 000,00	63 900,00	63 900,00	100,00
616	Doplatok k platu a ďalší plat	152 746,00	160 336,42	160 336,42	100,00
620	<i>Poistné a príspevok do poisťovní</i>	4 415 175,00	6 310 980,54	6 308 995,26	99,96
621	Poistné do VŠZP	872 526,00	1 230 670,16	1 230 344,56	99,97
623	Poistné do ostatných ZP	383 498,00	521 177,41	521 161,66	99,99
625	Poistné do SP	2 957 951,00	4 308 104,24	4 306 460,31	99,96
627	Príspevok do DDP	201 200,00	251 028,73	251 028,73	100,00
630	<i>Tovary a služby</i>	20 046 136,00	18 060 217,30	17 904 989,61	99,14
631	Cestovné náhrady	812 955,00	653 404,99	642 138,17	98,27
632	Energie, voda, komunikácie	878 220,00	967 629,44	943 666,44	97,52
633	Materiál	695 742,00	563 356,03	555 375,56	98,58
634	Dopravné	271 560,00	298 265,59	284 602,11	95,41
635	Rutinná a štandardná údržba	1 937 740,00	1 754 391,85	1 738 829,44	99,11
636	Nájomné za nájom	827 250,00	811 610,09	810 961,82	99,92
637	Služby	14 622 669,00	13 011 559,31	12 929 416,07	99,36
640	<i>Bežné transfery</i>	124 323 789,00	135 206 728,05	135 204 907,2	99,99
641	Transfery v rámci verejnej správy	70 072 835,00	76 030 524,61	76 030 524,61	100,00
642	Transfery jednotlivcom a neziskovým práv. osobám	4 871 330,00	10 972 602,35	10 972 000,25	99,99
644	Transfery nefinanč. subjektom a PO	47 996 820,00	47 236 168,16	47 236 168,16	100,00
649	Transfery do zahraničia	1 382 804,00	967 432,93	966 214,20	99,87
710	<i>Obstarávanie kapitálových aktív</i>	8 717 200,00	8 203 275,16	8 184 033,45	99,76
711	Nákup pozemkov a nehmotných aktív	350 000,00	2 274 819,38	2 274 376,37	99,98
713	Nákup strojov, prístrojov,				

	zariadení, techniky alebo náradia	308 000,00	3 343 562,60	3 342 821,62	99,97
714	Nákup dopravných prostriedkov	0,00	145 837,82	145 300,00	99,63
716	Prípravná a projektová dokumentácia	60 000,00	120 000,00	120 000,00	100,00
717	Realizácia stavieb a ich technického zhodnotenia	7 999 200,00	1 636 600,56	1 636 156,46	99,97
718	Rekonštrukcia a modernizácia strojov a zariadení	0,00	682 454,80	665 379,00	97,49
720	Kapitálové transfery	258 488 582,00	174 261 250,30	174 235 953,76	99,98
721	Transfery v rámci verejnej správy	2 569 639,00	5 537 396,64	5 537 396,64	100,00
722	Transfery jednotl. a neziskovým PO	0,00	250 000,00	250 000,00	100,00
723	Transfery nefinanč. subjektom a PO	255 918 943,00	168 473 853,66	168 448 557,12	99,98
Výdavky MH SR spolu		428 178 068,00	359 432 054,80	359 227 029,69	99,94
	z toho:	160 972 286,00			
	600 bežné výdavky		176 967 529,34	176 807 042,48	99,90
	700 kapitálové výdavky	267 205 782,00	182 464 525,46	182 419 987,21	99,97

Z hľadiska funkčnej klasifikácie bol rozpočet MH SR v roku 2019 realizovaný v šiestich oddieloch.

Tabuľka č. 28: Prehľad čerpania výdavkov MH SR podľa funkčnej klasifikácie

v eurách				
Oddiel	Schválený rozpočet k 1.1.2019	Upravený rozpočet k 31.12.2019	Čerpanie k 31.12.2019	% plnenia k uprav. rozpočtu
01 – Všeobecné verejné služby	5 599 878,00	2 216 325,27	2 203 646,98	99,42
02 – Obrana	3 004 300,00	4 511 121,63	4 508 837,43	99,94
04 – Ekonomická oblasť	352 753 716,00	290 042 424,09	289 861 964,16	99,93
05 – Ochrana životného prostredia	66 537 360,00	62 291 682,42	62 291 682,42	100,00
08 – Rekreačia, kultúra a náboženstvo	202 214,00	279 878,06	278 993,00	99,68
09 – Vzdelávanie	80 600,00	90 623,33	81 905,70	90,38
MH SR spolu	428 178 068,00	359 432 054,80	359 227 029,69	99,94

Na čerpaní celkových výdavkov sa podieľali výdavky oddielu 01 – Všeobecné verejné služby sumou 2 203 646,98 eur, oddielu 02 - Obrana sumou 4 508 837,43 eur, oddielu 04 – Ekonomická oblasť sumou 289 861 964,16 eur, oddielu 05 – Ochrana životného prostredia

sumou 62 291 682,42 eur, oddielu 08 – Rekreačia, kultúra a náboženstvo sumou 278 993,00 eur a oddielu 09 – Vzdelávanie sumou 81 905,70 eur.

V rámci funkčnej klasifikácie 01 - Všeobecné verejné služby MH SR realizovalo úhrady v podprograme 07L 04 Podpora programov rezortu MH SR a v prvku 07K 02 1I Zlepšovanie podnikateľského prostredia na Slovensku a hodnotenie politík v kompetencii MH SR.

V podprograme 07L 04 boli zrealizované poplatky medzinárodným organizáciám, ktorých je Slovenská republika členom, financovali sa mzdové výdavky a k nim prislúchajúce odvody do poisťovní a výdavky na tovary a služby súvisiace s pracoviskami mimo sídla služobného úradu MH SR v cudzine a tiež výdavky súvisiace so zahraničnými pracovnými cestami zamestnancov MH SR.

Prostriedky v prvku 07K 02 1I boli použité na úhradu mzdových výdavkov, poistného a príspevku do poisťovní, na štúdie, expertízy a posudky a tiež na úhradu dohody o vykonaní práce oprávnených zamestnancov MH SR, ktorí sa podieľajú na programe OP EVS.

Výdavky boli čerpané v celkovej sume 2 203 646,98 eur.

V rámci funkčnej klasifikácie 02 - Obrana MH SR zabezpečovalo úhradu bežných a kapitálových výdavkov v medzirezortných podprogramoch 06H 01 Hospodárska mobilizácia MH SR v celkovej sume 4 505 967,52 eur a 0AS 03 MH SR – Ochrana kritickej infraštruktúry v Slovenskej republike a v oblasti civilnej ochrany v celkovej sume 2 869,91 eur. V oblasti obrany boli výdavky čerpané v celkovej sume 4 508 837,43 eur.

V rámci funkčnej klasifikácie 04 – Ekonomická oblasť vykazuje MH SR najvyššie čerpanie výdavkov v roku 2019 a to v sume 289 861 964,16 eur. V rámci uvedeného oddielu MH SR zabezpečovalo financovanie výdavkov podľa jednotlivých činností, ktoré smerovali do nasledovných oblastí:

04.1 Všeobecná ekonomická, obchodná a pracovná oblasť, kde boli financované činnosti MH SR súvisiace s plnením úloh v rámci podpory zníženia koncovej ceny elektriny pre podniky (40 000 000,05 eur), podpory realizácie významnej investície Jaguar Land Rover (65 419 635,27 eur), poskytnutím príspevku pre domácnosti za spotrebovaný plyn (179,50 eur), na podporu regionálneho rozvoja (2 388 653,64 eur), na podporu rozvoja strategických investícií (12 481 781,12 eur), na podporu rozvoja činnosti občianskych združení na ochranu práv spotrebiteľa (80 000,00 eur), na podporu budovania štruktúr v oblasti trhového dozoru na ochranu práv spotrebiteľa (185 497,96 eur), na chod úradu ministerstva (20 884 876,07 eur) a Európskeho spotrebiteľského centra (11 472,25 eur). Zároveň tu boli čerpané rozpočtové prostriedky podriadených rozpočtových organizácií Puncový úrad SR a Slovenská obchodná inšpekcia (7 983 359,44 eur) a boli poskytnuté transfery na činnosť príspevkovej organizácie SARIO (4 062 294,97 eur). V uvedenom oddiele boli financované výdavky na Informačné technológie financované zo štátneho rozpočtu - MH SR (5 596 004,10 eur). Výdavky na Elektronizáciu služieb MH SR boli vyčerpané v sume 2 109 787,60 eur.

Zo zdrojov EÚ a spolufinancovania v sume 64 500 423,76 eur sa v roku 2019 realizovali výdavky, ktoré boli smerované do jednotlivých opatrení Operačného programu Výskum a inovácie - časť MH SR s cieľom zabezpečiť rast výskumno-vývojových a inovačných kapacít v priemysle a službách a posilniť konkurencieschopnosť a rast MSP. Na uvedené činnosti boli výdavky čerpané v celkovej sume 225 703 965,73 eur.

04.3 Palivá a energia, kde boli rozpočtové výdavky čerpané na podporu útlmu rudného a uhoľného baníctva a na zabezpečenie starých banských diel, na podporu tradícií a histórií banských činností v sume 3 321 899,00 eur. V rámci uvedenej funkčnej klasifikácie MH SR poskytlo bežný a kapitálový transfer príspevkovej organizácii SIEA (2 710 800,00 eur) a taktiež sa čerpali výdavky na podporu energetickej efektívnosti (541 242,34 eur).

Na uvedené činnosti boli výdavky čerpané v celkovej sume 6 573 941,34 eur.

04.4 Ťažba, výroba a výstavba, kde boli čerpané bežné a kapitálové výdavky na činnosti Hlavného banského úradu v sume 1 810 099,30 eur. Výdavky na podpornú infraštruktúru boli vyčerpané v sume 50 999,99 eur.

Na uvedené činnosti boli výdavky čerpané v celkovej sume 1 861 099,29 eur.

04.8 Výskum a vývoj v ekonomickej oblasti, kde boli čerpané výdavky na implementáciu opatrení Stratégie výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR v sume 568 600,02 eur a na podporu inovačných projektov v rezorte MH SR v sume 150 000,00 eur. Zo zdrojov EÚ boli na podporu výskumu, vývoja a inovácií vyčerpané výdavky v sume 51 102 454,28 eur.

Na uvedené činnosti boli výdavky čerpané v celkovej sume 51 821 054,30 eur.

04.9 Ekonomická oblasť inde neklasifikovaná, v rámci ktorej boli čerpané výdavky na monitoring a výskum malého a stredného podnikania (320 000,00 eur), poskytol sa bežný a kapitálový transfer pre Slovak Business Agency (2 621 100,00 eur), poskytl sa prostriedky na podporu úspešnej podnikateľskej praxe a výchovy k podnikaniu (381 000,00 eur), na podporu startupov (525 000,00 eur) a podporu internetovej ekonomiky (30 000,00 eur). Zároveň tu boli čerpané prostriedky EÚ vo forme úhrad za povinné príspevky do technických sekretariátov EÚ (Interreg Europe 2014 - 2020, INTERACT III 2014 -2020) v celkovej sume 24 803,50 eur.

Na uvedené činnosti boli výdavky čerpané v celkovej sume 3 901 903,50 eur.

V rámci funkčnej klasifikácie *05 – Ochrana životného prostredia* boli rozpočtové prostriedky čerpané v sume 62 291 682,42 eur.

Národnému jadrovému fondu bol poskytnutý bežný transfer v sume 58 902 903,85 eur a kapitálový transfer v sume 3 064 743,00 eur. Rozpočtové prostriedky na prefinancovanie zachytených rádioaktívnych materiálov od neznámych vlastníkov boli poskytnuté v sume 324 035,57 eur.

V rámci funkčnej klasifikácie 08 – *Rekreácia, kultúra a náboženstvo* v oblasti kultúrnych služieb a v oblasti vysielacích a vydavateľských služieb bol poskytnutý bežný a kapitálový transfer podriadenej príspevkovej organizácii Múzeum obchodu v sume 252 641,00 eur a taktiež boli čerpané výdavky súvisiace s platbami za spravodajský servis a monitoring médií v sume 26 352,00 eur.

V uvedenej funkčnej klasifikácii boli výdavky čerpané v celkovej sume 278 993,00 eur.

V rámci funkčnej klasifikácie 09 – *Vzdelávanie* boli financované výdavky na vzdelávanie zamestnancov úradu ministerstva v sume 76 366,91 eur a taktiež sa uhrádzali bežné výdavky súvisiace s prevádzkou doškoľovacieho zariadenia MH SR v Patinciach v sume 3 168,66 eur. V roku 2019 MH SR uhradilo ročné členské príspevky organizáciám Slovenský inštitút a Stredoeurópska asociácia správy a riadenia spoločností (CECGA) v celkovej sume 2 099,00 eur a taktiež doučtovanie transferu do zahraničia jednotlivcovi bolo vo výške 271,13 eur.

Celkovo boli vyčerpané výdavky vo výške 81 905,70 eur.

Výdavky MH SR na zahraničné aktivity v roku 2019

Finančné prostriedky kapitoly MH SR poskytnuté na zahraničné aktivity v roku 2019 boli čerpané v sume 1 791 430,18 eur.

Výdavky boli čerpané pre pracoviská mimo sídla služobného úradu MH SR v cudzine vrátane zahraničných pracovných ciest (407 830,02 eur), na zahraničné pracovné cesty (442 460,59 eur) a na členské poplatky medzinárodným organizáciám, ktorých je SR členom (941 139,57 eur).

Výstavy a veľtrhy boli v roku 2019 realizované prostredníctvom príspevkovej organizácie SARIO.

Na zahraničné pracovné cesty zamestnancov MH SR sa v roku 2019 vyčerpalo 474 193,90 eur (vrátane pracovísk mimo sídla služobného úradu MH SR), pričom zo zdrojov štátneho rozpočtu sa vyčerpalo 470 316,07 eur a 3 877,83 eur sa vyčerpalo zo zdrojov EÚ a spolufinancovania.

Výdavky na zahraničné pracovné cesty boli čerpané na úrade MH SR v sume 449 565,45 eur a v podriadených rozpočtových organizáciách MH SR v sume 24 628,45 eur.

Na zahraničné pracovné cesty zamestnancov úradu ministerstva sa v roku 2019 vyčerpalo 449 565,45 eur. Išlo o čerpanie výdavkov na náhradu cestovných výdavkov, náhradu za ubytovanie, stravné, očkovanie, náhradu potrebných vedľajších výdavkov a poistné pri zahraničných pracovných cestách. Osobitne boli rozpočtované prostriedky na zahraničné pracovné cesty v rámci výstavy EXPO 2020 Dubaj, ktoré boli čerpané v sume 16 546,29 eur.

V roku 2019 bolo na úrade MH SR zrealizovaných 715 zahraničných pracovných ciest, na ktorých sa zúčastnili zamestnanci úradu MH SR.

Najväčší počet predstavovali cesty zamestnancov ministerstva na zasadnutia výborov a pracovných skupín v rámci Rady Európskej únie, Európskej komisie, Energetickej charty,

Medzinárodnej energetickej agentúry, Európskej chemickej agentúry, WTO, OECD, OPCW a ďalších európskych orgánov a organizácií.

Zahraničné pracovné cesty boli uskutočnené do Belgicka, Rakúska, Poľska, Fínska, Maďarska, Nemecka, Veľkej Británie, Francúzska, Českej republiky, Luxemburska, Rumunska, Južnej Kórei, Japonska, Indie, Holandska, Ruska, Kanady, USA, Grécka, Taiwanu, Thajska, Iránu, Talianska, Chorvátska, Ukrajiny, Číny, Srbska, Nórska, Švajčiarska, Slovinska, Malty, Portugalska, Talianska, Litvy, Spojené arabské emiráty, Singapuru, Švédska, Gruzínska, Bieloruska a Juhoafrickej republiky.

Hlavným prínosom zahraničných pracovných ciest bola práca v európskych štruktúrach, začlenenie do medzinárodných orgánov a organizácií, príprava a podpis bilaterálnych medzivládnych a medzirezortných dohôd, rozvoj spolupráce v oblasti podnikania, energetiky, hospodárskej stratégie.

V podriadených rozpočtových organizáciách bolo v roku 2019 uskutočnených 59 zahraničných pracovných ciest, ktorých sa zúčastnilo 77 zamestnancov. Výdavky na zahraničné pracovné cesty predstavovali sumu 24 628,45 eur.

Zahraničné pracovné cesty boli zrealizované v Belgicku, Dánsku, Španielsku, Slovinsku, Fínsku, Izraeli, Českej republike, Nemecku, Chorvátsku, Švajčiarsku, Rumunsku, Poľsku, Portugalsku a Francúzsku.

Puncový úrad SR vyčerpal na zahraničné pracovné cesty pre 13 zamestnancov výdavky v sume 4 872,32 eur. Výdavky boli čerpané na zasadnutia puncovej rady (Česká republika), zasadnutie konvencie v Slovinsku a v Izraeli.

Hlavný banský úrad v roku 2019 uskutočnil 6 zahraničných pracovných ciest. Čerpanie k 31. 12. 2019 bolo vo výške 4 600,44 eur. Tieto cesty boli zrealizované deviatimi zamestnancami HBÚ, z toho v Českej republike (v súvislosti so seminárom, konferenciami, 170. výročím pôsobenia VŠB v Ostrave), v Nemecku (25. stretnutie predstaviteľov štátnych banských správ EÚ) a v Poľsku (v súvislosti s príležitosťou osláv Barborky 2019).

Hlavným prínosom zahraničných pracovných ciest zrealizovaných zamestnancami *Slovenskej obchodnej inšpekcie* bolo získavanie skúseností v oblasti ochrany spotrebiteľa v rámci členských krajín EÚ, prezentácia činnosti SOI ako orgánu štátnej kontroly vnútorného trhu a účasť zamestnancov SOI na rokovaníach pracovných skupín v rôznych oblastiach ochrany spotrebiteľa. Účasti na zahraničných pracovných cestách boli prevažne v štáte Belgicko. Celkové čerpanie výdavkov k 31. 12. 2019 bolo vo výške 15 155,69 eur.

Príspevkové organizácie použili na zahraničné pracovné cesty finančné prostriedky v celkovej výške 348 609,63 eur (z toho SARIO 261 573,85 eur, SIEA 83 262,63 eur, MOB 3 773,15 eur). Zahraničné pracovné cesty boli hradené z prostriedkov poskytnutých zo zdroja štátneho v celkovej výške 199 275,09 eur (z toho SARIO 168 033,55 eur, SIEA 27 468,39 eur, MOB 3 773,15 eur). Výdavky na zahraničné pracovné cesty v celkovej výške 149 334,54 eur uhradili príspevkové organizácie z vlastných zdrojov a tiež zo zdrojov Európskej komisie. Príspevkové

organizácie uskutočnili spolu 197 zahraničných pracovných ciest (z toho na SARIO pripadá 80 ciest, na SIEA 100 ciest a na MOB 17 ciest).

Prostriedky sa v príspevkovej organizácii *SARIO* použili na zahraničné pracovné cesty súvisiace s prezentovaním Slovenska ako krajiny s atraktívnym podnikateľským prostredím, formou zahraničných misií spojených s účasťou na veľtrhoch a konferenciách, ktoré poskytujú možnosti pracovných stretnutí s podnikateľmi a investormi.

Jedným z cieľov bolo proaktívne identifikovanie investičných signálov a možnosti reprezentácie slovenského investičného prostredia v perspektívnych teritóriách. Významnou súčasťou pracovných ciest bola prezentácia potenciálu slovenského prostredia so zameraním na e-mobilitu.

Pracovné cesty tiež predstavovali organizácie samostatných investičných seminárov zahŕňajúcich všeobecnú prezentáciu Business Friendly Slovakia alebo prezentácie so zameraním na špecifický sektor, napr. R&D, letecký priemysel či elektrotechnický priemysel a pod. Partnermi pri organizácii zahraničných pracovných ciest a investičných seminárov boli najmä veľvyslanectvá SR v zahraničí, honorárni konzuli SR v zahraničí, ako i obchodné komory na Slovensku a v zahraničí. Zástupcovia agentúry SARIO sa zúčastňovali aj zahraničných ciest organizovaných Ministerstvom hospodárstva SR, Ministerstvom zahraničných vecí a európskych záležitostí SR.

Zahraničné pracovné cesty v príspevkovej organizácii *SIEA* boli zamerané na účasti na aktivitách súvisiacich so zahraničnými projektmi a účasti na seminároch, konferenciách a medzinárodných zasadnutiach. Na zahraničných pracovných cestách išlo o realizáciu stretnutí zástupcov krajín na medzinárodnej úrovni s cieľom zefektívnenia, prípadne prehĺbenia spolupráce v rámci medzinárodných projektov a tiež aj účasť na medzinárodných konferenciách a fórach, kde sa prezentovali politiky SR a zapojenie sa SIEA do týchto politík. Hlavným prínosom bolo zviditeľňovanie SIEA a následne záujem zo strany zahraničných subjektov o participáciu SIEA v medzinárodných projektoch. Najviac ciest bolo zrealizovaných do Českej republiky, Srbska, Belgicka, Nemecka, Luxemburgu a Portugalska.

V rámci príspevkovej organizácii *MOB* zahraničné pracovné cesty do Českej republiky boli vykonané za účelom akvizície zbierkových predmetov, prípravy a prezentácie výstav a so zameraním na rokovania o ďalšej možnej spolupráce s múzeami v zahraničí.

Financovanie oficiálnej účasti Ministerstva hospodárstva SR na výstavách v roku 2019

Agendu výstav od roku 2016 zabezpečuje Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (SARIO) z prostriedkov štrukturálnych fondov a z prostriedkov štátneho rozpočtu.

Agentúra SARIO v roku 2019 zabezpečovala dve výstavy v zahraničí, ktoré boli financované zo zdrojov štátneho rozpočtu na základe Zmluvy o poskytovaní finančných prostriedkov na rok 2019 medzi MH SR a SARIO a v zmysle dodatkov.

Išlo o výstavy:

1. MSV Brno 2019
2. Ningbo EXPO 2019 – The 5th China CEEC EXPO

1. V dňoch 7. - 11. októbra 2019 sa uskutočnil *Medzinárodný strojársky veľtrh* v Brne. Tento strojársky veľtrh je jeden z najdôležitejších strojárskych veľtrhov v strednej Európe. Zastúpenie na ňom mali všetky kľúčové oblasti strojárkeho a elektrotechnického priemyslu.

Výdavky boli vyčerpané za prenájom plochy stánku, na úhradu registračných poplatkov pre spoluvystavovateľov, na zápis do katalógu výstaviska, na dizajn stánku, na technickú realizáciu, na výrobu a zápis do vystavovateľského katalógu zúčastnených slovenských spoločností, na úhradu DPH k príslušným zahraničným faktúram, na bankové poplatky za prevod a na poistenie zamestnancov SARIO. Výdavky ďalej súviseli s organizáciou sprievodného podujatia, výdavky za telefóny a nákup pohonných hmôt na služobné cesty súvisiace s veľtrhom v Brne.

2. V dňoch 8. - 12. júna 2019 sa uskutočnilo podujatie *Ningbo EXPO 2019 – The 5th China CEEC EXPO*. Slovensko ako partnerská krajina mala jednu z najväčších výstavných plôch, ako aj stánok. Dizajn stánku bol vypracovaný kolektívom SARIO v spolupráci s čínskym realizátorom.

Na výstave sa prezentovali výrobky 26 slovenských výrobcov/vystavovateľov z rôznych odvetví.

Výdavky boli spojené s uvedeným podujatím a boli použité na nákup leteniek, na poistenie zamestnancov SARIO pri zahraničných pracovných cestách, na prepravu vzoriek, na zabezpečenie propagačných materiálov a na služby v rámci podujatia.

5.1.1 Finančné operácie

Finančnými operáciami sú transakcie s finančnými aktívami a finančnými pasívami a údaje o pohyboch na samostatných účtoch subjektov verejnej správy definovaných v § 2 ods. 3 Opatrenia MF/017353/2017-352. Finančné operácie sú príjmové a výdavkové. Príjmové operácie zahŕňajú príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami a prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci. Výdavkové operácie pozostávajú z platieb za úvery, pôžičky, návratné finančné výpomoci, kapitálové účasti a iné výdavkové finančné operácie.

Príjmové finančné operácie

Finančné operácie úradu MH SR za rok 2019 v príjmovej časti predstavujú príjmy z transakcií s finančnými aktívami (hlavná kategória 400) vo výške 23 039 739,34 eur, z toho:

- príjmy mesta Prievidza boli vo výške 138 619,90 eur,
- prijatá návratná finančná výpomoc od Správy majetku mesta Prievidza bola vo výške 230 275,86 eur,
- príjmy za prostriedky z predchádzajúcich rokov – počiatočné stavy boli vo výške 22 651 943,58 eur,
- zábezpeky vo výške 18 900,00 eur.

Výdavkové finančné operácie

MH SR vynaložilo v roku 2019 na výdavky transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami úhrnnú čiastku 2 104 454,60 eur v nasledovnom členení podľa hlavnej kategórie 800:

- zvýšenie základného imania spoločnosti MH Invest II, s. r. o. vo výške 891 310,00 eur,
- zvýšenie základného imania spoločnosti InvEast SK, s. r. o. vo výške 700 000,00 eur,
- vrátenie poskytnutej zábezpeky od spoločnosti Orange Slovensko, a. s. vo výške 14 800,00 eur,
- vrátenie prostriedkov spoločnosti MH Manažment, a. s. vo výške 498 344,60 eur.

5.2 Konsolidovaná účtovná závierka

Konsolidovaná účtovná závierka Ministerstva hospodárstva SR za rok 2019 bola zostavená v súlade s § 22a zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 10. decembra 2014 č. MF/21230/2014 – 31, ktorým sa mení a dopĺňa Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 17. decembra 2008 č. MF/27526/2008-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe v znení neskorších predpisov.

Zostavená bola ako riadna konsolidovaná účtovná závierka („KÚZ“). Sprístupnená je v Registri účtovných závierok a tiež v sídle konsolidujúcej účtovnej jednotky.

KÚZ Ministerstva hospodárstva SR bude zahrnutá do konsolidovanej účtovnej závierky ústrednej správy.

5.2.1. Informácie o konsolidovanom celku

Konsolidovaný celok Ministerstva hospodárstva SR zahŕňal nasledovné účtovné jednotky („ÚJ“):

Názov účtovnej jednotky	Právna forma	Podiel konsolidujúcej ÚJ na ZI (%)	Podiel konsolidujúcej ÚJ na hlasovacích právach (%)
Ministerstvo hospodárstva SR	Rozpočtová organizácia	x	x
Slovenská obchodná inšpekcia	Rozpočtová organizácia	x	x
Hlavný banský úrad	Rozpočtová organizácia	x	x
Puncový úrad	Rozpočtová organizácia	x	x
Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu	Príspevková organizácia	x	x
Slovenská inovačná a energetická agentúra	Príspevková organizácia	x	x
Múzeum obchodu	Príspevková organizácia	x	x

Transpetrol	Akciová spoločnosť	100	100
Jadrová a vyrad'ovacia spoločnosť	Akciová spoločnosť	100	100
Jadrová energetická spoločnosť Slovenska	Akciová spoločnosť	51	50
Slovenský plynárenský priemysel (Súčasť KC od 01.06.2014)	Akciová spoločnosť	100	100
Slovenské elektrárne (Súčasť KC od 01.08.2014)	Akciová spoločnosť	34	34
Západoslovenská energetika (Súčasť KC od 01.08.2014)	Akciová spoločnosť	51	51*
Stredoslovenská energetika (Súčasť KC od 01.08.2014)	Akciová spoločnosť	51	51*
Východoslovenská energetika Holding (Súčasť KC od 01.08.2014)	Akciová spoločnosť	51	51*
MH Invest II, (od 24.10.2015)	Spol. s r.o.	100	x
MH Manažment, (od 19.12.2015)	Akciová spoločnosť	100	100
Rudné bane	Štátny podnik	100	x
Národný jadrový fond	Fond	100	x
MH Invest, od 24.03.2018	Spol. s r.o.	100	x
InvEast SK, od 18.04.2018	Spol. s r.o.	100	x
Letisková spoločnosť Žilina	Akciová spoločnosť	65,52	65,52

*/ V spoločnostiach, kde podľa hlasovacích práv by mala mať kontrolu konsolidujúca ÚJ, je manažérska kontrola v rukách menšinového vlastníka, preto sa konsoliduje metódou vlastného imania.

Do Konsolidovanej účtovnej závierky Ministerstva hospodárstva SR boli zahrnuté KÚZ nasledovných spoločností:

- Transpetrol, a. s.,
- Slovenské elektrárne, a. s.,
- Západoslovenská energetika, a. s.,
- Stredoslovenská energetika, a. s.,
- Východoslovenská energetika Holding, a. s.
- Slovenský plynárenský priemysel, a.s.

Informácia o použitých metódach konsolidácie je uvedená v časti 5.2.2.

Obchodnými spoločnosťami, ktoré patria do pôsobnosti Ministerstva hospodárstva SR sú v prevažnej miere strategické podniky slovenského hospodárstva.

Transpetrol, a. s.

Spoločnosť Transpetrol, a.s. ako prevádzkovateľ slovenského ropovodného systému zabezpečuje tranzitnú a vnútroštátnu prepravu ropy a jej skladovanie tak, aby zabezpečila

potrebné množstvo ropy predovšetkým pre slovenské hospodárstvo a svojich ostatných obchodných partnerov.

Strategickou prioritou spoločnosti je poskytovanie kvalitnej služby prepravy a skladovania ropy bez narušenia ekologickej stability a ohrozenia bezpečnosti a zdravia ľudí. V roku 2019 spoločnosť prepravila celkovo 8 997 635 ton ropy. Hlavnú úlohu z hľadiska realizovaných tržieb a využívania prepravnej kapacity ropovodu v prevádzke spoločnosti zohráva rafinéria SLOVNAFT, a.s. v Bratislave, ktorá je jediným odberateľom ropy na Slovensku. Najvýznamnejším zahraničným odberateľom spoločnosti Transpetrol, a.s. je rafinéria v Českej republike UNIPETROL RPA, s.r.o., pre ktorú prepravila v r. 2019 celkovo 3 820 946 ton ropy. Druhou kľúčovou oblasťou podnikateľskej činnosti spoločnosti Transpetrol, a.s. je skladovanie ropy pre hlavných odberateľov a ďalších zákazníkov.

Neoddeliteľnou súčasťou strategického rozvoja spoločnosti je pokračovať v investíciách súvisiacich s výstavbou nových meracích staníc ropy, výstavbou veľkokapacitných nádrží či modernizáciou riadiaceho a informačného systému ropovodu. Spoločnosť priebežne pokračuje v realizácii investičných akcií pre potreby zabezpečenia energetickej bezpečnosti krajiny, vyplývajúcich z usmernení Európskej únie a vo zvyšovaní environmentálnej bezpečnosti ropovodného systému.

Jadrová a vyraďovacia spoločnosť, a. s. („JAVYS, a.s.“)

Jadrová a vyraďovacia spoločnosť, a.s. je strategická spoločnosť, ktorej poslaním je vykonávanie činností v zmysle Vnútroštátnej politiky a Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi (RAO), a to bezpečne, spoľahlivo a ekonomicky efektívne vyraďovať jadrové elektrárne („JE“) JE A1 a JE V1, poskytovať jadrové služby v oblastiach nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a s rádioaktívnymi odpadmi optimálnym využívaním existujúcich spracovateľských kapacít a poskytovať súvisiaci servis. Spoločnosť JAVYS ako jediná disponuje odborne kompetentným personálom, príslušnými technickými prostriedkami, vybudovanými zariadeniami na výkon týchto činností a je držiteľkou oprávnení vydávaných dozornými orgánmi. Všetky činnosti realizuje v zmysle schválenej Vnútroštátnej politiky a Vnútroštátneho programu nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a s rádioaktívnymi odpadmi v SR a v súlade so zásadami smernice EK 2011/70/Euroatom. V r. 2018 úspešne zrealizovala všetky plánované činnosti, týkajúce sa vyraďovania dvoch najstarších jadrových elektrární na Slovensku – JE A1 a JE V1.

JAVYS, a.s. je tiež oprávnenou organizáciou na nakladanie so žiaričmi a rádioaktívnymi odpadmi neznámeho pôvodu, nepoužívanými žiaričmi a rádioaktívnymi materiálmi, pričom v roku 2019 bolo realizovaných 8 záchytoz zdrojov ionizujúceho žiarenia neznámeho pôvodu. Realizáciou týchto činností zároveň plní celospoločenskú úlohu, spočívajúcu predovšetkým v ochrane životného prostredia a zdravia.

Javys, a.s. má svoje významné miesto aj v medzinárodnom priestore. O rozsiahle skúsenosti s vyraďovaním jadrových zariadení a spracovávaním RAO je čoraz väčší záujem aj v zahraničí a poskytovanie týchto služieb vytvára spoločnosti priestor pre rast v dôležitom segmente jadrového priemyslu. V roku 2019 boli podpísané dva kontrakty v objeme 2,13 mil. eur. Komerčné služby poskytuje spoločnostiam v Českej republike, Taliansku, Nemecku; konzultačné služby spoločnostiam v Španielsku, Bulharsku, Chorvátsku a Iraku. Významná je zmluva s Európskou komisiou pre poradenstvo v oblasti nakladania s chemickými, biologickými a rádioaktívnymi odpadmi pre desať krajín východnej a južnej Európy, ktorá sa

realizuje v konzorciu s ďalšími 6 zahraničnými spoločnosťami (Sustainable Criminal Justice Solutions CIC Limited, Inštitút pre medzinárodnú bezpečnosť a krízové riadenie, Public Health England, The Polish Military Institute of Chemistry and Radiometry, VERTIC a Cranfield University).

Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a. s. („JESS, a.s.“)

Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a.s., vznikla 31.12.2009 zápisom do Obchodného registra SR. Vytvorením spoločnosti JESS sa otvoril priestor pre prípravu projektu výstavby nového jadrového zdroja v Jaslovských Bohuniciach. JESS, a.s. je spoločným podnikom slovenskej Jadrovej a vyradovacej spoločnosti, a.s., ktorá vlastní 51% podiel a českej energetickej skupiny ČEZ vlastniacej 49% akcií spoločnosti. Manažérska kontrola podľa dohody oboch partnerov funguje na princípe rovnosti a konsenzu oboch partnerov. Víziou spoločnosti je postaviť novú jadrovú elektrárňu s cieľom čo najskôr bezpečne a efektívne vyrábať elektrickú energiu s dôrazom na maximálnu bezpečnosť a na minimálny vplyv na životné prostredie. Jej poslaním je pripraviť a realizovať projekt nového jadrového zdroja s výberom najvhodnejšieho variantu, zabezpečenie jeho výstavby a prevádzky v lokalite Jaslovských Bohuníc, prihliadajúc na ekonomickú efektívnosť a energetickú bezpečnosť Slovenska. Projekt sa v súčasnosti nachádza približne v polovici predprípravnej etapy. Predprípravná etapa projektu by mala byť ukončená výberom konkrétneho dodávateľa vrátane vhodného investičného a finančného modelu.

Slovenský plynárenský priemysel, a. s. („SPP“)

Slovenský plynárenský priemysel, a.s. je najväčším a najvýznamnejším slovenským dodávateľom energií. V oblasti dodávky plynu priamo nadväzuje na viac ako 160-ročnú tradíciu slovenského plynárenstva a od roku 2012 pôsobí aj na trhu dodávky elektrickej energie. Zemný plyn alebo elektrickú energiu úspešne dodáva do 1,3 milióna odberných miest. Podiel SPP, a.s. na trhu domácnosti v dodávke elektriny dosiahol v r. 2019 úroveň takmer 9 %, čo SPP radí na 4. miesto spomedzi dodávateľov elektriny pre domácnosti.

SPP sa okrem dodávky energií venuje aj poskytovaniu energetických služieb, energetických smart riešení, rozvoju alternatívnych palív CNG, LNG a biometánu.

SPP ako líder na slovenskom trhu s energiami sa v roku 2019 stotožnil s novými výzvami a ďalej rozvíja už rozbehnuté, ale aj úplne nové projekty, s orientáciou na zelenú energiu, energeticky efektívne služby a ekomobilitu.

Dôležitým míľnikom bol aj začiatok implementácie projektu fuelCNG s podporou Európskej únie, ktorý je nielen jedným z nástrojov na využívanie zemného plynu ako environmentálne prijateľnejšej alternatívy v doprave, ale prispieva aj k celkovej ochrane ovzdušia.

Uvedený projekt reálne naštartoval využívanie zemného plynu v doprave na Slovensku.

Slovenské elektrárne, a. s. („SE“)

Hlavnou činnosťou spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s. je výroba a predaj elektrickej energie. Spoločnosť je najväčším výrobcom elektrickej energie na Slovensku a jedným z najväčších v strednej Európe. Okrem toho vyrába a predáva teplo a poskytuje podporné služby pre elektrizačnú sústavu. Slovenské elektrárne a.s. prevádzkujú 31 vodných, 2 jadrové,

2 tepelné a 2 fotovoltaické elektrárne s celkovým inštalovaným výkonom 4 080,92 MWe . Cieľom spoločnosti je bezpečne, spoľahlivo, efektívne a konkurencieschopne vyrábať, predávať a obchodovať s elektrinou a teplom, bezpečne zaobchádzať s rádioaktívnymi odpadmi a vyhoretým jadrovým palivom a trvalo znižovať negatívne vplyvy výrobných procesov na životné prostredie. Vďaka jadrovým a vodným elektrárňam vyrábajú Slovenské elektrárne, a.s. približne 92,5 % energie bez emisií oxidu uhličitého. Najvyššou prioritou spoločnosti je bezpečnosť, ktorej dosahovanie je vždy nadradené výrobným požiadavkám a obchodnému zisku, inovatívnosť, konkurencieschopnosť a ohľaduplnosť k životnému prostrediu. Spoločnosť sa aj naďalej plne venuje udržateľnosti investičného plánu na nasledujúce roky 2020 – 2024 so zameraním sa na dokončenie blokov 3 a 4 jadrovej elektrárne Mochovce.

Západoslovenská energetika, a.s., Stredoslovenská energetika, a.s., Východoslovenská energetika Holding, a. s.

Kľúčovou činnosťou spoločností je poskytovanie dodávok elektriny, plynu, distribúcia elektrickej energie a poskytovanie s tým súvisiacich komplexných energetických služieb pre všetky kategórie zákazníkov – od domácností, cez malých a stredných podnikateľov až po strategické podniky slovenského hospodárstva. Svoju hodnotu vnímajú najmä v stabilite, dôveryhodnosti a spoľahlivom zákazníckom servise, pričom jeho dostupnosť pre zákazníka považujú za jeden z najdôležitejších faktorov. V segmente priemyselných zákazníkov sa spoločnosti zameriavajú na energetickú efektívnosť a s tým súvisiace služby. Najviditeľnejšími inováciami navonok sú najmä aktivity smerujúce k rozvoju elektromobility na Slovensku, ako aj aktivity inovatívnych „Smart“ riešení domácností a samosprávam. Smarthome v oblasti energií ostáva dlhodobým strategickým cieľom spoločností, pričom reagujú na aktuálne trendy. V roku 2019 sa spoločnosti zameriavali na prípravu strategických iniciatív, riadenie projektov v oblasti energetickej efektívnosti a súvisiacich energetických služieb. V rámci tohto procesu pokračovali v príprave a implementácii projektov v oblastiach verejného osvetlenia, priemyselného osvetlenia, systémov stlačeného vzduchu, elektrických pohonov a ich riadenia, ako aj klimatizácie a vzduchotechniky.

Letisková spoločnosť Žilina, a.s. („LSŽ“)

Letisko Žilina je medzinárodné verejné letisko, ktoré slúži pre zabezpečenie dopravnej obslužnosti regiónu severozápadného Slovenska. Spádovú oblasť predstavuje územie s prístupom na Letisko Žilina približne do 60 až 90 minút (Žilinský samosprávny kraj a časť Trenčianskeho samosprávneho kraja - Žilina, Kysuce, Orava, Martin, Ružomberok, Trenčín, Považská Bystrica, Púchov). Táto oblasť má približne 1,2 mil. obyvateľov a je po Bratislave a Košiciach tretím najväčším ekonomicko-hospodárskym centrom Slovenska.

Letisková spoločnosť Žilina, a.s. vznikla v roku 2005 v súlade so zákonom č. 136/2004 Z. z. o letiskových spoločnostiach a o zmene a doplnení zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) v platnom znení. V priebehu roku 2005 sa LSŽ, a.s. stala prevádzkovateľom Letiska Žilina. V rokoch 2007 – 2012 bola vykonaná komplexná modernizácia vybavenia Letiska Žilina, ktorá pozostávala okrem iného z doplnenia strojov a zariadení a modernizácie energetického systému.

5.2.2. Metódy konsolidácie

Konsolidované účtovné jednotky boli zahrnuté do KÚZ Ministerstva hospodárstva SR metódou konsolidácie uvedenou v nasledujúcej tabuľke.

Názov resp. obchodné meno konsolidovanej účtovnej jednotky	Metóda úplnej konsolidácie	Metóda vlastného imania
Ministerstvo hospodárstva SR	áno	
Slovenská obchodná inšpekcia	áno	
Hlavný banský úrad	áno	
Puncový úrad SR	áno	
Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu	áno	
Slovenská inovačná a energetická agentúra	áno	
Múzeum obchodu	áno	
Transpetrol, a.s.	áno	
JAVYS, a.s.	áno	
Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a.s. (od 01.01.2016)		áno
Slovenský plynárenský priemysel, a. s.	áno	
Slovenské elektrárne, a. s.		áno
Západoslovenská energetika, a.s.		áno
Stredoslovenská energetika, a.s.		áno
Východoslovenská energetika Holding, a.s.		áno
MH Invest II, s.r.o.	áno	
MH Manažment, a.s.	áno	
Rudné bane, š.p.	áno	
Národný jadrový fond	áno	
MH Invest,, od 24.03.2018	áno	
InvEast SK, od 18.04.2018	áno	
Letisková spoločnosť Žilina, a.s.	áno	

Metóda úplnej konsolidácie bola použitá pri dcérskych účtovných jednotkách.

Metóda vlastného imania bola použitá pri pridruženej ÚJ (Slovenské elektrárne, a.s.) a spoločných ÚJ (Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a.s., Západoslovenská energetika, a.s., Stredoslovenská energetika, a.s., Východoslovenská energetika Holding, a.s.). Jadrová energetická spoločnosť Slovenska, a.s. bola z dôvodu zjednotenia účtovných politík a rovnakého vykazovania porovnateľných účtovných jednotiek, v ktorých má MH SR podielovú účasť, konsolidovaná od r. 2016 metódou vlastného imania (do r. 2016 metódou podielovej konsolidácie).

5.2.3. Významné udalosti po skončení účtovného obdobia

Spoločnosť Transpetrol predala v januári 2020 svoj podiel v spoločnosti SWS spol. s r.o. a dosiahla výnos z predaja vo výške 375 tis. eur.

23.1.2020 – bol uskutočnený prevod akcií Letiskovej spoločnosti Žilina, a.s. z účtu Ministerstva hospodárstva SR na Žilinský samosprávny kraj.

V decembri 2019 sa prvýkrát objavili správy z Číny o rozšírení ochorenia COVID-19. V prvých mesiacoch roku 2020 sa vírus rozšíril do celého sveta vrátane Európskej únie a Slovenskej republiky a jeho negatívny vplyv nadobúda veľké rozmery. Nakoľko sa situácia stále mení, nemožno zatiaľ predvídať budúce účinky/dopady.

Iné udalosti po 31. decembri 2019, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2019 nenastali.

6 Podporné činnosti

6.1 Komunikácia s verejnosťou

Cieľom komunikačnej stratégie Ministerstva hospodárstva SR v roku 2019 bolo zabezpečiť komplexnú informovanosť verejnosti a vybraných cieľových skupín o kľúčových úlohách ministerstva a o postupe ich realizácie, vytváranie obrazu ministerstva na verejnosti a prezentácia výsledkov jeho práce.

Hlavnými témami komunikácie boli energetika, podnikateľské prostredie a jeho lepšia regulácia, investičná pomoc, inovácie, ochrana spotrebiteľa, zahraničný obchod a čerpanie prostriedkov z eurofondov. Cieľovými skupinami boli novinári, podnikateľská sféra, najmä malí a strední podnikatelia, spotrebiteľia, mimovládne organizácie, verejný sektor a široká verejnosť.

Ministerstvo využívalo tieto komunikačné nástroje:

- internetová stránka ministerstva a organizácií v riadiacej pôsobnosti MH SR,
- oficiálna Facebook-ová stránka MH SR
- tlačové správy,
- písomná, telefonická a osobná komunikácia s novinármi,
- tlačové konferencie a brífingy,
- interview,
- účasť v diskusných reláciách v elektronických médiách,
- semináre a konferencie,
- informačné brožúry.

Výber komunikačného nástroja závisel od stupňa rozpracovania jednotlivých úloh a od cieľovej skupiny, ktorej bola informácia určená. Dokumenty v etape prípravy sa prezentovali predovšetkým formou aktualít a tlačových správ, ktorých ministerstvo vydalo 119 na webovej stránke MH SR.

Tematicky sa príspevky orientovali hlavne na energetiku, podnikateľské prostredie, jeho podporu a lepšiu reguláciu, MSP, investície, inovácie, ochranu spotrebiteľa a realizáciu programov s podporou eurofondov.

V roku 2019 ministerstvo zaregistrovalo 138 žiadostí o informácie podaných v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov. Väčšina žiadostí bola vybavená v rámci základnej zákonnej lehoty 8 pracovných dní. V súvislosti s vybavovaním žiadostí o informácie ministerstvo vydalo celkom 57 rozhodnutí o čiastočnom alebo úplnom neprístupnení informácií.

Komunikácia spočívala na zásadách transparentnosti, objektívnosti a komplexnosti. Dbalo sa na poskytovanie jasných, úplných, presných a aktuálnych informácií a na primeranú formu s ohľadom na cieľové skupiny s použitím adekvátnych výrazových prostriedkov. Aktérmi komunikácie smerom navonok boli najmä politickí predstavitelia MH SR, hovorca ministra hospodárstva SR a zamestnanci odboru komunikácie MH SR. S odbornou verejnosťou komunikovali najmä generálni riaditelia vecne príslušných sekcií, riaditelia vecne príslušných odborov, odborní zamestnanci a predstavitelia organizácií v pôsobnosti MH SR.

6.2 Verejné obstarávanie

Verejné obstarávanie zohráva kľúčovú úlohu v zabezpečení udržateľného a inkluzívneho rastu hospodárstva Slovenskej republiky, ktoré sa zakladá na princípoch sociálne a ekologicky orientovanej trhovej ekonomiky.¹⁾ Primárnym účelom verejného obstarávania, ako nástroja trhovej ekonomiky, je dosiahnutie najvyššej možnej miery efektivity využitia verejných finančných prostriedkov.

Prostredníctvom verejného obstarávania dochádza k alokácii významného podielu verejných zdrojov, pričom ide o oblasť, ktorá vyniká vysokou mierou heterogenosti po vecnej, procesnej, aj personálnej stránke.

Ministerstvo má v rámci verejného obstarávania v zmysle § 7 ods. 1 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní postavenie verejného obstarávateľa, je povinné uplatňovať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov, princíp transparentnosti, princíp proporcionality, princíp hospodárnosti a princíp efektivity.

V rámci procesnej činnosti sa odbor verejného obstarávania riadi príslušnou legislatívou Slovenskej republiky, a to jednak s dôrazom na zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) (lex generalis) a zároveň s osobitnou Smernicou č. 2/2019 MH SR z 20. mája 2019 o verejnom obstarávaní a jednak ďalšími súvisiacimi právnymi predpismi (lex specialis).

Cieľom odboru verejného obstarávania je hospodárne nakladanie s finančnými prostriedkami zo zdrojov štátneho rozpočtu, ako aj z európskych štrukturálnych a investičných fondov, v rámci zabezpečovania realizácie zákaziek na tovary, služby alebo stavebné práce a to na základe požiadaviek jednotlivých útvarov MH SR, v súlade so zákonom. Predmetný procesný postup, ktorý je úzko spätý s každodenným plnohodnotným fungovaním jednotlivých

¹⁾ Čl. 55 ods. 1. Ústavy Slovenskej republiky.

individuálnych pracovísk MH SR, pozostáva z kompletnej škály odborných činností, charakteristických pre samotné verejné obstarávanie.

Aktivita odboru za rok 2019

Odbor verejného obstarávania v roku 2019 podľa zákona o verejnom obstarávaní realizoval 1 nadlimitnú zákazku, 2 podlimitné zákazky, 5 zákaziek prostredníctvom elektronického kontrakčného systému, 31 zákaziek s nízkou hodnotou, 25 zákaziek malého rozsahu, 1 priame rokovacie konanie a 10 zákaziek, ktoré boli financované zo štrukturálnych fondov Európskej únie.

Odbor zároveň pracoval na príprave a vyhlásení 7 nadlimitných zákaziek financovaných zo štrukturálnych fondov Európskej únie.

6.3 Kontrola a audit

Kontrolnú činnosť Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky vykonávanú podľa zákona NR SR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov vykonával v roku 2019 odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v spolupráci s inými odbornými útvarmi MH SR, najmä s osobným úradom MH SR v súlade s Plánom kontrolnej činnosti MH SR na rok 2019 vykonávanej podľa zákona NR SR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „Plán kontrolnej činnosti MH SR na rok 2019“) a operatívneho výkonu kontrolnej činnosti podľa pokynov ministra hospodárstva SR. Na základe výsledkov jednotlivých kontrol, odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v súlade s úlohou II.1 Plánu kontrolnej činnosti MH SR na rok 2020 predkladá na Poradu vedenia MH SR súhrnnú „Správu o výsledkoch kontrolnej činnosti MH SR vykonávanej podľa zákona NR SR č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe a o výsledkoch vybavovania petícií a sťažností v rezorte MH SR za rok 2019“ (ďalej len „správa“). Správa bola na Porade vedenia MH SR schválená dňa 12. 02. 2020.

Odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR²⁾ v spolupráci s inými odbornými útvarmi MH SR vykonali v roku 2019 spolu 17 kontrol (jedna kontrola efektívnosti štátnej správy, ktorá bola začatá v roku 2018 a prešla na ukončenie do roku 2019; dve kontroly prešetrovania a vybavovania petícií a prešetrovania a vybavovania sťažností, z toho jedna operatívna kontrola začatá v roku 2018 prešla na ukončenie do roku 2019; štyri kontroly dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov SR a interných predpisov vo vybraných organizačných útvaroch MH SR; deväť kontrol plnenia opatrení na odstránenie nedostatkov zistených predchádzajúcimi kontrolami odboru kontroly a auditu a inými odbornými útvarmi MH SR v roku 2017 a 2018; jedna operatívna kontrola na základe poverenia ministra hospodárstva SR).

Odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v spolupráci s inými odbornými útvarmi MH SR sedemnástimi ukončenými kontrolami zistili spolu 19 nedostatkov.

²⁾ Na základe Rozhodnutia č. 2/2019 ministra hospodárstva SR z 31. 01. 2019, ktorým sa vydáva Dodatok č. 8 k rozhodnutiu č. 20/2016 ministra hospodárstva SR z 30. 05. 2016, ktorým sa vydáva Organizačný poriadok Ministerstva hospodárstva SR bol odbor kontroly a auditu zrušený a s účinnosťou od 01. 02. 2019 bol zriadený odbor kontroly a prevencie korupcie.

Ak kontrolou neboli zistené nedostatky, o vykonaní kontroly bol vyhotovený Záznam o kontrole, v prípade, že kontrolou (vykonanou podľa zákona NR SR č. 10/1996 Z. z.) boli zistené nedostatky, o výsledku kontroly bol vyhotovený Protokol o výsledku kontroly.

Odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje aj ďalšie úlohy v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 357/2015 Z. z.“) tým, že vykonáva finančne kontroly na mieste (ďalej len „FKnM“) v súlade s Plánom finančných kontrol na mieste MH SR na rok 2019 vykonávaných podľa zákona č. 357/2015 Z. z. (ďalej len „Plán FKnM MH SR na rok 2019“). V roku 2019 odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR vykonal 3 FKnM, z toho 2 mimo Plánu FKnM MH SR na rok 2019.

Odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR na základe požiadavky iného odborného útvaru MH SR, najmä, sekcie energetiky MH SR, v rozsahu svojej pôsobnosti spolupracoval osobnou účasťou pri samotnom výkone FKnM v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. Odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v roku 2019 spolupracoval s uvedeným odborným útvarom pri výkone FKnM v 5 prípadoch, z ktorých 3 prešli na ukončenie do roku 2020.

V tejto súvislosti pre informáciu uvádzame aj FKnM vykonávané inými oprávnenými osobami/odbornými útvarmi MH SR:

- sekcia stratégie MH SR vykonal 7 FKnM, z toho 3 začaté v roku 2018, ktoré prešli na ukončenie do roku 2019. Okrem toho sekcia stratégie MH SR v roku 2019 začala 12 FKnM, z toho 2 mimo Plánu FKnM MH SR na rok 2019, ktoré prešli na ukončenie do roku 2020;
- odbor bezpečnosti a krízového riadenia MH SR, ktorý vykonal 4 FKnM.

I. Časť – Vybavovanie petícií, sťažností a iných podaní

Odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v rozsahu svojej pôsobnosti vybavuje petície v súlade so zákonom č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o petičnom práve“) a vybavuje sťažnosti v súlade so zákonom č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sťažnostiach“).

Vybavovanie petícií a sťažností a iných podaní MH SR

V tejto časti správy je uvedený štatistický prehľad so stručným popisom podaní vybavovaných MH SR, pričom sú osobitne uvedené údaje o petíciách, o sťažnostiach a o iných podaniach. Vedenie evidencie a vybavovanie petícií bolo na MH SR zabezpečované v súlade so zákonom o petičnom práve.

Vedenie evidencie a vybavovanie sťažností MH SR zabezpečovalo v súlade so zákonom o sťažnostiach.

Centrálna evidencia petícií a sťažností podaných na MH SR je vedená na odbore kontroly a prevencie korupcie MH SR oddelene od ostatných písomností. V roku 2019 bola v evidencii zaevidovaná 1 petícia, ktorá bola vybavená ako žiadosť v zmysle ustanovenia § 5 ods. 6 zákona o petičnom práve. V evidencii sťažností bolo zaevidovaných 12 nových sťažností. V roku 2019 bolo z úrovne MH SR vybavených prešetrovaním 6 sťažností. Z uvedeného počtu prešetrovaných sťažností v roku 2019 boli 3 sťažnosti, ktoré prešli na vybavenie z roku

2018. Jedna nová sťažnosť prešla na vybavenie do roku 2020. Okrem toho bolo na odbore kontroly a prevencie korupcie MH SR v roku 2019 zaevidovaných 18 iných podaní, pričom 17 z nich bolo vybavených v danom roku. V týchto prípadoch išlo o podania, u ktorých sa po preskúmaní obsahu zistilo, že nespĺňali zákonné znaky sťažnosti, resp. petície a boli vybavené v rámci bežnej agendy odboru kontroly a prevencie korupcie MH SR.

Spôsob vybavenia sťažnosti závisel najmä od obsahu konkrétneho podania, od toho, čo sťažovatelia namietali, ako aj od toho, voči komu sťažnosť smerovala.

Z celkového počtu sťažností bolo 6 vybavených postúpením orgánu príslušnému na ich vybavenie.

Z úrovne MH SR bolo prešetrených 6 sťažností. Za prešetrenie sa pre daný účel považuje prešetrenie priamym výkonom šetrenia pracovníkmi MH SR. Z prešetrených sťažností bolo 5 sťažností neopodstatnených a 1 sťažnosť bola opodstatnená.

Z doručených sťažností MH SR odložilo 2 sťažnosti. Dôvodom odloženia bola v jednom prípade skutočnosť, že počas prešetrovania bolo zistené, že vo veci koná iný orgán verejnej správy a v druhom prípade išlo o ďalšiu sťažnosť zaslanú na vedomie.

Vecné zamerania všetkých sťažností doručených MH SR sa týkali postupov rôznych orgánov vo viacerých oblastiach. Z počtu 14 sťažností vybavených v roku 2019 sa väčšina týkala činnosti orgánov štátnej správy a námietky v nich prezentované smerovali najmä na nekonanie, na nedodržanie lehôt, či na nedodržanie príslušných zákonov a postupov.

Zo sťažností vybavených v roku 2019 smerovalo 6 sťažností proti postupu orgánov Slovenskej obchodnej inšpekcie, voči postupu Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry 1 sťažnosť a voči postupu Puncového úradu Slovenskej republiky tiež 1 sťažnosť.

Voči postupu MH SR smerovalo 6 vybavených sťažností. Z tejto kategórie boli prešetrené 4 sťažnosti, ktoré smerovali proti konaniu, resp. nekonaniu vo veci spadajúcej do pôsobnosti rôznych organizačných útvarov MH SR. Ďalšie 2 sťažnosti obsahovali vyjadrenie nesúhlasu podávateľov s vybavovaním ich predchádzajúcich sťažností odborom kontroly a prevencie korupcie MH SR. Na prešetrenie týchto sťažností bola ministrom hospodárstva SR splnomocnená riaditeľka kancelárie ministra a obe boli vyhodnotené ako neopodstatnené. Jedna sťažnosť voči postupu MH SR, ktorá bola vybavovaná formou prešetrenia bola vyhodnotená ako opodstatnená.

Odboru kontroly a prevencie korupcie MH SR boli v roku 2019 pridelené na vybavenie aj iné podania, pričom celkovo ich bolo v uvedenom roku vybavených 17. Tieto podania neboli zaevidované do evidencie sťažností a petícií, ale zaradené medzi inú korešpondenciu odboru kontroly a prevencie korupcie MH SR. Medzi tieto podania patria také, ktoré nespĺňajú kritériá sťažností podľa zákona o sťažnostiach. Sú to rôzne oznámenia, podnety, žiadosti o pomoc, návrhy, dopyty a iné podania obdobného charakteru. Dve iné podania prešli na vybavenie do roku 2020. Medzi iné podania zaraďujeme aj tie, ktoré boli síce označené ako „sťažnosť“, avšak na základe posúdenia ich obsahu ich nebolo možné považovať za sťažnosť, pretože spadajú pod ustanovenie § 4 zákona o sťažnostiach. Takéto podania boli štyri.

Vybavovanie petícií a sťažností a iných podaní organizáciami v pôsobnosti MH SR

Na zabezpečenie spracovania tejto časti správy si odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR vyžiadal údaje o petíciách a sťažnostiach, údaje o zameraní petícií a opodstatnených sťažností a údaje o opatreniach prijatých na odstránenie zistených nedostatkov od 6 organizácií MH SR, ktoré sú v jeho pôsobnosti (ďalej len „organizácie v pôsobnosti MH SR“).

Žiadnej organizácii v pôsobnosti MH SR nebola v roku 2019 doručená petícia.

Organizáciám v pôsobnosti MH SR bolo v roku 2019 doručených celkovo 12 sťažností. Ku dňu 31. 12. 2019 bolo vybavených 10 sťažností, 3 sťažnosti prešli na vybavenie do roku 2020. Počtu 10 vybavených sťažností organizácie v pôsobnosti MH SR prešetrili 7 sťažností, sťažnosti boli vybavené postúpením a 1 odložením alebo vrátením.

Z celkového počtu 7 prešetrovaných sťažností boli všetky kvalifikované ako neopodstatnené.

II. Časť – Prevencia korupcie, kriminality a inej protispoločenskej činnosti za rok 2019

Odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v roku 2019 zabezpečoval v zmysle uznesenia vlády SR č. 585/2018, ktorým bola schválená Protikorupčná politika SR na roky 2019 – 2023“ a uznesenia vlády SR č. 426/2019, ktorým bol schválený Národný protikorupčný program SR nasledujúce úlohy:

- zaviedol riadenie korupčných rizík (RKR) v podmienkach ministerstva a identifikoval rizikové oblasti z hľadiska korupcie - v zmysle metodického usmernenia Úradu vlády SR vypracoval metodiku a vykonal v útvaroch a v organizáciách rezortu identifikáciu rizikových oblastí jednotlivých procesov a činností, ich analýzu a vyhodnotenie z hľadiska potenciálnych rizík korupcie vrátane návrhu opatrení na ich elimináciu. V rámci RKR identifikované korupčné riziká spracoval do Zoznamu korupčných rizík v členení podľa útvarov a podľa stupňa významnosti rizika od najvyššieho po najnižší;
- vypracoval Protikorupčný program ministerstva (PKP), v ktorom sú uvedené konkrétne protikorupčné systémové opatrenia a zabezpečil jeho zverejnenie na webovej stránke ministerstva – PKP obsahuje úlohy z Národného protikorupčného programu SR uložené ministerstvu a súčasne úlohy a opatrenia s najvyšším stupňom významnosti rizika zo Zoznamu korupčných rizík ministerstva. PKP bol schválený Poradou vedenia ministerstva dňa 22. 08. 2019 ako otvorený dokument, ktorý sa bude každoročne vyhodnocovať a aktualizovať;
- vypracoval Smernicu Ministerstva hospodárstva SR č. 6./2019 o podávaní, preverovaní a evidencii oznámení v zmysle zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Smernica č. 6/2019) – ktorá bola schválená Poradou vedenia ministerstva dňa 19. 12. 2019 a jej účelom je zabezpečiť ochranu osobám pred neoprávneným postihom v pracovnoprávnom vzťahu v súvislosti s oznamovaním kriminality, korupcie alebo inej protispoločenskej činnosti a práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri oznamovaní protispoločenskej činnosti v rámci ministerstva a určených právnických osôb v pôsobnosti ministerstva.

Súčasne odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR v nadväznosti na úlohy uznesenia vlády SR č. 513/2016 k Stratégii prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti v SR na roky

2016 – 2020 vypracoval Plán úloh prevencie kriminality a inej protispoločenskej činnosti MH SR na roky 2016 – 2020 a každoročne do 28. februára spracováva a predkladá Rade vlády SR pre prevenciu kriminality Správu o plnení týchto úloh za predchádzajúci kalendárny rok (Správa). Základnými úlohami a prioritou v prevencii kriminality ministerstva a organizácií v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti (Slovenská obchodná inšpekcia, Hlavný banský úrad, Puncový úrad SR, Slovenská inovačná a energetická agentúra) je dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a vnútorných riadiacich aktov pri: vydávaní licencií a povolení; procese prideľovania a čerpania dotácií; použití prostriedkov štátneho rozpočtu a Európskej únie; zabezpečovaní verejného obstarávania; dodržiavaní podmienok podnikania v oblasti energetiky; puncovníctva a skúšania drahých kovov; zabezpečovaní ochrany a využívania nerastného bohatstva; ochrane spotrebiteľa a dovoze tovarov. Odbor kontroly a prevencie korupcie MH SR dňa 28. 02. 2019 predložil Rade vlády SR pre prevenciu kriminality Správu za rok 2018.

III. Časť – Audítorská činnosť vykonávaná podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Odbor vnútorného auditu MH SR³⁾ v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. výkon vnútorného auditu (ďalej len „VnA“) v rámci kapitoly MH SR. V roku 2019 odbor vnútorného auditu MH SR vykonával 14 VnA, z ktorých bolo ukončených 11 VnA a 3 VnA prešli na ukončenie do roku 2020. V roku 2019 odbor vnútorného auditu MH SR začal výkon 8 VnA, z toho 3 VnA začatých v roku 2019 prešlo na ukončenie do roku 2020. Z predchádzajúcich rokov prešlo 6 VnA na ukončenie do roku 2019, z toho 6 VnA bolo ukončených v roku 2019. Z celkového počtu vykonaných VnA bolo 12 plánovaných a 2 neplánované VnA. Tieto 2 neplánované VnA boli začaté v roku 2018 a ukončené v roku 2019.

V roku 2019 boli VnA začaté a vykonávané na základe schváleného plánu VnA v pôsobnosti MH SR na rok 2019. Plánované VnA boli vykonané na základe hodnotenia rizík podľa odborného úsudku a s prihliadnutím na výsledky predchádzajúcich kontrol a auditov.

Počas roka 2019 boli na základe hodnotenia rizík vykonané VnA v oblasti finančného riadenia prostriedkov EÚ (Operačného programu Výskum a inovácie a Program Bohunice), finančného riadenia finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu, verejného obstarávania, zabezpečenia ochrany majetku a predchádzaniu podvodom a nezrovnalostiam, systému riadenia rizík, systému udeľovania povolení, licencií a výberu správnych poplatkov u vybraných komodít, ako aj v oblasti vnútorného kontrolného systému. Tieto oblasti boli hodnotením rizík vyhodnotené ako rizikové, resp. boli overené na základe podnetu.

Vykonané VnA v roku 2019 boli zamerané aj na overovanie a hodnotenie dodržiavania zákona č. 357/2015 Z. z. V roku 2019 boli vykonané VnA, ktorými sa overilo dodržiavanie zákona č. 357/2015 Z. z., ako aj existencia vnútorného kontrolného prostredia a nastavenie kontrolných mechanizmov u jednotlivých povinných osôb. Overovaním a hodnotením dodržiavania

³⁾ Na základe Rozhodnutia č. 2/2019 ministra hospodárstva SR z 31. 01. 2019, ktorým sa vydáva Dodatok č. 8 k rozhodnutiu č. 20/2016 ministra hospodárstva SR z 30. 05. 2016, ktorým sa vydáva Organizačný poriadok MH SR bol s účinnosťou od 01. 02. 2019 zriadený odbor vnútorného auditu.

ustanovení zákona č. 357/2015 Z. z. boli zistené nedostatky. Zároveň uvádzame, že aj v rámci nastavenia kontrolných mechanizmov bol VnA identifikované nedostatky.

VnA, ktoré boli ukončené v roku 2019 bolo zistených 20 nesystémových a nefinančných nedostatkov, z ktorých bol 1 nedostatok vysokej závažnosti, 12 nedostatkov strednej závažnosti 7 nedostatkov nízkej závažnosti, 2 nesystémové a finančné nedostatky, z ktorých bol 1 nedostatok vysokej závažnosti a 1 nedostatok strednej závažnosti a 12 systémových a nefinančných, z ktorých boli 4 nedostatky vysokej závažnosti, 7 nedostatkov strednej závažnosti a 1 nedostatok nízkej závažnosti. VnA, ktoré boli skončené v roku 2019 bolo zistených celkovo 34 nedostatkov.

VnA ukončenými v roku 2019 bol overený objem verejných financií vo výške 6 563 760,93 Eur, z toho 2 573 503,79 Eur boli prostriedky štátneho rozpočtu (ŠR), 2 487 110,04 Eur boli prostriedky Európskej únie (EÚ) a 1 503 147,10 Eur bolo vlastných zdrojov.

V prípade zistených nedostatkov v rámci VnA vykonaných podľa zákona č. 357/2015 Z. z. bol vyhotovený Návrh správy z VnA a Správa z VnA. V prípade, keď VnA neboli zistené nedostatky, bola vyhotovená len Správa z VnA.

Výsledky a spôsoby ukončenia VnA obsahovala Ročná správa o vykonaných VnA za rok 2019 vypracovaná v súlade so zákonom č. 357/2015 Z. z. a vyhláškou Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 204/2019 Z. z. ktorou sa ustanovuje obsah ročnej správy o vykonaných vnútorných auditoch a ktorá bola schválená ministrom hospodárstva SR dňa 26. 02. 2020.

6.4 Informačné a komunikačné technológie

Ministerstvo hospodárstva SR (MH SR) v 2018 MH SR získalo nenávratný finančný príspevok na druhú fázu národného projektu „IT platforma lepšej regulácie podľa stratégie RIA 2020“.

IT platforma lepšej regulácie v druhej fáze poskytne ďalšie nástroje pre komplexný monitoring regulovaného prostredia ako aj nástroje pre ex post hodnotenie regulácie z pohľadu jej účelnosti, účinnosti, efektívnosti a hospodárnosti. Toto hodnotenie by malo poskytnúť informácie pre rozhodnutie, či daná regulácia rieši daný problém, plní svoje ciele a teda sa ponechá v prostredí, alebo neprispieva k riešeniu daného problému, neplní zadané ciele, neplní ich dostatočne, alebo už ich splnila a je potrebná jej zmena alebo zrušenie.

Celková maximálna suma, alokovaná na druhú fázu národného projektu „IT platforma lepšej regulácie podľa stratégie RIA 2020“ z Operačného programu Integrovaná infraštruktúra – Prioritná os 7 je približne 8 miliónov eur.

MH SR na základe plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie v Slovenskej republike a následných úloh Vlády SR realizovalo inventarizáciu objektov evidencie, ktoré následne registrovalo v centrálnom katalógu otvorených údajov na Ústrednom portáli verejnej správy v module data.gov.sk, čím MH SR prispieva naplneniu cieľov Smernice Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2019/1024 z 20. júna 2019 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora.

V roku 2019 MH SR začalo migráciu z nepodporovaných operačných systémov na osobných počítačoch na platformu Windows 10. V rámci migrácie bolo nahradených 50 osobných počítačov za nové zariadenia. Uvedená migrácia významne prispieva k počítačovej bezpečnosti aj tým, že poskytuje rozšírené možnosti automatickej a diaľkovej aktualizácie softvéru.